

Guong phuoc. R. Père Montmayeur

I . Guong phuoc. R. Père Montmayeur. 1925.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».

- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

L'IMITATION DE JÉSUS-CHRIST

(Traduction du R. Père Montmayeur)

80
INDO-CHINOIS

186

DEPOT LEGAL

INDOCHINE

Nº 4298

GU'ONG PHU'OC

2000 exemplaires
3e édition, revue et corrigée
Imprimeur: Gabriel Dong

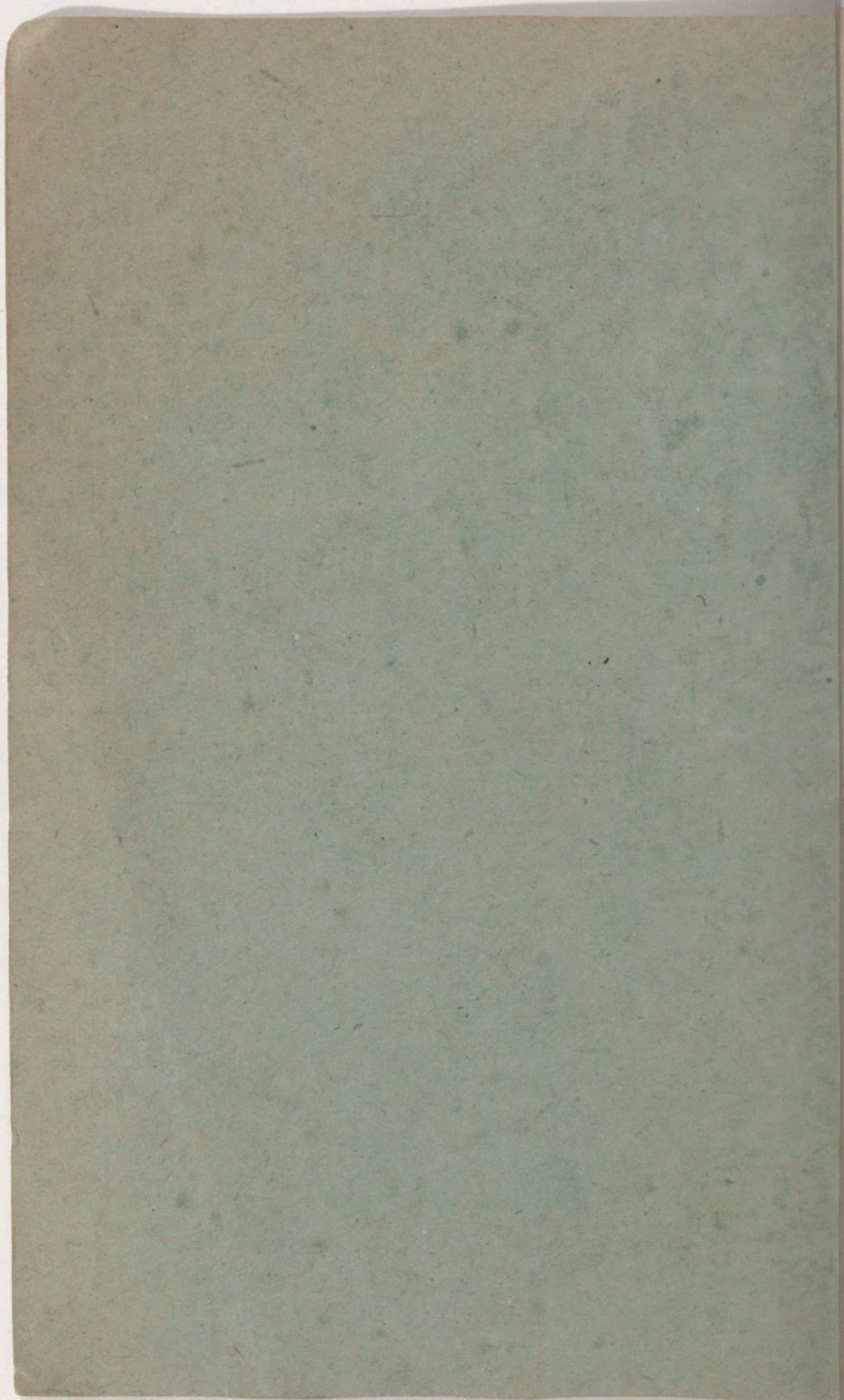
SAIGON

IMPRIMERIE DE LA MISSION

1925

4 November 98

(C.)

GU'O'NG PHU'O'C

8 Ind Oh

186

GUONG PHUO

L'IMITATION DE JÉSUS-CHRIST

(Traduction du R. Père Montmayeur)

DEPOT LEGAL
INDOCHINE

Nº 4388

GU'ONG PHU'OC

(3e édition, revue et corrigée)

SAIGON

IMPRIMERIE DE LA MISSION

1925

IMPRIMATUR.

Saigon, le 7 Mai 1925.

A. DELIGNON, *Sup. de la Mission.*

* ~~~~~ *

SÁCH

GƯ'ONG PHU'ỐC

* ~~~~~ *

CUỐN THỨ NHỨT

Lời bảo giúp ta cho tấn tới
đàng lành.

ĐOẠN THỨ NHỨT.

*Dạy bắt chước Đ. C. Giêsu cùng
chê bỏ mọi sự giả trá thế gian.*

1 — Đức Chúa Giêsu phán rằng: « Ai mà theo Tao, thì chẳng có đi đàng tối tăm.» Lời này dạy bảo ta phải bắt chước tính hạnh và nét na Đ. C. Giêsu cho ta đặng sống thật và khỏi sự tối tăm trong lòng.

Ấy vậy trước hết, ta hãy chí quyết gắm suy gương Đ. C. Giêsu mà noi theo.

2 — Lời Đ. C. Giêsu dạy thì cao trọng hơn lời các thánh, mà hễ ai suy cho nên, thì mới đặt nệm của mình vì thiên liêng trong lời ấy.

Có nhiều kẻ năng nghe lời Êvang, mà chẳng ai mộ làm theo là bao nhiêu, vì kẻ ấy chẳng có một ý cùng Đ. C. Giêsu.

Ai muốn hiểu lời Đ. C. Giêsu cho thâm trầm, và biết mùi ngon ngọt, thì phải hết lòng ra sức bắt chước tính hạnh Người.

3 — Như con suy lường sự cao sâu một Chúa Ba Ngôi, mà con chẳng có lòng khiêm nhượng, làm cho mất lòng Ba Ngôi, thì nào có ích gì ?

Thật suy luận lẽ cao chẳng có làm cho ai nên lành nên thánh ; có một sự giữ nét na đức hạnh, thì mới đặt đẹp lòng Đ. C. T. mà chớ.

Vậy tôi thà biết ăn năn thống hối, hơn là biết giải nghĩa sự mâu nhiệm ấy.

Ví bằng con thông hiểu mọi lời trong

Thánh kinh, cùng mọi lẽ cao sâu các người khôn ngoan để truyền, mà chẳng có kính mến Đ. C. T. cùng chẳng có ơn thánh, thì nào đặng ích gì ?

Mọi sự thấy đều vô ích, có một sự kính mến và làm tôi tá Đ. C. T. là có ích mà thôi.

Ai từ bỏ thế gian, mà lo tìm nước thiên đàng, ấy là người rất khôn ngoan thật.

4 — Vậy ai tham lam và cậy của cải, là giống chóng qua, thì mất công vô ích.

Tim quờn chức danh vọng, cùng muốn cho mình hơn kẻ khác, thì cũng vô ích.

Mê tình tư dục, lại ước ao những sự làm cho mình ngày sau phải chịu phạt nặng nề, là vô ích.

Muốn sống cho lâu, mà chẳng lo sống lành, thì cũng là vô ích.

Những lo lắng về sự đời này, còn sự sau chẳng có tưởng đến, thì cũng là vô ích.

Yêu sự chóng qua, mà chẳng có răn

sức cho mau tới nơi vui vẻ đời đời, thì cũng là vô ích cả.

5 — Hãy nhớ lời ví Sách thánh : con mắt xem chẳng no, lỗ tai nghe mà chẳng có phỉ bao giờ.

Vậy thì hãy cầm lòng cho khỏi ham mê những sự nhần tiền, mà chăm lo những việc thiêng liêng ; vì kẻ theo ý xác thịt, thì làm hại linh hồn, lại mất ơn nghĩa cùng Đ. C. T.

ĐOẠN THỨ HAI

Dạy biết mình là kẻ dốt nát hèn hạ.

1 — Tánh loài người ai ai cũng muốn thông thái ; song thông thái mà chẳng có lòng kính mến Đ. C. T. nào đáng ích gì ?

Người quê mùa dốt nát, khiêm nhường, biết thờ phượng Chúa nên, thì hơn kẻ thông thái kiêu ngạo, bỏ việc bổn phận, mà suy việc thiên văn trên trời.

Ai nhìn biết mình cho tỏ tường, thì khinh dể mình, cùng lấy mình làm hèn

hạ, lại chẳng muốn cho người ta khen nữa.

Ví bằng tôi thông biết hết mọi sự trong thiên hạ, mà chẳng dâng ơn nghĩa Chúa, thì nào dâng ích gì trước tòa Chúa, vì ngày sau Chúa chẳng xét tôi biết nhiều hay là ít, một hỏi tôi đã làm lành hay là làm dữ mà thôi.

2 — Mấy chớ ham biết quá lẽ làm chi, vì biết làm vậy hay chia lòng ra, cùng sai lầm lắm nữa.

Kẻ biết nhiều, thì muốn phô trương cho người ta khen mình là người hay giỏi.

Có nhiều sự ta học chẳng có làm ích cho linh hồn ta, hoặc có ích thì cũng chẳng bao nhiêu.

Kẻ lo học sự gì khác, hơn lo học những đều làm ích cho linh hồn đang rồi, thì là kẻ rất dại.

Nói nhiều lời chẳng làm cho linh hồn no đủ, song kẻ làm lành thì dâng ơn vui trong lòng, người sạch tội dâng trông cậy vững vàng trước tòa Đ. C. T.

3 -- Con thông biết càng nhiều càng rõ, mà chẳng ăn ở tốt lành cho xứng tài năng trí lực, thì sau con phải đoán phạt nặng nề hơn mà chớ.

Ấy vậy con có chữ nghĩa văn chương, thì chớ kiêu ngạo, một phải sợ hãi thì hơn.

Hoặc có tưởng mình biết nhiều, thông đủ, thì hãy xét còn nhiều sự con chưa thông chưa biết.

Chớ tâng mình lên, một xưng mình là kẻ dốt nát hay lầm lạc. Chớ ngờ là mình trội hơn kẻ khác, thiếu chi kẻ thông thái từng trải hơn con ?

Con học hành sự gì muốn có ích, thì hãy yêu cho người ta đừng biết con, và kể con như không vậy.

4 — Vậy có một bài học nầy rất cao và rất có ích, là biết mình hèn hạ tội lỗi, và khinh dể mình mà chớ.

Cầm mình làm hèn, kẻ khác làm trọng, ấy là sự rất khôn ngoan, thật là đức trồn lành.

Khi con thấy ai phạm tội tỏ tường, thì chớ ngờ con hơn nó, vì chẳng biết con bên đồ trong đảng nhơn đức là bao lâu nữa.

Mọi người đều yếu đuối, song phải tưởng chẳng có ai yếu đuối bằng con.

ĐOẠN THỨ BA

Dạy về sự chơn thật.

1 — Ai mà từ những lời bóng bẩy chóng qua, một nghe lời Đứng chơn thật phán dạy tỏ tường, thì có phước.

Trí ta suy lường chẳng dặng bao lăm, và năng sai lăm.

Bàn luận sự sâu nhiệm nào có ích gì? dầu ta chẳng biết, thì đến ngày phán xét, Chúa cũng chẳng có quở ta.

Bỏ qua sự cần kíp và có ích, mà lo tìm những điều mới lạ, những sự làm hại mình, thì là dại lăm: có con mắt mà chẳng thấy.

2 — Ta biện phân giống nọ loài kia làm chi? nào can gì đến ta mà lo?

Ai nghe lời Đứng chơn thật vô cùng phán dạy, thì chẳng còn lo đến nhiều lẽ bàn bạc thế gian.

Bởi một lời mà nên mọi sự, mọi sự lại chứng một Đứng cội rễ muôn vật, là Đứng phán dạy ta.

Đứng ấy chẳng soi, thì chẳng ai thông minh, hay là suy cho chính lý.

Ai mà nhìn biết Chúa là gốc mọi sự, và làm mọi sự chỉ về một Chúa, cùng xem thấy Chúa trong mọi sự, thì kẻ ấy dặng vững vàng cùng an lòng an trí trong Chúa luôn.

Ờ Đứng chơn thật, xin cho tôi ở làm một cùng Chúa tôi, và kính mến Chúa tôi đời đời!

Tôi đọc nhiều sách, nghe nhiều lời, song chẳng ưng lòng: có một mình Chúa là mọi sự tôi ước trông.

Các tăn sĩ hãy làm thinh, muôn vật hãy nín lặng trước mặt Chúa tôi: xin để một mình Chúa phán dạy tôi mà chớ.

3 — Những kẻ cầm trí, chẳng chia lòng ra bề ngoài, thì càng dễ thông hiểu nhiều sự mâu nhiệm, vì kẻ ấy đang ơn Chúa soi sáng.

Người sạch lòng ngay dạ vững chí, dầu khi làm nhiều việc, cũng chẳng lảng xao nhiều ngả, vì một có ý cho sáng danh Chúa, chẳng hề tìm ích riêng mình.

Chẳng có sự gì ngăn trở cùng làm rồi trí, cho bằng để lòng yêu riêng sự gì quá lẽ.

Người nhơn đức sốt sắng, hễ làm việc gì, trước thì toan liệu, sau mới làm.

Chẳng chịu theo tính hư, một ép lòng mình theo lẽ chính.

Có một trận rất mạnh, là trận đánh dẹp xác thịt.

Hãy lấy việc này làm trọng nhứt, là đánh dẹp tính hư, cùng làm cho linh hồn càng ngày càng mạnh, và trọn lành hơn.

4 — Mọi việc ta làm ở đời này hãy còn thiếu chưa trọn, mọi sự ta thông biết hãy còn mờ mịt chưa tỏ.

Chánh đàng đến Chúa là nhìn biết con là ai, mà ở khiêm nhượng, hơn là tìm xét những lẽ cao sâu.

Chẳng có ý chê trách sự học hành thông thái đâu, chữ nghĩa vốn thì tốt, cùng là Đ. C. T. ban cho ta dùng; song ở sạch tội và làm việc lành thì quới trọng hơn mà chớ.

Có nhiều kẻ ham học văn chương chữ nghĩa, hơn học sửa nết làm lành, cho nên hay lầm lạc, cùng chẳng đặng ích gì; bằng có, thì ít lắm.

5 — Ôi, ôi ! phải chi mọi người ra sức chừa bỏ nết xấu, siêng năng tu đức lập công, dưng bằng học hành luân lý, thì chẳng có sinh nhiều sự dữ và gương xấu trong thiên hạ, cùng sự nguội lạnh trể nải trong các nhà dòng.

Thật đến ngày phán xét, chẳng có hỏi ta đã học sách nào, một hỏi đã làm sự gì; cùng chẳng hỏi ăn nói giỏi hay chẳng, một hỏi có giữ đạo nên hay là chẳng mà chớ.

Ta hỏi con : nào những tấn sĩ danh sư xưa, con đã từng thấy, đang khi còn sống nổi danh thông thái, bây giờ ở đâu?

Quờn chức bổng lộc bây giờ đã vêtay kẻ khác, mà có ai còn nhớ đến những người ấy là họa. Khi còn sống người ta cũng có khen, rày chẳng ai thềm hỏi đến.

6 — Ấy danh lợi thế gian chóng qua làm vậy ! Chớ chi những người ấy siêng làm việc lành như siêng học chữ nghĩa, thì mới đáng gọi là kẻ đã học nên.

Nhiều người lo học chữ nghĩa ở đời, hơn lo làm tội tá Đ. C. T. nên phải hư đi.

Bởi vì những kẻ ấy muốn sự cao sang, hơn là ở khiêm nhượng, nên phải lầm lạc mất công.

Người nào kính mến Chúa lắm, ấy là người trọng thật.

Ai lấy mình làm hèn, và chẳng chuộng chức quờn, ấy là người rất trọng.

Ai cầm mọi sự đời nầy như phân bụi, cho đặng giữ nghĩa cùng Đ. C. Giêsu ấy là người khôn ngoan thật.

Ai bỏ ý riêng mà theo thánh ý Đ. C. T. ấy thật là tận sỉ nhứt mà chớ.

ĐOẠN THỨ BỐN

Dạy ở cho khôn ngoan.

1 — Chớ vội tin mọi lời, cùng chớ vội theo mọi tính; song phải xét cẩn thận, cùng toan liệu cho lâu trước mặt Đ. C. T. đã, thì mới nên làm.

Khốn hỡi! vốn ta yếu đuối lắm, hay nghi hay nói sự xấu kẻ khác, hơn là tin và khen sự tốt.

Song người trọn lành chẳng có vội tin kẻ nói sự gì về ai, vì đã biết người ta yếu đuối, hay chịu về sự dữ, cùng dễ lầm lỗi trong lời nói.

2 — Hễ làm việc gì chớ vội vàng, cùng chớ cứ theo ý riêng quá lẽ, ấy là sự rất khôn ngoan.

Chẳng tin mọi lời người ta nói, và những sự đã nghe hay là đã tin chẳng học lại với kẻ khác, ấy cũng là sự khôn ngoan lắm.

Muốn làm sự gì, thì con hãy toan liệu cùng một người khôn ngoan trí huệ, và ngay thật; thà xin kẻ biết lẽ hơn con dạy bảo, chẳng thà theo ý riêng con.

Kẻ ân cần giữ nết làm lành, thì hóa nên khôn ngoan thật, và từng trải nhiều sự.

Ai càng ở khiêm nhượng, sẵn lòng vâng theo ý Chúa, thì càng nên khôn ngoan và an lòng mọi bề.

ĐOẠN THỨ NĂM

Dạy về sự đọc Sách thánh.

1 — Cui Sách thánh thì phải có ý tìm cho biết sự chơn thật, chớ tìm lời ngôn ngữ hoa văn.

Khi đọc Sách thánh thì phải theo ý tứ người đã chép sách ấy.

Hãy tìm ích cho linh hồn hơn tìm cách nói cao kì trong ấy.

Dẫu Sách thánh giảng dạy sự lành cách đơn sơ, thì hãy học cho vui lòng,

cũng bằng khi học Sách thánh nói lẽ cao sâu vậy.

Chớ xét kẻ chép sách có nói khéo chẳng, một phải ái mộ coi tìm sự chơn thật mà thôi.

Chớ hỏi lời Sách thánh là lời ai nói, song hãy suy lời ấy dạy bảo sự gì.

2 — Người thể chóng qua, mà lời chơn thật Đ. C. T. hằng bền đổ đời đời.

Đ. C. T. phán dạy ta nhiều cách nhiều thể, mà chẳng tây vị ai.

Ta coi Sách thánh, nhiều khi tọc mạch muốn hiểu, muốn xét những điều chẳng nên tra xét, cho nên phải thiệt hại.

Con xem sách muốn choặng ích, thì phải có lòng khiêm nhượng, thật thà cùng trung trực, chớ khá ham hố tìm danh tiếng thông thái.

Hãy cam lòng hỏi han kẻ từng biết, cùng lắng tai mà nghe lời thánh nhơn, chớ chê lời thí dụ kẻ trưởng lão, vì chẳng qua là chép ra cho ta đặng ích mà chớ.

ĐOẠN THỨ SÁU

Dạy chớ ước ao sự gì thời quá.

1 — Hễ bao giờ ai ước muốn sự gì quá lẽ, liền chẳngặng an lòng.

Kẻ kiêu ngạo, kẻ tham lam, thì chẳngặng ở an.

Mà kẻ khó khăn, và khiêm nhượng trong lòng, thì đặng bình an lắm.

Người nào chưa hãm dẹp tính mình cho trọn, ắt là chóng sa chước cám dỗ, dầu trong sự nhỏ mọn hèn hạ cũng chẳng khỏi.

Kẻ yếu trong linh hồn, còn dính bén xác thịt và nghiêng chiều về sự sung sướng, thì khó mà bỏ cho tuyệt những sự thế gian yêu chuộng.

Bởi đó, ví bằng có xa lánh cho khỏi, thì thường sinh phiền muộn; hoặc có ai chống ý liền phát giận hờn.

2 — Theo ý xác thịt, dầu đặng sự mình ước ao, thì lương tâm lại buồn rầu rúc rứa, vì đã theo tình tư dục, nên chẳngặng an lòng.

Ấy vậy chẳng phải là theo xác thịt, mà
đặng an trong lòng đâu, một phải chống
trả nó, mới đặng bình an thật mà chớ.

Vậy kẻ yêu sự thể gian, và ruổi theo sự
bề ngoài, thì lòng nó những loạn lạc luôn;
song người nào có lòng sốt sắng, cùng
ước ao sự trên trời, thì đặng an trọn mà
chớ.

ĐOẠN THỨ BAY

*Dạy chớ kêu ngạo cùng trông cậy
vô ích.*

1 — Ai trông cậy người ta, cùng những
sự thể gian quá lẽ, thì mất công.

Con chớ hổ người chịu lụy ai vì lòng
kính mến Đ. C. Giêsu, và chớ thẹn thường
khi nào người ta xem con là kẻ khó khăn
trong đời này.

Chớ cậy mình, một phải cậy Đ. C. Giêsu.

Sự gì con làm, phải làm cho hết lòng,
thì Chúa phù hộ chẳng sai.

Chớ ỷ con thông thái, đừng cậy chước
móc người thể gian, một cậy Đ. C. T., vì

Người hay giúp kẻ khiêm nhượng, mà hạ kẻ kiêu ngạo cây mình xuống.

2 — Chớ ý của cải mình hay là bạn hữu quờn chức, một cây Đ. C. T. là mạch mọi sự lành, lại người ước ao muốn phú trót mình cho ta nữa.

Chớ khoe mình mạnh mẽ duông nhan. Vì trải qua chút bệnh, liền hư mất chẳng còn.

Chớ cậy tài năng cùng sáng dạ, kéo mất lòng Đ. C. T., vì Người đã cho con đăng bấy nhiêu sự ấy.

3 — Chớ ngờ mình tốt lành hơn kẻ khác, kéo hoặc trước mặt Chúa lại xấu hơn chẳng, vì Người thấu biết mọi sự trong lòng người ta.

Chớ kiêu ngạo vì việc lành mình đã làm, vì Đ. C. T. xét khác ý người ta xa lắm, có nhiều khi người ta khen, mà Đ. C. T. chê.

Ví bằng con có sự gì lành, thì phải ngờ kẻ khác có phần lành hơn con nữa, cho con được giữ lòng khiêm nhượng.

Ví bằng con ngờ mình tốt hèn hơn mọi

người thiên hạ, cũng chẳng hề gì ; mà có lấy mình làm hơn một người nào, thì thiệt hại cho con lắm.

Vậy kẻ khiêm nhượng hãy ở bằng an, còn người kiêu ngạo những' đua tranh, hờn giận luôn.

ĐOẠN THỨ TÁM

Dạy chớ thiết nghĩa cùng ai thời quá.

1 — Con chớ tỏ sự trong lòng con ra cùng mỗi người, một tỏ việc con ra cho người nào khôn ngoan và kính sợ Đ C T.

Chớ năng đoi đo với kẻ còn trẻ, và kẻ xa lạ ; chớ a dua theo người phú quý, cùng chớ muốn ra mặt với quan quyền.

Con hãy làm bạn cùng người khiêm nhượng thật thà, nết na như đức ; và hãy nói lời lành gương tốt cùng những kẻ ấy.

Chớ làm quen cùng người nữ nào sốt, một phải cầu nguyện chung cho mọi người nữ đạo đức.

Hãy ước ao kết nghĩa cùng Đ. C. T. và các thánh thiên thần mà thôi, chớ muốn kết nghĩa cùng người thế gian làm chi.

2 — Phải yêu hết mọi người ; còn kết nghĩa cùng nhau thì chẳng tiện.

Cũng có khi ta khen một người lạ, bởi có danh tiếng ; mà khi ta từng thấy lại chê.

Có khi ta lắm, tưởng mình đẹp lòng kẻ thiết nghĩa ; song nó thấy nét xấu ta, thì càng lấy làm khó chịu.

ĐOẠN THỨ CHÍN

Dạy về đức chịu lụy.

1 — Chịu lụy đáng bề trên, mà nghe lời sửa dạy, chẳng có theo ý mình, thật là sự trọng lắm.

Vưng lời chịu lụy thì vững hơn các kẻ khác.

Có nhiều kẻ chịu lụy vì phải chịu, chẳng phải vì kính mến ; vậy những kẻ ấy cực lòng và hay phản nản.

Hễ chẳng chịu lụy hết lòng vì Chúa, thì chẳng đặng vui trong lòng.

Con chạy chỗ này đi chỗ kia, bằng chẳng có lòng khiêm nhượng vưng phục bề trên, thì chẳng hề đặng bình an.

Có nhiều kẻ tưởng đổi chỗ này sang chỗ khác thì đặng khá hơn, song le lắm lạc.

2 — Thật mỗi người hay muốn theo ý mình, và ưa hạp những kẻ một ý cùng mình.

Song muốn đẹp lòng Đ. C. T. phải bỏ ý riêng mình cho đặng thuận hòa.

Nào ai khôn ngoan đến nỗi biết đặng mọi sự sao ?

Bởi đó chớ cậy ý mình luôn, song phải bằng lòng theo ý kẻ khác nữa.

Ví bằng ý con phải, mà con bỏ vì Chúa và theo ý kẻ khác, thì càng đặng phước hơn.

3 — Có nhiều lần tôi đã nghe kể truyền rằng : nghe kẻ khác luận cho ta, thì vững hơn là ta luận cho kẻ khác.

Cũng có khi ý ta xét là phải : song chẳng muốn theo ý kẻ khác khi phải lẽ, thì là dấu kiêu ngạo, hay cố chấp.

ĐOẠN THỨ MƯỜI

Dạy chớ nói nhiều lời quá lẽ.

1 — Hãy xa lánh những lời nói lộn xộn thế gian, vì kẻ hay nghe hay nói chuyện nọ chuyện kia về sự đời, dầu có ý lành mà nói, cũng sinh thiệt hại phần linh hồn lắm.

Vì chưng lòng ta mau nghiêng chịu dính bén những sự hèn hạ vô ích.

Đã có nhiều khi, phải chi tôi làm thinh và đứng ăn nói với người ta thì hay hơn.

Nhơn sao thấy năng lầm lỗi trong lời nói, mà còn muốn nói chuyện vãn với người ta làm chi ?

Thật nói khó làm vậy, thì có ý an ủi nhau cho vui trí, cùng giảm sự phiền trong lòng.

Thường ta hay lo tưởng và nói khó về những sự ta yêu chuộng ước ao, cùng những sự nghịch ý ta.

2 — Thương ôi ! thật mất công vô ích ; ví dầu bề ngoài đang sự vui thế gian, mà trong linh hồn mất sự vui trên trời, thì nào đang ích gì.

Ấy vậy phải giữ mình cùng cầu nguyện, kéo mất ngày giờ hư không.

Khi có lẽ phải mà nói, thì hãy nói lời lành có ích cho linh hồn mà chớ.

Kẻ xấu thói kẻ cùng trễ nải việc lành, thì chẳng hay giữ miệng.

Nói khó cùng nhau về việc lành phước đức, thì làm ích trọng cho ta, nhứt là khi đồng tâm hiệp ý trong Chúa với nhau, thì càng thêm phước cho linh hồn hơn nữa.

ĐOẠN THỨ MƯỜI MỘT

*Dạy lẽ cho đang sự bằng an, cùng lòng
sốt sắng đi đường lành.*

1 — Ta đừng thềm lo, đừng nói những việc chẳng có dự đến mình, thì ắt đang an lòng lắm.

Ai mà xen mình vào việc người ta, ai tìm đang lo ra bề ngoài, kẻ không hay cầm lòng mà lo việc mình, có lẽ nào đang bằng an cho lâu ?

Kẻ ngay thật thì có phước, vì đang an hòa lắm.

2 — Bởi đâu có nhiều Đấng đã nên thánh cả, và đang nguyện gắm những sự mầu nhiệm trên trời luôn ?

Thật bởi các thánh ấy đã ra sức hãm mình chẳng cho dính bén cùng mơ ước sự gì dưới thế gian ; cho nên đã dặt hiệp làm một cùng Chúa hết lòng chí thiết, và dễ mà chăm chỉ xem sóc linh hồn mình.

Ta mắc trở nết xấu, và hay lo lắng về những sự chóng qua.

Không mấy khi ta thắng được một nết xấu cho trọn và ái mộ thường ngày tấn tới trong đang hơn đức ; bởi đó ta còn nguội lạnh trễ nải luôn.

3 — Phải chi ta dứt bỏ mọi sự thế gian cho trọn, chẳng còn rối lòng rối trí, thì

ta đang ơn hiểu biết, cùng nguyện gấm sự mâu nhiệm Đ. C. T.

Chưa đang làm vậy, là bởi ta còn mắc vết xấu, còn mơ ước sự thể gian, lại chưa ra sức bước tới hàng trọn lành các thánh.

Lại hoặc ta gặp sự gì nghịch ý mình một chút, liền tháo lui trở lại mà tìm sự vui giả thể gian.

4 — Chớ chi ta gan dạ giáp trận vững vàng, thì chầy kíp xem thấy Đ. C. T. cứu giúp chẳng sai.

Chúa để cho ta phải chiến trận làm vậy, có ý cho ta lập công, bởi vì Chúa sẵn lòng giúp những kẻ cậy trông ơn trên.

Nếu ta một lo phép bề ngoài mà tấn tới hàng lành, thì lòng ta chẳng đang sốt sáng bao lâu.

Vậy ta cầm rìu chém rễ vết xấu cho tuyệt, mới đang sự bình an.

5 — Ví bằng một năm chưa đang một vết xấu, thì chóng nên người đạo đức.

Song nhiều lần thấy ta khi mới trở lại cùng Chúa thì giữ vết sạch tội hơn khi ở nhà dòng đã nhiều năm.

Lẽ thì ta một ngày một thêm lòng sốt sắng, thêm hơn đức mới phải ; song rày ai còn giữ đặng một phần sốt sắng ngày trước, thì cũng cho là khá lắm.

Nếu mà khi đầu ta hăm mình một chút, thì ngày sau dễ làm việc lành, cùng nhẹ nhàng vui dạ.

6 — Bỏ thói quen cũng khó, mà bỏ ý riêng mình thì càng khó hơn nữa.

Song kẻ chẳng chừa đặng sự hèn mọn, mà chừa sự trọng làm sao đặng ?

Con hãy chống trả ý trái cùng dứt bỏ thói xấu cho sớm, kéo một ngày một khó chừa.

Phải chi con biết mình có ăn ở cho xứng đáng thì con đặng an lòng, và kẻ khác đặng vui mừng là bao nhiêu, ắt là con siêng năng tấn tới trong đường trọn lành mà chớ.

ĐOẠN THỨ MƯỜI HAI:

Dạy chịu khó thìặng ích.

1 — Khi ta gặp một hai sự khó và nghịch ý mình thì có ích, vì hay làm cho nhớ đến mình ở nơi khách đày, mà chẳng còn trông cậy sự gì thế gian.

Khi ta làm sự gì lành và có ý lành, mà chịu người ta chống cãi chê trách, thì là có ích, vì chịu vậy mới ở khiêm nhượng cùng khỏi cậy mình.

Vì chừng khi ta phải kẻ khác dễ đuổi bề ngoài, và ngờ sự trái cho ta, thì ta hay tìm Đ. C. T. làm chứng bề trong cho ta hơn.

2 — Vậy chớ chi ta ở vững vàng một trông cậy Chúa, đến đổi chẳng còn phải kiếm sự gì vui bề ngoài cho bớt sự phiền làm chi.

Bao giờ kẻ lành phải sự gì, hoặc bị ma quỷ cám dỗ, hoặc phải lòng động lòng lo khuấy phá, thì mới biết rõ ơn

Chúa là cần ; vì chẳng có Đ. C. T. phù hộ, thì chẳng làm được sự gì lành tốt.

Khi ấy thấy sự khó mình phải chịu mới lo buồn than van cầu khẩn.

Lại chẳng muốn sống nữa, một ước ao khỏi thế này cho kịp, mà dứt dây buộc cầm linh hồn, dâng về cùng Đ. C. T. cho chóng.

Sau nữa mới suy đặt ở thế gian này chẳng ai được an nhàn cho trọn.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BA

Dạy chống trả chước cám dỗ

1 — Ta còn sống ở thế gian bao lâu, thì khỏi sự khó cùng cám dỗ chẳng đáng.

Trong sách ông thánh Gióp rằng : đời người ta ở thế gian là cám dỗ liên.

Vì sự ấy lẽ thì ai nấy phải giữ mình cùng cầu nguyện kéo sa chước cám dỗ, vì chưng quỷ chẳng hề nghỉ, một ruỗi tìm cắn nuốt người ta, chẳng khi dừng.

Dầu kẻ giữ đạo chín chắn, và đã nên

thánh, thì cũng phải cảm dỗ một hai khi, chẳng khỏi dặng.

2 — Nhưng vậy sự cảm dỗ, dầu nặng nề khó chịu, song cũng sinh ích lợi, là làm cho kẻ phải cảm dỗ nên khiêm nhượng, nên sạch tội cùng biết giữ mình.

Các thánh đã chịu khốn khó, chịu cảm dỗ nhiều bề, mới nên trọn lành.

Ai mà chịu chẳng nổi, thì Chúa bắt đi, cùng mất linh hồn mà chớ.

Chẳng có nhà dòng nào sốt sắng, hay là nơi nào kín đáo, mà khỏi sa cảm dỗ cùng sự khốn khó chun vào dặng.

3 — Người ta còn sống, thì chẳng dặng khỏi sự ấy cho hết, vì chưng mạch sự khốn khó ấy ở trong lòng ta, là tính xấu bởi lòng mẹ mà đem ra.

Vậy khỏi sự khó này, lại mắc sự khó khác, phải chịu cực hoải, chẳng dặng ở an, vì chưng ơn phước an nhàn bởi tội tổ tông đã làm hư mất.

Có kẻ tìm chước mà tránh sự cảm dỗ, thì lại càng phải chịu cảm dỗ nặng hơn.

Lo trốn tránh mà thôi, thì chẳng hề thắng đảng, song phải chịu bằng lòng và ở khiêm nhượng thật, thì mới dẹp đảng kẻ nghịch thù mà chớ.

4 — Ai lánh sự căm dỗ bề ngoài mà thôi, chẳng có nhờ rỗi cho dứt, thì chẳng đảng ích là bao nhiêu ; mà lại sự căm dỗ càng chóng trở lại cùng mình, và càng làm khốn hơn nữa.

Thà chịu khó ít lâu mà chống trả cho khoan thai vừa sức, trông cậy Chúa giúp, thì dễ thắng hơn là bôn chôn muốn cho chóng khỏi.

Khi mắc làm vậy, thì năng hỏi kẻ biết lẽ kéo lằm ; hoặc kẻ phải căm dỗ có bàn hỏi con thì con chớ ở xẩn xớm, hãy lấy lời lành mà an ủi, khác nào khi con phải căm dỗ mà muốn cho người ta an ủi con vậy.

5 — Ăn ở nhẹ dạ nhẹ tính mà ít trông cậy Đ. C. T., thì hay sinh mọi chước căm dỗ.

Vì chưng thuyền không lái, phải lúc lắc bên nọ bên kia, thì kẻ trẻ nãi chẳng

lo giữ những điều mình đã quyết giữ, ắt cũng phải cảm dỗ nhiều thế.

Kẻ lành chịu cảm dỗ như sắt vào lửa.

Vậy nhiều lần ta chẳng biết dường sức ta thể nào, thì đến khi phải sự gì cảm dỗ mới biết đặng.

Song phải giữ mình nhứt là khi mới phải cảm dỗ, vì khi kẻ nghịch chưa vào linh hồn thì dễ thắng nó; vậy hễ nó toan vào cửa, liền phải đuổi đi tức thì.

Vì vậy có lời rằng: phải chữa tật khi còn mới, thì dễ hơn để lâu.

Vì chừng trước hết bắt tưởng nhớ không, sau bày vẽ rõ trong trí, liền vui sướng: mới động lòng, sau hết chịu và muốn sự chẳng nên.

Vậy bởi ban đầu chẳng chống trả cho sớm, thì lần lần nó vào hết.

Mà ai càng làm biếng chậm chống trả, thì càng yếu, ma quỷ càng mạnh.

6 — Có kẻ khi đầu mới trở lại cùng Đ. C. T., thì phải chước cảm dỗ lắm, có kẻ thì phải sau hết khi gần sinh thì; có kẻ thì phải cảm dỗ trọn đời.

Có kẻ thì phải vừa vừa vậy, mặc lương Đ. C. T. khôn ngoan công bình đã định liệu cho xứng công xứng bậc những kẻ Người đã chọn.

7 — Bởi đó trong cơn cám dỗ ta chớ khá ngã lòng, một phải lấy lòng sốt sắng kêu xin Chúa khấng giúp ta trong mọi lúc gian nan, thì Chúa sẽ cứu chữa : như lời ông thánh Phaolô truyền rằng : Đ. C. T. trở sự cám dỗ nên ích cho ta, ngổ đặng sức mà chịu hơn nữa.

Ấy vậy bao giờ ta phải cám dỗ và chịu sự gì khó, thì hãy hạ mình xuống vưng phục phép Đ. C. T., vì chưng ai có lòng khiêm nhượng thì Chúa sẽ cứu giúp, và cho nên sang trọng.

8 — Khi phải sự gì khó và chịu cám dỗ, thì mới biết người ta đạo đức ngần nào, và càng đặng công trọng càng biết sức người ta là bao nhiêu.

Khi chẳng có sự gì khó, mà giữ đạo cần mẫn, thì chưa trọng mấy, song khi có sự

khó, mà chịu bằng lòng, thì nên trông cậy sẽ lập công lớn.

Có kẻ khi phải cảm dỗ nặng thì thắng, mà khi phải nhẹ thì thua, cho ta ở khiêm nhượng luôn, chẳng hề dám cậy mình ; vì sự hèn mọn khỏi chưa đặng, phương chi là sự nặng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BỐN :

Dạy chó nghi sự trái cho ai.

1 — Hãy xem xét việc con, chó xét đoán việc kẻ khác làm chi ; xét việc người ta thì mất công, thường lầm lạc và mắc lỗi : song suy xét sự mình cho cẩn thận thì đặng ích luôn.

Khi ta xét sự gì, thì ta hay xét theo lòng yêu lòng ghét ; xét làm vậy thì thường đoán chẳng nhằm.

Ví bằng ta ước ao theo ý Đ. C. T. luôn, thì chẳng có xao xiển trong lòng về những sự trái ý ta.

2 — Song có nhiều lần ta theo ý riêng trong lòng, hay là sự khác bề ngoài, mà đoán xét.

Có nhiều kẻ, khi làm việc có ý tìm ích riêng, mà mình chẳng suy cho biết.

Lại khi thấy sự gì đẹp lòng mình, thì bằng an ; thấy sự gì trái ý mình, liền áy náy phiền muộn.

Bởi vì một người một ý, cho nên kẻ bạn hữu, kẻ ở với nhau, lại kẻ đạo đức cùng kẻ ở nhà dòng, cũng năng cãi lẩy với nhau, mất sự hoà thuận.

3 — Thói cũ thì khó chữa, và bỏ ý riêng cũng lấy làm nặng.

Song ai cậy tài trí mình hơn theo gương Đ. C. Giêsu, thì có đặng ơn soi sáng là họa, vì chưng Đ. C. T. muốn ta chịu lụy cho trọn, và kính mến hơn là suy lẽ.

ĐOẠN THỨ MƯỜI LĂM

Dạy làm việc vì lòng yêu mến.

1 — Chẳng hề nên làm sự gì lỗi cho được ích hay là vì lòng yêu ai; song có khi nên làm những việc lành cho đặng giúp anh em khi túng ngặt, hay là bỏ việc lành nầy mà làm việc lành khác trỗi hơn.

Vì chưng khi ấy chẳng có bỏ việc lành, một đổi lấy việc trọng hơn mà chớ.

Làm việc lành bề ngoài mà chẳng có lòng mến Chúa yêu người, thì chẳng có ích gì; nhưng mà việc nào, dầu hèn mọn, mà có ý mến Chúa yêu người, thì cả và việc ấy rất có công.

Vì chưng Đ. C. T. chẳng có xét con làm bao nhiêu, một xét con có yêu mến bao nhiêu mà làm việc ấy.

2 — Ai yêu lắm, thì làm lắm.

Ai mà làm việc nên, dầu mà làm ít cũng ra nhiều.

Kẻ làm việc nên, thì tìm ích chung hơn đẹp lòng mình.

Có nhiều lần khi ta làm việc, xem thì bởi lòng kính mến, mà thật là theo ý xác thật, vì là kiếm ích riêng, và có ý trông người ta trả công.

3—Mà ai yêu mến thật, chẳng hề tìm đẹp lòng mình, một muốn cho thiên hạ ngợi khen Đ. C. T. mà thôi;

Cũng chẳng phân bì ai, vì chẳng yêu sự vui riêng, chẳng muốn vui trong việc mình làm, một ước trông trên hết mọi sự, cho đặng vui thật trong Đ. C. T;

Lạy mình làm việc lành chẳng chỉ về mình, một chỉ về Đ. C. T., là mạch mọi sự tốt lành, là chốn các thánh nghỉ ngơi.

Ôi! Chớ chi ta đặng một chút lửa kính mến thật, ắt là lấy mọi sự thế gian làm hư không.

ĐOẠN THỨ MƯỜI SÁU

Dạy nhin nét kẻ khác.

1— Sửa nét xấu mình hay là kẻ khác chẳng đặng, thì phải nhin vậy, một cây trông Đ. C. T. lo liệu.

Để làm vậy cũng có ích, vì là thử lòng mình, cùng tập hơn đức nhìn nhục, vì chẳng có đức ấy, thì chẳng có công trọng là bao nhiêu.

Song phải nguyện xin Chúa giúp cho mình chịu bằng lòng.

2 — Khi đã khuyên bảo ai một hai lần, mà nó chẳng chữa nết xấu, thì chớ trách nữa ; một phú cho Chúa, xin vưng ý Người và làm cho sáng danh Người, vì Chúa có phép trở sự dữ nên sự lành.

Con hãy nhìn nết xấu tính khó kẻ khác, vì con có nhiều nết xấu, mà kẻ khác cũng phải nhìn.

Con sửa sự trong mình con chẳng dặng, mà con sửa kẻ khác làm sao dặng ?

Ta thường muốn cho kẻ khác trọn lành mà sự xấu ta thì ta chẳng chữa bỏ.

3 — Trách kẻ khác chẳng sửa tính, còn lỗi mình thì chẳng muốn chữa cải.

Thấy kẻ khác dặng phép rộng thì buồn, còn ta xin đều gì, thì chẳng muốn ai từ chối khi nào.

Lại ta muốn cho kẻ khác giữ phép cho nhất, mà ta chẳng chịu giữ phép gì.

Ấy vậy khi ta xét việc ta và việc kẻ khác, thì không xét cho công thẳng như nhau.

Nếu thiên hạ đều trọn lành chẳng ai có vết xấu, thì lấy gì cho ta chịu sự khó vì Chúa ?

4 — Vậy Đ. C. T. đã định như vậy cho ta tập nương đỡ nhau ; vì chúng chẳng có ai khỏi một hai vết xấu, ai cũng có gánh nặng, ai cũng phải nhờ kẻ khác, chẳng có ai khôn ngoan biết việc mình cho hết ; vậy thì phải nhịn nhục cùng an ủi, giúp đỡ, dạy dỗ, khuyên bảo nhau.

Người ta khi phải sự gì khó, thì mới biết dùng sức mình chừng nào.

Vì chúng sự khó chẳng có làm cho ta yếu đuối, một tổ ra sức ta thể nào mà chớ.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BẢY :

Dạy kẻ ở nhà Đ.C.T.

1 — Muốn ở bình an hoà thuận với mọi người, thì hằng phải uốn bẻ tính riêng mình trong mọi sự.

Ở nhà Đ.C.T. bền đỗ cho đến chết, mà chẳng mất lòng ai, thì là trọng lắm.

Ai ở nhà dòng mà giữ phép chín chắn cho đến cùng, thì đáng phước lắm.

Con muốn phước trọng nầy, thì hãy suy rằng : tôi phải ở thế gian nầy như khách đi đàng, hay là như kẻ đày nước lạ.

Ai muốn ở nhà dòng cho xứng đáng, thì phải ở như kẻ đại vì Đ. C. Giêsu.

2 — Mặc áo dòng, cắt tóc theo phép dạy, chẳng có làm ích bao nhiêu; chùa nết xấu và hãm mình mọi đàng, thì mới nên người tu hành thật.

Ai chẳng có ý lo một việc đẹp lòng Chúa cùng rồi linh hồn, thì sẽ gặp những sự khốn khó cay đắng mà chớ.

Ai chẳng lấy mình làm rớt hèn, mà chịu lụy mọi người, ắt chẳng đứng ở bằng an cho bền.

3 — Con vào nhà Đ. C. T. có ý chịu lụy, chẳng có ý cai ai ; bốn phận con là nhịn nhục chịu khó, làm việc luôn ; chẳng phải là ở nhưng, nói chuyện chơi bời.

Con vào trong nhà Đ. C. T. cũng như vàng vào lửa để mà luyện cho thanh sạch.

Ai mà chẳng dốc lòng ở khiêm nhường vì Đ. C. T. thì ở chẳng đứng bền đỗ.

ĐOẠN THỨ MƯỜI TÁM

Dạy xem gương các thánh xưa.

1 — Ai xem những gương lành các thánh xưa, thấy các nhơn đức cùng công nghiệp các Đấng ấy sáng láng như mặt trời, thì mới biết sự ta làm bây giờ là kém như không vậy.

Ôi ôi ! lấy cách ăn nết ở ta, mà sánh cùng việc lành các thánh, thì hổ ngươi lắm.

Các thánh và những kẻ thiết nghĩ cùng Đ. C. G., làm tôi Đ. C. T., thì chịu đói khát, lạnh lẽo rách rưới, lại chịu công lao nhọc nhằn, thức khuya dậy sớm, ăn chay đến tội, đọc kinh nguyện gẫm, chịu bắt bớ, chịu xấu hổ nhiều bề.

2 — Hãy xem những sự khốn khó rất nặng nề các thánh tông đồ, các thánh tử vì đạo, các thánh tu hành, các thánh đồng trinh, cùng mọi kẻ muốn theo chơn Đ. C. Giêsu, đã phải chịu xưa.

Là bởi vì bấy nhiêu người ấy đã chê ghét sự sống đời này, choặng sống vô cùng đời sau.

Ai kể đặng những việc các thánh xưa, ăn ở nhất nhiệm trên rừng; chịu cám dỗ lâu dài và rất nặng nề, mà quỉ làm khốn biết là bao nhiêu lần; hằng sốt sắng cầu nguyện cùng Chúa chẳng khi dừng; chịu đói khát nhiều tháng nhiều năm, nong nả tấn tới đàng trọn lành; đánh dẹp xác thịt dữ lắm, sửa ý mình ngay thật cho đẹp lòng Đ. C. T.

Làm việc cả ngày, cầu nguyện thâu đêm, đầu đang khi làm việc cũng chẳng bỏ nguyện gắm.

3 — Chẳng hề bỏ ngày giờ qua không vô ích, mọi giờ làm việc Chúa thì lấy làm chóng qua, lấy việc nguyện gắm làm của ăn ngon ngọt, nên có nhiều lần quên sự ăn uống.

Bỏ hết sự phú quý, sang trọng, quờn chức, bạn hữu, họ hàng ; chẳng ước ao sự gì thế gian sốt; dùng của nuôi xác vừa đủ cho sống, và khi phải dùng, thì lấy làm khó chịu.

Vậy về của cải thế gian thì khó khăn lắm, mà về ơn Chúa cùng phước đức thì rất giàu có.

Bề ngoài thì thiếu thốn, bề trong thì đầy ơn thánh cùng vui vẻ trong Chúa luôn.

4—Lìa thế gian xa lắm, một yêu kết nghĩa cùng Đ. C. T. và ở cùng Người luôn.

Cầm mình như không và chịu người thế gian khinh dể, mà trước mặt Đ. C. T. thì được trọng vọng yêu dấu lắm.

Các thánh ấy yêu ở khiêm nhượng thật, chịu lụy hết lòng, hay thương yêu nhau, cùng nhin nhục chịu khó bằng lòng; vì sự ấy một ngày một đặn ơn thánh rất trọng và đặn thêm phước đức hơn nữa.

Thế nên gương cho kẻ ở nhà Đ. C. T. đặn soi : lẽ thì ta phải noi gương các thánh mà làm việc lành, hơn là bắt chước nhiều kẻ trẻ nãi làm biếng.

5—Khi mới lập các dòng tu, thì ai nói cho đặn những kẻ mới vào sốt sắng là thế nào.

Siêng năng nguyện gắm, tranh đua việc phước đức, hay giữ phép nghiêm ngặt, hay cung kính chịu lụy kẻ bề trên, và giữ luật nhà dòng trong mọi sự.

Bây giờ còn dấu tích để lại làm chứng thật những người ấy đã nên thánh và trọn lành, đã đánh giặc mạnh mẽ, và thắng đặn thế gian.

Khen cho kẻ đã giữ mình khỏi lỗi, và còn cam lòng chịu khó mà giữ đặn những điều đã quyết.

6—Khốn ôi ! rày ta nguội lạnh trể nải, vì mau bỏ quên lòng sốt sắng ngày trước ; lại lấy làm mệt mỏi buồn rầu chẳng muốn sống nữa.

Vậy con thường thấy gương lành các thánh, chớ chi lòng con còn sốt sắng chút đỉnh mà bắt chước như làm vậy.

ĐOẠN THỨ MƯỜI CHÍN

Dạy những việc kẻ ở nhà Đ. C. T phải làm

1—Kẻ ở nhà Đ. C. T. thì phải nên gương mọi phước đức, và tốt thật trong lòng như người ta thấy bề ngoài.

Lẽ thì bề trong phải sạch hơn bề ngoài nữa; vì Đ. C. T. xem việc bề trong ; nên ta dầu ở đâu ở đó phải kính sợ hết sức, và ở sạch sẽ như thánh thiên thần châu chực Người liên.

Mỗi một ngày phải nhắc lại lời đã khấn trước, mà giục lòng sốt sắng thêm, như thể hôm nay mới vào nhà Đ. C. T. vậy, và cầu xin rằng:

« Ở Chúa tôi, xin Chúa hằng giúp cho tôi đừng giữ lời đã khấn, cùng làm tôi Chúa cho trọn; lại xin cho tôi khỏi sự ngày nay làm nên việc; vì các việc tôi làm xưa rày, thì kể như không vậy. »

2—Ta dốc lòng mạnh mẽ ngăn nào, thì tấn tới đàng lành ngăn ấy, song phải siêng năng lắm mới đặng.

Kẻ quyết lòng vững vàng mà còn hay lỗi, phương chi kẻ chẳng mấy khi chí quyết, hay là dốc lòng sơ lược, thì càng lắm lỗi chùng nào nữa.

Bỏ lời hứa có nhiều thế, mà dầu bỏ sự nhỏ mọn, cũng chẳng khỏi thiệt hại.

Kẻ lành toan làm sự gì, thì cậy trông Đ. C. T. hơn cậy sức mình; hễ ra tay làm việc gì, thì cậy ơn Chúa phù hộ mới đặng làm nên.

Vì sự dốc lòng là việc ta, sự giữ cho trọn là tại nhờ Đ. C. T. chẳng phải tại sức ta.

3—Ví bằng bỏ việc lành mình quen làm, cho đặng làm việc lành khác đẹp lòng

Chúa hơn, hay là có ý giúp anh em, thì sau để làm việc ấy lại.

Còn như nhàm lờn biếng nhác mà bỏ, thì có lỗi mà sinh thiệt hại.

Dẫu ta ráng làm cho nên việc, thì cũng hãy còn lắm lỗi nhiều điều.

Song ta hằng phải dốc lòng sửa mình, nhứt là trong những điều ta năng lắm lỗi.

Phải xem xét sửa lại các việc bề trong bề ngoài, vì cả hai đều giúp ta nên trọn lành.

4— Ví bằng suy gẫm luôn chẳng dặng, thì hãy hồi tâm lại một hai khi, ít là một ngày một lần, sớm mai hay là ban hôm, chớ bỏ.

Sớm mai thì dốc lòng giữ, ban hôm thì xét nét mình coi lời nói, việc làm, cùng lòng lo nội ngày hôm nay thế nào: bởi ba sự ấy có nhiều lần ta mất lòng Đ. C. T. và lỗi cùng người ta.

Hãy ở cho mạnh mẽ như anh hùng, mà chống trả chước đối quỉ dữ; trước hết hãy khử trừ tính mê ăn uống, ắt sau để chừa mọi nết xấu về xác thịt.

Lại chớ hể ở nhưng khi nào sốt: hoặc đọc sách, hoặc viết chữ, khi thì đọc kinh, khi thì nguyện gắm, hay là làm việc gì có ích chung.

Về việc xác, có kẻ làm đặng nhiều, có kẻ làm ít, mỗi người hãy liệu sức mình mà làm.

5—Việc riêng kẻ khác chẳng quen làm, thì con chớ làm trước mặt người ta, làm cho kín thì hơn.

Song chớ làm biếng việc chung, mà nong nả việc riêng làm chi; bao giờ làm rồi các việc chung phải làm, mà còn giờ rảnh, muốn làm việc riêng theo ý mình thì cũng nên.

Chẳng phải mọi người làm một việc như nhau đặng, có kẻ ưa sự nầy, người yêu sự khác.

Lại việc lành khác nhau theo thì: có việc làm ngày lễ, có việc làm ngày thường.

Có việc phải làm khi bị cám dỗ, có việc phải làm trong lúc bằng an.

Việc thì nên làm khi buồn bực, việc thì hạp làm đương buổi ta vui.

6—Lại đến ngày lễ trọng nào, thì phải sửa ý ta lại, cùng sốt sắng cầu xin các thánh phù hộ.

Hễ là ngày lễ nầy rồi, thì phải dọn linh hồn qua lễ khác sau, như kẻ dọn ra khỏi thế, mà lên nơi mừng rỡ đời đời vậy.

Cho nên những ngày lễ ấy phải sốt sắng dọn mình, và ăn ở nết na hơn đức, cùng giữ luật nhà dòng hơn mọi ngày, dường bằng một giây nữa Đ. C. T. sẽ thưởng mọi việc ta làm vậy.

7— Ví bằng Đ. C. T. chưa cho ta qua đời khi ấy, thì hãy tưởng rằng: bởi ta chưa dọn mình nên, thì chưa đáng sự vui về Đ. C. T. đã định để dành cho ta, mà từ ấy về sau càng phải lo lắng dọn mình hơn trước.

Thánh sử Luca chép lời Chúa rằng: khi chủ nhà về ban đêm, mà thấy đây tớ còn thức, thì nó có lộc lắm, vì thật chủ nhà sẽ cho nó cai mọi của nhà mình.

ĐOẠN THỨ HAI MƯỜI.

Dạy yêu ở vắng vẻ cùng giữ miệng

1—Hãy tìm choặng một hai giờ xúng
bập mà xem sóc linh hồn mình, cùng năng
tưởng nhớ những ơn lành Đ. C. T. đã
ban xuống cho ta.

Hãy bỏ dứt mọi đều tục mạch. Hãy xem
sách nào cho con đặng ăn năn thống hối,
hơn là coi sách chơi vô ích.

Nếu con lánh khỏi sự chuyện trò, đừng
đi chơi bời, đừng nghe tin nọ tin kia, cùng
những chuyện mới lạ, thì chẳng thiếu
giờ nguyện gắm.

Những thánh cả xưa làm hết sức cho
đặng lia mặt người ta, và chọn ở nơi vắng
vẻ cùng Đ. C. T.

Có kẻ rằng : « hễ là lần nào tôi ăn nói
cùng người ta, thì tôi trở nên kém hơn mà
chớ ».

Nhiều lần thấy ta cũng mắc phải sự
nầy khi nói chuyện quá lẽ.

Giữ miệng ở lặng, thì dễ hơn là nói mà giữ cho khỏi lỗi.

An mình ở nhà, thì dễ hơn ra ngoài mà giữ mình cho vẹn.

Ấy vậy muốn nên trọn lành, thì phải bắt chước Đ. C. Giêsu xưa lánh người ta mà đi ẩn mình ở nơi vắng vẻ.

Ai yêu ở kín, thì người ấy có ra ngoài cũng khỏi lo sợ.

Ai yêu ở lặng, thì khi nói khỏi sự lỗi.

Ai cam lòng ở dưới, thì người ấy nên làm bề trên.

Ai biết vưng lời chịu lụy, thì đáng dạy kẻ khác.

3 — Ai sạch tội thì nên vui lòng.

Nhưng mà các thánh xưa càng đặt an lòng, thì càng kính sợ Đ. C. T.

Càng đặt nhiều ơn nhiều phước, thì càng khiêm nhượng sợ hãi hơn nữa.

Song kẻ có tội thấy mình đặt bình an, thì sinh kiêu ngạo cậy mình, mà nó tưởng bình yên thì lắm lắm.

Con còn ở thế gian, dầu thấy mình siêng năng giữ các việc về bốn phận, thì chớ ngờ đã khỏi lo sợ.

4—Nhiều lần những kẻ trước mặt người ta có tiếng tốt lắm, thì càng nên dịp hiềm nghèo, vì hay sinh lòng cậy mình quá lễ.

Bởi đó thà phải chống trả chước cám dỗ luôn thì càng đáng ích hơn; vì chưng kẻ phải làm vậy thì hay lo sợ, khỏi cậy mình kiêu ngạo, và chẳng hay tìm sự vui bề ngoài.

Ôi! chớ chi chẳng hề muốn sự vui chóng qua, cùng chẳng hề mắc trở sự gì thế gian, thì được giữ lòng trong sạch là thế nào!

Ôi! chớ chi ta bỏ những sự lo lắng vô ích, một suy sự có ích trên trời, cùng cậy Đ. C. T. hết sức, thì ta đáng bằng an là ngần nào!

5—Ai chẳng ra sức ăn năn thống hối, thì chẳng đáng Đ. C. T. an ủi cho vui lòng,

Mà con muốn đau đớn thật trong lòng vì tội, thì hãy ở trong phòng vắng vẻ, cho khỏi mọi sự lộn xộn thế gian, như lời

Kinh thánh rằng: «hãy thống hối trong phòng bay». Vậy con ở trong phòng thì dặng những ích, thường con chẳng dặng khi đi ra ngoài.

Quen ở trong phòng thì vui, chẳng quen thì buồn thì nhàm. Con mới học đi đàng hơn đức, mà tập ở trong phòng cho quen thì sau dễ ở, và vui lòng lắm.

6 — Khi ta nín lặng ở an thì dặng ích nhiều, và hiểu thấu những sự mầu nhiệm trong Sách thánh.

Xem Sách thánh thì dặng nước mắt chảy đêm ngày rửa linh hồn cho sạch. Ta càng xa lánh sự xao xiển thế gian, thì càng dặng gần Chúa là Đấng đã sinh ra ta.

Vậy ai là anh em bạn hữu, thì Đ. C. T. cùng các thánh thiên thần làm bạn cùng người ấy.

Ở vắng vẻ mà xem sóc linh hồn mình, thì hơn là bỏ việc mình mà làm phép lạ.

Kể ở nhà dòng mà chẳng ra ngoài, chẳng muốn cho người ta thấy mình, mà mình cũng chẳng muốn xem ai, thật thì đáng khen.

7 — Sự gì con chẳng nên dùng thì con muốn xem nó làm chi; thế gian hay qua, và sự ước ao nó cũng chóng qua nữa.

Xác thịt kéo ta đi chơi, đến khi chơi đoạn, còn đi gì? Một khó cho linh hồn cùng chia lòng ra.

Hễ là ra ngoài mà vui, thì khi về liền buồn; ban hôm vui chơi, mai lại phiền muộn.

Sự vui thế gian khi đầu thì dịu dàng, song đến sau lại cắn rứt cùng làm hại mình.

Nào có đi gì mà xem đặng ở ngoài, mà chẳng xem đặng ở nhà? Kìa ở trong nhà thì xem đặng trời đất muôn vật, vì mọi sự bởi đó mà ra.

8 — Nào con có thấy đặng đi gì dưới đất mà bền đỗ cho lâu?

Con ngờ là xem cho phỉ dạ, thì con lầm.

Giả như con được thấy hết mọi sự thế gian thì nào được ích gì.

Thà con hãy ngửa mặt lên trời mà xin Chúa thứ tha tội lỗi con.

Ai ham sự đời vô ích mặc ai, phần con hãy vưng lời Đ. C. T. phán dạy.

Con hãy đóng cửa phòng lại mà than thở cùng Đ. C. Giêsu là Đấng con rất yêu mến.

Hãy ở cùng Người trong phòng con, ở nơi khác chẳng bằng an như vậy đâu.

Ví bằng con chẳng ra ngoài, chẳng nghe tin tức việc gì, thì đừng an lòng; mà khi đã ham nghe sự lạ thì chẳng khỏi rối trí.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI MỐT:

Dạy ăn năn thống hối.

1 — Con muốn thêm phước đức, thì con phải kính sợ Đ. C. T luôn; chớ ở lòng tuồng theo ý con, hãy giữ ngũ quan cho phải phép, chớ vui cười quá lẽ làm chi.

Hãy lo ăn năn tội trong lòng, thì sẽ
đặng sốt sắng việc lành.

Kẻ ăn năn tội thì đặng nhiều ích trọng,
mà kẻ luông tuông theo tính mình, thì
mất nhiều sự lành.

Ai suy xét thế gian này là nơi khách
đày, đầy dẫy những sự hiểm nghèo phần
linh hồn, mà còn vui chơi làm sao đặng?

2 — Bối nhẹ tính, và chẳng lo chữa
cải nết xấu, nên chẳng biết đau đớn
trong linh hồn, mà lại vui cười đương
hồi phải khóc lóc.

Kẻ kính sợ Đ. C. T. và ở sạch tội, thì
mới dặng lòng thông thả thật, cùng nên
vui mừng mà chớ.

Ai mà bỏ mọi sự hay làm rối lòng, một
lo ăn năn thống hối thì là có phước.

Kẻ lánh những sự thường làm cho linh
hồn phải bợn nhơ, hay là ra nặng nề,
thì có phước.

Hãy đánh cho mạnh mẽ, hầu cho thói
tốt đuổi thói xấu ra.

Con biết buông người ta đi, thì người ta cũng thả con ra, để cho con làm việc con.

3 — Chớ thày lay giành lấy việc người ta, cùng đừng xen vào việc kẻ lớn.

Hãy xem con trước hết, và hãy lo sửa con hơn lo sửa bạn hữu thiết nghĩa cùng con.

Ví bằng người ta chẳng có yêu con bao nhiêu thì chớ buồn; một phần vì con chưa được nết na, khôn ngoan, xứng đáng làm tôi Đ. C. T., chưa xứng kẻ ở nhà dòng sốt sắng.

Ở đời này chẳng được vui cho lắm, nhứt là không được vui về phần xác, thì có ích và vững chắc phần hồn.

Mà chẳng dặng vui về phần linh hồn, thì tại ta chẳng lo ăn năn đền tội, cùng chẳng có bỏ sự vui giả thế gian cho hết.

4 — Lẽ thì con phải xưng rằng: tội chẳng đáng Đ. C. T. an ủi, một đáng nhiều sự khốn khó mà thôi.

Ai ăn năn tội thật, thì lấy sự thế gian làm nặng nề cay đắng.

Kẻ lành chẳng thiếu lễ mà lo buồn khóc lóc.

Dẫu mà suy đến mình, hay là suy đến kẻ khác, cũng biết thật ở thế gian này chẳng có ai khỏi sự khó.

Lại khi xét mình cho nhứt thì càng lo buồn hơn nữa.

Tội lỗi cùng nết xấu hằng bao phủ tư bề, chẳng cho ta suy gẫm những sự trên trời, ấy là lẽ đáng cho ta lo buồn đau đớn.

5 — Con năng suy xét sự chết, hơn suy sự sống lâu, thì dễ sửa mình lắm.

Con tưởng đến hình khổ trong địa ngục, hay là nơi luyện tội, thì cam lòng chịu khó nhọc đau đớn, chẳng còn lấy sự gì làm khó chịu nữa.

Song bởi chẳng suy đến sự ấy cho hết lòng, lại còn yêu những sự vui giả thế gian, nên hãy còn nguội lạnh biếng nhác lắm.

6 — Bối linh hồn yếu đuối, nên xác thịt chẳng muốn chịu khó.

Vậy con phải xin Đ. C. T. ban ơn ăn năn tội nên, và bắt chước vua Đavít nguyện rằng :

Lạy Chúa, xin cho tôi khóc lóc đêm ngày làm của ăn, lấy nước mắt chan hòa làm của uống.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI HAI

Dạy suy loài người khốn nạn.

1 — Con đi đâu đi đó, mà chẳng tìm Đ.C.T. thì khốn cho con.

Nhơn sao khi con chẳng được sự mình trông ước, thì giận ? Nào có ai đặt mọi sự theo ý mình hoài đâu ? Dầu ta, dầu con, dầu ai nữa cũng chẳng đặt sốt.

Chẳng có ai ở đời này mà khỏi khốn ; dầu làm Đức hoàng Đế, dầu làm Đức Giáo Tông, cũng chẳng khỏi.

Ai đặng phần khá hơn? Có một kẻ đặng chịu một hai sự khó vì Đ C.T.

2 — Có nhiều kẻ yếu đuối cùng thấp trí nói rằng: « người này có phước lắm, có nhiều của, có chức trọng, đặng thân thể cùng cao sang là thế nào! »

Hãy xem phước trên trời, thì liền biết mọi phước thế gian không thật là phước, vì chẳng bền; lại làm cho áy náy lo sợ luôn.

Chớ ngờ ai đặng nhiều của thế gian là người có phước; đặng vừa vừa thì hơn.

Sống ở đời, thật là khổ lắm.

Ai càng yêu mến những sự trên trời, thì càng lấy sự sống ở thế gian này làm cay đắng, vì càng dễ biết dễ thấy tính hư hèn loài người ta.

Cho nên sự ăn uống, thức ngủ, giờ làm việc, giờ nghỉ, và mọi sự cần kíp phần xác, thì kẻ lành lấy làm khó chịu, muốn cho rảnh rạn đặng khỏi tội lỗi.

3 — Vì chưng kẻ chăm việc thiêng liêng, mà còn phải dùng những việc phân xác đời này, thì lấy làm nặng nề lắm.

Nên vua David nguyện rằng : « tôi xin cho khỏi mọi sự tôi phải dùng, kéo mắc phải nó ».

Song khốn cho kẻ chẳng thông biết sự cực làm vậy ! mà kẻ yêu nó và yêu ở thế gian này, thì lại khốn hơn nữa.

Có kẻ phải làm ăn lao lực nặng nề, hay là ăn mày vừa đủ ăn mặc, mà nó yêu sự hèn hạ này cho đến đời như có lẽ đang sống ở đời luôn, thì nó cũng chẳng kể sự vui nước thiên đàng.

4 — Hỡi ôi ! Kẻ ấy đại thật cùng là bất trung lắm ; nó mê sự đời quá lẽ, cho nên nó một yêu sự xác thịt.

Khốn nạn ôi ! Ngày sau nó sẽ biết rõ cùng trách mình đã yêu chuộng những sự vô ích cùng hèn hạ là dường nào.

Các thánh xưa nay, và những bạn hữu thiết nghĩa cùng Đ. C. Giêsu., chẳng kể sự đẹp lòng xác thịt và sự người ta khen ở

đời này, một ước ao hết sức cho đặng phước vô cùng mà thôi.

Các đấng ấy hằng ước trông những sự bên đở thiêng liêng trên trời, cho khỏi áp yêu những sự nhẩn tiền hư hèn dưới thế.

Ớ con ! chớ ngã lòng trông cậy tấn tới trong đàng lành, vì nay còn kịp giờ.

5 — Nhon sao còn lẩn lưa, chẳng làm sự đã dốc lòng làm ?

Hãy chỗi dậy khi sự hôm nay, mà rằng : « bây giờ là mùa làm việc, là buổi đánh dẹp xác thịt, là thì xúng hạp sửa mình. »

Bao giờ phải sự gì khốn khó, ấy là giờ lập công mà chớ.

Phải qua nước qua lửa, mới đặng tới chốn nghỉ ngơi.

Con chẳng ép mình, thì chẳng đặng chừa vết xấu đâu.

Bao lâu ta còn mang xác thịt yếu đuối này, thì chẳng khỏi tội lỗi, chẳng khỏi lo buồn đau đớn đặng.

Vốn ta muốn được bằng an khỏi mọi sự khốn khó, song bởi tội thì linh hồn ta

mất sự tốt lành, và cũng mất phước thật nữa.

Vì sự ấy ta phải chịu vậy, và trông cậy Chúa lòng lành vô cùng, có thuở sẽ cứu ta khỏi vòng tội lỗi, khỏi sống khốn nạn thế gian, mà được nghỉ yên đời đời.

6 — Hỡi ôi ! Người ta thật yếu đuối là dường nào, hằng nghiêng chịu về sự trái chẳng khi đứng.

Hôm nay xưng tội, đến mai phạm các tội ấy lại.

Bây giờ con dốc lòng chữa ; khỏi một giây, như kẻ chẳng có dốc lòng chữa sốt.

Bởi đó lẽ thì ta phải hạ mình xuống, và chớ tặng mình lên, vì ta yếu đuối lắm, chẳng được vững vàng.

Vả lại sự lành ta nhờ ơn Chúa giúp, đã làm hết sức cho đặng, mà bởi ta trễ nải thì có lẽ chóng mất mà chớ.

7 — Ta rày nguội lạnh sớm bấy, thì đến sau sẽ ra thế nào ?

Khốn ta muốn nghỉ như kẻ đang giấc rồi chẳng còn lo sợ nữa ; mà chưa thấy dấu gì tỏ ra ta đã nên trọn lành thật.

Dầu có lẽ trông cây chừa đặng một hai nết xấu, tấn tới đàng lành ít nhiều, thì hãy còn phải học đi luyện lại như kẻ mới tập sửa mình, thì mới đặng.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI BA

Dạy suy sự chết.

1 — Sự chết đến rất mau cho con ; cho nên hãy xét việc con là thể nào : hôm nay con còn, đến mai chẳng thấy.

Mà hễ khuất mặt, liền chóng quên.

Ở lòng thiên hạ mê muội và cứng cỏi là dường nào ! một xem sự trước mặt, mà sự sẽ đến thì chẳng lo.

Lẽ thì khi con làm việc gì, lo sự gì, thì phải tưởng chẳng khác chi như gần qua đời vậy.

Ví bằng con giữ lòng trong sạch, ắt là chẳng có sợ chết là bao nhiêu.

Lánh tội thì hơn trốn sự chết.

Hôm nay chưa lo dọn mình cho sẵn, thì đến mai cũng chẳng lo.

Mai là ngày không chắc ; con có biết chắc sống đến mai chăng ?

2 — Chẳng chữa nết xấu, thì sống lâu có ích gì !

Ôi ! sống lâu thường chẳng có bớt tội ; thêm tội mà thôi.

Chớ chi ta ở đời đừng giữ mình cho nên một ngày.

Có nhiều người kể năm tháng từ khi trở lại cùng Đ. C. T., mà thường chẳng thấy dấu chữa cải là bao nhiêu.

Sợ chết thì phải ; lẽ thì càng phải sợ sống lâu.

Ai hằng nhớ đến giờ chết, và hằng ngày dọn mình liên cho đến ngày ấy, thì có lộc.

Khi thấy ai qua đời, thì phải nhớ lại mình cũng chẳng khỏi đi qua đàng ấy đặng.

3 — Sáng ngày thì rằng : « hoặc là tôi chẳng sống đến tối » ; mà đến tối thì lại rằng : « hoặc là tôi chẳng sống đến sáng chẳng. »

Vậy phải dọn mình luôn, và làm mọi việc nên, kéo giờ chết đến mà dọn chẳng kịp.

Có nhiều kẻ chết tươi thành linh, vì giờ Chúa đến thì chẳng ai biết đặng.

Khi giờ chết đến, chúc ấy con sẽ đoán xét về mọi việc cả và đời con khác xa bây giờ lắm, cùng thấm thiết vì thấy mình đã trở nải nguội lạnh là dường nào.

4 — Kẻ ra sức làm mọi việc bây giờ như trong ngày chết ước ao làm, thì kẻ ấy thật là khôn và có phước lắm.

Ai mà chê bỏ thể gian, một ngày một thêm phước đức, yêu giữ mọi phép, hay hãm mình đến tội, hay chịu lụy, bỏ ý riêng, cùng chịu mọi sự khó bằng lòng vì Đ. C. Giêsu, thì kẻ ấy khá trông cậy chết lành là dường nào.

Khi còn sức mạnh, con muốn làm nhiều việc lành thì đặng, mà đến khi liệt nhược biết còn làm đặng sự gì nữa chẳng ?

Không mấy người khi yếu liệt mà trở nên trọn lành hơn, cũng không mấy kẻ hay đi đông dài mà nên thánh.

5 — Chớ cậy anh em bạn hữu, mà lần lựa việc rồi linh hồn mình, vì phôi kẻ ấy sẽ quên con mau lắm, chẳng nhớ được bao lâu.

Hãy lo liệu bây giờ khi còn kịp, và hãy lập công cho sẵn, chớ cậy anh em sau sẽ giúp làm chi.

Vậy bây giờ con chẳng lo cho con, thì ngày sau ai sẽ lo cho con ?

Nầy là thì quý trọng lắm, nầy là mùa kịp, nầy là ngày chỉ về phần rồi cho con.

Thương ôi ! con chẳng biết dùng ngày tháng cho nên, mà lập công cho đặng sống đời đời.

Đến sau con ước ao cho đặng một ngày hay là một giờ, mà lo việc sửa mình, thì chẳng biết có đặng chăng.

6 — Ở con rất yêu dấu, bây giờ hãy lo sợ và nhớ sự chết luôn, chúc ấy sẽ khỏi sự hiểm nghèo, khỏi sợ hãi là thể nào.

Hãy ăn ở thể nào, hầu khi chết đặng vui mừng hơn là lo sợ, thì mới xong.

Rày hãy làm cho thể gian xem con như kẻ đã chết, cho ngày sau đặng sống cùng Đ. C. T.

Rày hãy học chê bỏ mọi sự, cho ngày sau đặng thông thả mà đến cùng Chúa.

Rày đến tội sửa mình, cho ngày ấy đặng trông cây vững vàng.

7 — Con ngờ con sống lâu, thì là đại ; nào con có đặng ngày nào chắc đâu ?

Nhiều người lắm, tưởng là đặng sống lâu năm, mà bỗng chốc liền chết mất.

Biết là bao nhiêu lần con nghe người ta nói rằng : « người nầy chết chém, người kia chết chìm, người nọ ở nơi cao sa xuống mà chết, có kẻ đang ăn uống, có kẻ đương chơi bời mà phải chết tươi.

Kẻ thì bị lửa đốt, kẻ thì bị gươm dao, người thì phải kẻ cướp, người thì phải dịch khí mà chết » : ấy vậy sự cùng thiên hạ là sự chết, và sự sống chóng qua như bóng vậy.

8 — Con chết rồi ai còn nhớ đến con, mà cầu nguyện cho con ?

Ở con rất yêu dấu, rày làm đặng sự gì, thì hãy làm cho kíp, vì chẳng biết phải chết ngày nào, cùng chẳng biết chết rồi ra thế nào.

Rày còn ngày giờ, hãy tích của thiêng liêng chẳng hay hư mất.

Mọi sự khác thì bỏ đi, một lo phần rồi linh hồn, và làm việc Đ. C. T. cho nên mà thôi.

Rày hãy kết nghĩa cùng các thánh, là tôn kính và bắt chước pho kẻ ấy, hầu khi con ra khỏi đời này, các đứng ấy rước con lên nơi vui vẻ chẳng cùng.

Hãy suy rằng : « tôi ở thế gian như khách qua đàng, nên các sự đời chẳng dự đến tôi chút nào » !

Con hãy nhắc lòng lên cùng Chúa luôn, đừng để dính bén sự thế gian, vì chưng con chẳng có thành lũy nào ở đây cho vững bền đâu.

Hãy cầu nguyện than van khóc lóc, cho ngày sau đặng lên cùng Chúa ở nơi vui vẻ đời đời.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI BỐN

Dạy sự phán xét cùng hình phạt.

1 — Mọi việc con làm, thì phải nhớ đến sự sau, và nhớ tòa oai nghi sẽ xét con ; quan xét ấy biết mọi sự, chẳng có sự gì giấu đặng, chẳng ăn của hối lộ, cùng chẳng nghe kẻ chữa mình, một xét công thẳng mà chớ.

Ớ kẻ có tội, khốn nạn đại dột là đường nào ! khi thấy một người giận dữ thì con còn sợ thay, phương chi ngày sau thấy Đấng tỏ biết tội con, đoán xét con, thì con thừa lại làm sao ?

Nhơn sao con chẳng lo liệu trước ngày phán xét, vì ngày ấy chẳng ai cứu chữa bình vực ai đặng ; mỗi một người đều có phần riêng mình.

Rày con chịu khó thì có ích, khóc lóc thì có phước, than thở thì có công, ăn năn thì đền đặng.

2 — Hễ là ai bằng lòng chịu sỉ nhục, chẳng sợ xấu hổ một sợ tội kẻ dễ đuổi

mình ; ai cầu nguyện và tha lỗi cho kẻ làm khốn mình, ai mau mắn xin kẻ khác tha lỗi mình ; ai sẵn lòng thương hơn giận ; kẻ hay hãm mình, cùng ra sức bắt xác thịt chịu phép linh hồn, thì bấy nhiêu kẻ ấy có phước trọng, vì đang đền tội ở đời này mà khỏi đền trong lửa luyện tội đời sau.

Thà đền bồi tội lỗi cho xong đời này, thì hơn là để đền đời sau.

Thật bởi ta yêu chuộng xác thịt quá lẽ, thì ta dối mình mà chớ.

3 — Lửa luyện tội đốt đi gì ? thật thì đốt những tội con.

Rày dương thứ cho mình theo ý xác, thì càng phải chịu thiêu đốt ngày sau.

Mỗi tội đều có hình phạt riêng cho cân xứng.

Kẻ làm biếng thì có roi lửa đánh thúc ; kẻ mê ăn uống, thì phải chịu đói khát vô cùng ; kẻ yêu vui sướng mê dâm dục, thì phải lửa sinh lửa diêm hôi hám nung đốt cả mình ; kẻ hay phân bì ghen ghét, thì đau đớn mà tru như chó dại.

4 — Vậy chẳng có tội nào mà chẳng chịu phạt riêng.

Kẻ kiêu ngạo thì chịu xấu hổ mọi đàng; kẻ hà tiện, thì phải thiếu mọi sự.

Khi ấy chịu phạt một giờ thì cực hơn chịu phạt nặng trăm năm ở thế gian.

Kẻ phải ở đó chẳng có khi nào bớt đau giảm phiền ; ở đời này dầu phải chịu cực khổ cũng có hồi hết, và gặp bạn hữu an ủi cho dễ chịu.

Rày phải lo sợ và buồn bực vì tội con, thì ngày phán xét, ắt đứng ở vững vàng cùng các thánh mà khỏi mọi sự lo sợ.

Vì chưng khi ấy, kẻ lành ở vững vàng trước mặt kẻ đã hà hiếp làm khốn cực cho mình thuở trước.

Kẻ rày cam lòng chịu người ta tra xét việc mình, thì khi ấy ngồi tòa cao trọng mà đoán xét thiên hạ lại.

Kẻ rày khó khăn khiêm nhượng, thì khi ấy được an lòng toại chí, mà kẻ kiêu ngạo thì run sợ mọi đàng.

5 — Kẻ rày chịu chê bai vì Chúa, thì sau đặng gọi là kẻ khôn ngoan.

Rày bằng lòng chịu khốn khó thì khi ấy đặng nở dạ vui mừng ; rày buông theo đàng tội lỗi thì khi ấy phải ngậm miệng sầu bi.

Khi ấy người nhơn đức đặng mừng rỡ, còn kẻ trể nải phải buồn rầu.

Kẻ hay hãm mình thì mừng hơn là đã đặng mọi sự vui.

Áo hèn đặng sáng láng, mà áo thanh quí thì khi ấy phải xấu xa hèn hạ.

Nhà lều bán tiện kẻ khó khăn, khi ấy nên tốt hơn lầu đài vàng ngọc.

Đức nhin nhục cho bền, khi ấy giúp đỡ hơn mọi chức trọng đời này.

Khi ấy nhơn đức chịu lụy đặng khen hơn mọi chức móc thế gian.

6 — Mừng vì đã giữ lòng sạch tội hơn thông biết nhiều lẽ.

Kẻ đã bỏ hết mọi của cải, thì khi ấy giàu hơn kẻ đặng mọi mỏ vàng thế gian.

Khi ấy mừng vì đã cầu nguyện sốt
sắng hơn là ăn của ngon ngọt.

Mừng vì đã giữ miệng, hơn nói truyện
dông dài.

Mừng vì đã làm việc lành, hơn là nói
nhiều lời khôn khéo.

Mừng vì đã ở nhứt nhiệm và hãm mình
đền tội, hơn đặng mọi sự vui sướng thế
gian.

Rày hãy học chịu khó một ít, cho ngày
sau khỏi khốn khó nặng nề.

Rày hãy thử cho biết sức chịu đời sau.

Ví bằng rày chịu khó một ít chẳng
muốn nổi, thì khi ấy chịu hình khổ vô
cùng làm sao đặng ?

Ví bằng rày đau đớn một thí mà không
nhịn đặng, sau có phải chịu lửa địa ngục
thì làm sao ?

Thật thì chẳng có ai đặng vui sướng
hai nơi : đã đặng vui sướng đời này, mà
lại còn đặng vui sướng đời sau cùng
Chúa trên trời nữa.

7 — Ví bằng xưa nay con đặt mọi sự sang trọng vui sướng, như con phải chết bây giờ, thì nào còn ích gì ?

Vậy mọi sự là không hết, có một sự kính mến cùng làm tôi Chúa, thì có ích thật mà thôi.

Ai kính mến Chúa hết lòng, thì chẳng có sợ chết, chẳng có sợ phán xét, chẳng có sợ hình khổ, và chẳng sợ địa ngục nữa ; vì kính mến làm vậy, thì đặt vững vàng mà đến cùng Chúa.

Kẻ còn yêu tội, mà sợ chết sợ toà phán xét, nào có lạ gì ?

Song nếu chưa được lòng mến Chúa, ít nữa là sợ địa ngục mà ăn năn chừa cái, thì cũng nên.

Ai mà ít lòng kính sợ Đ. C. T. thì làm sự lành lâu chẳng đặt ; chầy kíp phải thua chước ma quỷ mà chớ.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI LĂM :

Dạy chữa mọi vết xấu.

1 — Hãy tỉnh thức và siêng năng làm việc Chúa, năng suy rằng : « tôi có ý gì mà bỏ thể gian, cùng vào nhà Đ. C. T?

Thật có ý làm tôi Chúa, và nên người trọn lành mà chớ ».

Vậy phải có lòng sốt sắng mà làm việc lành, vì rày mai sẽ đặng thưởng công, thì khi ấy chẳng còn lo sợ và đau đớn sự gì nữa.

Rày chịu khó ít, ngày sau đặng nghỉ ngơi nhiều, mà lại đặng vui vẻ vô cùng.

Bằng giữ lòng bền đỗ cùng sốt sắng trong việc Chúa, ắt sau Chúa trả công trọng chẳng sai.

Hãy tin cậy sẽ đặng trận ; song còn phải giao chiến kẻ sinh làm biếng hay là cậy mình chẳng.

2 — Xưa có một người năng ưu phiền hồi hộp nửa sợ nửa trông. Có một ngày người ấy lo buồn sâu não, sắp mình

xuống đất trước bàn thờ trong nhà thánh, suy đi gẫm lại mà rằng : « chớ chi tôi biết đặng, có giữ mình bền đỗ cho đến cùng chẳng ! » Bấy giờ nghe một tiếng trong lòng rằng : « nếu con biết sự ấy, mà muốn làm đi gì ? Vậy rày hãy làm sự đã toan làm khi ấy, thì mới khỏi lo ». Tức thì đặng an lòng mạnh sức, phú mình trong tay Chúa, và chẳng còn lo sợ nữa. Từ ấy về sau chẳng dám tọc mạch dòm xét sự hậu lai nữa, một lo cho biết thánh ý Chúa hầu làm mọi việc lành cho trọn.

3 — Vua thánh Đavít rằng : « hãy trông cậy Đ. C. T. và làm việc phước đức, thì sẽ bằng an ở đời, vì đặng mọi sự lành mà chớ »,

Có nhiều kẻ không chừa tội, và không thêm phước, là vì sợ sự khó, chẳng muốn đánh giặc.

Vì chưng kẻ ra sức chịu nặng nề và sự nghịch xác thịt, ấy là kẻ tấn tới trong việc lành hơn kẻ khác.

Vậy hãm mình cùng thắng ý riêng chừng nào, thì nên người hơn đức và đặng nhiều ơn Chúa là chừng ấy.

4 — Song chẳng phải mọi người có nhiều nết xấu đồng nhau, mà phải đánh dẹp chữa cải như nhau.

Ai nhiều nết xấu, mà có lòng siêng năng hãm dẹp cho mạnh mẽ, thì đặng thêm phước, hơn kẻ tốt nết mà ít sốt sắng việc lành.

Có hai sự này giúp ta đặng chóng chữa ; một là ép mình chẳng cho theo sự xác thịt ước ao ; hai là nài xin cùng ra sức cho đặng hơn đức nào ta thiếu hơn.

Lại sự gì con năng chê trong kẻ khác, thì con hãy lo cho khỏi sự ấy, chớ đại mà theo làm chi.

5 — Phải dùng mọi dịp mà nên người trọn lành ; hoặc có thấy hay là nghe ai làm sự gì nên, thì phải nong nả bắt chước.

Như thấy sự gì chẳng nên, thì chớ theo ; ví bằng đã theo rồi thì phải lo chữa cải tức thì.

Con xem xét việc kẻ khác, thì kẻ khác lại dòm xét việc con.

Khi thấy anh em siêng năng làm việc phước đức, giữ luật phép nết na hân hoi, thì vui mừng là thế nào.

Mà thấy anh em theo ý riêng chẳng theo phép, mà bỏ việc bốn phận phải làm, thì lo buồn là thế nào !

Kẻ bỏ việc bốn phận đã định mà muốn làm những việc chẳng thuộc về mình thì hại cho mình là dường nào !

6 — Vậy con hãy nhớ lại sự đã khấn ngày trước, cùng năng xem ảnh chuộc tội.

Xem ảnh ấy lẽ thì hổ ngươi, vì ở nhà Đ. C. T. đã lâu năm, mà chưa ra sức bắt chước nết na Đ. C. Giêsu.

Ai đi đàng phước đức, mà có ý chăm chỉ, lòng sốt mến suy gẫm sự Chúa làm cùng chịu vì ta xưa, thì đặt ích trọng, vì chẳng thiếu lẽ mà sửa mình ; đi tìm lẽ gì bề ngoài làm chi ?

Hỡi ôi ! Chớ chi sự thương khó Chúa khấn vào ở trong lòng ta, thì ta liền biết mọi lẽ là thế nào !

7 — Kẻ siêng năng giữ mọi điều luật nhà Đ. C. T. dạy, thì lấy làm dễ và cam lòng chịu lụy.

Kẻ ở trẻ nải nguội lạnh, thì thêm khó nhọc cực khổ mọi bề ; vì chưng chẳng có vui trong lòng, mà tìm sự vui bề ngoài cũng chẳng đáng.

Kẻ chẳng giữ luật phép, thì dẫu đã gần hư lắm.

Ai lánh nặng tìm nhẹ thì phải khổ luôn, vì gặp sự gì cũng đều trái ý.

8 — Lễ thì xem nhiều người ở nhà dòng giữ phép nghiêm nhất là đường nào !

Kẻ ấy hay ở trong phòng, chẳng hay đi chơi ngoài, những ăn uống khó khăn, mặc của hèn, làm việc nhiều, nói chuyện ít, thức khuya dậy sớm, cầu nguyện lâu, năng đọc sách, cùng giữ mọi phép chẳng hề sai chệy.

Hãy nhớ dòng ông Brunô, dòng ông Beneditô, hãy xem các nhà dòng nam nữ: hễ là nửa đêm thì thức dậy hát kinh ngợi khen Chúa.

Vậy con làm biếng bỏ việc trọng này, đang khi bấy nhiêu người hiệp nhau vui mừng cùng Chúa, thì xấu hổ cho con lắm.

9 — Chớ chi ta có một việc này, là ngợi khen Đ. C. T. hết lòng hết sức mà thôi!

Chớ chi khỏi ăn uống, ngủ nghỉ, hằng được ngợi khen Chúa và làm việc thiêng liêng luôn! thật khi ấy con đang phước hơn bây giờ phải lo lắng mọi sự cần về phần xác.

Chớ chi ta khỏi phải nuôi xác, một lo nuôi linh hồn thì hơn! khốn ta ôi! chẳng mấy khi ta biết nếm mùi ngon ngọt lương thực thiêng liêng.

10 — Ai mà chẳng còn tìm sự vui nào trong thế gian, thì mới từng biết sự vui mừng trong Chúa cho trọn; bấy giờ gặp cảnh nào cũng bằng lòng theo cảnh nấy.

Gặp may cũng chẳng mừng, rủi cũng chẳng buồn, một hết lòng tin cậy Chúa là cội rễ mọi sự, là đứng chẳng để sự gì hư không vô ích, mà chẳng sinh lợi lộc theo thánh ý Chúa đã định.

11 — Hãy nhớ sự cùng và suy rằng: giờ nào đã qua thì chẳng còn trở lại đặng.

Chẳng lo lắng ân cần, thì chẳng hề đặng phước đức nào sốt.

Bao giờ con trễ nải việc lành thì liền rối lòng, cùng thiệt hại linh hồn mà chớ.

Con có ra sức sốt sắng, thì dặng an lòng lắm, lại bởi có ơn Chúa xuống cho ham đàng hơn đức, thì lấy sự chịu khó làm nhẹ nhàng vui vẻ lắm.

Kẻ sốt sắng siêng năng, thì sẵn lòng làm mọi việc.

Bỏ ý riêng, chừa vết xấu, thì khó hơn làm mọi việc xác.

Chẳng xa lánh lỗi nhẹ, thì chầy kíp cũng sa phạm tội trọng.

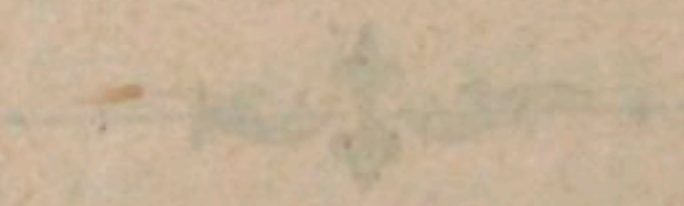
Ngày nào con làm việc lành nên, đến tối mới được vui mừng.

Con hãy xem xét con, hãy giục bảo con làm cho nên việc; ai không giữ, mặc ai: phần con chớ trễ bao giờ.

Con ép mình chùng nào, thì càng dặng tấn tới chùng ấy.

Con hãy xem lại con, hãy nhìn vào con
thì con mới biết ai không giữ, ai không
phải con chứ là hao giờ.
Con có một chứng nào thì cũng đáng
cần là chứng ấy.

CUỐN THỨ HAI.

Lời bảo có sức giúp ta bề trong.

ĐOẠN THỨ NHẤT

Dạy trong lòng phải ở thể nào.

1 — Chúa phán rằng: « Nước Đ. C. T. ở trong lòng hay ». Vì sự ấy hãy trở lại mà tìm Đ. C. T. hết lòng và bỏ sự hèn hạ thể gian này, thì linh hồn con mới bằng an.

Hãy học chế bỏ việc bề ngoài, mà tìm việc bề trong, thì mới thấy nước Đ. C. T. thật ở trong con.

Nước ấy là sự bằng an cùng vui mừng bởi Đ. C. T. T. ; sự mừng ấy kẻ có tội chẳng hề dặng.

Con dọn linh hồn cho nên, thì Đ. C. Giêsu đến cùng con, mà ban cho đầy lòng vui mừng thật.

Sự sang trọng cùng sự tốt lành Đ. C. T. ở bề trong, và yêu nự đó.

Chúa năng viếng linh hồn như đức thật, phán những lời dịu dàng, ban sự bằng an trọn, lại làm bạn cùng kẻ ấy một cách lạ lùng quá đỗi.

2 — Ấy vậy, ớ linh hồn trung tín, hãy dọn lòng cho Đ. C. Giêsu nự.

Có lời Chúa phán rằng : « Ai kính mến Tao, thì giữ lời Tao truyền, và Cha Tao yêu nó, thì cả hai sẽ đến mà ở cùng nó. »

Bởi vậy thì linh hồn hãy mở ra cho Đ. C. Giêsu nự, mà đóng lại chốt cho sự thể gian xông vào.

Con dâng nghĩa cùng Đ. C. Giêsu thì con phú quý chẳng thiếu đi gì ; Người sẽ lo mọi sự cho con, chẳng cần phải cậy người thế gian nữa.

Người ta hay thay đổi cùng bỏ nghĩa nhau, có một Đ. C. Giêsu hằng vững vàng cho đến cùng mà chốt.

3 — Dầu kẻ con yêu dẫu và làm ích cho con, cũng chẳng nên cậy trông nó

cho lắm, bởi vì nó cũng là người yếu đuối và hay chết ; dầu khi thấy nó chống trả làm nghịch với con, thì chớ lo buồn quá lẽ làm chi.

Vì chung kẻ hôm nay còn yêu con, đến mai lại ghét con ; nay ghét, mai yêu ; năng đổi chẳng khác chi như gió thổi qua thổi lại vậy.

Hãy hết lòng trông cậy, kính sợ, yêu mến Đ. C. T. mà thôi, còn mọi sự con thì để Chúa lo liệu cho con nhờ.

Con chẳng có quê vức thật ở dưới đất này, ở đâu ở đó cũng là khách qua đàng ; bằng có kết nghĩa cùng Đ. C. Giêsu cho hết lòng thì mới dặng ở an mà thôi.

4 — Ở đây lo lắng nhiều sự làm chi ? nào phải đây là chốn con dặng nghĩ ngơi sao ?

Quê thật con ở trên trời ; nên mọi sự thế gian phải xem qua như kẻ đi đàng vậy.

Mọi sự hay qua, con cũng qua cùng nó nữa.

Chớ dính bén các sự ấy kéo mắc chước
dối, mà phải khốn mọi đàng.

Hãy tưởng nhớ Đ. C. T. liên, hằng cầu
nguyện cùng Đ. C. Giêsu.

Nếu chẳng biết gẫm suy sự sâu nhiệm
trên trời, thì gẫm sự Chúa chịu nạn, và
cam lòng ở trong năm dấu thánh Đ. C.
Giêsu.

Con hãy hết lòng chạy đến nơi thương
tích Đ. C. Giêsu hầu khi con gặp sự gì
khó, thì sẽ dặng sức mạnh mà chịu cho
bằng lòng ; lại khi người ta dễ dôi, thì
chẳng có lo bao nhiêu, cùng khi chê
trách việc con làm, thì cũng dễ nhin mà
chớ.

5 — Khi Đ. C. Giêsu còn ở thế gian,
thì đã chịu người ta chê bai, và trong
con khốn cực thiết tha quá đỗi, thì những
đầy tớ và kẻ thiết nghĩa đều bỏ Người
mà trốn đi hết.

Đ. C. Giêsu còn muốn chịu khốn khó,
chịu dễ dôi làm vậy, mà con dám phàn
nàn nan trách sao ?

Đ. C. Giêsu còn có kẻ nghịch thù chê ghét, mà con muốn cho thiên hạ đều yêu chuộng ngợi khen con hết thảy sao?

Con chẳng muốn chịu khó, thì có công gì mà thưởng con đặng?

Con chẳng muốn chịu sự gì khó, mà làm bạn hữu Đ. C. Giêsu sao cho đặng?

Ấy vậy con muốn phước trọng cùng Đ. C. Giêsu ở trên trời, thì hãy chịu khó cùng Người và có ý vì Người nữa.

6 — Chớ chi con đặng thấu vào lòng Đ. C. Giêsu một phen cho thật, mà cháy lửa yêu mến Chúa chút đỉnh, thì chẳng còn kể ích riêng con, một mừng khi đặng chịu xấu hổ, bởi vì sự kính mến Chúa có sức làm cho ta khinh dể mình.

Kẻ kính mến Đ. C. Giêsu và yêu sự chơn thật, ái mộ việc thiêng liêng, cùng giữ lòng trong sạch chẳng dính bén sự gì trái lẽ, thì kẻ ấy dễ đến cùng Chúa, và nhắc linh hồn khỏi xác thịt, mà đặng thanh nhàn nghỉ ngơi cùng Chúa.

7 — Sự gì đáng chê thì chê, đáng khen thì khen, chẳng theo lời nói ý tưởng người ta, ắt là khôn ngoan thật, bởi Đ. C. T. soi, chẳng phải bởi người ta dạy đâu.

Kẻ biết giữ mình bề trong, và chẳng hay kể sự bề ngoài bao nhiêu, thì bất luận nơi nào, giờ nào cũng làm việc thiêng liêng sốt sắng.

Kẻ ấy dễ cầm lòng cầm trí lắm, vì chẳng chủ ý theo sự bề ngoài cho mấy.

Bao giờ có việc gì cần kíp phải làm ở ngoài thì làm, cũng chẳng mất sự bằng an; song gặp việc gì, cũng lo làm việc ấy.

Kẻ giữ lòng theo luật phép, thì chẳng xem sao việc người ta làm lành hay là làm dữ.

Ai càng hay lo ra việc bề ngoài bao nhiêu, thì càng ngăn trở cùng chia lòng là bấy nhiêu.

8 — Con có lòng ngay sạch, thì mọi sự làm ích cho con hết.

Mà bởi chưa có hãm mình mà nên như kẻ đã chết, và chưa lìa bỏ mọi sự ở dưới đất, thì nhiều sự làm cho con buồn rầu, năng rối lòng rối trí.

Chẳng có sự gì làm cho người ta hư lòng rối trí cho bằng yêu sự thế gian quá lẽ.

Con có từ bỏ sự vui thế gian thì đừng xem thấy những sự trên trời, và thường đừng khoái lạc trong linh hồn.

ĐOẠN THỨ HAI

*Dạy ở khiêm nhượng phú mình
trong tay Đ. C. T.*

1 — Ai thuận tình hay là nghịch ý cùng con, thì chớ lo bao nhiêu, một phải lo đẹp lòng Đ. C. T. trong mọi việc con làm.

Ở cho sạch tội, thì Chúa sẽ phù hộ con.

Chúa giúp đỡ, thì chẳng ai dữ tợn thế nào mà làm hại đặng.

Con biết làm thình mà chịu chẳng hề

nan trách, thì sẽ thấy phép Đ. C. T. chữa lấy con mà chớ.

Chúa biết rõ thì thể cứu giúp con, nên con phải phú dưng trót mình ở tay Chúa.

Cứu giúp con cho khỏi xấu hổ, thì là việc thuộc về Đ. C. T.

Khi kẻ khác biết sự lỗi ta, và chê trách ta, thì sự ấy hay giúp ta thêm lòng khiêm nhượng.

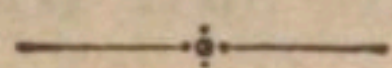
2 — Khi ta ở khiêm nhượng mà xưng lỗi ta, thì kẻ khác mới bớt giận và dễ chịu bằng lòng.

Đ. C. T. hằng che chở, cứu giúp, an ủi, đoái xem kẻ khiêm nhượng, và xuống ơn trọng cho kẻ ấy : sau nữa làm cho khỏi sự xấu hổ, mà lại đặt danh vọng trước mặt người ta.

Chúa cho kẻ khiêm nhượng biết sự mầu nhiệm trên trời, và ái mộ nhắc lòng lên cùng Chúa.

Kẻ khiêm nhượng thấy ai khinh dể mình, thì chẳng mất sự bằng an, vì lòng ở cùng Đ. C. T. chẳng còn ở dưới thế gian nữa.

Ai mà chẳng lấy mình làm hèn hơn hết mọi người, thì chớ ngờ mình đã đáng hơn đức gì làm chi.

ĐOẠN THỨ BA

Đay ở hiền lành, hòa thuận.

1 — Trước hết con phải ở an trong lòng thì mới làm đặng cho kẻ khác ở an.

Kẻ ở hòa thuận làm ích cho người ta, hơn kẻ hay nhiều chữ nghĩa.

Kẻ xấu dạ, dầu sự lành cũng lấy làm trái, và vội xét trái cho người ta.

Kẻ lành thì trở mọi sự về đàng lành.

Kẻ an lòng thì chẳng nghĩ sự gì trái cho ai ; song kẻ phiến lòng, rối trí, thì hay nghĩ sự nọ sự kia nhiều đàng ; nó chẳng ở an, cùng chẳng cho ai ở an nữa ; sự chẳng nên nói, thì nó tỏ ra, lại bỏ việc nó phải làm ; xem kẻ khác làm có nên chăng, còn việc mình phải làm thì chẳng lo đến.

Ấy vậy trước hết con hãy sốt sắng sửa mình đã, rồi sau sửa kẻ khác, mới phải lẽ.

2 — Khi còn làm sự gì lỗi, thì biết chữa mình, nhưn sao khi kẻ khác chữa mình thì chẳng muốn nghe?

Con cáo mình con mà chữa kẻ khác, thì mới phải lẽ.

Con muốn cho người ta nhin con, thì con cũng phải nhin kẻ khác.

Vậy con chưa có chút nào khiêm nhượng và yêu người, vì kẻ có nhưn đức ấy, thì chẳng hay giận hờn chê trách ai, một chê trách mình mà thôi.

Ở hiền cùng kẻ hiền lành chẳng có công mấy; vì vốn tính người ta hura hấp hòa thuận cùng thương yêu những kẻ hấp ý với mình.

Song ở hiền lành cùng người xấu nết, cứng cỏi, hay cãi cùng chẳng giữ phép thì là phước trọng lắm, cùng là việc cả thể.

3 — Có kẻ bằng an cùng mình và bằng an cùng kẻ khác.

Có kẻ đã chẳng ở an, lại chẳng cho kẻ khác ở an : làm nặng cho người ta, mà càng thêm nặng cho mình nữa.

Có kẻ đang ở an, lại ra sức cho kẻ khác đang ở an với.

Song còn ở nơi khốc lóc thế gian này, có một lẽ làm cho ta an thật, là ở khiêm nhượng, nhịn nhục, chịu khó, hơn là ra sức lánh cho khỏi khó.

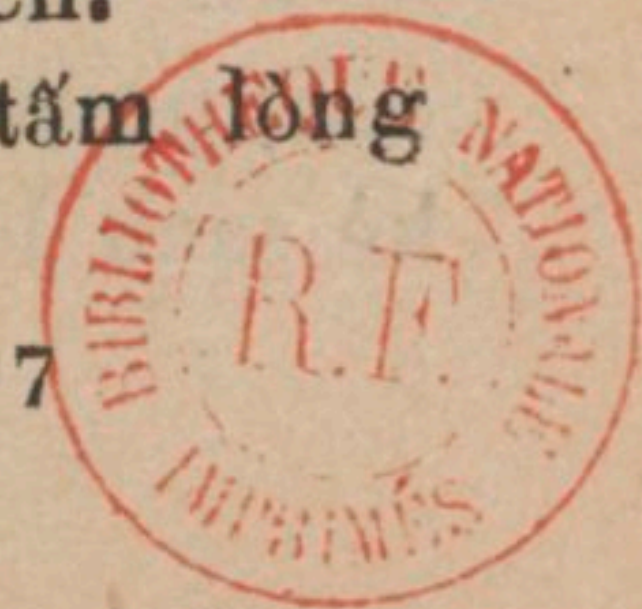
Ai hay chịu khó hơn, thì an hơn. Kẻ ấy đã thắng mình, và thắng thế gian nữa, đã nên bạn hữu thiết nghĩa cùng Đ. C. Giêsu lại đang phân gia tài trên thiên đàng.

ĐOẠN THỨ BỐN

Dạy giữ lòng sạch sẽ và ý ngay lành.

1 — Phải dùng hai cách thế, như hai cánh mà bay lên khỏi sự hèn thế gian, một là ý ngay, hai là lòng sạch.

Ý chỉ phải cho ngay lành, tấm lòng phải cho sạch sẽ.

Ý ngay để mà chăm chỉ đến Đ. C. T. lòng sạch thì kính mến và lấy làm phỉ dạ.

Con giữ lòng thông thả, chẳng yêu sự gì quá lẽ, thì việc lành con làm chẳng có ngăn trở con đặng.

Bằng con có một ý lo cho đẹp lòng Đ. C. T. và giúp anh em, thì linh hồn con đặng bằng an thông thả.

Lòng con ngay thật, thì mọi vật nên gương lành cho con soi, và nên như sách dạy dỗ con.

Chẳng có vật nào hèn mọn, mà chẳng có sự tốt lành Đ. C. T. ở đó.

2 — Kẻ ngay thật cùng sạch lòng, thì đặng xem và thông hiểu mọi sự tỏ tường, chẳng có sự gì che lấp.

Lòng sạch thấu qua trên trời, và dưới địa ngục.

Ai nấy trong lòng có làm sao, thì xét bề ngoài làm vậy.

Bằng có sự gì vui dưới đất này, thì kẻ sạch lòng đặng mà chớ.

Có sự gì buồn rầu khốn nạn, thì lòng kẻ có tội mắc phải mà thôi.

Như sắt vào lửa liên sạch hết sét, lại ra sáng tốt, kẻ trở lại cùng Đ. C. T. cho trọn, thì chẳng còn nguội lạnh trể nải, lại hóa ra người mới tốt lành.

3 — Bao giờ ai ra nguội lạnh, thì thấy một chút khó cũng sợ, mà muốn tìm sự vui bề ngoài.

Mà khi mới vừa ép đặt mình đi đàng lành cho mạnh mẽ, chúc ấy những sự khi trước lấy làm nặng nề, liền trở nên nhẹ nhẽ mọi bề.

ĐOẠN THỨ NĂM

Dạy xét sự mình ở là thể nào.

1 — Ta chớ cậy mình thái quá, vì có nhiều lần thiếu ơn trên và thiếu trí khôn nữa.

Ta chẳng có sáng bao nhiêu, và bởi trể nải việc lành, thì chóng mất sự sáng ấy.

Lại nhiều khi chẳng suy tưởng mình tối tăm là bao nhiêu.

Có nhiều lần ta phạm tội lỗi, mà lại chữa mình quấy quá.

Có khi ta theo tính hư nết xấu, mà ta ngờ là lòng sốt sắng việc lành.

Ta trách lỗi nhẹ kẻ khác, mà bỏ qua lỗi nặng ta.

Sự khó ta phải chịu bởi kẻ khác, thì biết liền và lấy làm cực lắm, mà sự cực ta làm cho kẻ khác phải chịu, thì ta chẳng tưởng đến.

Ai xem xét việc mình cho phải lẽ, thì chẳng dám đoán đặng việc anh em.

2 — Kẻ nhờn đức thật thì hay lo lắng việc mình trước hết; ai suy xét kỹ càng việc mình làm vậy, thì dễ làm thình việc kẻ khác.

Con chẳng có làm thình việc kẻ khác, cho đặng lo cẩn thận sự riêng mình, thì chẳng đáng gọi là người nhờn đức thật.

Con có hết lòng suy gẫm về việc Đ.C.T. về phần riêng con, dầu gặp sự gì bề ngoài cũng chẳng hề gì.

Khi con chẳng ở cùng con thì con đi đâu ? Khi đã lo đến mọi sự mà quên mình, thì con đãặng ích gì ?

Muốn đặng bằng an và hiệp cùng Chúa cho thật, thì phải bỏ hết các việc khác, một xem sóc việc mình mà thôi.

3 — Đừng mảng lo mọi việc bề ngoài, thì mới làm đặng nhiều ích cho linh hồn.

Bao giờ con yêu chuộng sự gì thế gian, thì thiệt hại cho con lắm.

Có một Đ. C. T. cùng mọi sự về Người đáng lấy làm cao trọng, tốt lành và đẹp lòng con ; còn mọi sự khác phải lấy làm hèn mọn như không mà chớ..

Sự vui bởi vật nào, thì hãy kể như không vậy.

Kẻ có lòng kính mến Chúa thì chê hết mọi sự thế gian.

Có một Chúa hằng có đời đời, vô lượng vô biên, gồm no mọi sự, làm cho linh hồn đặng an nhàn vui thật mà thôi.

ĐOẠN THỨ SÁU

Kẻ sạch tội thì vui lòng,

1 — Sự vui kẻ lành, là lương tâm chứng mình sạch tội.

Ai sạch tội thì đặng vui luôn.

Ai sạch tội thì chịu nổi nhiều sự khó, lại khi chịu khó hãy còn vui lòng lắm như vậy.

Kẻ có tội thì hằng lo sợ bối rối trong linh hồn luôn.

Bao giờ lòng con chẳng có sự gì mà trách con đặng, thì con ở an mọi đàng.

Con làm lành, thì mới nên mừng mà chớ.

Kẻ có tội chẳng hề được an vui cho thật trong linh hồn, vì Chúa đã phán rằng: « Kẻ dữ chẳng hề đặng an trong lòng. »

Ví bằng nó nói rằng: « ta ở an mọi đàng, chẳng có sợ sự gì, chẳng ai dám làm hại ta » thì chớ tin lời nó làm chi; vì chầy kíp cơn giận Đ. C. T. xảy đến, thì

việc nó làm, lời nó nói, sự nó toan liệu liên tàn mệt ra không hết thấy.

2 — Kẻ kính mến thật, hễ gặp sự gì khó, thì mừng, chẳng nặng lòng : ấy là vui mừng trong thánh giá Đ. C. Giêsu.

Sự vui bởi người ta thì chóng qua mau mất.

Sự vui thế gian hằng lộn với sự lo buồn.

Kẻ lành mừng vì lương tâm khỏi trách, chẳng phải mừng vì người ta khen ngợi.

Sự vui kẻ lành, là vui về Chúa, vui trong Chúa, là vui thật mọi bề.

Kẻ ham vui thật bền đỗ vô cùng, thì chẳng kể chi sự vui tạm có cùng.

Mà ai còn ham vui thế gian, hay là chưa thật lòng chê bỏ, ấy là dấu kẻ ngờ ngáo sự vui trên trời.

Ai chẳng sá chi người ta khen hay là chê, thì đừng an lòng lắm.

3 — Ai sạch tội, mới dễ an lòng toại chí.

Kẻ khen con chẳng có thêm công cho con, kẻ chê chẳng có làm cho con nên hèn hơn đâu.

Con là thể nào thì còn nguyên thể ấy, chẳng thêm chẳng bớt trước mặt Chúa chút nào.

Ví bằng con suy biết lòng con thể nào, thì chẳng kể chi người ta nói con thể này hay là thể khác.

Người ta thấy ngoài mặt, Đ. C. T. xem trong lòng. Người ta coi việc làm, Đ. C. T. xét ý tứ.

Hằng làm việc nên, mà chuộng mình ít, là dấu có lòng khiêm nhượng.

Chẳng muốn vui về vật nào ở đời này, thì là dấu kẻ sạch lòng, cùng cậy trông một Chúa mà thôi.

4 — Ai chẳng có tìm cho người ta khen, ấy là kẻ đã phú trót mình ở tay Đ. C. T.

Ông thánh Phaolô rằng: « Chẳng phải kẻ khen lấy mình mà đặt phước, có một kẻ Đ. C. T. khen thì có phước mà thôi.»

Ai chẳng còn dính bén sự gì bề ngoài, một ở cùng Chúa bề trong luôn, ắt là đã nên người đạo đức thật.

ĐOẠN THỨ BẢY

*Dạy kính mến Đ. C. Giêsu trên
hết mọi sự.*

1 — Ai từng biết kính mến Đ. C. Giêsu cùng dễ đuổi mình vì Đ. C. Giêsu thì quý trọng là thế nào ; kẻ ấy thật là có phước.

Ta có yêu ai thì phải bỏ, một yêu mến Đ. C. Giêsu, vì Người muốn cho ta kính mến Người trên hết mọi sự.

Sự yêu thế gian thì giả trá chẳng bền, sự kính mến Đ. C. Giêsu thì chơn thật bền đồ luôn.

Kẻ nương dựa sự gì thế gian, hễ sự ấy mất thì mình cũng hư.

Ai tin cậy Đ. C. Giêsu thì vững bền đời đời.

Hãy yêu mến và giữ nghĩa cùng Đ. C. Giêsu cho hết lòng, vì dầu thiên hạ bỏ con, thì bạn hữu này chẳng hề từ bỏ, lại cứu lấy con cho khỏi hư mất đời đời.

Dầu muốn dầu chẳng, chầy kíp con phải lìa bỏ mọi sự cùng mọi người.

2— Vậy sống hay là chết thì hãy ở gần Chúa; hãy phú mình trong tay Chúa là đứng rất trung tín; vì lúc mọi người sẽ bỏ con, thì một mình Đ. C. Giêsu phù hộ con đặng mà thôi.

Bốn tính Đ. C. Giêsu chẳng chịu con chia lòng cho kẻ khác, một mình Người phải ngự trong lòng con, như vua ngự trên ngai vậy.

Vậy con có để lòng không, chẳng cho vật nào nhập vào, thì Đ. C. Giêsu mới bằng lòng ở cùng con luôn.

Con chẳng cậy Đ. C. Giêsu, mà con tin cậy người ta bao nhiêu, thì mất công vô ích gần hết bấy nhiêu.

Chớ cậy người ta làm chi; cậy làm vậy, chẳng khác chi dựa cây sậy, thật thì mọi người như cây cỏ, và sự cao sang người thế chóng qua như bông nở ngoài đồng vậy.

3— Con đoán xét người ta theo sự con mắt thấy bề ngoài, thì thường phải lầm. Con tin cậy ai cho đặng bằng an

cùng lời lãi, thì nhiều lần lại lỗ vốn.

Con tìm Đ. C. Giêsu đâu, thì gặp Đ. C. Giêsu ở đó.

Con theo ý con thì cũng gặp con, nhưng mà làm hại cho con.

Ai mà chẳng tìm choặng đẹp lòng Đ. C. Giêsu, thì mình làm hại cho mình quá hơn cả và thiên hạ cùng mọi kẻ nghịch thù làm hại cho mình vậy.

ĐOẠN THỨ TÁM:

Dạy ở thiết nghĩa cùng Đ. C. Giêsu.

1 — Bao giờ Đ. C. Giêsu ở gần ta, thì mọi việc êm ái hết thảy, cùng chẳng lấy sự gì làm khó; mà khi ở xa, thì mọi sự ra nặng nề khó chịu.

Đ. C. Giêsu chẳng phán trong lòng ta, thì mọi sự vui đều ra giả trá; khi Chúa phán một lời, thì ta vui mừng thật mọi đàng.

Bà thánh Madalena xưa khi nghe chỉ mình rằng: « Thấy đã đến mà gọi em »,

thì liền chỗi dậy, bỏ nơi khóc lóc, mà đi mau lắm.

Khi Đ. C. Giêsu gọi ta bỏ nơi khóc lóc mà đến nơi vui vẻ linh hồn, ấy là giờ rất nên có phước.

Chẳng có Đ. C. Giêsu ở cùng con, thì con khô khan cứng lòng là thế nào! Con muốn sự gì khác, mà chẳng ước ao đặng nghĩa cùng Đ. C. Giêsu thì con nhẹ dạ và đại dốt là dường nào! Ấy là thiệt hại quá hơn mất cả và thế gian.

2 — Không có Đ. C. Giêsu thì cả và thế gian nào làm đặng ích gì cho con?

Ở cùng Đ. C. Giêsu thì như gặp thiên đàng rất vui; chẳng có ở cùng Đ. C. Giêsu thì như địa ngục rất khốn.

Đ. C. Giêsu phù hộ con, thì chẳng có ai làm hại con đặng.

Ai tìm đặng Đ. C. Giêsu thì gặp sự trọng trên hết mọi sự trọng.

Ai mất Đ. C. Giêsu thì mất mọi sự, hơn mất cả và thế gian.

Ai chẳng ở cùng Đ. C. Giêsu thì rất khó khăn ; ai đừng nghĩa cùng Đ. C. Giêsu thì rất giàu có lắm.

3— Biết nói khó cùng Đ. C. Giêsu là tài rất khéo léo ; giữ nghĩa Chúa cho bền là bậc rất khôn ngoan.

Ai ở khiêm nhượng và hiền lành, thì được ở cùng Đ. C. Giêsu.

Hãy ở nết na cùng hoà thuận, thì Đ. C. Giêsu sẽ ở cùng con liên.

Con lo tìm sự ngoài thế gian, thì liêu xua đuổi Đ. C. Giêsu và mất ơn nghĩa cùng Người.

Con xua đuổi và làm mất lòng Đ. C. Giêsu mà đi tìm ai làm bạn hữu con ?

Ở đời chẳng có bạn hữu, thì chẳng an lòng ; mà con chẳng chọn Đ. C. Giêsu làm bạn trên hết mọi người, thì con phải buồn bực sâu não lắm.

Con cậy trông ai cho vui lòng, mà chẳng trông cậy Đ. C. Giêsu, thì con dại lắm.

Thà chịu cả và thiên hạ làm nghịch cùng con, mà chẳng thà làm mất lòng Đ. C. Giêsu.

Vậy thì con phải yêu mến Đ. C. Giêsu hơn hết mọi người con yêu chuộng.

4 — Hãy yêu mọi người vì Đ. C. Giêsu mà phải yêu mến Đ. C. Giêsu vì Đ. C. Giêsu mà chớ.

Có một Đ. C. Giêsu đáng yêu mến lắm, vì một mình Người là tốt lành trung nghĩa hơn hết mọi người bạn hữu.

Hãy thương yêu thiên hạ vì Chúa và trong Chúa, dầu kẻ có nghĩa cùng con, hay là kẻ nghịch cùng con cũng vậy ; hãy cầu cho mọi người biết và kính mến Đ. C. Giêsu.

Chớ mơ ước ai yêu chuộng ngợi khen con, vì chưng có một mình Đ. C. T là đứng chí tôn vô đối, đáng cho mọi người ngợi khen kính mến mà thôi.

Chớ muốn cho ai để lòng thương nhớ con, và con chớ để lòng thương nhớ ai ; để một mình Đ. C. Giêsu ở trong lòng con và trong lòng mọi người lành.

5 — Hãy giữ lòng sạch và thông thả, chớ cho vật nào vào đó.

Con muốn xem thử Chúa ngon ngọt là thế nào, thì phải giữ lòng sạch sẽ chẳng dính bén sự gì sốt.

Hắn thật, có ơn trên mở trí giục lòng, thì con mới dặng dứt bỏ mọi sự, và dặng hiệp làm một cùng Chúa.

Bao giờ có ơn Chúa giúp, thì con làm nổi mọi việc; mà mất ơn ấy, thì lại hóa ra khó khăn yếu đuối, như một đứa phải chịu gia hình không trông sự gì nữa.

Khi phải làm vậy, con hãy ở vững vàng chớ sờn lòng; một vưng theo ý Đ.C.T., chịu bằng lòng mọi sự xảy đến, cho sáng danh Đ. C. Giêsu, bởi vì khỏi mùa lạnh lại có mùa ấm, hết đêm tối lại có ngày sáng, khỏi bão bùng lại có trời thanh

ĐOẠN THỨ CHÍN

Dạy chớ phiền khi mất sự an lòng.

1 — Ai dặng sự vui Đ.C.T. xuống cho, thì dễ bỏ sự vui thế gian.

Song mất sự vui dưới thế, và sự vui trên trời, mà chịu vầy bằng lòng cho sáng danh Chúa, chẳng tìm ích riêng, chẳng thông công nghiệp, thì là đều rất trọng lắm.

Khi có ơn trên phù hộ, con vui lòng kính mến Chúa, nào có lạ gì? Hết thấy mọi người cũng đều ước ao giờ ấy.

Có ơn Chúa giúp, thì đi êm ái lắm.

Đứng phép tắc vô cùng nung đỡ cùng dẫn dắt cho ai, thì người ấy dầu gánh nặng, cũng chẳng biết mệt mỏi.

2 — Tính người ta ham những sự vừa ý, mà khó bỏ mình cho thật.

Ông thánh Lô sen sô xưa thắng trận thế gian cùng sự trứu mến thầy mình, mà chê bỏ mọi sự vui ở đời nầy, và lìa mặt Đức Giáo Tông Xi tô là cha rất yêu dấu cùng cam chịu vì lòng kính mến Chúa.

Ấy ông thánh Lô sen sô nầy kính mến Đ. C. T. hơn yêu mến người ta; lại theo ý Chúa hơn theo ý riêng mình.

Thì con cũng hãy học bỏ kẻ thân thiết bạn hữu con, vì lòng kính mến Chúa.

Lại khi bạn hữu bỏ con, thì chớ phàn nàn, vì chầy kíp ta cũng phải lìa nhau hết thấy.

3 — Muốn học biết sửa tính xấu và kính mến Chúa hết lòng, thì phải hăm mình làm giặc cùng xác thịt cho mạnh mẽ lâu dài, mới đặng.

Khi ta theo ý mình, thì chóng dính bén sự vui thế gian.

Song kẻ kính mến Đ. C. Giêsu thật, và nong nả theo đảng nhờn đức, thì chẳng muốn tìm sự vui vẻ ngon ngọt thế gian: một tập mình chịu khốn khó nặng nề vì Đ. C. Giêsu mà chớ.

4 — Vậy khi Đ. C. T. an ủi con thì phải đội ơn; song phải biết, ấy là bởi ơn Đ. C. T. chẳng phải bởi công nghiệp gì con.

Chớ khoe mình, chớ mừng quá lễ, cùng chớ cậy mình con làm chi; một ở khiêm nhượng hơn vì đã được ơn ấy;

lại khi làm việc gì, thì giữ mình và sợ hãi hơn khi trước ; vì chúng khỏi sự vui này, thì có sự khó khác liền đến.

Mà khi mất sự vui thì chớ khá ngã lòng, phải ở khiêm nhượng mà trông đợi ơn trên ban xuống, bởi vì Chúa đã cất sự lành ấy, Người có phép ban cho ơn lành khác trọng hơn nữa.

Chớ ngờ sự mình phải đó, là sự mới lạ làm chi, những thánh cả cùng những tiên tri thuở xưa cũng có nhiều lần phải chịu như làm vậy.

5 — Vì sự ấy vua Đavít xưa, lúc có ơn Chúa thì rằng : « Khi tôi đã dâng ơn đây lòng, tôi tưởng tôi được vững đời đời ».

Rồi kể biết mình mất ơn, thì thêm lời sau này : « Chúa trở mặt đi chẳng xem tôi, thì tôi liền bối rối tức thì ».

Song khi ấy người chẳng ngã lòng trông cậy, lại siêng cầu nguyện hơn khi trước mà rằng : « Tôi cả lòng kêu lên cùng Chúa tôi, tôi nài xin Chúa đến cứu giúp tôi ».

Sau nữa khi vua ấy cầu xin đã dặng, thì chứng rằng : « Chúa tôi đã nghe tôi, đã đoái thương phù hộ tôi ».

Chúa phù hộ thể nào ? « Chúa đổi sự khóc lóc mà làm cho tôi vui mừng phỉ dâ ».

Nếu những thánh cả còn phải chịu làm vậy huống lựa là ta yếu đuối, khó khăn, có khi dặng sốt sắng, có khi phải nguội lạnh, thì chớ bỏ trông cậy làm chi ; vì chưng ơn trên trời có khi xuống mà ở, có khi qua khỏi, mặc ý Đ. C. T. Cho nên ông thánh Gióp rằng : « Sớm mai Chúa đến viếng, mà lại bỏ đi tức thì ».

6 — Ấy vậy nào tôi biết trông sự gì, hay là cậy ai ? Tôi một cậy trông Chúa lòng lành vô cùng, xuống ơn cho tôi mà thôi.

Khi ơn Chúa lìa tôi, và bỏ tôi khó khăn một mình, dầu mà nhiều người hơn đức, nhiều anh em sốt sắng, nhiều bạn hữu trung tín, dầu những sách thánh bài hay, dầu đờn hát êm ái, ca vịnh điệu

dàng, thì bấy nhiêu sự ấy chẳng phí lòng tôi, và chẳng làm ích cho là tôi bao nhiêu.

Khi ấy có một lẽ nầy : là nhịn nhục chịu vậy, bỏ ý riêng mà theo ý Đ. C. T. mọi dàng.

7 — Xưa nay chẳng thấy ai dầu hơn đức trọn lành thế nào, mà khỏi chịu mất ơn trên an ủi, hay là bớt lòng sốt sắng một hai khi.

Chẳng hề có thánh nào rất cao cả sáng láng, mà khỏi chịu khó trước hay là sau.

Thật ai chưa chịu sự khó vì Đ. C. T. thì chẳng đáng suy hiểu sự cao sâu mâu nhiệm trên trời.

Thường lẽ hễ gặp sự khó trước, thì hay chỉ sự vui sau.

Chúa hứa để dành sự vui trên trời cho kẻ đã chịu nhiều sự khó vì Chúa mà rằng : « Aiặng trận, thì Tao sẽ cho ăn trái cây hằng sống ».

8 — Đ. C. T. ban sự vui, cho taặng sức mạnh mà chịu sự khó.

Chúa lại để ta phải cảm dỗ, kéo sinh
kiêu ngạo về sự lành.

Ma quỷ chẳng hề ngủ, xác thịt cũng
chưa chết: cho nên con phải sắm sửa
cho sẵn mà chiến trận, vì những kẻ thù
ở xung quanh con chẳng có khi nào nghỉ.

ĐOẠN THỨ MƯỜI:

Dạy đội ơn vì mọi sự lành.

1 — Vốn con sinh ra mà chịu khó,
nhơn sao lo lắng cho đặng nghỉ ngơi an
nhàn làm chi.

Hãy dọn mình chịu khó mà vác thánh
giá, hơn là trông sự vui mừng.

Phải chi người đời có thể gì cho linh
hồn đặng vui luôn, ắt là bằng lòng chịu
lấy chẳng chê đâu.

Bởi vì sự vui ấy quý trọng hơn hết mọi
sự vui thế gian cùng xác thịt ngàn trùng.

Vì chưng sự vui thế gian thì vô ích,
hay là ô uế xấu xa; sự vui về linh hồn
thì tốt lành thanh tịnh, sinh ra bởi các

nhơn đức, và Đ. C. T. ban xuống cho kẻ sạch sẽ trong linh hồn.

Song sự vui trọng nầy dầu muốn cầm lại cho phỉ lòng, thì cũng chẳngặng, vì ma quỷ cám dỗ chẳng cho nghỉ lâu.

2 — Ai chẳng có lòng lo sợ mà cậy mình quá lẽ, thì cóặng ơn trên trời xuống cho là họa.

Đ. C. T. làm cho ta vui lòng, thì là ban ơn rất trọng, mà ta chẳng tạ ơn cho hết lòng, thì trái lẽ lắm.

Cho nên ta chẳngặng nhiều ơn lành, vì ta vong ân bội nghĩa cùng Chúa, là mạch mọi sự lành.

Ai biết đội ơn, thì Chúa thêm ơn khác cho, kẻ kiêu ngạo thì Chúa cất ơn đi mà ban cho kẻ khiêm nhường.

3 — Tôi chẳng muốn sự vui hay làm cho tôi mất ăn năn tội, và chẳng chuộng suy lẽ cao làm cho tôi kiêu ngạo.

Vì chẳng phải mọi sự cao trọng là thánh hết, mọi của ngon ngọt thì lành hết, các việc ta ước ao, các điều ta yêu

chuộng, là thanh sạch, là đẹp lòng Đ.C.T. hết đâu !

Ơn nào làm cho tôi khiêm nhượng và kính sợ Đ.C. T. hơn, cùng giúp tôi bỏ ý riêng, thì tôi vưng chịu bằng lòng.

Ai đã từng trải suy biết ơn Chúa khi ban khi cất, thì chẳng dám cậy mình có sự gì lành, một xưng mình là kẻ khó khăn hèn hạ mà chớ.

Của Đ. C. T. thì hãy nộp cho Đ. C. T. của riêng con hãy giữ cho con ; nghĩa là đội ơn Chúa vì đã ban ơn lành cho con ; còn tội lỗi và phần phạt đáng chịu vì tội, thì phải xưng là của riêng một mình con.

4 — Hãy ngồi dưới rốt hết, thì đứng lên nơi cao ; vì sự cao thì nương dựa sự thấp.

Những thánh cả trước mặt Đ. C. T. lấy mình làm rất hèn trước mặt mình ; và càng lên bậc thánh cao bao nhiêu, thì càng khiêm nhượng bấy nhiêu.

Đã đầy ơn Chúa tỏ ra sự vinh hiển thật trên trời, thì chẳng còn yêu sự cao sang giả trá thế gian.

Đã cậy trông Đ. C. T. vững bền, chẳng còn cậy mình kiêu ngạo đặng nữa.

Hễ đặng sự gì lành, liền xưng sự ấy ở nơi Đ. C. T. mà ra, chẳng tìm cho người ta khen mình, một muốn cho Đ. C. T. khen mà chớ.

Lại ước ao cho thiên hạ khen ngợi Đ. C. T. trên hết mọi sự, vì việc lành mình và các thánh làm, cùng ra sức cho đặng làm vậy chẳng khi dừng

5 — Ấy vậy khi đặng sự lành vừa vừa, con hãy đội ơn, thì mới đáng chịu ơn khác trọng hơn nữa.

Mà sự ít cùng hèn mọn Chúa xuống cho, thì phải kể là ơn trọng vậy.

Bởi vì kể cho sự ấy là Chúa trọng vô cùng, thì ơn Người ban cho chẳng phải là hèn đâu.

Dẫu Chúa quở trách sửa phạt ta, thì cũng phải cảm ơn cho xứng, vì mọi sự Chúa để cho ta phải chịu, thì có một ý làm ích cho linh hồn ta.

Ai muốn giữ ơn Đ. C. T. cho bền, thì hãy tỏ lòng thảo vì ơn Chúa đã ban ; khi mất ơn ấy thì hãy chịu bằng lòng ; hãy cầu xin cho đừng lại, cùng ở khiêm nhượng dè giữ kéo mất nữa chẳng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI MỘT :

Dạy có ít kẻ yêu vác thánh giá.

1 — Rày có nhiều kẻ muốn vào nước Đ.C.T. trên trời, song ít kẻ muốn chịu khó vác thánh giá theo chơn Chúa.

Có nhiều kẻ ước trông sự vui, ít kẻ chuộng sự khó.

Nhiều kẻ ưa ăn mừng cùng Đ. C. Giêsu, ít kẻ muốn ăn chay cùng Người.

Mọi người ước ao vui mừng cùng Đ. C. T. mà chẳng mấy ai muốn chịu khó cùng Chúa.

Nhiều kẻ theo Đ. C. Giêsu khi bẻ bánh ra, ít kẻ chịu uống chén đắng cùng Người.

Kính phép lạ Chúa làm thì nhiều người, cam lòng chịu xấu hổ theo thánh giá Chúa thì ít kẻ.

Nhiều kẻ kính mến Đ. C. Giêsu đang khi bằng an, chẳng gặp sự gì khó.

Nhiều kẻ ngợi khen cảm tạ khi Chúa xuống ơn vui lòng.

Song nếu Đ. C. Giêsu ản mình, cùng bỏ nó một giây, thì nó liền trách móc hay là ngã lòng.

2 — Nhưng mà kẻ kính mến Đ. C. Giêsu vì Chúa, chẳng phải vì ích riêng mình, thì kẻ ấy dầu gặp khốn cực thể nào cũng hằng ngợi khen, cảm tạ ơn Chúa dường bằng khi đang mọi sự lành vậy. Dầu chẳng hề đang sự gì vui mặc lòng, thì hãy còn ngợi khen đội ơn Chúa luôn.

3 — Lòng yêu mến Đ. C. Giêsu cho toàn hảo, chẳng còn yêu riêng mình chút nào, thì có sức mạnh lắm.

Kẻ tìm sự vui lòng luôn, ắt đáng gọi là kẻ làm thuê mướn.

Người nào hằng lo tìm lời lỗi cho mình, người ấy thật yêu mình hơn là yêu Đ. C. Giêsu.

Nào có ai sẵn lòng làm tội Đ. C. T. mà chẳng trông Đ. C. T. trả công ?

4 — Người nhơn đức đến đổi bỏ hết mọi sự, thì ít khi gặp.

Kẻ thật lòng khó khăn đến đổi chẳng còn dính bén sự gì thế gian sót, nào có ai gặp đặng bao giờ ? Ấy là ngọc vô giá

Dầu thí hết của cải, thì phải kẻ như không.

Dầu hãm mình đánh tội nhật niệm lắm, thì còn kém.

Dầu thông biết hết mọi lẽ trong mọi sách, thì cũng còn xa.

Dầu có lòng nhơn đức, và sốt sắng việc trên trời, thì hãy còn thiếu nhiều, vì còn thiếu một sự cần kíp trên hết mọi sự.

Thiếu sự gì ? Là bỏ hết mọi sự rồi, còn phải bỏ mình cho tận tuyệt, chẳng yêu chuộng chút gì nữa.

Lại bao giờ đã làm xong mọi sự phải làm, thì cũng phải tưởng mình chưa có công gì sớt.

5 — Dầu được sự gì đáng cho người ta khen ngợi, cũng đừng lấy làm trọng vọng làm chi; một xưng ra mình thật là tội tá vụng về, chẳng biết làm đi gì nên, như lời Đ. C. Giêsu phán rằng : « Bao giờ bay đã làm nên mọi việc bốn phận bay, thì phải nói rằng : chúng tôi là tôi tá hèn mọn, chẳng làm ích gì cho chủ nhà » .

Người thể ấy sẽ nên người khó khăn thật, chẳng còn dính bén sự gì sớt, và đang mượn lấy lời tiên tri rằng : « Có một mình tôi thiếu hết mọi sự » .

Nhưng mà chẳng ai giàu có, chẳng ai mạnh mẽ, chẳng ai thông thả cho bằng kẻ đã bỏ mình cùng bỏ mọi sự, và lấy mình làm rốt hèn hơn hết mọi người.

ĐOẠN THỨ MƯỜI HAI :

*Dạy thánh giá là đằng cái
lên thiên đàng.*

1 — Đ. C. Giêsu phán rằng : « Con hãy bỏ ý riêng, hãy vác thánh giá mà theo Tao ». Nhiều người lấy điều này làm khó giữ.

Song hãy nghe lời rất kinh khiếp sau này : « Ở những kẻ dữ, hãy ra cho khỏi mặt Tao, mà xuống địa ngục vô cùng ».

Ai bây giờ vui lòng nghe theo thánh giá, thì khỏi sợ ngày sau phải nghe lời đoán phạt.

Khi Chúa đến phán xét, thiên hạ sẽ thấy thánh giá trên không.

Bấy giờ kẻ xưa đã làm tội thánh giá, mà bắt chước Chúa chịu đóng đinh, thì sẽ vững vàng mà đến toà Chúa phán xét.

2 — Bởi vậy sao con nhất sợ chẳng dám vác lấy cây thánh giá, là đằng cái lên trời ?

Đặng rồi linh hồn, đặng sống vô cùng, đặng khỏi kẻ nghịch thù, thấy đều nhờ cây thánh giá.

Thánh giá làm cho con được nếm sự vui vẻ trên trời, sức mạnh trong trí, sự mừng thật trong lòng.

Sự nhơn đức thật, sự trọn lành cả ở nơi thánh giá mà chớ.

Một cây thánh giá có phép làm cho ta đặng rồi cùng sống đời đời.

Vậy con hãy vác cây thánh giá và theo Đ. C. Giêsu thì sẽ sống đời đời.

Chúa đã vác cây thánh giá trước ta, và chịu chết trên ấy vì ta, có ý cho ta vác theo Người, cùng sẵn lòng chịu chết trên ấy nữa.

Vì chưng nếu chịu chết vì Chúa, sẽ đặng sống với Chúa; ví bằng thông công sự thương khó, thì cũng sẽ thông công sự vinh hiển.

3 — Ấy mọi ích thì bởi thánh giá, và bởi chịu chết trên ấy; có một đàn thánh giá và hăm mình liên, là đàn đem đến

nơi sống thật cùng bằng an trong lòng.

Con đi đường nào, kiếm phương nào mặc lòng, cũng chẳng tìm đặng đường cao hơn, cùng phương thể vững vàng hơn là đường thánh giá.

Con toan liệu, sắp đặt mọi sự thế nào mặc con, cũng chẳng khỏi phải chịu một hai sự khó, dầu muốn dầu chẳng, cũng phải gặp thánh giá luôn.

Vì có khi phải đau đớn ngoài xác, có khi phải khổ nhọc trong linh hồn.

4 — Khi thì Chúa bỏ, hay là người ta làm khổ; có khi phải khổ hơn nữa, là mình làm cực cho mình.

Lại chẳng có thể gì cho khỏi hay là cho bớt, một phải chịu cho đến khi Chúa định mới thôi.

Bởi vì Chúa muốn tập con chịu cực khổ chẳng có chế vào chút gì vui, có ý cho con vưng phục thánh ý Đ. C. T. cho trọn, cũng nhờ sự khổ mà thêm lòng khiêm nhượng.

Khi gắm Đ. C. Giêsu chịu nạn xưa, chẳng ai động lòng thương tiếc cho bằng kẻ đã phải chịu khó làm vậy.

Ấy vậy có sẵn thánh giá chực con khắp mọi nơi.

Con trốn đi đâu cũng chẳng khỏi dặng, bởi vì con đi đâu, thì cũng mang lấy xác thịt theo đó, và sẽ gặp nó luôn.

Trên dưới trong ngoài, con đi đâu cũng sẽ gặp thánh giá tư bề.

Vậy con muốn ở bằng an trong lòng, và muốn cho đáng triều thiên trọng vô cùng, thì phải nhịn nhục chịu vậy liên.

5 — Ví bằng con vác thánh giá vui lòng, thì thánh giá sẽ đem đến nơi con ước trông tới, là nơi hết đau đớn nữa; mà nơi ấy chẳng phải là ở dưới thế này.

Nếu con vác cây thánh giá mà buồn, thì cũng còn vác nặng, lại làm nặng cho con hơn nữa; song le phải chịu chẳng khỏi dặng.

Nếu chê thánh giá này nặng, ắt sẽ gặp thánh giá khác hoặc là nặng hơn nữa.

6— Một mình muốn cho khỏi sự xua nay chẳng ai khỏi, làm sao đặng? Có người thánh nào xưa ở thế gian, mà khỏi vác thánh giá, khỏi chịu sự khốn khó sao?

Thật thì Đ. C. Giêsu, là Chúa chúng tôi, khi còn ở thế gian, chẳng có giờ khắc nào mà chẳng chịu khó; như lời Chúa phán: «Người phải chịu chết, đoạn sống lại, mới vào nước vinh hiển».

Mà con muốn tìm đường khác, chẳng muốn theo đường Chúa là đường thánh giá, thì làm sao?

7— Đ. C. Giêsu trọn đời những chịu thương khó đau đớn, mà con tìm sự bằng an vui sướng làm sao?

Con kiếm thế lánh khỏi sự khó, thì lắm lạc lắm; bởi vì từ sanh ra cho đến chết, cả đời ta đầy những sự khốn khó, và những thánh giá tư bề.

Hễ ai lên bậc nhơn đức cao chừng nào, thì thường phải gặp sự khó nặng nề chừng nấy: bởi vì càng mến nước thiên đàng, thì càng buồn vì chưa tới nơi.

8—Song kẻ chịu nhiều sự khó làm vậy, chẳng thiếu sự mừng trong lòng, vì biết mình được nhiều ích trọng bởi chịu khó mà ra.

Bởi vì đang khi chịu khó làm vậy, thì xét hễ gánh nặng bao nhiêu, thì đặng cậy trông Đ.C.Giêsu lòng lành ban ơn bấy nhiêu.

Lại xác càng chịu cực khổ, thì linh hồn càng nên mạnh mẽ bởi ơn Chúa bẻ trong.

Cũng có khi thấy những sự khốn cực gian nan thêm sức mạnh trong linh hồn kẻ yêu chịu khó vì Đ.C.Giêsu, đến nỗi kẻ ấy chẳng muốn bỏ qua ngày nào mà chẳng có chịu một hai sự khó ; vì đã biết thật càng chịu nhiều sự nặng bao nhiêu, thì càng đẹp lòng Đ.C.T. là bấy nhiêu.

Sự này chẳng phải bởi sức riêng người ta, có một ơn Chúa làm cho xác thịt yếu đuối được ham hố và làm nổi những sự tính tự nhiên chê ghét muốn tránh cho khỏi.

9 — Vác thánh giá, bầm dập xác thịt, ép nó chịu phục, xa lánh sự sang trọng,

chịu sỉ nhục bằng lòng, khinh dể mình, cùng ước ao cho kẻ khác khinh dể, chịu thiệt hại cùng mọi sự tai nạn, ấy là những điều xác thịt chẳng ưa, nó một ước trông mọi phước ở đời này mà thôi.

Con cậy sức riêng thì chẳng chịu bấy nhiều sự ấy đặng.

Ví bằng cậy Đ. C. T. thì sẽ đặng sức mạnh bởi trời ban xuống cho con thắng được thế gian xác thịt chẳng sai.

Lại con cậy khí giải đức tin và dấu thánh giá, thì chẳng còn sợ quỷ dữ nữa.

10—Vậy con hãy ở như tôi tá ngay thật, lấy lòng mạnh mẽ vác thánh giá mà theo Chúa con, là Đấng đã chịu đóng đinh trên cây thánh giá vì lòng thương con.

Hãy dọn mình mà chịu nhiều sự nghịch, cùng những điều khó nhọc con hằng gặp ở đời cực khổ này : bởi vì con ở đâu sẽ phải bị đó, mà trốn đi đâu, cũng gặp đó, chẳng khỏi đặng.

Quả thật có làm vậy : ai muốn khỏi đau đớn, thì có một lẽ này, là ép mình chịu mọi sự ấy cho bằng lòng.

Nếu ước ao đặng nghĩa và thông công cùng Chúa, thì hãy uống chén đắng cùng Người.

Đ.C.T. ban ơn an ủi hay là chẳng, thì mặc thánh ý Chúa.

Phần con hãy dọn mình cho sẵn mà chịu thương khó, và hãy lấy sự ấy làm của quý báu; bởi vì những sự khó đời này dầu một mình con đặng chịu hết thấy, cũng chưa đáng hưởng phần phước vinh hiển đã sẵn mà thưởng con.

11 — Bao giờ con lấy sự khốn khó làm ngon ngọt, cùng yêu chuộng nó vì Đ.C. Giêsu thì mới đáng mừng; vì chừng con còn ở thế gian, mà như đã lên thiên đàng rồi.

Mà hễ khi nào phải sự gì khó, mà buồn và ra sức tránh cho khỏi, thì con hãy còn khốn cực, vì con trốn đâu, sự khó cũng theo con đó mà chớ.

12 — Ví bằng sẵn lòng chịu nạn chịu chết, thì mới nhẹ nhàng bằng an.

Dầu cho đã được lên từng trời thứ ba, như ông thánh Phaolô xưa, thì cũng chưa

khỏi chịu một hai sự khó. Đ. C. Giêsu phán rằng : « Tao sẽ cho nó biết bao nhiêu sự khó phải chịu vì Tao ».

Ấy vậy, muốn kính mến và làm tôi tá Đ.C.Giêsu luôn, có một cách nầy, là phải sẵn lòng chịu mọi sự khó mà chớ.

13 — Chớ chi còn đang chịu một hai sự khó vì Đ.C.Giêsu, thì vinh hiển cho con là ngần nào ! các thánh trên trời đang vui mừng, anh em đang nhờ gương tốt con biết là dường nào !

Dẫu có ít kẻ muốn chịu khó, nhưng mà ai ai cũng đều khen kẻ chịu khó bằng lòng.

Lẽ thì con phải bằng lòng chịu một hai chút khốn khó vì Đ.C. Giêsu, vì có nhiều kẻ chịu cực khổ nặng nề vì thế gian, hơn con bội phần.

14 — Con phải biết khi còn sống, thì phải học sự chết thiêng liêng. Mà ai học đang sự ấy, thì càng đang sống trước mặt Đ.C.T.

Kẻ chẳng quen chịu hoạn nạn vì Đ. C. Giêsu, thì chẳng hiểu biết sự mầu nhiệm trên trời đang.

Chẳng có sự gì đẹp lòng Đ.C.T. và làm ích cho con ở thế gian này, cho bằng chịu khó vui lòng vì Đ.C.Giêsu.

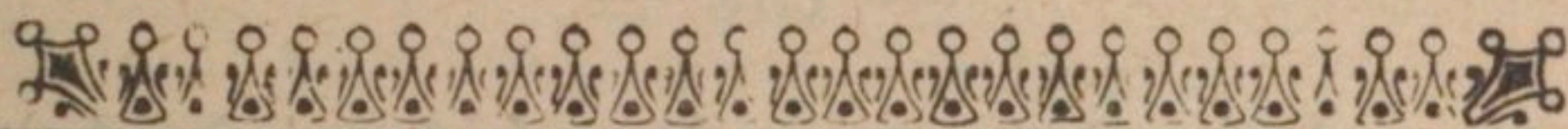
Ví bằng Chúa để mặc ý con, thì con phải chọn việc chịu khó vì Đ.C.Giêsu, hơn sự vui vẻ trên trời ; làm vậy mới được nên giống Đ.C. Giêsu và bắt chước các thánh.

Thật thì ta lập công và nên thánh, chẳng phải bởi gặp nhiều sự vui vẻ ngon ngọt, một bởi chịu ghe sự nặng nề khốn khó mà chớ.

15—Vì chưng nếu có sự gì trọng và làm ích cho ta hơn là chịu khó, ắt là Đ.C. Giêsu đã chỉ bảo cho ta biết, cùng để gương cho ta bắt chước.

Song Người phán tỏ tường cùng môn đệ và những kẻ muốn theo mình rằng: «Ai muốn theo Tao, thì hãy bỏ mình, mà vác cây thánh giá theo Tao».

Ấy vậy tóm lại mọi lẽ trước sau, thì phải luận rằng: « ai muốn lên nước thiên đàng, thì phải chịu nhiều điều khốn khó ».

CUỐN THỨ BA

Về ơn an ủi bề trong

ĐOẠN THỨ NHẤT :

*Đ. C. Giêsu phán dạy cùng linh hồn
kẻ trung tín.*

1 — Tôi muốn nghe lời Chúa phán
trong lòng tôi.

Linh hồn nào nghe lời an ủi Chúa
phán trong lòng, thì có phước.

Lặng tai nghe tiếng êm ái trên trời dạy
dỗ, và làm ngơ chẳng muốn nghe thế
gian dỗ dành; lại chẳng nghe lời bề
ngoài nói, một nghe Đấng chọn thật
phán dạy trong lòng, thì có lộc là đường
nào !

Khen kẻ nhắm con mắt, chẳng coi sự
bề ngoài, một lo xem sự bề trong.

Khen kẻ hiểu biết sự trong linh hồn,
lại càng ngày càng tập việc lành, cho

đặng hiểu thấu sự mầu nhiệm trên trời hơn nữa.

Khen kẻ vui mừng khi làm việc Chúa, mà dứt bỏ mọi sự ngăn trở thế gian.

2 — Ở linh hồn tôi, hãy suy những sự làm vậy, và đóng cửa ngũ quan bề ngoài lại, cho đặng nghe lời Chúa phán trong lòng mây làm sao.

Chúa rất yêu dấu phán rằng : « Tao làm cho con đặng rồi, đặng bằng an, đặng sống thật.

Con hãy ở cùng Tao luôn cho đặng bình an ; hãy bỏ mọi sự đời tạm chóng qua, mà tìm những sự bền đỗ chẳng hề hư mất.

Mọi sự thế gian này, thật là giống đối trá. Ví bằng Đấng sinh ra muôn vật bỏ con, thì muôn vật chữa lấy con làm sao đặng.

Vậy hãy từ bỏ hết mọi sự, mà ở trung tín giữ nghĩa cùng Chúa con, thì đặng phước thật chẳng sai ».

ĐOẠN THỨ HAI

*Đừng chơn thật hay phán dạy thăm
thĩ trong lòng.*

1 — Lạy Chúa, xin Chúa hãy phán ra,
vì tôi tá Chúa lạng tai mà nghe.

Thật tôi là tôi tá Chúa, xin Chúa soi
trí tôi cho thông biết lời Chúa răn dạy.

Xin giục lòng tôi vưng lời Chúa dạy,
xin lời Chúa phán xuống trong linh hồn
tôi, như sương sa trên hoa cỏ vậy.

Xưa dân I-sa-ra-e nói cùng ông Môisen
rằng : Xin ông nói cùng chúng tôi, thì
chúng tôi nghe dặng ; chẳng dám nghe
tiếng Đ. C. T. phán, kéo chúng tôi phải
chết chăng ».

Lạy Chúa, rày tôi chẳng xin làm vậy,
tôi một lấy lòng khiêm nhượng sốt sắng
bất chước tiên tri Samôe, mà rằng : « Xin
Chúa hãy phán, tôi tá mọn nầy sẵn lòng
nghe. »

Tôi chẳng trông Môisen hay là tiên tri
nào khác nói cùng tôi, một ước ao Chúa

tôi là đứng sai các tiên tri xưa, phán cùng tôi ; một mình Chúa tôi dạy dỗ tôi đặng ; những kẻ ấy dạy tôi mà chẳng có Chúa, thì tôi chẳng đặng ích gì.

2 — Phô đứng ấy giảng giải đặng, mà chẳng soi lòng mở trí đặng.

Dầu giảng hay, song nếu Chúa không ban ơn thì chẳng thấm vào lòng đặng.

Các kẻ ấy dạy chữ, mà Chúa giải nghĩa. Các đứng ấy rao sự mầu nhiệm, mà Chúa tỏ ra sự mầu nhiệm ấy.

Phô kẻ ấy truyền điều răn, mà Chúa tôi giúp sức cho tôi đặng giữ lấy.

Các đứng ấy chỉ đường, Chúa tôi ban sức mạnh mà đi.

Người ta dạy bề ngoài, Chúa tôi thì soi sáng trong lòng.

Người ta tưới cây, Chúa tôi cho sinh hoa quả.

Người thế lấy lời nói mà giảng, Chúa tôi thì soi trong lòng cho hiểu biết.

3 — Vậy tôi chẳng cậy Môisen nói cùng tôi, một xin Chúa tôi là Đứng chơn thật vô

cùng phán dạy tôi ; kéo nghe những lời nói bề ngoài, mà trong lòng chẳng sốt sắng, thì tôi e phải chết, chẳng đáng ích gì chăng.

Lại e phải phạt, vì đã nghe dạy mà chẳng làm, đã biết mà chẳng yêu, đã tin mà chẳng giữ.

Vậy xin Chúa hãy phán, thì tôi tá mọn này sẵn lòng nghe, vì lời Chúa phán làm cho tôi được sống vô cùng.

Xin Chúa hãy phán dạy và an ủi linh hồn tôi, cho tôi được sửa mọi nết xấu tôi ; lại cho danh Chúa cả sáng, trọng vọng, vinh hiển đời đời.

ĐOẠN THỨ BA

Phải ở khiêm nhượng mà nghe lời Đ.C.T.

*Có ít kẻ suy lường lời ấy
cho xứng đáng.*

1 — Ớ con, hãy nghe lời Tao, là lời rất dịu dàng khôn khéo, hơn mọi lời kẻ thông thái chữ nghĩa mọi đàng.

Lời Tao mâu nhiệm và ban sự sống, mà trí người thế gian suy chẳng đến. Lời ấy chẳng nên nghe có ý tìm sự vui lòng vô ích. Hãy ở lắng lặng mà nghe, hãy ở khiêm nhượng mà chịu lấy hết lòng hết sức.

Tôi nghĩ rằng : Phước cho kẻ nghe lời Chúa tôi răn dạy cùng giữ đạo nên, vì người ấy sẽ khỏi sự dữ khi còn sống và khi chết. »

Có lời Chúa phán rằng : « Thuở xưa Tao dạy tiên tri, mà rày hãy còn giảng dạy thiên hạ luôn. »

Song có nhiều kẻ như điếc và cứng cổ chẳng muốn nghe.

2 — Nó ưa nghe lời thế gian, và theo xác thịt hơn theo ý Chúa.

Thế gian hứa cho sự hèn mọn chóng qua, thì thiên hạ rùn rùn theo nó. Tao hứa phước quý trọng chẳng hay cùng, mà lòng người ta mê muội chẳng muốn nghe.

Nào có ai siêng năng làm việc Tao, cho bằng siêng làm việc thế gian ? Biển kia trách kẻ ở thành Sidon rằng : « Bay phải xấu hổ,

vì chưng bay chẳng nệ đường xa dặm
thẳm, mà đi tìm cho đặng một hai cửa hèn ;
mà ít ai liệu mình một bước ch o đặng tìm
sự sống vô cùng. »

Ham một chút của hèn mọn, cải lầy
máng mỗ giành nhau một hai đồng tiền,
chẳng quản khó nhọc đêm ngày cho đặng
vật hèn vô ích.

3 — Song tiếc thay ! chẳng mấy ai
muốn chịu khó một chút cho đặng của
trọng và phần thưởng vô giá cùng sự vinh
hiển vui vẻ đời đời.

Ấy vậy, ở đây tứ bề nhác cùng hay
phản nản, con phải hổ người, bởi vì
người thể gian sẵn lòng theo sự hư cùng
sự chết, hơn là con lo cho đặng sự sống.

Nó mừng sự dối hơn con mừng sự
thật.

Vả lại nó trông cậy sự gì, thì thường
mất công ; mà lời Tao hứa chẳng có dối
ai ; mà ai cậy trông Tao thì chẳng hề
luống công bao giờ.

Tao hứa sự gì thì sẽ cho ; Tao phán sự gì thì sẽ làm, miễn là bay giữ lòng kính mến Tao cho đến cùng.

Tao là kẻ thưởng mọi việc lành, và hay thử kẻ nhơn đức.

4 — Con hãy ghi tạc những lời Tao vào lòng mà hằng suy đi gẫm lại : vì chừng khi phải sự gì ngặt, thì lời ấy sẽ giúp đỡ con chẳng sai.

Rày đọc sách thì chưa hiểu, đến khi mắc sự khó, thì mới biết rõ mà chớ.

Tao có hai cách viếng thăm những kẻ Tao đã chọn : một là để cho phải chịu khó, hai là ban ơn vui lòng.

Mỗi ngày Tao dạy hai bài : một là dạy chừa nết xấu, hai là dạy thêm phước đức.

Ai nghe lời này mà dễ dôi, thì chẳng khỏi đoán phạt trong ngày phán xét.

LỜI NGUYỆN XIN CHO ĐẶNG KÍNH MẾN CHÚA.

5 — Lạy Đ. C. Giêsu là Chúa tôi, mọi sự lành tôi ở tại Chúa tôi. Tôi là ai mà dám thừa cùng Chúa ?

Tôi là đũa rất khó khăn, là sâu bọ hèn mạt lắm, mà tôi biết chẳng hết, và chẳng dám nói ra tôi hèn là dường nào.

Nhưng mà xin Chúa nhớ vốn tôi là không, chẳng có của gì cùng chẳng nên giống gì.

Một mình Chúa tốt lành, công bình và rất thánh : Chúa phép tắc vô cùng, sinh ra mọi loài, ở khắp mọi nơi ; giữ gìn muôn vật, có một kẻ có tội thì Chúa mới bỏ cho hư mất mà thôi.

Xin Chúa nhớ lại Chúa rất nhơn từ, xin xuống ơn lành cho đầy lòng tôi, bởi vì vật nào đã sinh ra thì Chúa chẳng muốn bỏ hư không vô ích.

6. — Nếu Chúa chẳng thương và chẳng ban ơn giúp đỡ, thì tôi ở đời khốn khó này làm sao choặng.

Xin chớ trở mặt đi mà chẳng xem đến tôi, chớ để lâu mà chẳng viếng, chớ bỏ mà chẳng an ủi, kéo linh hồn tôi ở trước mặt Chúa như đất khô khan chẳng có ơn mưa rưới đượm.

Lạy Chúa, xin dạy tôi làm theo thánh ý Chúa ; xin dạy dỗ tôi ở khiêm nhượng sốt sắng trước mặt Chúa, vì Chúa là sự khôn ngoan tôi, Chúa biết tỏ lòng tôi thế nào, lại từ thuở chưa có trời đất, chưa có sinh ra tôi, thì Chúa cũng đã biết tôi tường tận.

ĐOẠN THỨ BỐN

*Dạy ở thật thà cùng khiêm nhượng
trước mặt Đ. C. T.*

1 — Ớ Con, hãy ở ngay thật trước mặt Tao, và hãy giữ lòng làm vậy mà tìm Tao luôn.

Kẻ nào giữ lòng ngay thật mà ở trước mặt Tao luôn thì ắt khỏi mưu kế quỷ dữ, và sự thật sẽ cứu kẻ ấy cho khỏi chước cám dỗ, và khỏi kẻ nghịch chê bai nhạo báng.

Đứng chơn thật cứu lấy ai, thì người ấy đặng thông dong trọn, và chẳng còn sá chi những lời thế gian xăm xuất nữa.

Lạy Chúa, thật có như lời Chúa phán :
tôi xin cho đặng như vậy. Xin Chúa chơn
thật dạy dỗ tôi, giữ gìn tôi cho đến khi
chết lành.

Xin cho tôi chẳng còn mê sự hư, cùng
chẳng còn yêu sự gì trái lẽ, lại đặng lòng
thong thả mà đi một đường cùng Chúa.

2 — Đấng chơn thật phán rằng : Tao
sẽ dạy con những lời ngay thật và đẹp
lòng Chúa.

Hãy nhớ lại mọi tội lỗi đã phạm, mà
ghét nó hết sức, và lo buồn hết lòng.

Thật con là kẻ có tội, mắc nhiều nết xấu,
cùng vướng vẩn nhiều sự dữ.

Vốn con chẳng làm gì đặng : dễ sa ngã,
mau chịu thua, hay rối trí sờn lòng.

Chẳng có sự gì cho con khoe mình
đặng, mà có nhiều sự làm cho phải xấu
hổ ; lại con yếu đuối mà con chẳng biết
mình yếu đuối.

3 — Vậy trong các việc con làm, thì chớ
kể một việc gì nên.

Chớ lấy sự gì làm cao trọng, làm lạ lùng, đáng xem, đáng khen, đáng ước ao, một phải xem cùng ước ao sự chẳng hay cùng mà thôi.

Hãy yêu chuộng sự chơn thật đời đời trên hết mọi sự, và hãy ché ghét tính nết hèn mặt con luôn.

Chẳng có sự gì đáng sợ, đáng ghét, đáng lánh cho bằng những nết xấu cùng tội lỗi con ; vậy hãy ghét nó hơn mọi sự tai hại ở đời.

Có kẻ chẳng đi thật thà trước mặt Tao, một theo ý kiêu ngạo tọc mạch, muốn biết sự kín nhiệm và thông hiểu sự cao sâu trên trời, còn việc riêng mình, việc rồi linh hồn thì bỏ qua.

Kẻ ấy thường thì phải cảm dỗ và sa phạm tội nặng nề, bởi vì nó kiêu ngạo cùng tọc mạch làm cho mất ơn Tao giúp.

4 — Hãy sợ cơn giận Chúa phán xét. Chớ tra xét việc Đ. C. T làm, một phải xem xét con đã phạm tội lỗi, đã bỏ việc lành là bao nhiêu.

Có kẻ tưởng mình hơn đức, là bởi vì có nhiều cuốn sách, có tượng ảnh tốt, có mang dấu thánh, hay là làm việc bề ngoài.

Có kẻ kính Tao ngoài miệng, mà lòng thì ít tưởng đến.

Lại có kẻ trí sáng và sạch lòng, những ải mộ sự đời đời, chẳng muốn nghe sự thế gian, còn việc cần phải lo về phần xác, thì phải ép mình mà làm ; vậy kẻ ấy nghe đặng tiếng Đ C T T phán trong lòng.

Tiếng ấy dạy khinh dể mọi sự thế gian, mà yêu mến việc trên trời, từ bỏ sự đời, mà trót ngày thâu đêm những ước ao nước thiên đàng.

ĐOẠN THỨ NĂM:

*Dạy lòng kính mến sinh ích
trọng là thể nào.*

1 — Tôi đội ơn Đ. C. Cha ở trên trời, là Cha Đ. C. Giêsu Kirixitô, vì đã nhớ đến tôi là kẻ khó khăn hèn mạt.

Ơ Cha cả, hay thương xót cùng hay an ủi, tôi đội ơn Chúa vì đã an ủi tôi là kẻ chẳng đáng.

Tôi hằng ngợi khen Chúa là Cha, và Con, và Thánh Thần đời đời chẳng cùng.

Hỡi ôi ! Khi Chúa thương xót tôi, khấn nguyện xuống trong lòng tôi, thì mọi sự trong mình tôi mừng rỡ quá bội.

Chúa là sự vinh hiển tôi, cùng làm cho lòng tôi vui mừng.

Chúa làm cho tôi trông cậy, lại cứu chữa khi tôi phải túng ngặt.

2 — Song bởi tôi yếu đuối, chưa biết kính mến, chưa chữa nết xấu bao nhiêu, thì xin Chúa an ủi và giúp sức cho tôi mạnh mẽ ; vậy xin Chúa năng viếng thăm dạy dỗ tôi cho biết việc lành.

Xin cứu giúp tôi kéo mê sự trái ; xin chữa linh hồn tôi cho khỏi yêu sự gì quá lẽ, hầu cho lòng tôi đặt thông dong sạch sẽ, thì mới đặt kính mến sốt sắng, mới mạnh sức mà chịu khó, mới giữ mình bền đỗ cho đến cùng.

3 — Sự kính mến thật thì trọng lắm, có sức rất mau nhiệm, hay làm cho sự nặng ra nhẹ, cùng làm cho bằng lòng chịu mọi sự bất bình.

Kẻ thật lòng kính mến dầu gánh nặng cũng vui lòng, dầu gặp sự cay đắng cũng lấy làm ngon ngọt.

Đức yêu mến Đ. C. Giêsu rất mạnh mẽ tốt lành, hay giúp ta lập công trọng, và ái mộ làm việc lành càng ngày càng trọn hơn.

Đức kính mến hằng muốn lên trên cao, chẳng chịu ở dưới thấp.

Kẻ có lòng kính mến muốn ở thông thả, chẳng chịu mắc sự gì dưới thế, kéo con mắt thiêng liêng lơ lệt chẳng thấy việc bề trong, kéo những ích phần xác sinh rồi làm hại phần hồn, hoặc sự khó đời này làm cho ngã lòng bỏ việc lành chẳng.

Trên trời dưới đất chẳng có sự gì dịu dàng, mạnh sức, quý trọng, cao cả, vui vẻ, no đủ và tốt lành cho bằng đức kính mến ; vì chưng bởi Đ. C. T mà ra ; cho nên

sự yêu mến chẳng ưa vật nào thế gian, một muốn ở cùng Chúa trên trời mới đáng nghỉ an.

4 — Kẻ yêu mến thì chạy như bay, và vui mừng luôn, đặng lòng thông dong, chẳng mắc sự gì.

Bỏ mọi sự, mà yêu một sự trọng nhứt cho đặng mọi sự lành ; vì chưng sự trọng nhứt ấy là gốc mọi sự tốt lành, cùng làm cho an nhàn trọn vẹn.

Ai có lòng kính mến thì không xem ơn mình đã đặng, một đem lòng lên trên hết cho tới Chúa là gốc mọi ơn lành.

Lòng kính mến chẳng có ngăn, một sốt sắng nóng nẩy quá chừng quá đổi.

Kẻ yêu mến chẳng biết sự gì nặng, chẳng kể sự khó nhọc, dầu việc quá sức mình, cũng chẳng hề chối rằng : « làm không nổi ! » vì tưởng có sức làm đặng mọi sự.

Thật có sức làm xong mọi sự, vì có nhiều việc kẻ chẳng kính mến ngã lòng, mà kẻ kính mến thì làm nên trọn vẹn.

5 — Kẻ yêu mến hay giữ mình luôn ;
dầu khi đang ngủ thì cũng như thức vậy.

Mỗi một cũng không bỏ việc, túng
ngặt cũng không chịu thua, hiểm nghèo
mà không run sợ ; khác chi ngọn lửa
phừng phừng đương cháy lên vậy.

Kẻ kính mến mới hiểu dạng lời này.

Linh hồn nào rất sốt sắng, mà kêu
rằng : « Chúa tôi là sự tôi rất yêu mến ;
trót mình Chúa tôi là của tôi, trót mình
tôi là của Chúa », thì lời này nên tiếng
lớn thấu tới tai Đ. C. T.

6 — « Xin thêm đức kính mến trong
linh hồn tôi, cho tôi đặt nếm thử sự
yêu mến ngon ngọt là thể nào ; lại cho
lòng tôi nên như nước chảy trong biển
cả kính mến Chúa.

Chớ chi đức kính mến choán lấy trót
mình tôi, làm cho lòng tôi nên sốt sắng,
mà nhắc linh hồn lên cùng Chúa, chẳng
còn biết gì đến mình tôi nữa.

Chớ chi tôi hát ca vịnh yêu mến : tôi
lên trên cao theo Chúa rất yêu dấu, lòng

tôi mừng rỡ quá bội, đến đổi miệng lưỡi hết tìm đặng lời gì mà ngợi khen Chúa tôi cho xứng đáng.

Chớ chi tôi yêu mến Chúa, hơn yêu mình tôi, và khi yêu tôi thì yêu vì Chúa; lại thương yêu hết những kẻ thật lòng mến Chúa theo luật yêu mến Chúa soi sáng trong lòng tôi ».

7 — Kẻ yêu mến thì nhẹ nhàng, ngay thật, hiền lành, vui vẻ, nhín nhục, mạnh mẽ, trung chính, khôn ngoan, rộng rãi, dạn dĩ, chẳng hề tìm ích riêng mình bao giờ.

Ai trông ích lợi riêng mình, thì liền mất lòng yêu mến thật.

Kẻ yêu mến hay giữ mình cẩn thận, ở khiêm nhượng, ngay chính, chẳng hay nhát sợ, chẳng có nhẹ dạ, chẳng lo đến việc vô ích ; ở tiết kiệm, sạch sẽ vững vàng, hằng ở bằng tịnh và giữ nét na mọi dàng.

Kẻ kính mến hay vưng lời chịu lụy bề trên, cùng lấy mình làm hèn hạ, hay

biết ơn Đ. C. T, hằng tin cậy, dầu Chúa chẳng ban sự vui vẻ trong linh hồn, thì hãy còn cậy trông ; vì chưng kẻ kính mến phải chịu lo buồn làm vậy mới phải dạ.

8 — Ai mà không sẵn lòng chịu mọi sự khó theo ý kẻ mình yêu mến, thì chẳng đáng gọi là kẻ yêu mến đâu.

Kẻ yêu mến thật, dầu gặp sự khốn khó cay đắng, cũng chịu bằng lòng, chẳng chạy chối bao giờ.

ĐOẠN THỨ SÁU:

Dạy cho biết có kính mến thật chẳng.

1 — Con chưa biết kính mến cho mạnh mẽ và khôn ngoan.

— Lạy Chúa, sao vậy ?

— Bởi vì hễ gặp chút gì nghịch ý, liền bỏ việc đương làm, mà vội vàng tìm đều vừa ý.

Kẻ yêu mến thật, khi phải sự gì khó, thì ở vững vàng, chẳng chịu theo mưu chước ma quỷ. Dầu đang lạnh, dầu phải sự dữ cũng vui lòng theo thánh ý Chúa luôn.

2 — Kẻ yêu mến thật chẳng xem của, cho bằng xem lòng tốt kẻ cho của ấy.

Mến yêu lòng tốt lành kẻ đã cho, hơn là mừng đã được của.

Chẳng mừng vì đã được ơn Chúa, cho bằng được yêu mến Chúa trên hết mọi sự.

Hoặc thấy chẳng có lòng sốt sắng kính mến Chúa hay là các thánh, theo ý mình muốn, thì chớ tưởng là mất công, mà ngã lòng làm chi.

Khi đặng vui lòng kính mến, thì là bởi ơn Chúa mới ban cho : ấy là như ném thử một chút phước trên trời ; nhưng mà chớ cậy sự ấy cho lắm, bởi vì có khi đặng, có khi không.

Song le chống trả lòng động lòng lo về sự trái, và chê bỏ mưu chước ma quỷ, thì là hơn đức thật cùng có công trọng lắm.

3 — Ấy vậy khi tưởng sự gì chẳng nên, bất kỳ về điều gì, thì chớ lo sợ mà rối lòng làm chi.

Một ở vững vàng, hằng có ý đẹp lòng Chúa luôn.

Dầu khi thấy linh hồn bỗng chúc sứt sáng suy giảm sự cao trên trời, tức thì lại mắc phải tính hèn yếu đuối như thường, thì cũng đừng bối rối.

Bối vì những sự làm vậy thì ý ta không muốn, ma quỷ xác thịt bày vẽ mà thôi ; cho nên hãy ghét bỏ nó luôn thì có công, chẳng thiệt hại đi gì.

4 — Vậy phải biết ma quỷ là kẻ nghịch thù xưa nay, nó ra sức gàng trở lòng kẻ muốn đi đường lành, và làm cho bỏ mọi việc phước đức, như tôn kính các thánh, nhớ đến sự thương khó Chúa chịu xưa, ăn năn thống hối, giữ mình sạch tội, dốc lòng một ngày một thêm phước đức.

Sau nữa ma quỷ làm cho con tưởng đến nhiều điều quấy quá, cho rối trí phiền lòng, mà bỏ việc nguyện giữ, bỏ xem sách thánh.

Nó ghét sự khiêm nhượng, xưng tội, lại làm hết sức cho bỏ rước lễ.

Chớ tin mưu chước, chớ sợ dò lưới nó làm chi.

Bao giờ quỷ giục nhớ đến sự xấu xa ô uế, thì đáp lại rằng : « Quỷ dơ dáy, hãy ra khỏi tao. Mày chẳng hổ người còn dám đem sự nhớp nhúa cho tao sao ?

Ở đũa đối trá xấu xa, hãy ra cho mau, mày chẳng đặt phần nào trong tao đâu, Có Đ. C. Giêsu, là tướng mạnh mẽ đánh mày cho tao, mày phải thua xấu hổ.

Tao thà chịu muôn vàn hình khổ, chẳng thà nghe theo mày.

Mày hãy ngậm câm ; dầu mày giục mấy, tao cũng chẳng thèm nghe.

Có Chúa soi sáng cứu chữa, thì tao sợ ai ?

Dầu hết thấy quân địa ngục đến đánh tao, thì lòng tao chẳng núng, vì có Chúa cứu giúp tao ».

5 — Hãy đánh giặc như quân lính mạnh mẽ ; hoặc bởi yếu đuối mà sa ngã, thì hãy ra sức mạnh bạo hơn trước, trông Chúa xuống ơn giúp nhiều hơn nữa ; song le hãy giữ kẻ sinh cây mình kiên ngạo.

Về sự ấy, có nhiều kẻ lầm lạc, và có khi ra tối tăm trong lòng, rất khó chữa lăm.

Thấy kẻ kiêu ngạo đại dốt, ý sức mình, nên phải hư làm vậy, thì con hãy ở khiêm nhượng cùng giữ mình luôn.

ĐOẠN THỨ BẢY :

*Dạy ở khiêm nhượng mà ăn ơn trên,
kéo mất đi.*

1 — Khi con đang ơn sốt sắng thì hãy giữ cho kín, mới thêm ích cho mình và khỏi lo sợ ; lại chớ năng nói về sự ấy, cùng chớ lấy làm trọng quá mà tâng mình lên ; một ở khiêm nhượng, lấy mình làm kẻ chẳng đáng ơn ấy.

Chớ nường cậy ơn sốt sắng quá lễ, bởi vì hôm nay có ; đến mai lại mất.

Lúc vui lòng về sự lành, phải nhớ lại khi chẳng có sự vui ấy, thì khó khăn buồn bực là thế nào.

Chẳng phải là khi đang sự vui linh hồn mới tấn tới đáng hơn đức đâu ; song khi mất sự vui ấy, mà cũng ở khiêm nhượng, nhịn nhục, bằng lòng, lại chẳng

trẻ nải nguyên gấm, chẳng bỏ việc lành quen làm, thì khi ấy cũng lập công trọng về sự lành.

Khi mắc phải khô khan, bối rối trong lòng, cũng chớ trẻ bỏ hết việc linh hồn, song hãy rán làm việc lành cho hết sức mình.

2— Có nhiều người khi chẳng đặng như ý muốn, thì chẳng hay nhịn nhục, liền phiền lòng bỏ việc.

Vì chưng sự lành sự dữ chẳng ở luôn trong tay người ta đâu ; sự ấy ở tay Đ. C. T. muốn giúp và an ủi ai, bao giờ, nhiều ít, cùng bao lâu, thì đều mặc thánh ý Chúa mà thôi.

Có kẻ thấy mình đặng sốt sắng mà chẳng ở cho khôn ngoan, muốn làm quá sức, cho nên hư đi ; nó chẳng suy sức mình kém lắm, một theo cơn sốt sắng mà chẳng cứ lẽ phải.

Bởi vì nó cậy mình làm đặng nhiều sự trọng, mà chẳng theo ý Chúa, thì liền mất ơn Chúa.

Nó muốn lên trên cao, thì Chúa để nó phải hạ xuống khó khăn hèn mạt, ngõ cho nó biết chẳng nên lấy cánh mình mà bay, một cậy nhờ cánh Chúa mà chớ.

Kẻ mới học tập, chưa từng biết việc Đ. C. T., nếu chẳng cậy người khôn ngoan dạy dỗ, thì mau lắm cùng lạc đường phước đức.

3 — Nếu muốn theo ý mình hơn nghe lời kẻ từng việc, thì phải hiểm nghèo, chẳng khỏi đặng.

Ai tưởng mình khôn ngoan từng trải, thì ít muốn nghe kẻ khác dạy dỗ.

Cho nên kẻ biết ít, mà ở khiêm nhượng, thì hơn kẻ biết nhiều, mà cậy mình kiêu ngạo.

Thà có ít tài năng, hơn là có nhiều trí lực mà sinh lòng kiêu căng.

Kẻ đặng ơn Chúa chớ mừng quá lễ, mà quên mình khi trước thốn thiếu thế nào ; hãy lo sợ kéo mất ơn lành Đ. C. T. mới ban cho.

Lại kẻ nào đang khi mắc phải tai nạn, hay là gặp sự gì khó, mà ngã lòng chẳng còn tin cậy Chúa, thì nó chẳng có hơn đức cùng khôn ngoan bao nhiêu.

4 — Khi đặt bằng an mà lấy mình làm vững vàng quá, chẳng biết lo sợ, thì đến khi giặc giã thường hay sợ hãi quá lễ.

Chớ chi biết ở khiêm nhượng, hằng lấy mình làm hèn, và giữ lòng trí cho nhất, thì khỏi hiểm nghèo, cùng chẳng có mau sa ngã lỗi lầm đường ấy.

Này là lời bảo rất hay : là khi thấy có lòng sốt mến, thì hãy nhớ đến hồi mất ơn sốt sáng, ấy lòng con sẽ ra tối tăm là thế nào.

Lại khi tối tăm làm vậy, con phải suy Chúa cất ơn ấy có ý cho con lo sợ giữ mình cho khôn, hoặc cho sáng danh Chúa, rồi có ngày Chúa cũng ban lại cho con.

5 — Chịu thử thách ấy, thì thường có ích, hơn là đặt bằng an vui lòng luôn.

Vì chúng lập công nghiệp, chẳng phải bởi thấy sự mầu nhiệm trên trời, hay là đặng ơn vui mừng, cùng chẳng phải bởi trí sáng biết nhiều lẽ trong Sách Thánh, hay là đặng chức gì cao trọng đâu.

Song ở khiêm nhượng thật, kính mến Chúa hết lòng, hằng lo làm mọi việc cho sáng danh Chúa, xem mình như không và khinh dể mình, lại vui lòng chịu nhạo báng chê cười, hơn là được người ta trọng kính : ấy là mạch mọi công nghiệp mà chớ.

ĐOẠN THỨ TÁM :

Dạy lấy mình làm hèn trước mặt Chúa.

1 — Tôi là bụi là tro, lẽ nào mà dám thừa Chúa tôi sao ? Ví bằng tôi ngờ tôi là vật gì trọng, thì Chúa tôi quở trách, lại tội lỗi tôi làm chứng cáo tôi, mà tôi chối cãi chẳng đặng.

Song nếu tôi lấy mình làm hèn mặt như không, chẳng khác chi đất bụi vậy,

thì Chúa mới phù hộ soi sáng lòng tôi ;
lại mọi sự yêu chuộng mình liền biến đi
mất, như chìm xuống vực sâu đời đời.

Bấy giờ mới biết tôi là đi gì, xưa
là giống gì, và đã đến đời nào ; vì chừng
vốn tôi là không mà tôi chẳng hay.

Nếu Chúa bỏ tôi, thì tôi ra không và
yếu đuối quá bội ; bao giờ Chúa đoái
xem đến tôi, thì tôi liền mạnh mẽ vui
mừng mọi đàng.

Vốn tôi nặng nề hằng sụt xuống ; ai
ngờ là Chúa bỗng chúc nhắc tôi lên, và
lấy lòng thương xót nung đỡ tôi.

2 — Cũng bởi Chúa hằng yêu dấu
tôi, là kẻ chẳng có công gì, và phù hộ
tôi khi túng ngặt, chữa tôi cho khỏi nhiều
sự dữ kẻ chẳng biết.

Vì chừng bởi tôi yêu mình trái lẽ, thì
tôi phải hư ; song khi tôi lo tìm Chúa,
và hết lòng kính mến Chúa thì mới thấy
Chúa và biết rõ mình tôi, lại bởi lòng
kính mến thì tôi càng hạ mình xuống ở
khiêm nhượng hơn nữa.

Đội ơn Chúa rất hơn từ, vốn tôi chẳng có công gì, mà Chúa làm ơn cho tôi quá hơn lòng tôi trông ước cầu xin.

3 — Tôi ngợi khen Chúa tôi rất rộng rãi và tốt lành vô cùng : dầu tôi vô hơn bội nghĩa chẳng xứng đáng, nhưng mà Chúa cũng ban ơn cho tôi chẳng khi dừng.

Xin Chúa đem lòng chúng tôi trở về cùng Chúa, cho chúng tôi dặng giữ nghĩa Chúa, ở khiêm nhượng và sốt sắng kính mến ; vì chưng Chúa là Đấng cứu lấy chúng tôi, cùng là mạch mọi hơn đức và sức mạnh chúng tôi.

ĐOẠN THỨ CHÍN:

Dạy phải trở mọi sự về Đ.C.T. là cùng sau hết mọi sự.

1 — Con muốn vui mừng thật, thì hãy xem Chúa trong mọi việc, và có một ý đẹp lòng Chúa mà thôi.

Bao giờ con sửa ý làm vậy, thì lòng con mới dặng thanh sạch, chẳng còn mê

sự gì thể gian, cùng chẳng yêu mình quá lẽ.

Nếu con lo cho đẹp ý riêng mình, thì liền mắc phải khô khan, phiền muộn.

Ấy vậy Chúa đã ban cho con mọi sự, thì con phải dùng mọi sự mà ngợi khen Chúa.

Phải xem mọi việc lành đều bởi Chúa tốt lành vô cùng mà ra; cho nên mọi việc phải trở về Chúa là cội rễ mọi sự.

2 — Tao là mạch nước hằng chảy, kẻ nhỏ kẻ lớn, kẻ giàu kẻ khó, đều đến mức mà uống cho đặng sống.

Kẻ vui lòng làm việc Tao, thì đặng đầy dẫy mọi ơn lành.

Những kẻ bỏ Tao mà tìm nơi khác cho đặng sang trọng, hay là kiếm cái gì riêng cho vừa ý, thì chẳng đặng vui sướng cho bền lâu, một mắc phải nhiều sự ngăn trở và khốn cực mọi đàng.

Cho nên con chớ tưởng bởi sức riêng con mà có sự gì lành cũng chớ ngờ kẻ nhờn đức tại mình mà đặng; song phải

biết mọi sự lành đều bởi Đ.C.T ban cho thấy thấy.

Mọi sự bởi Tao hết thấy, vậy phải trả hết cho Tao; lại hằng phải cảm ơn ngợi khen Tao chẳng khi dừng.

3 — Ấy là lẽ thật làm cho ta hết cậy mình kiêu ngạo.

Lại nếu con đặng ơn trên mà kính mến cho thật, thì chẳng còn phân bì ghen ghét, chẳng còn hẹp dạ, cùng chẳng còn yêu riêng mình nữa.

Vì chưng ai kính mến thật, thì thắng hết mọi sự, và thêm sức mạnh trong linh hồn bội phần.

Ví bằng con khôn ngoan thật, thì con hãy vui mừng trong Tao, trông cậy một mình Tao mà thôi; « vì có một mình Đ.C.T. tốt lành », đáng thiên hạ ngợi khen cùng tạ ơn trên hết mọi sự.

ĐOẠN THỨ MƯỜI.

*Bỏ thế gian mà làm tôi Chúa
thì vui mừng thật.*

1 — Lạy Chúa, nay tôi dám thưa lại cùng Chúa, tôi nín chẳng đặng : tôi cất tiếng thưa đều nầy cùng Đ.C.T. là Chúa tôi, cùng là vua cả ngự toà cực cao trên trời :

Những kẻ kính sợ Đ. C. T. thì Chúa đã hứa cho nhiều sự êm ái dịu dàng kẻ chẳng xiết ; mà kẻ yêu mến và làm tôi Chúa hết lòng thì Chúa thưởng ngàn nào, ai suy cho thấu !

Kẻ yêu mến, thì Chúa cho vui lòng khi suy gẫm sự mầu nhiệm trên trời, mà chẳng ai nói cho hết đặng.

Ấy trước hết Chúa tỏ ra lòng rất yêu mến ; vì khi tôi chưa có, mà Chúa sinh ra cho có ; lại khi tôi lạc lải xa Chúa, thì Chúa đã đem tôi về làm tôi Chúa, và dạy tôi phải yêu mến Chúa.

2 — Lạy Chúa là Đấng hằng thương yêu, tôi biết ngợi khen Chúa làm sao cho xứng đáng !

Khi tôi hư mất, Chúa đã khăng nhớ đến tôi, thì tôi quên Chúa làm sao đặng?

Tôi là tôi tá hèn mọn, mà Chúa đã thương xót tôi hơn tôi dám trông cậy, lại đã ban ơn kết nghĩa cùng tôi, cũng là quá mọi công nghiệp tôi.

Tôi lấy gì mà trả ơn cho xứng đáng? Vì chúng bỏ mọi sự thế gian mà vào nhà dòng, là ơn rất trọng, có ít kẻ đặng làm vậy.

Muôn loài đều phải làm tôi Chúa ; cho nên tôi làm tôi Chúa, nào có công gì.

Tôi chẳng khen mình về sự ấy, song tôi phải lấy sự này làm trọng vọng lạ lùng : là dầu tôi hèn mạt chẳng xứng đáng, nhưng mà Chúa khăng chịu lấy tôi làm tôi tá, cùng đem vào sổ những kẻ Chúa yêu mến.

3 — Ấy mọi sự tôi có và dùng mà làm việc Chúa, thì là của Chúa ban cho tôi.

Nhưng mà thật Chúa làm cho tôi, hơn là tôi làm cho Chúa.

Ấy Chúa đã dựng nên trời đất mà giúp loài người, mà trời đất muôn vật hằng vưng lời Chúa dạy, chẳng hề sai chạy.

Lại thêm ơn trọng hơn nữa, là cấp thiên thần gìn giữ người ta.

Sau nữa, Chúa chẳng nề hạ mình xuống làm tôi loài người, và hứa phú mình cho ta nữa : ấy là ơn rất trọng quá khỏi mọi ơn khác thấy thấy.

4 — Bấy nhiêu ơn ấy tôi trả làm sao cho hết? Chớ chi trọn đời tôi dâng làm tôi tá Chúa luôn !

Chớ chi tôi dâng làm tôi Chúa cho trọn, ít là một ngày cho xứng đáng !

Thật Chúa đáng mọi loài khâm phục thờ phượng ngợi khen đời đời.

Chúa thật là Chúa tôi, mà tôi là tôi tá rất khó khăn, phải kính thờ ngợi khen Chúa hết sức, chẳng có khi nào nhàm dâng.

Ấy tôi chí quyết ước ao làm vậy ; hoặc có thiếu sự gì, thì xin Chúa giúp thêm cho tôi.

5 — Chê bỏ mọi sự mà làm tôi Chúa, thì sang trọng vinh hiển là thế nào !

Vì kẻ sẵn lòng phú mình làm tôi Chúa, thì sẽ dâng đầy dẫy ơn lành.

Kẻ từ bỏ vui sướng xác thịt vì lòng kính mến Chúa, thì sẽ dâng bình an mừng rỡ trong Đ. C. T. T.

Kẻ đi đường hẹp vì Chúa, chẳng còn lo lắng sự thế gian, thì sẽ dâng thông thả trong lòng quá bội.

6 — Ở kẻ vui lòng làm tôi Đ. C. T. có phước trọng là thế nào ! vì chưng kẻ ấy đã dâng thông dong thật, mà lại nên thánh nữa.

Ở đứng bậc kẻ ở nhà dòng làm tôi Chúa, là bậc thánh đường nào ! vì kẻ ấy dâng nên giống thiên thần, Đ. C. T. yêu chuộng, ma quỷ sợ hãi, giáo hữu kính vì.

Chớ chi thiên hạ hằng yêu chuộng và ước ao làm tôi Chúa như vậy ; hầu dâng phước rất trọng cùng vui vẻ đời đời chẳng cùng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI MỘT :

*Dạy xem xét cùng sửa lại
sự ước ao trong lòng.*

1 — Con phải học thêm nữa, vì còn nhiều điều con chưa hiểu tỏ.

— Lạy Chúa, xin Chúa chỉ những sự nào?

— Là khi ước ao muốn sự gì, thì phải theo ý Chúa mọi đàng; chớ theo ý riêng mình, một phải có ý muốn đẹp lòng Chúa mà thôi.

Khi thấy có lòng nóng nảy ham hố việc lành, thì chớ vội vàng làm chi; phải xét coi mình có ý làm việc ấy cho sáng danh Chúa hay là tìm ích riêng mình chăng.

Ví bằng làm vì Chúa, dầu việc ấy xảy ra thế nào, thì cũng bằng lòng; nếu mà tìm một chút ích lợi cho mình, thì liền bối rối cực lòng.

2 — Vậy khi toan làm sự gì, thì hãy suy xét cho biết ý Chúa, kéo vội làm mà

sau lại tiếc, hay là chê việc đã lấy làm tốt khi trước.

Vì chưng chẳng nên vội theo mọi sự mình ưa, cũng chẳng nên vội tránh các điều mình ghét.

Dẫu đang lúc sốt sắng ái mộ việc lành, cũng có khi phải lơ tay chậm bước, làm lặt đặt trái thì mà thêm lo ra rộn trí, hoặc lỗi thứ tự mà sinh gương xấu, hay là gặp ai cản trở mà sinh rối trí sồn lòng.

3 — Cũng có khi phải ra sức chống trả hãm dẹp ý muốn xác thịt; nó chịu hay là không đừng kể, một ép nó vững phục linh hồn mọi đàng.

Phải trừng trị bắt nó chịu phép, cho đến khi nó biết chịu bằng lòng mọi sự, và biết nhịn khi thốn thiếu, biết chuộng sự tâm thường, lại khi gặp sự gì nghịch ý, chẳng còn dám phản nản nan trách.

ĐOẠN THỨ MƯỜI HAI:

*Dạy tập nhìn nhục cùng
chống trả xác thịt.*

1 — Lạy Chúa, bây giờ tôi mới biết cần kíp phải có như đức nhìn nhục; vì chúng ở đời này năng gặp nhiều sự nghịch ý lắm.

Dẫu mà tôi lo liệu thế nào cho đặng bằng an, thì cũng chẳng khỏi giấc giả thiêng liêng cùng đau đớn.

— Con nói làm vậy thì phải. Nhưng mà chớ ước ao ở đời này được bằng an vô sự, khỏi cảm dỗ, khỏi gặp sự gì nghịch ý.

Song con cam lòng chịu nhiều sự gian nan khốn khó, thì cũng nên tưởng mình đã được bình an.

2 — Ví bằng chữa mình rằng: không có sức chịu nổi nhiều sự khó đời này, thì chịu lửa luyện tội làm sao đặng?

Trong hai sự cực thì phải lựa sự dễ chịu hơn.

Hãy bằng lòng chịu khó đời này vì Chúa, hầu cho ngày sau khỏi chịu hình khổ vô cùng.

Con tưởng người thế gian khỏi hay là ít khốn khó sao? Dầu kẻ rất phong lưu cũng chẳng khỏi dặng.

Hoặc con đáp rằng: « nó ăn ở sung sướng theo ý riêng mình luôn, cho nên nó chẳng kể sự khó là bao nhiêu ».

Lời ấy cũng phải; cho dầu nó được mọi sự theo ý mình, mà con tưởng nó dặng hưởng bao lâu?

3 — Kìa những kẻ phú túc đời này, nó đã chóng tan dường khói, chẳng còn nhớ sự vui sướng ngày trước nữa.

Mà lại khi nó còn sống cũng chẳng thiếu chi sự cay đắng, phiền não, lo sợ, làm cho nó cực lòng.

Vì chưng sự vui sướng hằng làm cho đau đớn cực sỉ luôn.

Nó chịu làm vậy đã đáng, vì chưng nó ham vui trái lẽ, nên phải xấu hổ đáng cay mà chớ.

4 — Ôi ôi ! mọi sự vui sướng ở đời rất chóng qua, giả trá, trái lẽ, xấu xa là dường nào !

Nhưng mà kẻ say mê nó thì tối tăm chẳng hiểu, một ở như loài vật vô tâm vô trí, vì một chút vui tạm mà làm hư mất linh hồn đời đời.

Ấy vậy con chớ theo xác thịt; đừng cứ ý riêng làm chi,

Hãy tìm sự vui trong Chúa, thì Chúa làm cho con phỉ lòng phỉ dạ,

5. — Con muốn vui thật phỉ nguyện, thì hãy chê ghét những sự thế gian, và từ bỏ mọi sự vui sướng hèn hạ đời này, ắt sẽ dâng đầy dẫy ơn trên xuống cho con vui mừng quá bội.

Lại con càng xa lánh mọi sự vui sướng thế gian, thì càng gặp sự vui mừng rất dịu dàng cao trọng Chúa sẽ ban cho.

Song ban đầu phải chịu lo buồn cùng khó nhọc đánh giặc thiêng liêng, rồi mới dâng vui lòng cho trọn.

Tính hư thói cũ sẽ cự địch ; song con lấy thói tốt mà dẹp thói xấu, thì nó phải thua.

Xác thịt phản nản chống chỏi ; song le lòng sốt sáng hãy dẹp nó đi.

Quỉ dữ xui giục và làm cho cực khổ trong lòng, thì con phải cầu nguyện mà xua đuổi nó đi, cùng làm việc luôn mà đóng cửa lại kéo nó vào đặng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BA :

Dạy ở khiêm nhượng vưng lời theo gương Đ. C. Giêsu xưa.

1 — Con phải biết ai kiếm thể lánh cho khỏi chịu lụy, thì cũng là xa lánh ơn Chúa nữa ; ai tìm của riêng, thì phải mất của chung.

Lại kẻ nào chẳng muốn chịu lụy bề trên hết lòng, thì là dấu xác thịt nó còn chống cãi phản nản, chưa chịu phép linh hồn cho trọn.

Hãy tập chịu lụy bề trên cho mau mắn, thì trừng trị xác thịt mới đặng.

Vì chưng kẻ biết vưng nghe lời Chúa, thì dễ ép xác chịu lụy linh hồn.

Chẳng có ai nghịch tặc làm khốn con, cho bằng xác thịt chẳng chịu phục linh hồn.

Muốn thắng xác thịt, thì phải khinh dể mình cho thật mới đặng.

2— Bởi vì con hãy còn yêu mình quá lẽ, cho nên chưa bằng lòng theo ý kẻ khác.

Tao là Đấng cao cả phép tắc vô cùng, bởi không đã dựng nên muôn vật, mà còn chịu lụy người ta vì con; phần con là bụi là không, mà chịu lụy kẻ khác vì Đ. C. T. thì chẳng nổi sao?

Tao hạ mình xuống nên rất hèn hơn thiên hạ, có ý cho con xem gương mà chừa tính kiêu ngạo.

Ớ tro bụi, hãy học chịu lụy; ớ bùn đất, hãy tập khiêm nhượng hạ mình xuống dưới chọn mọi người,

Hãy học bỏ ý riêng mình, theo ý kẻ khác mọi đàng.

3 — Hãy giận trách mình, chớ để sinh lòng kiêu ngạo ; song hãy xem mình là kẻ hèn mọn, đáng cho thiên hạ giày đạp như bụi ngoài đường vậy.

Ở đũa hư hèn vô ích, còn trách móc nỗi gì ?

Ở đũa hèn mặt tội lỗi, đã mất lòng Đ.C.T. ghe phen, biết đã mấy lần đáng sa địa ngục, mà còn dám chống cãi hờn giận kẻ mắng nhiếc con sao ?

Tao muốn cho con biết Tao thương yêu linh hồn con, đã thứ tha cho con, và có ý cho con cảm tạ đội ơn chẳng khi dừng.

Lại cho con biết ở khiêm nhượng vững lời chịu lụy luôn, và có ai dễ đuổi thì bằng lòng nhịn nhục như vậy.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BỐN

*Hãy suy những ý Đ. C. T. làm sâu
nhiệm là thể nào, cho khỏi
cậy mình kiêu ngạo.*

1 — Lạy Chúa, tôi nghe tiếng Chúa đoán xét, thì tôi sợ hãi run rẩy cả và mình, thất kinh hồn vía, khác nào như nghe tiếng sét vậy.

Tôi suy nghĩ các tầng trời chẳng sạch trước mặt Chúa, thì tôi kinh sợ sửng đứng, chẳng biết lấy lời gì mà nói.

Thấy thiên thần phạm tội, Chúa chẳng thứ tha, mà tôi khỏi làm sao đặng?

Ngôi sao trên trời sa xuống, mà tôi là tro bụi có đi gì mà dám cậy trông sao?

Kẻ có công nghiệp vang lừng, thì đã ngã xuống nơi rớt hèn: thấy kẻ ăn lương thực thiên thần, thì lại tìm của heo ăn.

2 — Vậy nếu Chúa tôi chẳng còn giơ tay nưng đỡ, thì chẳng ai nên thánh đặng.

Ví bằng Chúa tôi chẳng có cam lái, dầu ai khôn khéo cũng chẳng nên giống gì.

Chúa chẳng giúp đỡ, thì có ai mạnh sức đặng sao?

Chúa chẳng phù hộ, nào có ai giữ mình sạch sẽ đặng?

Chúa chẳng canh giữ, thì tôi giữ mình làm sao đặng?

Chúa bỏ tôi, thì tôi phải trầm luân hư mất; Chúa viếng tôi thì tôi mới chỗi dậy cùng sống đặng.

Vốn tôi yếu đuối, Chúa giúp thì mới vững vàng; vốn tôi nguội lạnh, Chúa ban ơn mới đặng sốt sắng.

3 — Lẽ thì tôi phải lấy mình làm non nớt hèn hạ quá đỗi; dầu thấy tôi có sự gì lành, cũng phải kể như không vậy.

Lý đoán Chúa rất cao sâu mầu nhiệm, nên tôi phải vưng phục mọi đàng, vì chưng thấy tôi là không, chẳng có chi cả.

Ờ Đứng cao trọng công bình vô cùng, như biển cả thình thình chẳng ai vượt qua khỏi đặng, mà tôi là không thật, chẳng có sự gì sốt.

Vậy thì còn lấy đâu mà kiêu ngạo ? Có
nhơn đức gì mà cậy mình đặng ?

Thật trước tòa Chúa đoán xét cao sâu vô
cùng, thì mọi sự kiêu căng phải biến đi hết

4 — Nào có ai nèn giống gì trước mặt
Chúa tôi ?

Nào đất kia thợ gốm lấy nắn hình, nó
có khoe mình đặng sao !

Kẻ hạ mình suy phục Đ C T hết lòng, thì
chẳng hề dám tặng mình lên theo lời khen
lao đối trá.

Kẻ đã thật lòng khiêm nhượng, dầu cả
và thể gian xúm lại rủ ren, cũng chẳng
làm đặng cho sinh lòng khoe mình kiêu
ngạo.

Kẻ tin cậy Đ C T cho vững vàng, dầu
thiên hạ đều ngợi khen, cũng chẳng
chuyển động.

Vì những lời khen làm vậy, thấy đều hư
không vô ích ; nói dứt tiếng rồi thì chẳng
còn sự gì nữa ; có một lời chơn thật Đ C T
hằng bên đỡ đời đời.

ĐOẠN THỨ MƯỜI LĂM

Dạy phải giữ lòng và suy làm sao trong mọi sự ta ước ao.

1 — Trong mọi việc con phải nói rằng :
« Lạy Chúa, nếu sự nầy đẹp ý Chúa, tôi xin muốn sự ấy.

Nếu làm cho sáng danh Chúa, thì tôi xin cho có như làm vậy.

Ví bằng Chúa biết việc nầy nên làm, và có ích cho tôi, thì xin giúp tôi làm cho sáng danh Chúa.

Nếu Chúa thấy nó làm thiệt hại, hay là chẳng làm ích cho linh hồn tôi, thì xin đừng cho tôi ước ao sự ấy » .

Chớ tưởng mọi sự ta ước ao cùng lấy làm nên làm tốt, thì đều bởi Đ C T T mà ra.

Vì chúng khó xét cho rõ sự ấy có phải bởi Đ C T T soi sáng, hay là ma quỷ giục lòng, hay là bởi ý riêng ta muốn chẳng.

Có nhiều kẻ ban đầu ngỡ là theo ý lành, đến sau mới thấy mình đã lầm.

2 — Ấy vậy ta phải kính sợ và lấy lòng khiêm nhượng mà ước ao cầu xin những điều nên muốn, chớ theo ý riêng, một phú mọi sự ở trong tay Chúa, mà nguyện rằng :

« Lạy Chúa tôi, Chúa biết sự gì tốt hơn, con xin làm theo ý Chúa.

Chúa muốn ban cho tôi sự gì, Chúa muốn bao nhiêu, Chúa muốn khi nào, thì tôi xin vâng như làm vậy.

Chúa biết sự gì đẹp lòng và làm sáng danh Chúa hơn, thì tôi xin làm sự ấy.

Chúa để tôi ở đâu, định liệu cho tôi thế nào, thì tôi chẳng dám cãi.

Tôi phú mình ở tay Chúa, xin Chúa dạy đi trở lại phía nào mặc thánh ý Chúa.

Nầy tôi là tôi tá Chúa, đã sẵn lòng vâng mọi lời Chúa dạy, vì chưng tôi chẳng muốn sống cho tôi, một muốn sống mà làm việc Chúa ; chớ chi tôi làm đặng cho trọn lành xứng đáng ! »

LỜI NGUYỆN XIN THEO THÁNH Ý Đ C T

3 — Lạy Đ C G rất nhơn từ, xin Chúa ban ơn giúp sức cho tôi làm việc lành luôn, và giữ ơn ấy cho đến trọn đời.

Lại xin cho tôi đừng ước ao muốn sự nào đẹp lòng Chúa hơn.

Tôi muốn hiệp một ý cùng Chúa, và theo ý Chúa luôn chẳng hề sai chạy.

Chúa tôi muốn hay là không muốn sự gì, thì tôi cũng xin yêu hay là chê theo ý Chúa mọi đàng.

4 — Xin Chúa giúp tôi dứt bỏ mọi sự thế gian, muốn cho người ta dễ đuổi tôi vì Chúa, cùng chẳng biết tôi là ai nữa.

Tôi ước ao đều nầy trên hết mọi sự, là xin cho đừng nghỉ an trong Chúa.

Vì chưng có một mình Chúa làm cho lòng tôi nghỉ ngơi an nhàn đừng mà thôi ; còn các sự khác thì những sinh buồn rầu áy náy.

Vậy tôi sẽ nghỉ an trong Chúa, là Đấng trọn tốt trọn lành đời đời. Amen

ĐOẠN THỨ MƯỜI SÁU

Dạy tìm sự vui thật ở nơi Đ C T mà thôi.

1 — Tôi có ước ao sự gì làm cho vui lòng, thì chẳng trông đợi dưới đất này, một trông đời sau mà chờ.

Dầu cho mọi sự sung sướng ở thế gian này, một mình tôi hưởng hết, thì cũng chẳng đợi bên đó bao lâu.

Ấy vậy có một Đ C T, là Đứng hay an ủi kẻ khó khăn, hay bầu chữa kẻ khiêm nhượng, làm cho linh hồn tôi đợi nghỉ an vui về cho trọn mà thôi.

Hãy đợi một ít nữa, hãy trông lời Chúa hứa, thì sẽ đợi no đầy mọi sự lành trên trời.

Nếu con ham hưởng đời này quá lẽ, thì mất hưởng sự lành đời sau.

Vậy hãy dùng đỡ sự lành đời tạm, mà ước trông sự lành đời đời.

Sự tốt lành đời này chẳng làm cho con phỉ dạ, vì Chúa chẳng có sinh ra con cho đợi hưởng sự ấy.

2 — Dầu mà con đặng hết mọi của thế gian, thì cũng chẳng đặng phỉ lòng toại chí, vì phước lộc con hết thấy ở tại Đ C T là Đấng đã dựng nên mọi vật mà thôi.

Kẻ mê sự thế gian thì chẳng biết chẳng ham phước ấy ; có một kẻ như đức làm tôi Đ C Giêsu, mới biết mà yêu chuộng ; lại ai sốt sắng giữ lòng sạch tội, và ăn ở dưới thế này như đã lên trời rồi, thì cũng có khi đặng nếm phước trọng ấy mà chớ.

Mọi sự vui bởi người ta, thì giả trá, chóng qua lắm.

Sự vui Chúa ban xuống, thì là vui thật cùng vững bền luôn.

Kẻ có lòng kính mến thì hằng ở gần Đ C Giêsu là Đấng hay an ủi, và nói rằng : « Lạy Đ C Giêsu, tôi ở đâu thì xin phù hộ tôi ở đó, chớ lìa bỏ tôi bao giờ.

Nếu tôi chẳng đặng vui bởi người ta, thì tôi xin lấy sự ấy làm có phước.

Lại nếu Chúa chẳng có an ủi tôi, mà phạt hay là thử tôi, thì tôi bằng lòng chịu theo ý Chúa và lấy làm mừng lắm.

Vì chưng có khi Chúa quở phạt, có hồi an ủi, chẳng có quở phạt luôn. »

ĐOẠN THỨ MƯỜI BAY

Dạy phú mọi sự lo lắng trong tay Đ C 1.

1 — Con hãy để Tao lo mọi sự cho con theo ý Tao, vì Tao biết sự gì có ích cho con.

Con là người thế gian, nên suy nghĩ đoán xét thường theo tính ý người thế gian.

— Lạy Chúa, Chúa phán làm vậy thì thậm phải ; Chúa lo lắng cho tôi, thì hơn là tôi lo cho tôi muôn phần.

Vì chưng kẻ chẳng phú mọi sự cho Chúa lo lắng, thì chầy kíp nó phải khốn nạn.

Lạy Chúa, tôi dốc một lòng ngay thật vững vàng mà theo ý Chúa luôn, xin Chúa hằng lo liệu cho tôi, mặc thánh ý Chúa.

Vì chưng Chúa định cho tôi cách nào, thì chẳng qua là có một ý làm lành, làm ích cho tôi mà thôi.

2 — Nếu Chúa muốn cho tôi phải tốt tâm trong linh hồn, thì tôi đội ơn Chúa ; muốn cho sáng láng, thì cũng đội ơn Chúa ; Chúa khăng an ủi lòng tôi, thì tôi ngợi khen Chúa ; Chúa để tôi phải chịu khó, thì tôi cũng ngợi khen Chúa luôn.

— Con muốn đẹp lòng Tao, thì phải giữ như vậy.

Dầu vui dầu buồn, dầu phú quý dầu khó khăn, thì cũng phải sẵn lòng muốn theo ý Chúa định.

3 — Lạy Chúa, từ nay về sau tôi bằng lòng chịu mọi sự khó Chúa định cho tôi.

Dầu sự lành dữ, ngon ngọt, cay đắng, vui mừng hay là buồn bức, thì tôi sẵn lòng chịu lấy và đội ơn Chúa chẳng khi dừng.

Xin Chúa ban ơn cho tôi giữ mình sạch tội, thì tôi khỏi sợ chết, khỏi sợ địa ngục nữa.

Miễn là Chúa chẳng bỏ tôi đời đời, cùng chẳng sổ tên tôi khỏi sách thương sinh, thì mọi sự dữ chẳng hề làm hại tôi dặng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI TÁM :

*Đạy bắt chước Đ. C. Giêsu, mà chịu
bằng lòng sự khó đời này.*

1 — Con phải biết Tao bởi trời mà xuống
cho đặng chữa lấy con ; đã gánh lấy phần
khốn khó con, vì yêu dấu con, chẳng phải
bởi ai ép Tao ; có ý cho con học đàng nhịn
nhục chịu khó bằng lòng.

Từ sinh ra cho đến chết trên cây thánh
giá, Tao hằng phải chịu đau đớn luôn.

Khi thì thiếu những của cần dùng, chịu
nghe nhiều lời trách móc ; khi thì phải
chịu sỉ nhục, làm ơn cho người ta thì nó
trả oán, làm phép lạ thì nó nói phạm
thương lòng ngôn, dạy đạo lành thì nó
chống cãi bất bẻ.

2 — Lạy Chúa, xưa Chúa ở đời cam
lòng chịu khó, có ý vưng lời Đ. C. Cha,
mà tôi là đứa rất hèn mặt tội lỗi, lẽ thì
phải nhịn nhục bằng lòng theo ý Chúa.
Lại Chúa muốn cho tôi chịu cực bao lâu
cho đặng rồi linh hồn, thì tôi xin vưng
như vậy.

Dầu mà ta ở đời này gặp nhiều sự khốn khó nặng nề, song nhờ ơn Chúa ta đừng lấy đó mà lập công rất trọng; và kẻ yếu đuối thấy gương Đ. C. Giêsu, gương các thánh, thì lấy sự khốn khó làm nhẹ nhàng dễ chịu hơn.

Song rày dễ vui lòng chịu khó hơn đời đạo cũ, vì đời ấy cửa thiên đàng còn đóng và đàng lên trời còn tối tăm, chẳng có mấy kẻ lo tìm nước Đ. C. T.

Lại khi ấy kẻ giữ đạo nên đáng rồi linh hồn, thì cũng chưa đăng vào nước thiên đàng, hãy còn trông Chúa xuống chịu nạn chịu chết, mà đền vì tội loài người.

3 — Vậy tôi phải đội ơn Chúa là ngần nào, vì Chúa đã khấng cho tôi cùng các bạn đạo xem thấy tỏ tường đàng ngay thật, cho đăng lên chốn vui vẻ đời đời.

Vì chưng Chúa đã làm gương dẫn đàng cho ta theo; cứ đàng nhìn nhục mà đến Chúa, thì Chúa sẽ ban mũ triều thiên cho ta.

Nếu Chúa chẳng dạy dỗ cùng đi trước mở đàng cho ta, thì ai lo theo Chúa?

Ôi ôi ! giả như chẳng thấy gương sáng
láng Chúa để lại, thì biết là bao nhiêu
ngườiobao lui xa lắm, chẳng đến nơi.

Mà rày ta đã nghe lời Chúa dạy, đã thấy
phép lạ Chúa làm, mà còn nguội lạnh trể
nải dường này ; giả như chưa nghe, thì
biết lơ lửng biếng nhác là thể nào nữa !

ĐOẠN THỨ MƯỜI CHÍN :

*Dạy chịu xấu hổ bằng lòng, và cho biết
ai là kẻ nhịn nhục thật.*

1 — Ớ con, con kêu rêu làm chi ? Chớ
trách móc ai nữa. Hãy coi Tao cùng các
thánh đã chịu thương khó thể nào, phần
con chưa chịu sự gì cho đến đổ máu mình
ra vì Chúa đâu.

Ví bằng suy đến các thánh xưa đã chịu
cám dỗ nặng nề, phải buồn bực rầu rĩ,
chịu gian nan nhiều cách, thì sẽ lấy sự
mình chịu bây giờ còn ít như không vậy.

Cho nên phải nhớ lại sự nặng nề kẻ
khác đã chịu, cho con dễ chịu sự nhẹ con.

Nếu chẳng lấy làm nhẹ, hoặc là bởi con
chưa biết nhịn nhục.

Nhưng mà dầu nặng dầu nhẹ thì con cũng phải ra sức chịu cho bằng lòng.

2 — Càng ra sức chịu khó, thì càng khôn ngoan và đặng công hơn; lại có sẵn lòng chịu làm vậy, thì chẳng có nặng mấy, quen chịu rồi thì bớt phần khó.

Chớ nói rằng : « Người này, đều kia thì tôi chịu chẳng đặng, vì nó hại tôi nặng nề cùng bắt lỗi tôi vì những đều tôi chẳng hề tưởng đến ; như người khác làm, thì tôi chịu được ».

Nói làm vậy là đại, vì chẳng biết phước nhịn nhục là đi gì, cùng chẳng suy đến phần thưởng để dành cho kẻ biết chịu khó; một xem sự lỗi, và xét người lỗi mà thôi.

3 — Kẻ muốn lựa sự khó mà chịu, muốn chọn kẻ làm khốn mình, thì kẻ ấy chẳng phải là người nhịn nhục cho thật.

Ai nhịn nhục thật chẳng có xem người làm khốn mình là ai, dầu kẻ lớn kẻ nhỏ, hay là bạn hữu, dầu kẻ lành người thánh, hay là kẻ dữ người hèn, thì cũng chịu bằng nhau hết thấy.

Dẫu ai làm cực, khốn khó thế nào, khổ sở mấy phen, cũng vui lòng chịu, vì xem mọi sự ấy đều bởi tay Đ. C. T. mà ra, và lấy làm ích lợi cho mình.

Vì chưng hễ chịu khó vì Đ. C. T. bất luận nhiều ít, đều có công hết thấy chẳng sai.

4 — Ấy vậy muốn thắng trận, thì phải sẵn lòng đánh giặc luôn.

Chẳng ra sức chịu khó, thì chẳng đáng phần thưởng.

Như có ước ao phần thưởng, phải đánh giặc cho mạnh, và bằng lòng chịu khó cho bền.

Không làm việc, thì không đáng nghĩ ; chẳng đánh giặc, thì cũng chẳng thắng trận đáng.

Lạy Chúa, sự gì sức riêng tôi làm không nổi, thì xin Chúa xuống ơn cho tôi làm đáng.

Chúa biết sức tôi kém lắm : hễ gặp gian nan chút đỉnh, thì liền ngã lòng.

Xin Chúa cho tôi ước ao ham hố chịu khó vì Chúa.

Vì chứng chịu đau đớn cực khổ vì Chúa, thì rất có ích cho linh hồn tôi bội phần.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI :

Dạy xưng ra mình yếu đuối, và cho biết đời này đầy sự khốn nạn.

1 — Lạy Chúa, tôi cáo mình xưng tội tôi, và sự yếu đuối tôi trước mặt Đ C T.

Có nhiều khi một sự nhỏ mọn, đủ làm cho tôi ngã lòng rún chí.

Có khi đã quyết lòng chống trả cho mạnh, mà vừa gặp cám dỗ một chút, liền bối rối cực lòng.

Cũng có khi sự hèn sinh ra chước cám dỗ rất nặng nề.

Có khi ngờ là khỏi sợ, bỗng chốc có một điều hèn mọn làm cho sợ hãi như đã gần sa ngã vậy.

2 — Xin Chúa đoái xem tôi, là đứa hèn mạt và yếu đuối mọi đàng.

Xin hãy thương xót và dìu dắt tôi, kéo sa nơi bùn lầy, mà phải dẫm dề trong ấy, ra chẳng khỏi dặng.

Tôi lo buồn và hổ người trước mặt Chúa lầy, vì thấy tôi hay sa ngã, chẳng đủ sức mà chống trả xác thịt.

Tuy là lòng tôi chẳng có theo nó cho thật, nhưng mà nó hằng cám dỗ tôi luôn, nên tôi cũng phải chống trả luôn. Sống làm vậy thì buồn lầy !

Cho nên tôi biết lòng tôi yếu đuối lầy ; bởi vì nhớ đến sự quấy quá thì dễ, mà bỏ đi thì khó.

3 — Chớ chi Chúa, là tướng rất mạnh mẽ dân Isarae, là Đấng hay yêu mến linh hồn kẻ lành, đoái đến tôi tá nầy đang chịu công lao khó nhọc, mà giúp đỡ phù hộ trong mọi việc tôi làm.

Xin Chúa giúp sức, kéo tôi phải thua tính hư xác thịt, vì nó chưa phục linh hồn tôi cho trọn ; tôi còn sống ở đời khốn nạn nầy bao lâu, thì phải chống trả với nó bấy lâu.

Thương ôi ! sống ở đời cực là thế nào !
sống đầy những sự ưu phiền khốn khó,
ở giữa giấc giã, tư bề những mưu chước.

Vì chưng khỏi sự khó hay là cơn cảm
đổ này, thì liền có cơn khác ; chưa yên
giấc trước, thỉnh linh tiếp tới giấc sau dữ
hơn nữa.

4 — Nào có lẽ gì yêu sống ở thế này,
đầy những sự cay đắng khốn nạn dường
ấy dặng.

Sống đời này sinh những tật nguyên
đau đớn, mà còn gọi là sống làm chi nữa ?

Nhưng vậy, có nhiều kẻ yêu chuộng nó,
cùng hay tìm sự vui sướng nó.

Có nhiều kẻ chê trách thế gian dối trá
hay gặt gẫm, nhưng mà chẳng muốn bỏ
nó, bởi vì xác thịt cai trị linh hồn kẻ ấy.

Có đều thì giục ta yêu thế gian, có đều
lại giục ta ghét.

Xác thịt mê dâm dục, tham của, ham
sang trọng, xúi ta yêu thế gian ; còn
những sự dữ bởi ba mối ấy mà ra, thì
giục ta ghét và nhàm nó.

5 — Thương ôi ! Linh hồn kẻ mê sự đời những ham vui trái lẽ, lấy nơi chông gai làm sung sướng ; bởi vì nó chưa nếm mùi ngon ngọt Chúa ban cho kẻ nhơn đức.

Song le hể ai từ bỏ mọi sự thế gian cho trọn, và giữ phép luật Đ C T dạy, thì mới biết phước lộc Chúa để dành cho kẻ chê bỏ vui sướng thế gian, thì vui vẻ là dường nào ; lại biết tỏ tường người thế gian lầm lạc là thế nào !

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI MỐT :

*Dạy lấy sự trên trời làm vui
trên hết mọi sự.*

1 — Ớ linh hồn tôi, hãy nghỉ ngơi trong Chúa trên hết mọi sự chẳng khi dừng, vì Chúa làm cho các thánh nghỉ ngơi vui vẻ chẳng cùng

Lạy Đ C Giêsu tốt lành cùng rất yêu dấu, xin cho tôi đặng vui mừng trong Chúa trên hết mọi sự mừng, hơn mừng

được sức mạnh, được xinh tốt, hơn được sang trọng vinh hiển, quờn cao chức lớn, hơn được chữ nghĩa thông minh, của cải nghề nghiệp ; hơn được mọi sự vui vẻ mừng rỡ, hơn được danh tiếng lời khen, hơn được phỉ lòng khoái lạc, hơn được mọi sự ước ao trông cậy, hơn được mọi công nghiệp và mọi việc lành, hơn được mọi ơn trọng Chúa ban, hơn hết mọi sự vui mừng suy nghĩ đặng.

Hơn hết thiên thần các thánh ở trên trời, hơn hết mọi sự con mắt thấy cùng chẳng thấy.

Hơn hết mọi sự thấy thấy, trừ ra một mình Chúa mà thôi.

2 — Vì chưng có một mình Chúa tôi tốt lành, có một mình Chúa tôi cực cao cực trọng, phép tắc vô cùng, có một mình Chúa tôi đầy no mọi sự chẳng thiếu sự gì, có một mình Chúa tôi rất dịu dàng cùng hay an ủi kẻ phiến muộn.

Có một mình Chúa tôi xinh tốt đáng yêu vô cùng, có một mình Chúa tôi rất

sang trọng vinh hiển trên hết mọi sự, gồm trọn mọi ơn phước, bây giờ và thuở xưa và đời đời.

Vì sự ấy, dầu Chúa ban cho tôi, hay là hứa cho tôi, hay là tỏ ra sự gì khác, mà tôi chẳng thấy cùng chẳng đặng chính mình Chúa, thì tôi chẳng phỉ lòng.

Vì chưng mọi ơn lành cùng mọi vật trên trời dưới đất, chẳng làm cho toại chí tôi đặng ; một mình Chúa là nơi lòng tôi nghỉ ngơi an nhàn đặng cho thật mà thôi.

3 — Ở Đ C Giêsu Khirixitô, là bạn linh hồn tôi rất yêu dấu, là Đấng ái mộ sự sạch sẽ, là Chúa cai trị muôn loài, chớ chi ai cho tôi cánh nhẹ mà bay lên nghỉ ngơi cùng Chúa !

Chớ chi ngày nào tôi đặng lìa khỏi mọi sự mà xem thấy Chúa, và nếm thử Chúa tôi ngon ngọt là dường nào !

Chớ chi tôi đặng kết hiệp cùng Chúa, và lòng tôi ra sốt sắng yêu mến Chúa đến đổi quên mình tôi đi, một tưởng nhớ Chúa cách mầu nhiệm quá trí người đời !

Song le rày tôi những than van, tủi phận, khốn nạn.

Vì chưng ở nơi sùng khóc lóc nầy, thì thường gặp nhiều tai nạn làm cho lòng trí tôi rối rắm buồn sâu u ám ; nó hay ngăn trở cùng chia lòng tôi, dễ dảnh khuấy rối, chẳng cho tôi thông thả đến mà hưởng Chúa rất vui mừng như các thánh trên trời.

Chúa nghe tôi than thở kêu van, và thấy tôi buồn bực sâu nảo, xin hãy thương xót tôi cùng !

4 — Lạy Đ C Giêsu, là Đấng sáng láng vô cùng, hay an ủi linh hồn kẻ còn đày dưới thế : miệng lưỡi tôi chẳng nói đặng lời gì, để lòng tôi kêu đến cùng Chúa tôi.

Sao Chúa chậm đến cùng tôi ?

Xin hãy đến viếng đưa hèn mọn nầy, mà làm cho tôi vui mừng. Xin hãy cứu lấy tôi cho khỏi mọi bề túng ngặt.

Xin Chúa hãy đến cho mau, vì chẳng có Chúa tôi, thì chẳng có ngày nào giờ nào bằng an vui vẻ đặng, vì chưng Chúa là sự

vui về lòng tôi, mà vui ấy mất thì khốn tôi mọi đàng.

Tôi thật cực khổ lắm, chẳng khác chi kẻ mang xiềng, cầm trong tù rạc ; tôi ước trông Chúa đến an ủi tôi, tỏ lòng thương yêu mà mở lối tới cho tôi, thì tôi mới dặng thông thả.

5 — Ai muốn xin gì mặc ý ai, phần tôi, cứ xin một Chúa là Đấng tôi trông cậy làm cho tôi dặng rồi linh hồn đời đời mà chớ.

Tôi chẳng nín dặng, tôi kêu nài luôn, cho đến khi Chúa ban ơn thánh lại, và phán trong lòng tôi, mới thôi.

— Nầy Tao đến, vì con đã gắn vó cầu xin. Bởi con khóc lóc, ước ao, lấy lòng khiêm nhượng, ăn năn tội, thì Tao bằng lòng đến cùng con.

— Bấy giờ tôi rằng : Lạy Chúa, tôi bằng kêu đến Chúa, và ước ao ở cùng Chúa, tôi sẵn lòng chẻ bỏ mọi sự vì Chúa.

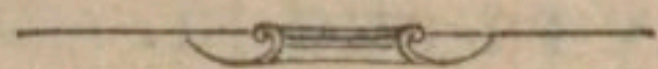
Vì chưng Chúa giục lòng tôi trước, thì tôi mới lo tìm Chúa mà chớ.

Ấy vậy tôi ngợi khen tạ ơn Chúa rất
nhơn từ, đã ban ơn lành cho tôi tá này.
Tôi không biết nói lời gì trước mặt Chúa
tôi, tôi một hạ mình xuống, hằng nhớ tôi
là đứa hèn mạt, đầy dẫy tội lỗi mà thôi.

Vì chưng mọi sự tốt lành trên trời dưới
đất làm chứng Chúa tôi là Đấng chí tôn
vô đối.

Mọi sự Chúa dựng nên, thì rất toàn
hảo ; mọi lời đoán xét rất chính trực :
Chúa hằng gìn giữ và cai trị muôn vật.

Tán tạ khong khen Chúa rất khôn
ngoan ! Miệng lưỡi và linh hồn tôi cùng
muôn vật, hãy ngợi khen tạ ơn Chúa
chẳng khi dừng !

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI HAI.

*Dạy nhớ lại những ơn lành vô số Đ C T
ban xuống cho ta.*

1 — Xin Chúa mở lòng cho tôi biết
yêu chuộng vưng giữ điều răn Đ C T.

Xin cho tôi hiểu thánh ý Đ C T, và dâng

lòng tôn kính siêng năng suy nghĩ những ơn chung ơn riêng Chúa đã ban xuống, hầu tôi cảm tạ cho xứng đáng.

Tôi biết và xưng thật, dầu sự gì nhỏ mọn, thì mình tôi chẳng có sức mà đền ơn cho xiết.

Tôi hèn mạt chẳng đáng chịu lấy mọi ơn trọng Chúa ban cho tôi ; lại khi tôi suy xét sự sang trọng Chúa, thì tôi sợ hãi sửng sốt.

2 — Bất luận sự gì phần linh hồn phần xác, bề ngoài bề trong, đời này đời sau, cũng là ơn Chúa thấy thấy ; bấy nhiêu sự ấy đều bảo ta phải ngợi khen lòng Chúa rộng rãi tốt lành, cùng là mạch mọi sự lành hằng chảy ra cho ta.

Ví bằng người nọ đặng nhiều, người kia có ít, cũng là ơn Chúa ban cho ; nếu Chúa chẳng ban thì chẳng ai đặng sự gì sốt.

Ai đặng nhiều chẳng nên khoe mình, tặng mình lên cùng khinh dể kẻ khác ; vì chưng kẻ lấy mình làm hèn chẳng có công

gì; và hay sốt sắng đội ơn Chúa, thật là người tốt lành hơn đức mà chớ.

Kẻ tưởng mình rất hèn hơn thiên hạ, chẳng đáng ơn gì, thật là người đáng chịu lấy ơn trọng.

3 — Song kẻ dặng ít, chớ khá phiền muộn, trách móc, và phân bì kẻ dặng nhiều hơn mình làm chi; một phải ngợi khen Chúa rộng rãi, hằng xuống ơn lành cho thiên hạ chẳng từ bỏ ai.

Mọi sự đều bởi Chúa; nên phải ngợi khen Chúa trong mọi sự thấy thấy.

Chúa biết người nào nên cho nhiều, người nào phải cho ít; ấy là việc Chúa đoán định, vì một mình Chúa biết công nghiệp mọi người mà thôi, chẳng phải việc ta xét dặng.

4 — Vì vậy tôi đội ơn Đ C T, vì đã cho tôi ít tài năng, kéo tôi dậy mình kiêu ngạo; cho nên kẻ khó khăn hèn hạ chớ khá thua buồn; lẽ thì phải vui mừng cho lắm.

Vì chưng Chúa hay thương yêu và chọn kẻ khó khăn hèn hạ làm tôi tá thiết nghĩa.

Hãy xem những Tông đồ, Chúa cho cai thiên hạ khắp mọi nơi, thì thấy phò ông ấy, khi còn ở thế gian, chẳng hề phàn nàn nản nỉ, những ở khiêm nhượng thật thà, chẳng có dối trá gian tà, một vui lòng chịu xấu hổ vì Chúa, yêu chuộng những sự thiên hạ chê ghét.

5 — Ấy vậy, kẻ kính mến Chúa, biết ơn nghĩa Chúa, chẳng mừng sự gì cho bằng mừng vì mình được vưng theo ý Chúa đã định từ thuở đời đời.

Đến đổi kẻ ấy yêu làm nhỏ, cũng bằng kẻ ước ao làm lớn ;

Vui lòng ở bậc rất hèn, cũng bằng khi được lên bậc trên hết ; vui chịu tất bật không ai ngó tới, cũng bằng kẻ ham sang trọng, muốn cho người ta tung khen vậy.

Vì chưng kẻ ấy cứ theo thánh ý Chúa, quyết làm cho sáng danh Chúa, cùng lấy hai điều ấy làm phỉ lòng toại chí, hơn hết các ơn lành mình đang trước sau thấy thấy.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI BA

Dạy có bốn sự làm cho bằng an thật.

1 — Nay Tao dạy con đàng bằng an, cùng đàng thông dong thật.

— Xin Chúa dạy bảo tôi, nầy tôi sẵn lòng vưng nghe lời Chúa.

— Con hãy theo ý kẻ khác hơn theo ý riêng mình.

Hãy yêu phần ít, hơn yêu phần nhiều.

Hãy ở nơi rớt hèn và chịu lụy mọi người.

Hãy ước ao và xin hằng vưng theo thánh ý Chúa cho trọn.

Kẻ giữ đặng bốn điều ấy, mới tới chốn bằng an nghỉ ngơi mà chớ.

— Lạy Chúa, lời Chúa phán thì ít, song gồm nhiều việc trọn lành.

Ít chữ mà nhiều nghĩa, và có ích cho tôi lắm.

Vì chưng nếu tôi giữ trọn lời ấy, thì chẳng khi nào mất sự bằng an.

Hễ lần nào tôi có bối rối nặng nề trong lòng, thì là bởi tôi chẳng giữ bấy nhiêu lời ấy.

Lạy Chúa phép tác vô cùng, hằng muốn cho tôi tấn tới đàng lành, xin hãy ban ơn thêm sức cho tôi giữ trọn lời Chúa cho được rồi linh hồn.

LỜI NGUYỆN XIN CAO KHỞI LÒNG ĐỘNG
LÒNG LO SỰ TRÁI

2 — Lạy Chúa tôi, xin chớ bỏ tôi xa cách mặt Chúa ; hãy đoái xem mà cứu chữa tôi, vì chung nhiều sự quấy quá hay chỗi dậy trong lòng tôi, làm cho linh hồn tôi sợ hãi khốn cực lắm.

Lẽ nào cho khởi nó đặng ? Tôi chống trả nó làm sao đặng ?

Có lời Chúa phán rằng : « Tao đi trước con mà hạ kẻ kiêu ngạo xuống, kéo nó hại con, Tao mở tù rạc cho con ra, soi sáng cho con biết những sự mầu nhiệm Tao.

Xin Chúa hãy làm như lời Chúa phán, mà xua đuổi mọi sự lo tưởng trái lẽ ra khỏi lòng tôi.

Tôi một vui lòng cùng trông cậy sự này, là hễ tôi gặp sự gì khó, thì tôi chạy đến Chúa, tin cậy kêu xin Chúa hết sức, và bằng lòng chờ đợi Chúa đến an ủi tôi.

LỜI NGUYỆN XIN CHÚA SOI SÁNG TRÍ KHÔN.

4 — Lạy Đ C Giêsu rất nhơn từ, xin hãy lấy sự sáng láng Chúa mà soi linh hồn tôi, và đuổi những sự tối tăm ra khỏi lòng tôi.

Chớ để tôi lo ra đông dài, và hãy dẹp những chước cám dỗ nặng nề.

Xin hãy giúp đỡ tôi đánh dẹp khử trừ muông dữ, là những tính xấu hay làm cho tôi xiêu lòng rối trí ; hầu cho tôi đứng bằng an, mà ngợi khen Chúa trong đền thánh, là linh hồn sạch tội.

Xin Chúa khiến sông biển sóng gió lặng lẽ, thì tôi mới đứng bằng an mọi đàng.

5 — Hãy cho sự sáng thật soi đất này, vì linh hồn tôi như đất hoang vu phải nhờ ơn Chúa soi đến tôi mới nên.

Xin cho ơn trên xuống trong lòng tôi, như sương sa trên mặt đất.

Xin rưới ơn cho linh hồn tôi đang sốt
sắng kính mến Chúa cùng làm việc lành,
như đất nhờ ơn rưới đượm sinh nhiều
trái trắng ngon ngọt.

Hãy chữa lấy linh hồn tôi cho khỏi
gánh nặng nề tội lỗi, và đem lên trời,
cho đang nếm phước ngọt ngào trên
thiên đàng, mà chệ bỏ của hèn hạ thế gian.

6 — Xin cứu giúp linh hồn tôi cho
khỏi mọi sự vui tạm thế gian.

Vì chúng chẳng có sự gì ở đời này làm
cho tôi phỉ lòng phỉ dạ đang.

Xin lấy sự kính mến Chúa mà buộc
lòng tôi đời đời ; vì chúng một mình
Chúa làm cho kẻ kính mến đang phỉ
nguyên toại chí mà thôi, còn các sự
khác thì là hư không vô ích thấy thấy.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI BỐN,

Dạy chớ tọc mạch mà xét việc kẻ khác.

1 — Chớ lo tìm cho biết những sự
vô ích cho con làm chi.

Sự này sự kia, nào có can chi đến con đâu ? Con hãy theo Tao mà thôi.

Người kia ăn ở thế nào, làm việc gì, hay là nói lời gì nào phải việc con xét sao ?

Ngày sau chẳng có hỏi con về việc kẻ khác, một tra xét việc riêng con mà thôi : sao con măn lo việc kẻ khác làm chi ?

Tao biết hết mọi người, thấy rõ mọi việc, tỏ biết cách ăn nết ở, ý tưởng lòng muốn mọi người thấy thấy.

Vậy con hãy để Tao lo mọi sự, phần con hãy giữ mình bằng an ; ai thầy lay muốn xen mình lo việc kẻ khác, thì để mặc ý nó.

Nó làm sự gì, nói điều gì, thì ngày sau nó phải chịu hết ; đối Tao chẳng đặng đâu.

2 — Chớ ước ao đặng danh tiếng sang trọng, là hình bóng giả trá ; chớ muốn cho có nhiều người thiết nghĩa, nhiều kẻ yêu riêng con làm chi.

Vì sự ấy hay sinh ra rối rắm, và tối tăm trong lòng lắm.

Hãy ân cần trông Tao viếng thăm, và mở lòng cho Tao vào, thì Tao bằng lòng đến an ủi dạy dỗ con, cho biết những sự mâu nhiệm Tao.

Con hãy lo cho mình, siêng năng cầu nguyện cùng hạ mình xuống dưới hết mọi người, chẳng dám xét việc ai.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI LĂM.

Dạy cho biết sự bằng an bền đồ là đi gì, và sự nhơn đức thật là ở đâu.

1 — Chúa xưa phán rằng : « Tao để lại cho bay sự bằng an, Tao ban sự bằng an Tao cho bay ; mà sự bằng an Tao chẳng phải như sự bằng an thế gian đâu. »

Ai ai cũng muốn bình an, song chẳng mấy kẻ biết lo cho đặng bằng an thật.

Sự bằng an Tao ở cùng kẻ khiêm nhường hiền lành. Hãy nhịn nhục chịu mọi sự khó, ắt sẽ đặng bằng an.

Nếu con nghe lời Tao mà vưng theo như vậy, thì đừng bằng an lắm.

— Chúa dạy tôi làm sao bây giờ ?

— Con hãy chăm chỉ trong mọi việc con làm, mọi lời con nói, thấy đều có một ý cho đẹp lòng Chúa mà thôi, chẳng có ước ao sự gì khác nữa.

Còn việc làm lời nói kẻ khác, thì chớ xét, chớ xen vào những sự chẳng thuộc về mình thì sẽ bớt và có lẽ sẽ khỏi rối lòng rối trí.

2 — Song bằng an cho thật chẳng hề rối rắm khó chịu về phần linh hồn phần xác chút nào, thì chẳng phải trông được ở đời này, một trông đời sau mà thôi.

Ấy vậy khi chẳng gặp sự gì khó, chớ ngờ là đã đừng an thật làm chi; khi chẳng thấy ai nghịch, chớ tưởng là mình đã làm nên mọi việc; khi mọi sự xảy ra nhằm ý, chớ lấy mình là người trọn lành.

Khi thấy mình sốt sắng, vui lòng nguyện gẫm, chớ khoe mình, hay là ngờ mình đã đẹp lòng Đ C T lắm; vì chưng sự ấy chẳng phải là dấu chỉ kẻ thật lòng ái mộ

nhơn đức, cũng chưa phải là bực kẻ trợn lành.

— Lạy Chúa, xin cho tôi biết nhơn đức thật ở tại đâu ?

— Muốn trợn lành thì phải dưng mình hết lòng theo ý Đ.C.T, chẳng còn kể chi đến mình nữa, dầu việc trọng việc hèn, việc đời này việc đời sau.

Cho nên dầu gặp sự khó sự dễ, cũng hằng cứ một lòng đội ơn Chúa luôn.

Nếu ở cho mạnh mẽ bền lòng trông cậy, lại dầu mất sự an trong linh hồn, mà cũng còn sẵn lòng muốn chịu nhiều sự nặng hơn nữa, cùng chẳng có phàn nàn vì chịu quá lẽ;

Một ngời khen Chúa định liệu mọi việc rất công bình đích đáng; ắt là khi ấy mới đi đàng nhơn đức và bằng an thật; lại nên trông cậy vững vàng sẽ xem thấy mặt Chúa.

Sau nữa nếu biết khinh dể mình cho thật, thì dặng đầy dẫy bằng an, theo sức con hưởng dặng ở nơi khách đày này chẳng sai.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI SÁU :

*Lòng thông thả là ơn rất quý trọng,
chẳng phải học hành trong sách
mà đặng, một phải lấy lòng khiêm
nhượng nài xin, mới đặng.*

1 — Lạy Chúa, nầy là chính việc
người trọn lành, là hằng đem trí suy
nhớ những sự trên trời chẳng khi dừng ;
dầu mắc phải lo lắng nhiều việc, thì lòng
trí cũng thanh thoi, chẳng phải là lạt lẽo
lơ láo việc làm, một bởi đã đặng thông
thả trong linh hồn, chẳng dính bén sự gì
thế gian quá lẽ.

2 — Xin Chúa rất nhơn từ phù hộ tôi,
kéo những sự lo lắng ở đời nầy làm cho
tôi phải rối lòng ; xin cho khỏi nhiều sự
cần dùng nuôi xác, kéo tôi mê những sự
ấy quá lẽ ; xin cho khỏi mọi sự ngăn trở
linh hồn tôi, kéo tôi khó nhọc thua buồn
mà ngã lòng chẳng.

Chẳng những là xin cho khỏi sự đối
trá người thế gian ham hố hết sức, mà

lại xin cho khỏi những sự nặng nề bởi tội tổ tông làm khốn tôi, cùng ngăn trở chẳng cho linh hồn tôi thông thả.

3 — Ớ Chúa tôi, rất dịu dàng vô cùng, xin cho lòng tôi lấy sự vui thế gian làm cay đắng kéo nó xui giục tôi bỏ phước trọng vô cùng, mà ham một chút vui hèn giả trá.

Xin Chúa tôi chớ để cho xác thịt cám dỗ đặng tôi ; chớ để thế gian cùng sự sang trọng đối trá nó lường gạt tôi ; chớ để tôi sa mưu chước ma quỷ.

Xin Đ C T T ban ơn thêm sức cho tôi hằng vui mừng cho khỏi ham vui thế tục ; xin cho tôi hằng kính mến Chúa cho khỏi yêu chuộng xác thịt.

4 — Ấy của ăn mặc, cùng mọi sự dùng mà dưỡng xác, thì ra nặng nề cho kẻ sốt sắng.

Xin cho tôi dùng những của ấy cho vừa phải, kéo yêu nó quá lẽ mà sinh rối lòng.

Bỏ hết thì chẳng đặng, vì còn phải nuôi xác ; mà muốn cho dư dật, cho sung

sương, thì luật Chúa cấm, kéo xác thịt mạnh sức chống cựong linh hồn.

Vì vậy xin Chúa sửa trị, cùng dạy dỗ kéo tôi lầm.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI BẢY :

*Kẻ yêu riêng mình, thì khó hiệp
cùng Chúa tốt lành trên hết
mọi sự lành.*

1 — Phải phú trót mình cho Chúa, chẳng khá để lại sự gì, thì mới đáng trót mình Chúa.

Phải biết chẳng có sự gì thế gian làm hại mình, cho bằng sự yêu riêng mình.

Con yêu sự gì ngăn nào, thì lòng con cũng dính bén sự đó ngăn ấy.

Ví bằng yêu mọi sự cho thanh sạch ngay thật cùng phải lẽ, thì khỏi phải làm tội vật nào sót.

Vì vậy chớ tham sự chẳng nên muốn ; chớ ước ao những sự làm rối lòng, cùng làm mất sự thông thả.

Nhơn sao chẳng phú trót mình cùng mọi sự ước ao cho Chúa cho thật lòng ?

2 — Nhơn sao lo buồn vô ích, và lo lắng quá lẽ làm chi ?

Hãy để mọi sự mặc ý Chúa, thì chẳng hề thiệt hại sự gì sốt.

Nếu tìm sự nọ sự kia, và muốn ở nơi này nơi khác cho dễ ở, cho vừa ý, thì chẳng hềặng bằng an, cùng khỏi nhọc lo ; vì chừng chẳng có sự gì trọn tốt mà làm đặng cho phỉ lòng ; chẳng có nơi nào khỏi gặp kẻ nghịch ý.

3 — Ấy vậy, chẳng phải là đặng việc nọ của kia cho nhiều thì có phước, song đành lòng dứt bỏ mọi sự, mới thật là có phước.

Chẳng những là chê tiền bạc của cải, mà lại bỏ lòng tham quờn chức danh vọng, vì chừng mọi sự thế gian chóng qua mau mất lắm.

Ai chẳng có lòng sốt sắng, thì chỗ ở chẳng có giúp bao nhiêu ; hễ là chẳng có nhơn đức bề trong cho vững, dầu

gặp bằng an bề ngoài, cũng chẳng được hưởng bao lâu ; nghĩa là chẳng có hiệp một ý cùng Chúa, dầu đổi dạng bề ngoài, mà bề trong cũng chẳng trở nên người tốt hơn dạng.

Vì chưng bao giờ con gặp dịp hiểm nghèo, thì cũng vướng những sự dữ đã lánh ngày trước, lại phải khốn hơn nữa mà chớ.

LỜI NGUYỆN XIN LÒNG SẠCH CÙNG ƠN

KHÔN NGOAN.

4 — Xin Chúa ban ơn Đ C T T xuống cho tôi đừng vững vàng mạnh mẽ, cho khỏi lo lắng cực lòng vô ích, chẳng còn ước ao sự gì trọng hèn thế gian, một xem mọi sự như phù vân chóng qua, và tôi cũng qua cùng nó nữa.

Vì chưng mọi sự thế gian chẳng có bền đỗ ; thật là vô ích cùng làm cực lòng mà chớ. Ai suy làm vậy, thật là khôn ngoan.

5 — Xin Chúa xuống ơn khôn ngoan sáng láng cho tôi tìm đặng Đ C T, và yêu mến kính chuộng Người trên hết mọi sự ; còn các sự khác thì tôi xin hiểu theo đức khôn ngoan vô cùng Chúa tôi chỉ dẫn.

Xin cho tôi biết lánh kẻ a dua, biết nhin kẻ làm nghịch tặc.

Vì chưng ai vững vàng chẳng xiêu theo lời dỗ dành ngon ngọt, mới thật là khôn ngoan. Vì cứ một đảng như vậy thì được bình yên chẳng sợ sự gì sốt.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI TÁM :

*Dạy đừng kể lời chê bai nhạo
báng làm chi.*

1 — Khi con thấy người ta nghi sự trái và nói lời gì nghịch ý con, thì phải bằng lòng chịu vậy.

Con phải biết mình có nhiều sự xấu hơn nữa, người ta chưa tưởng chưa nói tới, và phải tin thật chẳng có ai yếu đuối hơn con.

Ai hơn đức thật trong lòng, thì chẳng kể những lời nói là bao nhiêu.

Khi gặp sự gì khó, mà nín lặng, đem lòng nhớ đến Chúa, chẳng lo người ta đoán xét thế nào, ắt là khôn ngoan thật.

2 — Con đừng bằng an chẳng phải tại miệng người ta ; vì nó khen hay là chê, cũng chẳng làm cho con ra người khác đừng. Sự bằng an cùng tiếng tốt ở tại đâu ? Chẳng phải ở nơi Chúa sao !

Kẻ chẳng muốn đẹp lòng người ta, cũng chẳng e sợ mất lòng ai, thì kẻ ấy đừng an lắm.

Bởi muốn trái lẽ, sự vô ích, cho nên sinh rồi trí lo ra nhiều đàng.

ĐOẠN THỨ HAI MƯƠI CHÍN :

Dạy khi gặp sự gì khó thì phải cầu nguyện và đội ơn Đ C T.

1 — Lạy Chúa, tôi nguyện xin danh Chúa cả sáng đời đời, vì đã định cho tôi phải sự khốn khó này.

Tôi lánh chẳng khỏi đặng, một phải chạy đến cùng Chúa mà xin phù hộ cho tôi chịu khó lập công.

Lạy Chúa, rày tôi phải khốn, sự cảm dỗ này làm cho cực lòng tôi lắm.

Lạy Đ C Cha rất yêu dấu, tôi biết nói lời gì bây giờ.

Tôi túng ngặt lắm, xin Chúa cứu tôi cho chóng.

Nhưng mà Chúa để cho tôi phải chịu làm vậy cho sáng danh Chúa, vì Chúa muốn cho tôi phải hạ mình xuống hết sức, rồi Chúa mới cứu lấy tôi cho khỏi.

Xin Chúa lấy lòng thương xót mà cứu chữa tôi ; vì chừng tôi là kẻ khó khăn yếu đuối, chẳng làm chi đặng ; Chúa chẳng giúp, thì tôi chạy đến cùng ai ?

Xin Chúa thêm sức nhịn nhục cho tôi một lần này nữa.

Lạy Chúa tôi, xin phù hộ tôi, thì dầu khốn khó làm sao, tôi cũng chẳng sợ.

2 — Vậy bây giờ tôi biết nói lời gì ?
Lạy Chúa, tôi vưng theo ý Chúa. Thật tôi đáng chịu khốn khó nặng nề làm vậy.

Bởi đó tôi chẳng nên phàn nàn ; chớ chi tôi đang chịu bằng lòng, cho đến khi sóng gió trong linh hồn lắng lẽ.

Xin Chúa phép tác vô cùng cất sự cảm dỗ nầy đi, và bớt sức nó, kéo tôi sa ngã luôn ; cũng như Chúa đã thương xót cứu chữa tôi nhiều lần.

Tôi chẳng có sức gỡ mình cho khỏi cơn cực nạn thể nầy, mà Chúa phép tác vô cùng muốn cứu vớt tôi, thì dễ như không vậy.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI:

*Dạy cầu nguyện và cậy trông Chúa
ban ơn thánh lại.*

1 — Ớ con, Tao là Chúa hay giúp sức con trong thì khốn khó.

Bao giờ phải sự khó, thì hãy đến cùng Tao.

Bởi chẳng có siêng cầu nguyện, cho nên chẳng đang ơn vui trên trời.

Con hay đi tìm những sự vui bề ngoài

cho bớt phiền, rồi mới đến cầu nguyện cùng Tao.

Vì sự ấy chẳngặng ích gì bao nhiêu, cho đến khi con biết rõ Tao là chính đứng hay cứu chữa kẻ cây trồng : mà nếu Tao chẳng phù hộ, thì chẳng có sức nào mạnh mẽ nào hay, phương nào vững cho con nhờ được.

Song le khỏi cơn sóng gió thì con hãy ở mạnh mẽ mà cây lòng lành Tao, vì chưng có lời Tao phán rằng : « Có Tao ở gần, mà sửa lại mọi sự cho tử tế, cho ra tốt lành hơn nữa.

2 — Nào có sự gì khó mà Tao làm chẳngặng sao ? Hay là Tao có phải như kẻ hay nói mà chẳng làm sao ?

Đức tin con ở đâu ? Hãy ở mạnh mẽ và cây trồng cho vững vàng.

Hãy ở cho bền chí kiên tâm, thì có ngày sẽ đặng vui mừng.

Hãy chờ đợi : « Tao sẽ đến chữa lấy con ».

Con cực lòng làm vậy là chước dối ; con sợ hãi thế ấy thì là vô ích.

Con lo lắng về những sự chưa đến làm chi, một thêm buồn bức mà chớ. Ngày nào hãy lo ngày ấy.

Vui buồn về những sự chưa có, hoặc là chẳng hề có, thật là luống công vô ích.

3 — Vốn tính người ta hay lo lắng đông dài dối trá làm vậy ; song le vội nghe theo chước quỷ cám dỗ làm vậy, ấy là dấu chỉ lòng còn yếu đuối.

Ma quỷ muốn gạt ta mà thôi ; có khi nó lấy sự thật, có khi lấy sự giả mà dối ta ; nó giục yêu sự đời này, cho ta chia trí ; nó bắt lo sợ những sự chưa có, cho ta ngã lòng.

Cho nên con đừng bối rối cũng đừng lo sợ làm chi.

Hãy tin cậy lòng lành Chúa.

Có khi con ngỡ là đã xa Chúa, mà nhiều lần Chúa cũng ở gần con.

Có khi tưởng làm chẳng đặng ích gì thì thường khi ấy đặng nhiều công trọng.

Khi làm việc gì mà chẳng đặng như ý muốn, thì chớ ngỡ là đã mất công vô ích làm chi.

Chớ theo tính ưa hay là ghét mà đoán xét ; khi mắc phải sự gì khốn khó chẳng khá lấy làm nặng nề quá sức, đừng bằng chẳng còn trông lễ gì khỏi đặng.

4 — Rày Tao để con chịu khó một hai chút hay là cất sự vui, chớ ngờ là Tao bỏ chẳng nhìn con nữa làm chi : vì phải qua tân khổ mới đặng lên nước thiên đàng.

Thật khi con và kẻ làm tôi Chúa chịu những sự cực lòng, thì có ích hơn là đặng mọi sự vừa ý.

Tao biết ý tứ kín nhiệm trong lòng mọi người. Bởi Tao muốn giúp con về phần rồi, cho nên nhiều lần Tao để con nguội lạnh lạt lẽo, kéo xuôi việc thì sinh lòng kiêu ngạo cậy mình quá lẽ chẳng.

Sự gì Tao đã cho, thì Tao cũng lấy lại đặng ; khi nào Tao muốn, thì ban lại cũng đặng.

5 — Khi Tao cho sự gì, ấy là của Tao ; khi Tao lấy lại, thì chẳng lấy của con ; vì chung mọi ơn trọng cùng mọi sự tốt lành là của Tao hết thấy thấy.

Ví bằng Tao cho chịu sự gì nặng nề nghịch ý con, thì con chớ phiền muộn ngả lòng làm chi.

Trong một giây Tao có phép làm cho việc nặng ra nhẹ, sự buồn trở nên vui.

Tao để con chịu làm vậy, thật là công bình, đáng ngợi khen mà chớ.

6 — Nếu suy cho thấu, hiểu cho nhẫm, thì con chẳng nên phiền muộn quá lẽ, một phải vui lòng chịu khó cùng tạ ơn Tao hơn nữa.

Mà lại khi bắt con chịu đau đớn chẳng tha, thì con càng phải lấy làm vui mừng nhứt hạng.

Tao đã phán cùng môn đệ rằng : « Như Đ. C. Cha đã yêu dấu Tao, thì Tao lại yêu dấu bay » ; mà Tao sai môn đệ đi đánh giặc, chẳng sai đi vui chơi ; sai đi chịu xấu hổ, chẳng sai đi tìm sự sang trọng ; sai đi làm việc, chẳng sai đi ở không nhưng cùng nghỉ ngơi, một sai đi chịu khó mà giúp phần rồi nhiều người.

Con hãy nhớ bấy nhiêu điều ấy chớ quên.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI MỐT :

Dạy bỏ mọi sự choặng tìm Đ. C. T,

1 — Lạy Chúa, tôi phải xin Chúa thêm ơn thêm sức cho tôi chặng lên bậc trặng, chẳng còn người nào vật nào ngăn trở tôi chặng nữa.

Vì chưng hề còn vương vấn sự gì, thì chẳng chặng bay lên cùng Chúa.

Xưa vua Đa-vít ước ao hết sức mà rằng: « Ai cho tôi cánh như chim bồ câu, mà bay lên nghỉ ngơi cùng Chúa? »

Có ai bằng an hơn kẻ ngay thật trong lòng?

Nào có ai thông thả hơn kẻ chẳng còn ước ao sự gì dưới thế?

Ấy vậy, phải lên quá khỏi mọi vật, cùng bỏ mình cho trặng, và đem trí lên trên cao, thì mới chặng xem thấy Chúa trặng vọng trên hết mọi loài mọi vật.

Mà ai còn mắc sự gì thế gian, thì chẳng suy chặng những sự trên trời cho thông thả.

Bởi đó, chẳng có mấy kẻ biết suy gẫm sự mâu nhiệm Chúa, vì có ít kẻ bỏ dứt mọi vật hèn hạ chóng qua ở đời này.

2— Có ơn trọng đem linh hồn quá khỏi trí thì tôi mới đặng sự ấy.

Ai mà chưa nhắc lòng lên, còn mắc lấy những sự đời này, chưa có kết hiệp cùng Chúa cho trọn, dầu đặng thông thái bao nhiêu, dầu đặng của cải mực nào, cũng chưa đáng kể là trọng.

Ai chưa tưởng một mình Đ.C.T. là cao trọng tốt lành vô lượng vô biên, đủ cho mình yêu mến, mà còn yêu chuộng sự gì khác, thì kẻ ấy hãy còn hèn hạ thấp trí quá.

Vì chưng hễ là sự gì chẳng phải là Đ. C. T. thì là không, cùng phải kể như không vậy.

Người nhơn đức bởi ơn Chúa soi trí cho biểu biết, và kẻ thông thái ra sức học hành cho hiểu biết, thì khác nhau xa lắm.

Những sự ta biết vì có ơn trên soi sáng, thì quí trọng hơn mọi lẽ bởi sức trí khôn chịu khó nhọc mà hiểu đặng bội phần.

3— Có kẻ ướcao suy gẫm sự mầu nhiệm trên trời, song chẳng muốn tập làm việc cần kíp cho đặng sự ấy.

Nó yêu những sự lành bề ngoài, ít lo sửa nết bề trong, cho nên chẳng đáng sự mình ước ao.

Chẳng biết làm sao, ta có ý nào : có tiếng là kẻ nhơn đức, mà hãy còn lo lắng cùng chịu khó nhọc về những sự hèn mọn hay qua, còn những việc trong lòng mình thì ít khi suy đến cho chín chắn.

4— Thương ôi ! cầm trí lại một chút, liền lo ra sự khác, chẳng xét đáng cho kỷ những việc ta làm là thế nào.

Chẳng suy cho biết lòng ta dính bén ở đâu, cùng chẳng lo buồn vì mọi việc ta làm chẳng ngay sạch trước mặt Chúa.

Xưa bởi thiên hạ đi đàng trái, thì phải lựt cả hủy hoại hết thấy thấy.

Ấy vậy bởi lòng ta hư hốt chẳng có ý ngay sạch, thì việc ta làm bề ngoài cũng phải hư như vậy ; ấy là dấu chỉ sự yếu đuối bề trong.

Bởi lòng sạch sinh ra việc lành phước đức.

5 — Người ta thường xét kẻ nọ người kia làm bao nhiêu việc lành, song chẳng hay xét nó có làm bởi ý lành là bao nhiêu.

Xét người kia mạnh mẽ, phú quý, tốt tướng, có tài năng, viết chữ tốt, hát hay, làm thợ khéo, ; song ít xét có sự khiêm nhượng, hiền lành, nhín nhục, nhơn đức, hay nguyện gấm chằng.

Tính người ta hay xem sự bề ngoài; mà kẻ theo ơn thánh thì xét bề trong.

Người ta hay lầm lạc; mà kẻ theo ơn thánh thì cậy sức Chúa cho khỏi lầm.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI HAI:

Dạy bỏ mình cùng bỏ lòng mê tham.

1 — Ớ con, nếu con chẳng bỏ cho dứt, thì chẳngặng thong dong cho trọn.

Những kẻ yêu của gì riêng, kẻ yêu mình quá lẽ, tham lam của cải, ham biết sự lạ, hay đi đông dài, tìm sự vui sướng và lánh sự khó Đ. C. Giêsu, thì bấy nhiêu sự ấy làm cho lòng nó mắc gông cùm trắng trối;

mà nó bày vẽ toan tính sự gì cũng chẳng bền đỗ đặng.

Vì chưng hễ là sự gì chẳng bởi ở Đ. C. T mà ra, thì phải hư đi hết.

Hãy nhớ và giữ lấy lời cao ý vắn tắt này, là: hãy bỏ mọi sự, thì sẽ đặng mọi sự; hãy bỏ lòng tham, thì sẽ đặng bằng an.

Hãy suy đi gẫm lại lời ấy: mà hễ là giữ trọn, thì mới hiểu đặng mọi việc.

2 — Lạy Chúa, đều này chẳng phải là việc một ngày làm đặng, cũng chẳng phải là việc chơi bời trẻ nhỏ; song thật là lời tóm tắt mọi sự trọn lành kể vào dòng tu hành.

Khi nghe những việc lành các thánh xưa thì chớ sồn lòng thối chí; một phải ra sức làm, hay là ước ao làm việc lành trọng hơn nữa.

Chớ chi còn đặng như vậy, đến đổi chẳng còn yêu mình, một phú mình vưng theo thánh ý Chúa, cùng vưng lời bề trên thay mặt Chúa; thì con mới đặng đẹp lòng Đ. C. T., và đặng vui mừng cùng bình an chẳng khi dừng.

Con có nhiều sự phải bỏ, bằng chẳng dứt bỏ theo ý Tao, thì chẳng đáng những điều con xin.

Tao khuyên con hãy mua vàng thượng thập cho đáng nên giàu có ; nghĩa là hãy xin sự khôn ngoan trên trời mà chê bỏ mọi sự hèn dưới đất.

Hãy bỏ sự khôn ngoan thế gian, cùng mọi sự đẹp ý xác thịt.

3 — Tao bảo hãy bỏ những sự thế gian lấy làm quý trọng, mà chọn lấy những sự thế gian chê là hèn hạ.

Vì chưng sự khôn ngoan thật bởi trời, chẳng hay khoe mình, chẳng cầu danh vọng ở đời này, cho nên người ta lấy làm hèn hạ chẳng thèm nghĩ đến ; lại cũng có nhiều kẻ ngoài miệng thì ngợi khen, mà việc nó làm, thì chống chỏi ; nhưng mà hẳn thật đức khôn ngoan ấy là ngọc châu báu, vô giá, ít kẻ biếtặng.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI BA.

*Lòng ta hay thay đổi chẳng vững, phải
sửa ý tứ chăm chỉ đến Chúa luôn.*

1 — Chớ tin lòng mình làm chi, hôm nay thế này, đến mai lại thế khác.

Còn sống ở đời bao lâu, dầu muốn dầu chẳng, cũng phải chịu thay đổi luôn : khi vui khi buồn ; hồi thì sốt sắng, hồi thì nguội lạnh ; khi thì cần mẫn làm việc, khi thì làm biếng trễ nải ; có khi ở nghiêm chỉnh, có khi lại lảng lơ.

Song kẻ khôn ngoan và từng trải việc lành, thì hằng ở vững vàng, chẳng kể những sự hay thay đổi trong lòng làm vậy ; gió thổi bên nào cũng chẳng nao, một cứ theo ý lành đã toan dầu hết.

Ai giữ đặng làm vậy, dầu mắc phải sự gì thế nào, cũng vững vàng chắc chắn, cứ một ý ngay lành lo cho đẹp lòng Chúa mà thôi.

2 — Càng có ý tốt lành chừng nào, thì càng được vững vàng trong cơn dông tố chừng ấy.

Song có nhiều kẻ chẳng giữ đặng lòng ngay sạch cho mấy, vì chưng hễ là gặp sự gì vui, liền xiêu theo.

Cho nên ít kẻ đặng lòng thông dong mà bỏ mọi sự vừa ý xác thịt cho dứt.

Như xưa quân Giudêu đến làng Bethania, là nơi hai chị em Matta cùng Maria ở chẳng có một ý xem Đ C Giêsu mà thôi, lại có ý coi Ladarô sống lại nữa.

Ấy vậy phải rửa linh hồn cho sạch, là phải sửa ý cho ngay, một muốn đẹp lòng Chúa trên hết mọi sự.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI BỐN :

*Dạy kẻ kính mến, thì lấy Đ C T làm
ngon ngọt trong mọi sự, và
trên hết mọi sự.*

1 — Nầy Chúa tôi là mọi sự tôi ! Nào tôi còn muốn sự gì nữa, còn ước ao đặng phước nào trọng hơn nữa sao ?

Lời nầy rất dịu dàng êm ái, mà kẻ yêu thế gian cùng mọi sự thế gian chẳng có

hiếu đặng, có một kẻ kính mến Đ C Giêsu nghe đặng mà thôi.

Chúa tôi là mọi sự tôi ! kẻ khôn ngoan thì biết ý lời này, và kẻ kính mến, thì vui lòng mà năng lặp đi lặp lại.

Vì chưng khi Chúa tôi ở cùng tôi, thì mọi sự trở nên vui mừng ; mà cách mặt Chúa tôi thì hóa ra phiến muôn mọi đàng.

Chúa tôi làm cho tôi an lòng toại chí quá bội.

Chúa làm cho tôi biết suy mọi sự theo lẽ phải mà ngợi khen Chúa trong mọi sự.

Chẳng có Chúa tôi phù hộ, thì tôi chẳng ham sự gì lành cho lâu đặng ; phải có ơn Chúa giúp, thì mới làm mặn nồng ngon ngọt bền lâu đặng.

2 — Kẻ lấy Chúa tôi làm ngon ngọt dịu dàng, nào còn nếm sự gì cay đắng nữa sao ?

Còn kẻ chẳng lấy Chúa làm vui mừng, thì nào có sự gì làm phỉ lòng nó đặng sao ?

Kẻ khôn ngoan việc thế gian, và kẻ yêu chuộng xác thịt, thì lại khốn nạn là

dường nào ? Vì chưng nó theo những sự giả trá vô ích mà phải chết mất vô cùng.

Song kẻ nào chê bỏ thể gian và hay hăm xác thịt cho đặng theo Chúa, ấy là khôn ngoan thật ; vì bỏ sự giả, mà theo sự thật ; khinh xác thịt mà trọng linh hồn.

Ấy là kẻ đã biết Đ C T là Đấng ngon ngọt thể nào ; lại hề thấy sự gì tốt lành trong vật nào, thì liền ngợi khen Chúa là Đấng đã dựng nên vật ấy.

Sự vui sướng Đ C T ban xuống cho ta, cùng sự vui sướng bởi vật nào mà ra, thì khác xa nhau lắm ; cũng như sự vui vẻ đời đời sánh ra cùng chút vui tạm, như sự sáng vô cùng sánh cùng chút sáng tạm vậy.

3 — Ở sự sáng đời đời quá khỏi mọi sự sáng đời này, xin hãy xuống như chớp trên trời, mà soi sáng thấu suốt mọi sự lòng tôi.

Hãy làm cho mọi tài năng linh hồn tôi đặng sạch, đặng vui, đặng sáng và đặng sống, hầu tôi đặng kết hiệp làm một cùng Chúa cho khoái lạc tâm thần.

Ôi ! chừng nào giờ rất thanh nhàn ấy đến, hầu linh hồn tôi đang xem thấy mặt Chúa cho phỉ nguyên trông ước, và Chúa tôi nên mọi sự cho tôi ?

Bao lâu chưa đang sự ấy, thì chưa an lòng toại chí đang.

Thương ôi ! người cũ hãy còn sống trong mình tôi, chưa chịu đóng đinh cho trọn, chưa có chết cho thật.

Hãy còn đánh trả phản nộ trong linh hồn tôi, chẳng cho lòng tôi ở an.

4 — Chúa là Đấng cai trị sông biển, khiến dạy sóng gió lặng lẽ, xin hãy cứu giúp tôi cùng.

Hãy phá tan những kẻ nghịch thù làm giặc cùng linh hồn tôi ; xin hãy lấy phép tắc Chúa, mà khử trừ nó cho tận tuyệt.

Xin Chúa hãy tỏ ra oai quờn cao trọng cả thể, cho thiên hạ thấy mà ngợi khen Chúa ; vì chừng tôi chẳng trông nhờ ai, chẳng biết chạy đến cùng ai, một cậy Chúa tôi mà chớ.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI LĂM :

*Dạy ở đời này chẳng khỏi lo sợ
chước cám dỗ.*

1 — Con ở đời này chẳng có khi nào khỏi lo ; mà sống bao lâu thì hằng phải cầm khế giải thiêng liêng mà giữ mình luôn.

Con ở giữa kẻ nghịch thù vây đánh con tứ bề.

Vậy nếu chẳng lấy thuận nhin nhục, mà che đỡ tứ bề, ắt chẳng khỏi bao lâu, sẽ phải dấu tích mà chớ.

Nếu chẳng cậy trông Chúa hết lòng, chẳng vững vàng chịu khó vì Chúa, thì chống giặc dữ này chẳng nổi, cùng chẳngặng phần thưởng như các thánh xưa đâu.

Vậy phải lấy gan dạ cho được qua khỏi mọi sự độc dữ dọc đường, và đánh kẻ nghịch thù cho mạnh mẽ.

Vì chưng ai hăn hời thắng trận, thì ăn của trên trời ; mà kẻ nguội lạnh ơ hờ, thì mắc phải gian nan nhiều nỗi.

2 — Nếu muốn nghỉ ở đời này, làm sao choặng đến chốn nghỉ ngơi đời đời?

Chớ trông được ở an vô sự, một phải lo nhin nhục mọi đàng.

Chớ tìm sự bằng an thật ở dưới đất, một tìm ở trên trời; chớ tưởng người ta cùng các vật ban đặng sự ấy, một tin cậy Đ C T có phép ban cho mà thôi.

Vì kính mến Chúa thì phải bằng lòng chịu khó, chịu khổ sở, chịu đau đớn, chịu cảm dỗ, chịu hà hiếp, chịu rối trí cực lòng, chịu thốn thiếu, chịu bệnh hoạn yếu đuối, chịu sỉ nhục, xấu hổ, chê cười, nhạo báng, chịu trách mắng dễ dãi.

Cam lòng chịu vậy mới thành phước đức, mới thiết là lính Đ C Giêsu, mới đặng mũ triều thiên trên trời.

Chịu khó ít, Chúa thưởng công trọng nhiều, chịu xấu hổ một giây, mà đặng vinh hiển muôn đời.

3 — Chớ ngờ là con đặng an lòng luôn như ý muốn làm chi.

Các thánh xưa cũng chẳng đặng như

vậy ; mà lại phải chịu nhiều sự nặng nề, nhiều chước cám dỗ, nhiều cơn buồn bã lắm.

Song các thánh ấy trông cậy ơn Chúa, chẳng cậy sức mình, hằng vui lòng chịu cực ; vì biết sự khốn khó đời này chẳng xứng cho được một chút vui về đời sau.

Nhiều kẻ đã chảy nước mắt ròng ròng, đã chịu khốn khó nặng nề, mới đặng sự ấy ; mà con muốn cho đặng lập tức, thì làm sao cho phải ?

Hãy đợi trông Chúa, hãy ở cho mạnh mẽ, chớ thua buồn ngã lòng, đừng sợ hãi tháo lui ; hãy phú trót mình cho sáng danh Chúa chẳng khi dừng.

Ắt là Chúa sẽ ban phần thưởng rất trọng ; sẽ giúp đỡ trong mọi cơn khốn khó chẳng sai.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI SÁU

Dạy chớ lo buồn khi người ta đoán quấy cho mình.

1 — Con hãy trồng cây Đ C T cho vững vàng, cùng chớ lo sợ người ta đoán xét thế nào làm chi ; miễn là lòng con ngay lành sạch tội thì thôi.

Chịu làm vậy thì có ích, thêm phước cho mình. Kể có lòng khiêm nhượng và cây trồng Đ C T hơn cây sức mình, thì chẳng lấy sự ấy làm nặng là bao nhiêu.

Hễ nhiều người thì nhiều thế, cho nên chẳng khá tin ai cho lắm.

Song cũng không lẽ mà ở cho vừa ý mọi người đặng.

Dầu mà ông thánh Phaolô đã làm hết sức cho đẹp lòng mọi người vì Đ C T, dầu đã uốn mình theo ý mọi người, nhưng mà hãy còn có kẻ nghi sự trái ; mà người chẳng xem sao.

2 — Người đã dạy dỗ hết sức cho người ta đặng rồi linh hồn, cũng chẳng khỏi người ta dễ đuôi xét đoán.

Vì vậy người đã phú mọi việc cho Đ C T, là Đứng biết hết mọi sự ; và ra sức ở khiêm nhượng nhịn nhục, cam chịu kẻ gian tà dối trá đặt đều bả vạ cho người.

Nhưng mà cũng có khi ông thánh ấy phải phân giải một hai điều, kẻ kẻ yếu đuối thấy người làm thình mà nghi sự trái chằng.

3 — Con sợ người thế gian, nay có mai không, làm chi !

Con hãy kính sợ Đ C T, thì chằng còn phải lo sợ người ta nữa.

Kẻ mắng nhiếc khinh dễ con, nào có làm chi con dặng sao ? Nó làm hại mình nó mà thôi, chằng hại con dặng ; dầu nó là người nào mặc lòng, cũng chằng khỏi Đ C T phán xét.

Con hãy nhớ Đ C T ở trước mặt, và chớ phàn nàn cãi lẫy làm chi.

Hoặc rày trước mặt người ta xem con như phải thua phải xấu hổ, hoặc là oan ức ; nhưng mà con chớ hờn giận, kéo bớt phần thưởng trên trời.

Song hãy ngửa mặt lên cùng Chúa, là
Đứng có phép cứu cho khỏi mọi sự xấu
hổ, và trả công cho mỗi người theo việc
đã làm.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI BAY

*Dạy bỏ mình cho trọn, thì mới đặt
thong thả trong lòng.*

1 — Con hãy từ bỏ ý riêng mình, thì
con mới gặp được Tao.

Chớ muốn sự gì riêng theo ý mình, thì
sẽ đặt lợi lộc luôn.

Vì chưng nếu bỏ ý riêng, chẳng tiếc sự
gì, thì liền được nhiều ơn nhiều ích lắm.

— Lạy Chúa, tôi phải bỏ ý riêng là mấy
lần, và bỏ những sự gì?

— Phải bỏ mình luôn, mỗi giờ mỗi
khắc ; dầu việc trọng việc hèn, cũng phải
bỏ hết thấy thấy chẳng trừ sự gì, một
muốn cho con sạch sẽ chẳng còn dính bén
sự gì sót.

Nếu chẳng bỏ ý riêng trong lòng cùng
bề ngoài cho hết, thì con nên của Tao, và
Tao nên của con làm sao được?

Càng bỏ cho mau càng tốt; càng ở ngay thật trọn niềm cùng Tao, thì càng đẹp lòng Tao và đặng lời lãi hơn nữa.

2 — Có kẻ bỏ mình, song còn để lại một hai chút ; vì nó chẳng có cậy trông ơn Chúa cho trót, nên hãy còn găm ghé lo liệu cho mình.

Lại có kẻ ban đầu cũng phú dưỡng mình cho hết ; đến sau phải chước cám dỗ, thì trở lại yêu mình, cho nên chẳng tấn tới đàng như đức chút nào đặng.

Kẻ làm vậy chẳng đặng thông dong thật trong lòng, cũng chẳng đặng ơn nghĩa mà ở gần Chúa rất dịu dàng ; vì hãy còn dành để của riêng cho mình, và chẳng dùng mình làm của lễ cho trọn, cho nên chẳng đặng hiệp làm một mà vui vẻ cùng Chúa.

3 — Tao đã bảo con nhiều lần lắm, mà bây giờ lại bảo một lần nữa ; hãy bỏ, hãy bỏ ý riêng cho trọn, thì sẽ đặng bằng an trong linh hồn lắm.

Hãy nộp trót mình cho đặng mọi sự ;
chớ lấy lại, chớ xin lại phần nào ; hãy ở
ngay thật và cây trồng vững vàng, thì
mới đặng nghĩa cùng Chúa.

Lại đặng thông thả trong lòng, chẳng
còn mắc phải tối tăm u ám trong linh hồn
nữa.

Vậy con hãy gấn vó nài xin ước ao cho
đặng sự này, là cởi hết mọi sự cho sạch
trơn trong mình, mà theo Đ C Giêsu là đứng
đã chịu chết trần truồng trên cây thánh
giá, đặng con chết cho con, sống cho
Chúa mà chớ.

Bấy giờ chẳng còn lo đông dài : chẳng
còn động lòng về sự tội ; chẳng còn rối rắm
những sự vô ích.

Lại chẳng còn lo quá lễ, cùng chẳng
còn yêu chuộng trái lễ nữa.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI TÁM

Dạy phải ở thể nào trong những sự bề ngoài, và chạy đến Chúa trong lúc hiểm nghèo.

1 — Con ở nơi nào, làm việc gì, cùng lo sự gì bề ngoài, thì con phải gấn công ra sức giữ lòng thông thả, sửa ý hăn hoi, cho mọi việc theo ý con, mà con khỏi chịu theo nó.

Hầu cho con làm chủ sửa sang mọi việc theo ý mình, chẳng làm tôi việc gì sốt.

Lại nên thật người Giudêu chẳng chịu làm tôi ai, để mình lên bậc thông thả mà làm con Đ C T ; kẻ được làm vậy thì chẳng xem sao những sự tạm bây giờ, một chăm chỉ việc vô cùng đời sau.

Và lấy việc dưới đất làm hèn, việc trên trời làm trọng ;

Cùng chẳng để lòng dính bén sự gì thế gian, một bất mọi sự phải tùy theo ý Đ C T đã dựng nên, theo thứ tự Chúa đã phân định, vì Đấng đã dựng nên chẳng để phần nào hư không vô ích.

2 — Khi con gặp sự gì, nếu chẳng cứ hình tích bề ngoài, chẳng lấy con mắt xác thịt mà xem xét những việc tai nghe mắt thấy, một tốc tả chạy đến nhà thờ, như ông Môisen, mà xin Chúa soi trí cho biết toán định mọi việc thế nào, thì có khi sẽ đặng biết ý Chúa dạy con trong nhiều sự bây giờ và sự sau.

Vì chưng ông Môisen xưa hễ khi hồ nghi sự gì, hay là không biết tính làm sao, thì liền chạy vào Nhà tạm; lại khi phải sự gì hiểm nghèo, hoặc mắc mưu chước kẻ dữ, cũng đến cầu xin cho khỏi.

Vậy khi có việc, con cũng phải cầu nguyện hết sức hết lòng, xin Chúa phù hộ cho khỏi lầm.

Ông Gioduê và dân Isarae phải mưu kế quân Gabaon, là bởi chẳng có thừa cùng Đ C T như phép xưa, một tin những lời chuốt ngót giả trá quân ấy, cho nên sa chước nó.

ĐOẠN THỨ BA MƯƠI CHÍN

Dạy khi làm việc gì, chớ lo lắng quá lễ.

1 — Con hãy phú mọi sự con ở tay Đ C T, Người sẽ liệu mọi việc cho con, nhằm thì trúng cách.

Hãy đợi Chúa định liệu, thì con sẽ thấy ích lợi chẳng sai.

Lạy Chúa, tôi bằng lòng phú mọi sự ở tay Chúa, vì trí tôi toan tính chẳng đáng ích gì bao nhiêu.

Chớ chi tôi chẳng lo lắng về sự sau cho lắm, một đưng trót mình tôi theo ý Chúa mà thôi.

2 — Có nhiều lần người ta bôn chôn hối hả cho được sự mình ham hố : khi đã đặt, liền phát nhằm lờn đã ngán, vì lòng người ta chẳng có yêu một sự cho bền : nay ưa sự này, mai ưa sự khác.

Vậy chẳng theo ý mình dầu trong việc nhỏ mọn cũng là phước trọng.

3 — Kẻ bỏ mình, thật là người nhơn đức ; kẻ chẳng theo ý mình, thì đáng thông dong khỏi lo sợ.

Song le ma quỷ, là kẻ thù xưa nay, hay ghét mọi sự lành, cho nên nó căm dỗ chẳng khi dừng, đêm ngày hằng toan mưu gian chước dối mà bất kể chẳng hay giữ mình.

Cho nên Đ C Giêsu phán rằng : « Bay hãy thức mà cầu nguyện kẻo sa chước căm dỗ. »

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI

Vốn người ta chẳng có sự gì lành, nên chẳng dặng cậy mình sự gì hết.

1 — Lạy Chúa, người ta là vật gì, mà Chúa nhớ đến nó ; người ta là ai, mà Chúa đến viếng ?

Nào người ta có công gì, mà Chúa ban ơn thánh xuống cho ?

Nếu Chúa bỏ tôi, nào tôi dám trách sao ? Tôi xin sự gì, mà Chúa chẳng cho, tôi có nói chi dặng sao ?

Lẽ thì tôi phải suy trong lòng và nói rằng : lạy Chúa, tôi là không, chẳng làm

đặng sự gì, chẳng có sự gì lành, chẳng nên giống gì, hằng muốn ra không như khi chưa có.

Nếu Chúa chẳng phù hộ sửa sang lòng tôi, thì tôi liền ra nguội lạnh cùng luông tuông mà chớ.

2 — Chúa hằng có một mực đời đời, chẳng hề thay đổi, hằng tốt lành, công bình, rất thánh ; Chúa làm nên mọi sự, cùng sắp đặt mọi việc theo lẽ khôn ngoan.

Song vốn tôi hay chịu về sự trái hơn là muốn sự lành, chẳng bền đỗ một trực đặng ; vì chưng có bảy mùa luân chuyển trong mình tôi.

Nhưng mà bao giờ Chúa muốn giơ tay đỡ lấy tôi, thì tôi lại mau nên khá hơn ; vì chưng dầu không ai giúp tôi, mà có Chúa phù hộ, thì tôi đặng vững trí bền lòng, chẳng còn thay đổi nữa ; một trở về cùng Chúa và nghỉ ngơi đó.

3 — Nhon vì sự ấy, nếu tôi biết bỏ mọi sự vui thế gian, hoặc cho đặng lòng kính mến, hay là bởi vì chẳng có ai an ủi tôi đặng, cho nên tôi phải đến cùng Chúa.

Thì khi ấy tôi mới trông cậy ơn thánh giúp đỡ, và dâng vui mừng trong lòng.

4 — Hễ là lần nào tôi dâng sự gì lành, thì tôi cảm ơn Chúa ; vì mọi sự lành ấy bởi Chúa tôi mà ra.

Tôi chẳng nên đáng gì, thật tôi là không trước mặt Chúa ; tôi là kẻ yếu đuối, chẳng có vững lòng.

Ấy tôi lấy đâu mà cậy mình, cùng muốn cho người ta khen ?

Chẳng phải bởi không mà Chúa sinh ra tôi sao ?

Lấy đó mà cậy mình, thì trái lẽ lắm.

Hẳn thật cậy mình làm vậy, là sự đại đột lắm, làm như dịch khí báo hại nhiều bề ; bởi vì làm mất phước trọng, mất ơn lành trên trời.

Vì chưng hễ ai muốn đẹp lòng mình, thì mất lòng Chúa ; ham danh vọng, thì mất nhơn đức.

5 — Sự cao trọng thật, cùng sự vui mừng rất tốt lành, là vui mừng trong Chúa, chẳng phải vui mừng trong ta ; là

vui mừng bởi ơn Chúa cho, chẳng phải bởi sức mình mà đặng ; lại có lấy sự gì làm vui, thì một vui vì Chúa mà thôi.

Xin cho danh Chúa cả sáng, xin thiên hạ cao rao việc Chúa làm, xin tạ ơn Chúa hết lòng ; còn phần tôi thì xin đừng ai khen về sự gì sốt.

Chúa là danh vọng tôi, là sự vui mừng linh hồn tôi.

Cả ngày tôi sẽ mừng hát ngợi khen Chúa cao trọng hiển vang ; về phần tôi là không, chỉ có những sự hèn hạ yếu đuối mà thôi.

6 — Quân Giudêu đua tranh tìm danh tiếng với nhau, thì mặc nó ; tôi một tìm sự vang hiển thật bởi Đ. C. T, mà ra.

Vì chưng những quờn chức danh vọng thế gian, sự cao sang người đời, mà sánh cùng sự vang hiển vô cùng Đ. C. T, thì ra vô ích cùng đại dột mà chớ.

Lạy Chúa tôi, là Chúa chơn thật và thương xót tôi vô cùng ; Chúa ba Ngôi hằng vui vẻ, phép tắc, vinh hiển, đáng

cho thiên hạ tán tạ không khen đời đời
chẳng cùng.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI MỐT :

Day chê mọi sự sang trọng thế gian.

1 — Khi thấy kẻ khác đặng sang trọng,
thiên hạ kính chuộng, mà con hèn hạ,
người ta dể duôi, thì chớ phiền làm chi.

Hãy nhớ đến Chúa trên trời, thì khỏi
phiền hà người ta khinh con dưới đất.

Lạy Chúa, chúng tôi tối tăm lầm lạc,
mau sa mê những sự giả trá đời này.

Nếu tôi xét việc tôi cho phải lẽ, thì tôi
chẳng hề trách ai làm xấu hổ cho tôi
đặng cùng chẳng lẽ dám phản nản nan
trách Chúa.

2 — Lại tôi phạm tội trọng, lỗi nghĩa
cùng Chúa nhiều lần, đã đáng cho mọi
loài mọi vật xúm lại làm khốn tôi; vậy
tôi chịu xấu hổ then thường thì phải lẽ
lắm; có một mình Chúa đáng kính chuộng
không khen mà chớ.

Nếu tôi chẳng dọn mình mà cam chịu thiên hạ dễ dãi khinh bạc, chẳng kể gì đời tôi, thì chẳng dặng an lòng vững chí, chẳng đáng chịu lấy ơn trên soi sáng, cũng chẳng được hiệp làm một cùng Chúa tôi cho trọn.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI HAI:

Dạy chẳng nên cậy người ta cho dặng bằng an.

1 — Nếu con muốn ở với kẻ nọ người kia, vừa tính vừa nết với con, cho dặng bằng an, thì chẳng có vững bền, mà lại chẳng khỏi rối lòng rối trí.

Nếu tin cậy Đấng chơn thật hằng vững bền đời đời, dầu mà kẻ bạn hữu nó bỏ con, hay là nó chết, thì con cũng khỏi buồn rầu áy náy.

Kẻ làm bạn hữu, thì yêu nhau trong Chúa mới phải; nếu con thương kẻ hiền lành đạo đức ở đời này, thì phải yêu vì Chúa mà chớ.

Chẳng có ơn Chúa, thì nghĩa thiết không ra gì, cũng chẳng đứng bền lâu; nghĩa với nhau mà chẳng hiệp theo ý Chúa, ấy là nghĩa giả nghĩa trái mà chớ.

Đừng ước ao kết nghĩa thương yêu nhau thế ấy; lại như có lẽ đứng, hãy sẵn lòng dứt bỏ nghĩa thiết cùng người thế gian.

Vì hễ ai càng lánh xa sự vui vẻ thế gian, thì càng đứng ở gần Chúa hơn.

Lại càng hạ mình xuống hèn mạt chừng nào, thì càng lên bậc cao sang trước mặt Chúa chừng ấy.

2 — Ai cậy mình có sự gì lành, thì chẳng đứng ơn thánh; vì chưng ơn Đ.C.T hằng ban xuống cho kẻ có lòng khiêm nhượng mà thôi.

Nếu biết hạ mình khiêm nhượng cùng giữ lòng sạch sẽ, chẳng còn yêu chuộng sự gì thế gian sốt, thì Tao sẽ đến, mà ban ơn trọng cho con chẳng sai.

Bao giờ con trở mặt xem sự thế gian, tức thì chẳng còn đứng xem thấy mặt Đấng đã sinh nên muôn vật.

Con hãy bỏ mọi sự vì Đấng đã dựng nên muôn vật, thì mới hiểu biết Đ. C. T, tỏ tường.

Dầu sự nhỏ mọn, nếu ai yêu trái lẽ, thì ngăn trở ơn Chúa tốt lành, cùng làm hại linh hồn nữa.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI BA :

Dạy chớ chuộng sự thông thái thế gian vô ích.

1 — Con chớ rộn ràng về những lời khôn ngoan khéo léo người đời làm chi; vì chung nước Đ. C. T. chẳng ở tại lời nói, một ở nơi việc lành phước đức mà chớ.

Hãy có ý nghe lời Tao, là lời hay soi sáng trí khôn, giục lòng sốt sắng, thúc bảo ăn năn tội; và làm cho khoái lạc mọi đàng.

Chớ hề học một điều gì, mà có ý cho người ta lấy mình làm kẻ khôn ngoan thông thái, hãy ra sức tập hãm mình sửa

nết, vì sự ấy có ích hơn là thuộc biết nhiều lẽ cao kỳ.

2 — Khi đã học đã biết nhiều, thì lại phải nhìn biết có một Đấng cội rễ thông hiểu mọi sự.

Tao là chính Đấng dạy người ta cho thông thái, lại những kẻ khiêm nhượng như con trẻ thì Tao cho trí sáng biết nhiều sự mầu nhiệm, hơn kẻ học hành cùng người văn vật.

Tao dạy dỗ ai, thì người ấy mau nên khôn ngoan, và đặng nhiều phước đức.

Khốn cho kẻ hay hỏi thăm người ta cho biết nhiều sự lạ, mà chẳng lo cho biết cách thế làm tôi Đ.C.T. !

Có ngày Đ.C. Giêsu, là Thầy trên hết các thầy, là Chúa các thiên thần, sẽ đến mà dọn bãi muôn dân thiên hạ, nghĩa là tra xét mọi việc người ta đã làm..

Bấy giờ sẽ soi xét linh hồn tỏ rõ, sẽ thấy nhần tiên những sự kín đáo tối tăm ; khi ấy kẻ hay luận lẽ, chẳng còn nói gì đặng nữa.

3 — Tao cho kẻ khiêm nhượng trong một giây liền đặng trí sáng mà hiểu nhiều lẽ chơn thật, hơn là kẻ đi học trong trường lâu năm.

Tao dạy dỗ, chẳng có nói nhiều lời bề ngoài, chẳng có bày đặt nhiều điều không chắc, chẳng có dạy sách kiêu căng, chẳng có cãi nhiều lẽ.

Tao là kẻ dạy khinh dễ thế gian, chê sự đời này, yêu chuộng và tìm sự đời sau, lánh sự sang trọng, nhìn nhục sự khó, trông cậy Chúa hết sức, ước ao một mình Chúa mà thôi : Tao dạy kính mến Chúa hết lòng hết sức trên hết mọi sự.

4 — Có kẻ bởi kính mến Chúa lắm, thì đặng biết sự mâu nhiệm trên trời, và nói đặng những sự lạ.

Kẻ ấy bởi đã bỏ hết mọi sự, thì thuộc biết nhiều hơn kẻ học những lẽ cao.

Song le có kẻ Chúa dạy những lẽ thường, có kẻ Chúa phán dạy lời riêng ;

người này thì Chúa dùng hình bóng
dấu tích bề ngoài mà chỉ dẫn cho
biết Chúa ; lại người kia thì Chúa soi trí
mở lòng cho hiểu những sự mầu nhiệm.

Học một sách một tiếng, mà hiểu ý
chỉ khác nhau ; vì chưng Tao là Thầy
đạy bề trong, Tao biết tính ý mọi người,
Tao rõ lòng lo trí tưởng, Tao xui giục
làm việc lành, nên Tao phân phát ơn
riêng cho mỗi người như ý Tao đã định.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI BỐN

Chớ lo về những việc bề ngoài.

1 — Có nhiều việc con phải ở như
tuồng chẳng biết gì tới, và xem mình
như kẻ đã chết dưới thế, và ghét
mọi sự thế gian như góm xác chết vậy.

Có nhiều chuyện con phải giả điếc làm
ngơ, một lo những sự làm cho con dặng
bằng an mà thôi.

Khi gặp sự gì trái ý, thà con làm lơ, để
mặc ý người ta, thì hơn là cãi cộ nhiều lẽ.

Nếu con tưởng nhớ Đ. C. T. và hằng suy đến toà phán xét, thì dễ chịu thua thiệt.

2 — Lạy Chúa, chúng tôi lạc đường đã xa lắm ; hễ là mất sự hèn thế gian, thì than tiếc ; những khó nhọc lăn lóc chạy ngược chạy xuôi cho đặng một chút của hay hư, mà linh hồn phải thiệt hại thì bỏ qua, chẳng màng đến ; như có lo, thì là muộn lắm.

Người ta hay lo lắng những sự vô ích, hay là chẳng có ích cho mấy ; mà việc rất cần rất trọng thì trể nải bỏ qua, vì hay buông mình theo sự bề ngoài ; nếu mà chẳng trở lại cho kịp, thì mắc phải những sự ấy cho đến chết.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI LĂM :

*Dạy chẳng khá tin mọi lời người ta ;
và năng nói, thì năng lỗi.*

1 — Lạy Chúa, xin phù hộ tôi cho khỏi sự khó, vì chẳng biết cậy ai cứu chữa đặng.

Có nhiều lần tôi tin cậy người ta, mà lại lầm.

Cũng có khi chẳng ngờ, mà lại gặp người có lòng ngay thật.

Vậy tin cậy người thế gian, thì vô ích ; nên kẻ lành trông cậy Chúa mà thôi.

Lạy Chúa, hễ là chúng tôi mắc phải sự gì, thì chúng tôi phải ngợi khen Chúa luôn.

Chúng tôi là kẻ yếu đuối, chẳng vững vàng, hay lầm lạc, mau thay đổi lắm.

2 — Nào có ai khôn ngoan giữ mình vén khéo, cho khỏi lầm, khỏi rối rắm đặng hoài sao ?

Song kẻ tin cậy Chúa, và lấy lòng ngay thật mà tìm Chúa, thì chẳng mấy khi sa ngã thể ấy.

Dẫu có mắc phải sự gì khó, rối rít thể nào, thì Chúa liền cứu cho khỏi, hay là an ủi cho dễ chịu, vì Chúa chẳng hề từ bỏ kẻ bền lòng trông cậy Chúa.

Chẳng mấy ai bền lòng tín nghĩa với bạn hữu mình trong mọi cơn khốn bức.

Lạy Chúa, có một mình Chúa tôi rất

trung tín cho đến cùng ; chẳng có ai
đặng như vậy sớt.

3 — Linh hồn rất khôn ngoan đã nói
rằng : « Lòng tôi ở vững vàng cùng Đ C
Giêsu là như nền chắc chắn cho tôi ».

Nếu tôi đặng làm vậy, thì tôi chẳng
còn áy náy lo sợ, chẳng kể chi lòng độc
miệng dữ người đời.

Nào ai biết đặng trước, mà lánh cho
khỏi mọi sự tai nạn sao ?

Những sự khốn đã nghi ngại cùng biết
trước, cũng còn khó chịu ; huống chi
những sự xảy đến thình lình, càng khó
chịu hơn nữa.

Song khốn tôi, sao tôi chẳng có lo liệu
cho tôi trước ; sao tôi vội tin lời người
ta làm vậy ?

Chúng tôi là người dương thế, dầu cho
có nhiều kẻ gọi chúng tôi là thiên thần,
thì chúng tôi cũng còn là người mỏng
giòn yếu đuối mà chớ.

Lạy Chúa, vậy thì tôi phải tin ai bây
giờ ? Tôi một tin Chúa mà thôi ; Chúa tôi

chơn thật chẳng hay dối ai, và chẳng ai dối Chúa đấng.

Lại có lời rằng : mỗi người đều dối trá, yếu đuối, hay biến cải, hay sa ngã, nhứt là trong lời nói ; cho nên nghe lời gì dầu xem ra ngay thật cũng chẳng khá vội tin.

4 — Lời Chúa phán bảo rất khôn ngoan, là phải giữ mình, chớ tin người ta, vì nó là kẻ nghịch trong nhà ; lại nếu ai nói rằng : có ở đây hay là ở đó, thì bay chớ tin.

Bởi tôi mắc phải sự dữ, thì tôi mới từng biết ; chớ chi tôi ở cho khôn, chẳng còn đại nữa.

Có kẻ dặn rằng : « mấy hãy ở cho khôn khéo, hãy giữ lời tao, đừng cho ai biết » ; phần tôi giữ kín, tưởng là không ai biết, chẳng ngờ nó chẳng nín đặng, nó lại tố sự tình tôi và nó cho người ta hay, mà biến mất đi.

Lạy Chúa xin phù hộ tôi cho khỏi những lời dối trá làm vậy, cùng cho khỏi

người thế ấy, kéo tôi mắc phải những sự làm vậy.

Xin cho miệng lưỡi tôi nói lời ngay thật chắc chắn, chẳng nói lời quĩ quyết dối trá.

Tôi không chịu ăn nói thế ấy, nên tôi phải lo giữ mình cho khỏi.

5 — Kẻ hay ở lặng, chẳng nói đến việc ai, chẳng hay tin mọi điều người ta nói, cùng chẳng thèm học lại những chuyện đã nghe ;

Kẻ ít tỏ sự kín mình cho người ta, một trông Chúa xem xét mọi sự trong lòng mình ;

Kẻ chắc lòng chẳng nghe theo mọi lời nói ; một ước ao cho mọi sự trong ngoài xảy ra như thánh ý Chúa muốn, thì bấy nhiêu kẻ ấy có phước lộc và đặng bằng an là dường nào !

Muốn giữ ơn thánh trong lòng cho vững chắc, thì chớ ham việc cao sang, đừng phô trương việc lành, kéo người ta khen ngợi ; một phải gấn công ra sức lo những

sự hay giúp sửa tính nết, và nên người
sốt sáng kính mến Chúa.

6 — Có nhiều kẻ nhờn đức, mà bởi
người ta thấy việc lành nó thì vội vàng
khen quá, cho nên kẻ ấy phải thiệt hại.

Ở đời này đầy những mưu chước giặc
giã, ăn ơn thánh cho kín, thì có ích là
dường nào !

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI SÁU :

*Dạy khi người ta gièm siểm
thì phải trông cậy Đ C T.*

— Con hãy ở vững vàng mà trông
cậy Tao ; vì chưng lời nói chẳng qua là
tiếng bay trên không, chẳng có tông chạm
cho bể đá tảng.

Ví bằng con có lỗi, thì phải lo mà sửa
mình ; nhược bằng chẳng có lỗi gì, thì
hãy cam lòng chịu vì lòng kính mến Chúa.

Con chưa có sức chịu roi vọt nặng nề,
thì ít nữa là một hai khi tập chịu tiếng
chê bai một đôi chút.

Nhơn sao mà chịu sự nhỏ mọn dường ấy chẳng đặng ? Thật là bởi còn theo tính xác thịt, và sợ tiếng người ta quá lẽ.

Sợ người ta dễ đuổi, cho nên chẳng muốn cho ai biết lỗi mình ; mà lại kiếm đàn ông đổ thác chữa mình.

2 — Song hãy suy xét mình cho kĩ cang, thì sẽ biết lòng con hãy còn mê sự thế gian, còn muốn đẹp lòng người ta vô ích.

Bởi con chẳng muốn hạ mình xuống, chẳng muốn chịu xấu hổ về sự lỗi, ấy là dấu chỉ rõ con chưa khiêm nhượng cho thật, chưa lấy mình làm kẻ chết trong thế gian, chưa gớm ghét thế gian như xác chết vậy.

Con hãy nghe lời Tao, thì dầu muôn vàn lời người ta chê cười cũng chẳng sá kể.

Ấy vậy, dầu mà kẻ gian bày đặt những điều độc dữ thế nào, mà gièm siểm con, nếu con để những lời ấy đi qua như bụi rác vậy, thì nào có hại gì con đặng, có làm cho con mất một sợi tóc trên đầu sao ?

3 — Song kẻ vô tâm vô trí, chẳng hay suy nhớ đến Đ C T, khi nó nghe lời chê trách, liền động lòng giận dữ.

Còn kẻ cậy trông Tao, và chẳng muốn đoán xét theo ý riêng mình, thì kẻ ấy chẳng có sợ ai bao giờ.

Bởi vì có Tao là chính Đứng đoán xét, Tao thấy rõ mọi sự kín đáo trong lòng, biết mọi việc ra thế nào, biết tỏ ai gian ngược, ai oan ức.

Tao để như vậy, có ý cho người ta bày tỏ những sự kín nhiệm lo tưởng trong lòng mình ra bề ngoài.

Ngày sau Tao sẽ xử đoán kẻ lành kẻ dữ ; song bây giờ Tao muốn để vậy, mà thử lòng cả và hai bên.

4 — Người ta đoán xét hay sai lầm ; mà Tao đoán xét thì công chính vững vàng, chẳng hề lầm dặt.

Lý đoán Tao rất mâu nhiệm, ít ai hiểu dặt ; dầu cho kẻ đại ngờ là chẳng công bình, nhưng mà Tao chẳng hề sai lầm dặt.

Cho nên khi muốn xét sự gì, phải đến Tao, chẳng khá cậy ý riêng mình.

Kể như đức, khi Đ C T cho mắc phải sự gì, thì chẳng có nao lòng rối trí; dầu chịu cáo gian cũng chẳng kể chi.

Như có ai lấy lễ phải mà binh vực, thì cũng chẳng vui mừng cho quá lễ.

Vì chúng suy rằng: Chúa thông suốt tâm tình người ta, chẳng xét theo sự thấy bề ngoài, một cứ lẽ thật bề trong.

Bởi đó có nhiều sự người ta ngỡ là đáng khen, mà trước mặt Chúa thật là đều đáng trách.

5 — Lạy Chúa rất công bình mạnh mẽ cùng hay nhin nhục vô cùng, Chúa biết loài người yếu đuối và xấu tánh, xin cho đừng sức mạnh và trông cậy hết lòng, tôi chẳng dám tin cậy mình tôi nữa.

Chúa hiểu tỏ nhiều điều, mà tôi mê muội chẳng biết; cho nên tôi phải lấy lòng khiêm nhượng, mà chịu người ta quở trách cho bằng lòng.

Xưa nay tôi chưa làm như vậy, xin

Chúa tha lỗi, và ban ơn cho tôi từ nay về sau biết nhin nhục hơn.

Trông cậy lòng lành Chúa cho khỏi tội, thì vững hơn là tin cậy lương tâm chẳng trách về sự gì.

Dẫu tôi chẳng có lỗi gì, thì cũng chưa đáng tưởng tôi nên thánh ; vì chừng nếu Chúa chẳng thương xót, thì chẳng ai nên sạch tội trước mặt Đ. C. T.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI BAY :

Dạy phải bằng lòng chịu mọi sự khốn khó choặng rồi linh hồn.

1 — Con đã chọn lấy phần khó nhọc vì Tao, thì chớ ngã lòng khi gặp những sự khốn khó ; song khi ấy phải nhớ lại lời Tao đã phán hứa, cho có sức mà chịu bằng lòng và đặng vui mừng nữa.

Tao có phép ban phần thưởng trọng vọng quá trí người ta suy tưởng.

Ở đời này con chẳng chịu cực khổ cho lâu, cũng chẳng phải là mắc hoạn nạn luôn.

Hãy đợi một ít, thì sẽ thấy mọi sự khốn khó chóng qua, mau hết mà chớ.

Sẽ có một giờ hết gian nan, hết xao xiển.

Những sự tạm gởi đời này chẳng đáng bao lâu, cũng chẳng nặng nề là bao nhiêu.

2— Việc con phải làm, thì hãy làm cho cẩn thận; hãy lấy lòng trung tín mà làm việc trong vườn nho Tao; Tao sẽ nên phần thưởng trọng vọng cho con mà chớ.

Hãy viết lách học hành, kêu van thăm thĩ, làm thinh nín lặng, đọc kinh nguyện gẫm, cùng chịu mọi sự khó cho mạnh mẽ; vì chưng cho được phần rồi đời đời thì bây giờ con phải chịu những sự ấy và nhiều sự nặng nề hơn nữa bội phần.

Đến giờ Chúa định thì con sẽặng an nhàn; kỳ ấy chẳng còn ngày đêm như bây giờ nữa; một xem thấy sáng láng vô cùng, chói lói đời đời, sẽ được bằng an vững vàng, nghỉ ngơi tiêu sái.

Khi ấy chẳng còn nói rằng: « Ai cứu tôi cho khỏi xác hay hư hay chết này! »

Chẳng còn than van rằng: » khốn tôi

vì rày tôi còn cách đây lâu ngày lắm ! »

Vì chưng khi ấy chẳng còn sợ chết, chẳng còn áy náy ; phần rồi thì vững bền, vui mừng trọn vẹn ; bậu bạn cùng các thánh tốt lành sung sướng là dường nào !

3 — Chớ chi con xem thấy mũ triều thiên rất quý trọng các thánh hằng đội trên trời, và bây giờ đang vui mừng vinh hiển là ngần nào. Các đấng ấy xưa bằng lòng chịu thế gian để đuổi khinh bạc, kẻ như chẳng đáng sống ở đời ! Ất con cam lòng hạ mình xuống, mà chịu sỉ nhục hèn hạ, và chọn lấy sự chịu lụy mọi người, hơn là cai trị mọi người mà chớ.

Lại chẳng còn ước ao thông dong vô sự ở đời này ; một muốn chịu khốn khó vì Đ.C.T ; và khi phải người ta khinh rẻ chẳng kể gì đến con, thì con lấy sự ấy làm phước trọng cho con lắm.

4 — Ôi ! Chớ chi con hiểu biết những sự ấy, cùng ghi tạc vào lòng mà giữ, thì chẳng còn dám phàn nàn than trách lẫn nào nữa.

Nào có sự gì khó nhọc, mà chẳng muốn chịu choặng sống đời đời sao?

Mất hay là đặng nước thiên đàng, thì chẳng phải là sự hèn đâu.

Hãy ngửa mặt lên trời : nầy Tao cùng các thánh khi ở đời đã giao chiến rất dữ, thì bây giờ đặng vui mừng sung sướng, bằng an vững vàng, cùng nghỉ ngơi thông thả ; lại sẽ hưởng phước cùng Tao trong nước Đ. C. Cha đời đời chẳng cùng.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI TÁM :

Dạy về sự vui vẻ đời sau, cùng sự gian nan đời này.

1 — Ở chốn rất vui vẻ trên trời ! Ở ngày rất sáng láng chẳng còn đêm tối tăm nữa, vì Đấng chơn thật hằng soi sáng ! Ngày ấy hằng vui vẻ an nhàn, hằng vững vàng chẳng hề thay đổi nữa.

Chớ chi thấy đặng ngày ấy, và chẳng còn mắc những sự đời nữa !

Các thánh trên trời đã đang xem thấy ngày sáng láng vô cùng ấy tỏ tường ; mà ta còn cách đây ở dưới thế này, thấy đang xa xa mờ mịt như thấy trong gương lu lít mà thôi.

2 — Các thánh trên trời biết hưởng vui vẻ hỉ hoan trên ấy là dường nào ; còn con cháu bà Evà cách đây dưới thế này, những than khóc thế gian cay đắng phiền não là ngần nào.

Ngày đời này đã vắn vỏi, lại gian nan, đầy những sự đau đớn khốn cực ghe đành. Ở đời mắc nhiều tội lỗi, mang nhiều tính xấu, sợ hãi đời cơn, âu lo trăm việc, ham hố những sự lạ lùng, vương vấn những điều dối trá, lầm lạc nhiều bề, gian truân nhiều nỗi, hằng mắc chước cám dỗ, sung sướng thì hư thân, đói rách thì cực xác.

3 — Ôi ! biết bao giờ đang hết những sự khốn khó đời này ? Biết khi nào khỏi làm tôi tính hư thói xấu ?

Lạy Chúa, bao giờ cho tôi tưởng nhớ một mình Chúa mà thôi? Bao giờ đang vui mừng trong Chúa cho trọn?

Bao giờ đang thông thả cho thật, chẳng còn mắc sự gì ngăn trở nặng nề, phần hồn phần xác nữa?

Bao giờ đang bằng an vững vàng bề trong bề ngoài, chắc chắn mọi bề, chẳng còn sợ mất nữa?

Lạy Đ C Giêsu rất nhơn từ, bao giờ tôi đang xem thấy Chúa tôi và sự sáng láng trên trời? Bao giờ Chúa nên mọi sự cho tôi?

Ôi! bao giờ tôi đang ở cùng Chúa tôi trong nước Chúa đã sắm từ thuở đời đời cho kẻ Chúa yêu mến?

Nay tôi xiêu lạc, nghèo khổ, cùng khách đày giữa kẻ nghịch, hằng chịu giặc giã luôn, cùng gặp nhiều tai nạn rất dữ.

4 — Xin Chúa an ủi tôi còn ở nơi khách đày, xin hãy giảm bớt sự đau đớn cho tôi; vì tôi khát khao ái mộ đến

cùng Chúa chẳng khi dừng; vì chưng mọi sự vui đời này, thì tôi lấy làm nặng nề khó chịu.

Tôi ước ao hưởng phước Chúa, mà chẳngặng như ý tôi muốn.

Lòng tôi mơ ước tưởng nhớ sự trên trời chẳng khi dừng, song những sự thế gian và tính xấu nhận xuống chẳng cho lên.

Linh hồn tôi muốn lên cho khỏi mọi sự; mà xác thịt ép tôi xuống từng phục nó.

Vậy tôi phải đánh dẹp mình tôi, khôn nạn nặng nề lắm; vì chưng linh hồn muốn lên, mà xác thịt thì kéo xuống.

5 — Ôi ! lòng tôi cực sỉ là dường nào ! Vì hễ khi tôi vừa cầu nguyện, vừa suy gẫm sự trên trời, bỗng chúc những sự dưới đất liền ngăn trở.

Lạy Chúa tôi, xin chớ để tôi cách xa mặt Chúa, xin chớ giận ghét từ bỏ tôi tá Chúa.

Xin Chúa thương xem đến tôi, thì mọi sự xấu xa liền phải tan hoang như sét

đánh ; xin Chúa đoái lại, thì các chức kẻ thù đều tháo lui vỡ chạy, như phải mũi tên Chúa bắn.

Xin đem trí đem lòng tôi về Chúa, cho tôi đừng bỏ quên mọi sự đời này ; xin Chúa làm cho tôi chê bỏ những sự trái xác thịt cho chóng.

Lạy Chúa, là Đấng chơn thật vô cùng, xin hãy cứu giúp cho tôi khỏi xiêu theo sự dối trá.

Lạy Chúa rất dịu dàng, xin hãy đến mà xua đuổi những sự nhóp nhúa xấu xa ra khỏi lòng tôi.

Lại mỗi khi tôi cầu nguyện, thì hay chia lòng chia trí ; xin Chúa lấy lòng thương xót dong thứ cho tôi cùng.

Tôi xưng thật, khi tôi cầu nguyện, thì tôi bay lo ra lắm.

Có nhiều lần xác tôi ở chỗ này, mà linh hồn ở nơi khác, hằng xiêu theo những sự lo tưởng trong lòng.

Trí ở đâu thì tôi ở đó ; mà lòng tôi yêu sự gì, thì trí hay suy tưởng sự ấy.

Trí tôi hay tưởng nhớ những sự ưng lòng đẹp dạ, cùng những điều tôi quen ưa hạp.

6 — Cho nên Chúa là Đấng chơn thật, đã phán tỏ tường rằng : « kho tàng con ở đâu, thì lòng con cũng ở đó. »

Nếu tôi yêu nước thiên đàng, thì tôi vui lòng tưởng nhớ sự trên trời.

Như tôi yêu thế gian, thì mừng rỡ khi đặng sự vui thế gian ; mà lại buồn khi gặp sự khó.

Nếu tôi ưa sự xác thịt, thì năng tưởng đến những sự thuộc về xác thịt.

Ví bằng yêu chuộng linh hồn, thì vui lòng tưởng nhớ sự thiêng liêng.

Vì chưng hễ là tôi yêu giống gì, thì ham nghe ham nói về giống ấy ; lại khi tôi ở một mình, cũng còn mơ tưởng những điều ấy nữa.

Lạy Chúa, kẻ nào vì lòng kính mến Chúa mà bỏ hết mọi sự đời này, hãm dẹp tính mê nết xấu, đóng đinh xác thịt vào thánh Giá cho đặng giữ lòng sạch

sẽ, chẳng còn dính bén sự gì thế gian
bề trong bề ngoài, cho dễ nguyện cầu
cùng Chúa, và đáng biệp cùng các thiên
thần trên trời : thì bấy nhiêu kẻ ấy thật
là người có phước trọng mà chớ.

ĐOẠN THỨ BỐN MƯƠI CHÍN :

*Dạy về sự ước ao sống đời đời,
cùng về phần thưởng đã hứa cho
kẻ đặng trọn.*

1 — Khi con thấy ơn trên giục lòng
ước ao sự vui vẻ trên trời, những ước
trông linh hồn lìa xác, cho đặng xem
thấy Chúa sáng láng vô cùng, thì hãy mở
lòng cho rộng rãi, hứng vui ái mộ chịu
lấy ơn thánh Chúa ban xuống cho.

Con phải hết sức cảm tạ lòng ơn
lành Chúa đã khấng ở cùng con đường
ấy, đã thương yêu viếng thăm con, thối
thúc con cho sốt sắng, giúp đỡ con cho
mạnh mẽ, khỏi sa ngã về đàng thế gian.

Vì chúng chẳng phải là con đã lo liệu cùng gắng công mà đang làm vậy ; một bởi Chúa thương xem, muốn cho con nên hơn đức, nhứt là khiêm nhượng hơn, muốn cho con sắm sửa đánh giặc thiêng liêng, trứu mến Chúa hết lòng hết sức, cùng quyết chí làm tôi Chúa mọi ngày.

2 — Thường ngọn lửa cháy đỏ, mà chẳng khởi khói đen lên theo.

Cũng một lẽ ấy, có kẻ hết lòng ái mộ sự trên trời, nhưng mà cũng còn muốn một hai điều vừa ý riêng mình.

Cho nên dầu kẻ ấy gấn vó cầu xin sự gì mặc lòng, thì cũng chưa phải là có một ý xin vì lòng kính mến Chúa cho trọn vẹn.

Bởi đó những sự ước ao nài xin hết sức, thì thường cũng như vậy.

Vì chúng sự gì con làm, mà có hơi tìm ích riêng, thì chẳng đáng vẹn sạch cùng trọn lành đâu.

3 — Vậy con đừng xin những sự đẹp lòng cùng làm ích cho con làm chi, một

phải xin sự đẹp lòng cùng làm sáng danh Chúa mà thôi ; vì chưng nếu xét cho phải lẽ, thì phải theo ý Chúa phân định, hơn là theo lòng con mơ ước.

Tao đã rõ biết sự con ước ao, đã năng nghe lời con kêu van.

Con muốn đăng thông thả bây giờ, và hưởng phước thanh nhàn như con cái Đ. C. T. trên thiên đàng ; con tưởng đến quê thật đời đời ở trên trời đầy đầy mọi sự vui vẻ, thì con lấy làm sung sướng, muốn lên cho chóng ; song bây giờ chưa được, hãy còn phải ra công đánh giặc khó nhọc mà thử sức con đã.

Con ước ao cho đăng sự trọn tốt trọn lành, song bây giờ chưa đăng như ý con muốn đâu.

Chúa phán rằng : Tao là Đấng trọn tốt trọn lành ; con hãy đợi Tao phân định, hãy chờ nước Đ. C. T. đến.

4 — Con hãy còn phải chịu nhiều nỗi gian nan, mà thử lòng dưới đất này.

Một hai khi đặng vui mừng, song chẳng hề đặng vuông tròn phỉ dạ.

Cho nên dầu khi làm việc gì, hay là chịu sự gì nghịch ý, thì phải gắng sức mà ở cho vững vàng mạnh mẽ.

Phải coi tính người cũ, mà mặc lấy người mới.

Nhiều lần phải làm những sự con chẳng muốn ; lại phải bỏ những sự con muốn làm.

Kẻ khác toan sự làm gì, thì đặng như ý muốn ; mà con muốn làm, thì chẳng nên việc.

Kẻ khác nói thì người ta nghe ; mà con nói, thì chẳng ai thèm nghe.

Kẻ khác xin, thì đặng ; mà con xin thì chẳng đặng.

5 — Kẻ khác làm sự gì, thì thiên hạ ngợi khen ; còn con cũng làm, mà người ta không sá kẻ.

Người ta tin cậy kẻ khác làm việc nọ việc kia, mà coi con như người vô dụng, không làm đặng sự gì sớt.

Bởi đó cũng có khi tự nhiên chẳng khỏi phiền muộn ; song nếu con làm thình cam chịu, thì có công trọng lắm.

Chúa thường lấy những sự khó này, cùng nhiều sự khác như vậy, mà thử tôi tá trung ngãi, cho biết nó đã từ bỏ mình, đã dẹp xác thịt trong mọi sự được chừng nào.

Chẳng có khi nào con phải rán hãm dẹp ý riêng mình, cho bằng khi thấy những sự nghịch ý mình phải chịu ; nhứt là khi xét việc bề trên dạy làm, là việc bất tiện và chẳng có ích bao nhiêu.

Lại con là nhỏ, không dám cãi ý kẻ lớn, cho nên con phải bỏ ý mình mà theo ý người ta, thì lấy làm khó chịu.

6 — Nhưng mà nếu con suy những sự khốn khó thế ấy, là đều có ích, lại mau hết, và làm cho đặng phần thưởng rất trọng, thì chẳng lấy làm nặng nề, mà lại được vui lòng mạnh sức chịu khó mọi đàng.

Vì chưng nay cam lòng bỏ ý riêng mình một chút, thì sau sẽặng theo ý mình trên trời luôn.

Ở đó muốn sự gì, thì được sự ấy; ước ao làm sao, thìặng làm vậy.

Ở đóặng mọi sự tốt lành, mà chẳng lo sợ mất nữa.

Ở đó ý con hiệp cùng ý Chúa, nên chẳng còn ước ao sự gì bề ngoài, sự gì tư riêng nữa.

Ở đó chẳng có ai chống cãi, chẳng ai trách móc, chẳng ai ngăn trở, chẳng còn đến gì trái nghịch; sẽặng hết mọi sự ao ước, sẽặng phỉ lòng toại chí, chẳng còn thiếu sự gì nữa.

Ở đó kẻ đã chịu sỉ nhục, thìặng sang trọng; kẻ đã buồn bực rầu rĩ, đặng vui mừng khoái lạc; kẻ đã chịu ở nơi rất hèn thìặng ngồi toà cao trên nước thiên đàng đời đời.

Ở đó kẻ đã vưng lời chịu lụy, thìặng phần thưởng rất trọng; kẻ đã chịu khó đến tội, thìặng vui mừng quá hội; kẻ

đã khiêm nhượng hạ mình, thì đừng mũ
triều thiên rục rở.

7 — Vậy bây giờ con hãy hạ mình
xuống chịu lụy mọi người, chớ xét ai nói
lời này, ai dạy sự kia làm chi.

Song phải giữ đều này cho lắm : là
dầu kẻ lớn kẻ nhỏ, kẻ bằng con có nài
xin hay là tỏ ý muốn sự gì, thì con hãy
lấy làm phải lẽ, mà làm sự ấy cho hết
lòng.

Thiên hạ kẻ chuộng việc này, người
ưa sự khác, dầu dặng ngợi khen muôn
văn lần, cũng mặc người ta ; phần con
đừng yêu chuộng đi gì hết, một phải
vui lòng chịu khinh dể, và làm mọi việc
cho đẹp lòng Chúa, cho sáng danh Chúa
mà thôi.

Con phải ước ao một sự này, là dầu
sống dầu chết, hằng xin làm cho đẹp lòng
Chúa, cho sáng danh Chúa luôn.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI:

*Dạy khi buồn bực sâu nào phải phú
mình trong tay Đ.C.T. là thế nào.*

1 — Lạy Chúa, là Cha cả rất thánh,
đáng tạ ơn, đáng ngợi khen và bây giờ
và đời đời chẳng cùng; vì chưng Chúa
muốn làm sao, thì liền có như vậy; mà sự
Chúa làm, thì rất phải lẽ, rất tốt lành lắm.

Xin Chúa cho tôi tá vui mừng trong
Chúa, chẳng phải là vui cùng mình hay
là vui cùng ai đâu; vì chưng có một
Chúa là sự vui mừng và sự trông cậy
cùng là phần thưởng tôi; có một Chúa
làm cho tôi khoái lạc và đặt vinh hiển
mà chớ.

Tôi tá này nào có sự gì mà chẳng
phải là của Chúa ban? Nào có công gì
cho đặt sự ấy?

Mọi sự Chúa cho, là của Chúa đã dựng
nên hết thấy thấy.

Phần tôi từ bé đến lớn những khó khăn
nhọc nhằn mà thôi; tôi buồn bực rầu rĩ,

một hai khi chảy nước mắt; cũng có khi bối rối trong lòng, vì thấy sự khốn khó hầu đến.

2 — Tôi ước ao nài xin choặng vui mừng, choặng bằng an như con cái Chúa, là kẻ có ơn trên an ủi soi sáng.

Nếu Chúa ban ơn ấy cho tôi, thì linh hồn tôi mới đặng hoan lạc cùng sốt sắng ngợi khen Chúa.

Ví bằng Chúa ẵm mình đi, như Chúa thường quen làm, thì tôi chẳng có sức giữ điều răn cho sốt sắng; một phải cúi đầu xuống đất mà đánh ngực than van, vì Chúa chẳng còn soi sáng và phù hộ cho khỏi chước cám dỗ, như Chúa đã làm thuở trước.

3 — Lạy Chúa công bình và đáng ngợi khen vô cùng, nay đã đến giờ Chúa thử lòng tôi tá Chúa.

Lạy Chúa rất yêu mến, nay đáng cho tôi chịu khó vì Chúa một hai chút.

Lạy Chúa đáng tôn kính vô cùng, đã đến giờ Chúa định từ thuở đời đời, là

giờ bề ngoài tôi phải chịu như chết tạm vậy ; song thật bề trong hằng sống cùng Chúa luôn.

Phải chịu một ít đều hèn hạ, dễ dãi, chê cười, lo buồn trước mặt người ta ; chịu xác thịt làm khốn cực cho tiêu hao mòn mỏi, hầu đặng sống lại sáng láng vinh hiển cùng Chúa trên trời.

Lạy Cha rất thánh, Cha đã muốn đã định thế nào, thì nên thế ấy, như lệnh Cha dạy.

4 — Hễ bao nhiêu lần ta phải chịu gian nan khốn khó vì Chúa, bất kỳ bởi người nào mà ra, thì ấy là ơn trọng ban xuống cho kẻ Chúa thương yêu.

Mọi sự ta gặp ở đời này, đều bởi thánh ý Chúa đã phân định, chẳng phải là tình cờ mà có như vậy đâu.

Chúa để tôi phải hèn hạ, là phước cho tôi ; vì làm cho tôi biết giữ điều răn Chúa và bỏ lòng cậy mình kiêu ngạo.

Khi tôi phải xấu hổ nhục nhã, thì tôi đặng ích lắm ; vì khi ấy tôi mới biết kêu

xin Chúa an ủi, mà chẳng còn cậy người thế gian nữa.

Lại bởi đó thì tôi mới biết kính sợ Chúa đoán xét rất sâu nhiệm là thế nào ; dầu Chúa để người lành và kẻ dữ đều chịu khốn cực, thì cũng là công bình đích đáng.

5 --- Tôi đội ơn Chúa đã chẳng dong thứ, một lấy roi vọt mà sửa phạt tội tôi, để cho tôi phải chịu đau đớn, cay đắng, khốn cực bề trong bề ngoài.

Ở dưới thế gian này chẳng có người nào, cùng chẳng có sự gì làm cho tôi an lòng dặng, có một mình Chúa an ủi tôi dặng mà thôi ; vì Chúa là thầy thuốc chữa các linh hồn ; Chúa đánh phạt cho sợ, rồi chữa chuyên cho lành ; bỏ xuống ngục, rồi lại cho lên.

Chúa để cho tôi chịu khốn khó làm vậy, là có ý dạy dỗ tôi mà chớ.

6 — Lạy Chúa rất yêu dấu, này tôi ở trong tay Chúa, xin Chúa sửa phạt tôi, xin đánh lưng đánh cổ tôi cho tôi cúi đầu xuống vưng phục thánh ý Chúa, mà chừa cải tính lung lảng.

Xin Chúa làm cho tôi nên tôi tớ ngay lành khiêm nhượng, như Chúa thường làm thế ấy, cho tôi đặng theo ý Chúa mọi ngày.

Tôi xin phú mình và mọi sự tôi cho Chúa sửa trị ; tôi thà chịu quở trách bây giờ, hơn là để chịu phạt đời sau.

Chúa biết mọi sự kín nhiệm trong lòng người ta, chẳng ai giấu sự gì đặng sót.

Mọi sự hậu lai thì Chúa biết rõ ràng tường tận, chẳng đời phải có kẻ tau thừa về những sự xảy đến trong thế gian.

Chúa biết sự gì làm đặng cho tôi nên hơn đức hơn, cùng biết những sự khốn khó có sức giúp tôi khử trừ nết xấu là thế nào.

Xin Chúa cho tôi theo thánh ý Chúa mọi bề ; một mình Chúa biết tỏ tường linh hồn tôi đầy tội lỗi, xin chớ nỡ bỏ tôi làm chi.

7 — Xin Chúa cho tôi biết những sự nên biết, cho tôi yêu sự đáng yêu, ngại

khen sự đẹp lòng Chúa, yêu chuộng những sự Chúa lấy làm quý, cùng chê bỏ những sự Chúa lấy làm hèn.

Chớ để tôi đoán xét theo sự mắt thấy bề ngoài, cùng khỏi nghe lời kẻ mê muội dốt nát; song xin Chúa cho tôi biết suy xét rõ-rõ những việc thấy đặng, cùng những việc thiêng liêng, nhứt là nài xin cho biết sự gì đẹp lòng Chúa hơn.

8 — Kẻ xét đoán theo ngũ quan, thì thường sai lầm lắm; người thể gian yêu những sự xem thấy mà thôi, cho nên năng lầm lạc.

Đặng người ta lấy làm trọng làm lớn, nào có nên tốt nên lành hơn sao?

Khen ai khi chẳng đáng khen, thật là phỉnh phờ lầm lạc với nhau: kẻ dối trá khen người dối trá, kẻ kiêu ngạo khen người kiêu ngạo, đưa tối mắt khen người tối mắt, kẻ yếu đuối khen người yếu đuối; khen nhau như vậy, thì càng thêm xấu hổ mà chớ.

Ông thánh Phanxicô là người khiêm
nhượng nói rằng : Đ. C. T. biết ai thể nào,
người ấy là thật thể ấy, chẳng dặng hơn
nữa.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯỜI MỐT.

*Đay khi chẳng dặng làm việc trọng,
thì phải chí thú làm việc thường.*

1 — Con đi đàng nhơn đức chẳng
dặng sốt sắng cho luôn, cùng ở bậc cao
cho bền đỗ, mà suy gẫm sự mầu nhiệm
trên trời ; song bởi tính hư tổ tông truyền,
thì chẳng khỏi xuống bậc thấp hèn một
hai khi ; lại dầu con lấy làm cực sĩ ưu
phiên, thì cũng phải lãnh gánh nặng nề
khốn nạn đời này chẳng khỏi dặng.

Bao lâu còn mang xác thịt hư nát này,
thì còn mắc phải phiền muộn cực lực
bấy lâu.

Ấy vậy linh hồn còn ở trong xác, thì
chẳng khỏi than van xác thịt nặng nề ;
bởi vì chẳng dặng sốt sắng làm việc
thiên liêng, và nguyện gắm cho bền đỗ.

2 — Khi ấy thà con cứ chí thú làm việc lành .hèn mọn, việc bề ngoài, cho vui lòng giải trí ; lại phải trông cậy vững vàng Chúa sẽ ban ơn cho ; hãy bằng lòng chịu khô khan trong linh hồn, chịu ở nơi cách đây, cho đến khi Chúa lại đến viếng thăm mà cứu cho khỏi mọi sự lo buồn khốn cực đường ấy.

Vì chưng Chúa sẽ làm cho con quên hết những việc nhọc nhằn khi trước, và đặt bằng an trong lòng.

Khi ấy Tao sẽ tỏ sự mầu nhiệm trong Thánh kinh, và giục lòng con chạy cho mạnh mẽ trong đàng phước đức.

Thì khi ấy con sẽ nói rằng : thật những sự khốn khó đời này chẳng có xứng đáng cùng phần phước rất trọng để dành cho ta đời sau.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI HAI :

Dạy phải biết mình có tội đáng phạt, hơn là đáng an ủi.

1 — Lạy Chúa, tôi chẳng đáng Chúa đến viếng thăm an ủi tôi ; cho nên Chúa để tôi thốn thiếu rầu rĩ, thì công bình phải lẽ lắm.

Dầu tôi chảy nước mắt ròng ròng như nước biển, cũng chưa đáng Chúa an ủi tôi.

Tôi một đáng sửa phạt cùng đáng đánh đòn ; vì đã làm lỗi nhiều điều, phạm nhiều tội trọng mất lòng Chúa.

Vì vậy, nếu xét cho phải lẽ, thì tôi chẳng còn đáng nghe lời Chúa an ủi chút nào nữa.

Song Chúa rất nhơn từ hay thương xót, chẳng muốn để cho những vật đã dựng nên phải hư mất ; lại muốn tỏ ra cho thiên hạ biết của cải rất quý trọng, là những ơn lành Chúa hằng ban cho kẻ yếu đuối, thì Chúa chẳng xét có công gì

chăng, một kháng làm cho tôi tá Chúa vui mừng quá trí khôn lường.

Vì chưng Chúa an ủi thì được vui lòng trời xa hơn người đời chuyện vãn an ủi nhau ngàn trùng,

2 — Lay Chúa, nào tôi có công gì mà Chúa ban ơn vui mừng thần diệu thế ấy?

Tôi suy lại, tôi chưa làm đặng việc gì lành, song thấy hằng chịu về sự trái, mà trễ nải chẳng lo chữa cải.

Thật có như vậy, chối chẳng đặng. Nếu tôi dám chữa mình, âu là có Chúa chứng sự, mà chẳng có ai bình tôi đặng.

Bởi tội lỗi, thì tôi đáng xuống địa ngục, chịu thiêu đốt đời đời.

Tôi xưng thật, tôi đáng chịu mọi sự xấu hổ nhạo cười, và chẳng đáng xen hàng cùng kẻ sốt sáng kính mến Chúa. Dầu tôi lấy làm tội hổ, nhưng mà tôi phải cứ thật cáo mình, hầu Chúa lấy lòng thương xót, mà dong thứ cho tôi.

3 — Tôi là tội nhờn xấu hổ mọi đàng, còn nói gì nữa?

Tôi chẳng có lẽ gì mà nói dặng; một nói lời này mà thôi; tôi có tội, tôi có tội, lay Chúa, xin thương xót, mà tha thứ cho tôi.

Xin Chúa để cho tôi một ít lâu, hầu tôi kịp kêu van, khóc lóc, đau đớn, ăn năn, trước khi tôi vào đất kẻ chết, là nơi tối tăm u ám muôn đời.

Chúa dạy kẻ có tội, trước hết phải ăn năn thống hối hạ mình xuống vì tội.

Vậy hễ ai thật lòng khiêm nhượng ăn năn tội nên, thì mới nên trông cậy khỏi tội, mới được an lòng, hết lo sợ, khỏi cơn thanh nộ hầu đến, mà dặng ơn thánh đã mất, cùng dặng kết nghĩa lại cùng Chúa như khi trước.

4 — Lay Chúa, lòng khiêm nhượng ăn năn thấm thiết là cửa lễ rất đẹp lòng Chúa, hơn là dưng hương thơm tho trên bàn thờ.

Ấy là như thuốc thơm quý báu Chúa khứng để cho Madalêna xúc chơn Người; vì chưng lòng khiêm nhượng ăn năn tội, thì Chúa chẳng hề từ bỏ bao giờ.

Lòng khiêm nhượng ăn năn là nơi kẻ có tội ẩn mình cho khỏi quỷ dữ, là phương thể sửa mình và rửa cho sạch những bợn nhơ tội lỗi.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯỜI BA.

Ơn Đ. C. T. chẳng xuống đặng trong lòng kẻ yêu thế gian.

1 — Ơn Đ. C. T. rất quý trọng, chẳng chịu xuống trong lòng kẻ theo những sự bề ngoài, và sự vui đời nầy đâu.

Muốn chịu lấy ơn thánh, thì phải bỏ mọi sự ngăn trở.

Hãy kiếm nơi vắng vẻ, mà ở đó một mình ; chớ ham chuyện văn cùng ai, một phải kêu xin cùng Chúa cho sốt sắng, hầu đặng lòng ăn năn thống hối cùng giữ linh hồn cho sạch tội.

Đừng sợ chi các việc thế gian ; một chăm lo việc Chúa hơn hết mọi sự đời nầy.

Vì chúng con muốn làm việc Tao cho tử tế, mà cũng ham vui giả thế gian, thì chẳng lẽ đặng.

Phải xa lánh bà con, bạn hữu, nghĩa thiết, và dứt bỏ mọi sự vui vẻ đời này.

Mà giữ lời ông thánh Vôô khuyến bảo bốn đạo, phải xem mình như người khách và kẻ đi đường vậy.

2 — Hẳn thật kẻ chẳng dính bén sự gì thế gian, đến giờ chết thì dễ trông cậy Đ. C. T. là đường nào !

Song le ai còn yếu đuối trong linh hồn, thì chưa biết đem lòng ra cho khỏi mọi sự đời ; và người nào còn mê xác thịt, thì cũng chưa đặt thông thả trong lòng.

Ai muốn nên người như đức thật, thì phải lánh kẻ xa người gần, mà lại trước hết phải bỏ mình cho trọn.

Nếu con đã hãm dẹp tính khí con yên rồi, thì dễ ép mọi sự khác nhau phục con.

Thắng đặt mình cho trọn, ấy là thắng trận toàn công.

Vì chưng ai biết cai trị mình, mà bắt xác thịt chịu phép linh hồn, và ép linh

hồn vưng linh Chúa mọi bề, thì người ấy thật thắng trận mình, cùng cả và thế gian nữa.

3 — Vậy, nếu con muốn lên bậc rất cao trọng này, thì bây giờ con phải lấy lòng phẫn chấn tra tay cầm rìu chặt gốc đứt rễ cho tuyệt chứng hay yêu mình trái lẽ, cùng tính ham ích lợi phân xác.

Mọi sự dữ ta phải hãm dẹp, thì thấy đều bởi tính yêu riêng mình quá lẽ mà ra ; cho nên phải sửa tính ấy đã, mới đăng bằng an luôn mà chớ.

Song có ít kẻ ra sức bỏ mình cho trọn, mà lo việc thiêng liêng ; cho nên còn mắc nhiều điều ngăn trở rối rắm, chẳng đăng đem trí lên cao.

Nhưng mà ai muốn ở cùng Tao cho thông thả, thì phải dẹp xác thịt, khử trừ tính mê nết xấu, chẳng còn yêu chuộng vật gì thế gian nữa.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯỜI BỐN.

Tính người ta và ơn thánh, thì khác nhau.

1 — Con phải xem xét cho cẩn thận, cho biết tính người ta hay là ơn thánh giục lòng con, vì hai sự này rất đối nghịch nhau mà khó phân biệt lắm ; có một kẻ nhơn đức và có ơn trên soi lòng, mới rõ biết đặng mà thôi.

Tuy là ai nấy ước ao sự lành, và khi nói khi làm cũng có ý lành ; nhưng mà nhiều khi lầm, tưởng là việc lành, song chẳng phải là việc lành thật.

Tính tự nhiên quỉ quái, hay dễ dằn làm chước móc, mà đối người ta, hằng tìm ích riêng cho mình mà thôi.

Song ơn thánh cứ một đàng ngay thật, chẳng nghiêng chịu sự xấu, chẳng phỉnh phờ dối trá, một làm mọi sự vì Đ. C. T., cùng nghĩ ngơi trong Chúa.

2 — Tính người ta chẳng muốn chết, chẳng muốn chịu khó, chẳng muốn chịu

thua, chẳng muốn làm bề dưới chịu phép ai.

Ơn thánh, thì muốn hãm mình, chống trả xác thịt, làm bề dưới, chịu thua kém, chẳng muốn theo ý riêng; muốn giữ luật phép cho nhất, chẳng muốn cai trị ai; muốn sống mà ở cùng Chúa luôn, hằng sẵn lòng thuận theo ý mọi người vì Chúa.

Tính xác thịt có ý làm việc cho mình được nhờ, giúp người ta cho mình được lợi.

Song ơn thánh chẳng lo cho mình nhờ, một muốn cho nhiều người được ích.

Tính xác thịt ham người ta ngợi khen kính chuộng mình.

Mà ơn thánh hằng đứng mọi sự sang trọng vinh hiển cho Đ.C.T.

3 — Tính xác thịt sợ người ta khinh dễ chê cười.

Ơn thánh thì sẵn lòng chịu xấu hổ, cho sáng danh Đ.C.Giêsu.

Tính xác thịt muốn nghỉ ngơi thông dong vô sự.

Song ơn thánh chẳng chịu ở không, mà lại ham làm việc khó nhọc.

Tính xác thịt ưa những vật thanh quý lạ lùng, chẳng muốn dùng đồ hèn hạ thô kịch.

Ơn thánh thì ưa những thứ tầm thường hèn hạ, chẳng nệ dùng đồ thô, mặc áo cũ.

Tính người ta lo lắng về sự đời này; khi đặng lợi thì mừng, khi thiệt hại thì buồn; khi ai nói động đến mình, thì giận.

Ơn thánh, thì chăm lo việc đời sau, chẳng dính bén sự gì dưới thế; khi mất của cải, chẳng rối lòng; bị nhạo cười cũng chẳng buồn chí; vì đã sắm của quý trọng và phước vui vẻ ở trên trời, chẳng hề sợ mất.

4 — Tính loài người hay tham lam, ít muốn ban phát cho ai, một muốn người ta cho mình, hay yêu chuộng của riêng mình.

Mà ơn thánh, thì khoan hơn, thương hết mọi người, chẳng ham của riêng ; có ít, cũng bằng lòng ; muốn cho, hơn là muốn lấy.

Tính loài người chịu về các vật thế gian, yêu xác thịt, muốn đi đông dài, ưa những sự giả trá vô ích.

Song ơn thánh giúp ta đến cùng Chúa và đi đàng phước đức, từ bỏ các vật, trốn lánh thế gian, ghét sự xác thịt ước ao, hăm dẹp tính lo ra đông dài, hờ người chẳng muốn ra mặt với thiên hạ.

Tính người ta lấy sự vui sướng ở đời này làm thích tình toại chí.

Ơn thánh chẳng chịu làm vậy, một muốn vui mừng trong Chúa, là Đứng tốt lành vô cùng.

5 — Tính loài người chẳng hề làm việc gì, mà chẳng trông được ích được lợi cho mình ; có làm ơn nghĩa cho ai, thì trông trả công cho bằng, hay là nhiều hơn ; hoặc muốn cho người ta khen, hoặc có ý cho người ta thương giúp ; lại ước

ao người ta lấy việc mình, ơn mình làm trọng làm quý.

Ơn thánh chẳng màng chi công linh phần thưởng ở đời này, một ước trông cậy Chúa là phần thưởng mà thôi ; chẳng ước ao cho nhiều của cải, một xin vừa đủ cho đừng lo việc rồi linh hồn.

6 — Tính người ta vui mừng vì có nhiều họ hàng, bạn hữu, khoe mình bởi dòng dõi sang trọng ; muốn đẹp lòng quan quyền, hay a dua kẻ phú quý, tưng khen kẻ giống mình.

Ơn thánh, thì dầu kẻ nghịch cũng thương yêu, chẳng cậy mình nhiều bạn hữu, chẳng xem sao dòng họ phú quý ; một lấy phước đức làm trọng mà thôi.

Hay thương giúp kẻ khó, chẳng đua nịnh với kẻ giàu ; thương kẻ ngay lành, chẳng lấy lòng kẻ có quờn phép, vui mừng cùng kẻ thật thà hơn là người dối trá.

Hằng khuyên bảo kẻ lành làm việc lành thêm, và tập các phước đức cho đáng nên giống Đ. C. Giêsu.

Tính người ta khi thiếu thốn cực khổ, liền giận hờn trách móc.

Song ơn thánh, dầu nghèo khổ mọi bề, cũng hằng vui lòng cam chịu.

7 — Tính người ta có cái lẽ bàn giải việc gì, thì qui hết cho mình.

Ơn thánh thì đem mọi sự về Đ. C. T., là cội rễ muôn vật; chẳng tưởng mình có sự gì lành, chẳng kiêu ngạo cậy mình, chẳng hay cái lấy, chẳng lấy ý mình làm hơn ý kẻ khác; song suy tưởng, bàn luận việc gì, thì phú mặc ý Chúa khôn ngoan vô cùng đoán xét.

Tính người ta muốn biết sự kín, ham nghe tin lạ; muốn tỏ mình ra bề ngoài, ham thử nhiều việc, ra sức cho thiên hạ biết mà khen mình tài năng trí huệ.

Ơn thánh chẳng thêm việc mới lạ; biết những sự ấy bởi lòng hư hốt mà sinh ra; vì chưng dưới đất này chẳng có sự gì mới lạ và bền đỗ đặng.

Vậy ơn thánh dạy bầm dẹp ngũ quan, đừng ý tài cậy trí, đừng khoe trẻ việc

mình ; như có làm việc gì tốt đáng khen, thì lấy lòng khiêm nhượng mà giữ cho kín ; lại trong mọi việc làm, cùng mọi đều thuộc biết, thì chỉ lo cho có ích phần hồn, cho sáng danh Đ. C. T.

Chẳng muốn cho người ta khen mình, khen việc mình làm, một muốn ngời khen Đ. C. T. có lòng thương yêu rộng rãi mà ban cho ta mọi ơn mọi phước.

8 -- Ơn thánh nầy là ơn soi sáng bởi trên trời, là ơn riêng, là dấu chỉ những kẻ Đ C T đã chọn, và làm cho trông cậy vững vàng sẽ đặng rồi linh hồn. Ơn thánh đem lòng người ta lên khỏi mọi sự dưới đất mà yêu sự trên trời, và làm cho bỏ xác thịt, mà nên người thiêng liêng.

Ấy vậy, càng ra sức đánh dẹp cho thắng tính xác thịt, thì càng đặng nhiều ơn thánh xuống cho ; lại đặng ơn thánh hằng ngày hằng xuống viếng thăm sửa sang linh hồn cho ra tốt lành, nên giống hình ảnh Đ C T mà chớ.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI LĂM :

*Tình người ta yếu đuối hư hốt,
mà ơn thánh thì có sức mạnh.*

1 — Lạy Chúa tôi, Chúa đã sinh ra tôi giống hình ảnh Chúa tôi, Chúa đã tỏ ra cho tôi biết ơn thánh là của quý trọng là dường nào, cùng rất cần kíp cho đăng rỗi linh hồn ; xin Chúa han ơn ấy cho tôi đăng thẳng tính hư nết xấu, kéo nó dắc tôi theo đàng tội lỗi, phải hư mất đời đời.

Tôi từng biết trong mình tôi có tính mê tội lỗi, hằng chống cãi lương tâm luôn ; nó hằng dắc tôi theo xác thịt ; nếu Chúa chẳng ban ơn thánh mà giúp lòng tôi cho sốt sắng, thì tôi không sức mà chống trả nó đăng.

2 — Phải có ơn trọng Chúa ban cho, mới dẹp đăng tính hư xiêu về sự trái từ thuở bé.

Vì chưng ông Adong, là Tổ tông ta, đã phạm tội làm hư tính loài người, lại đã truyền nhiễm tính hư ấy cho thiên hạ.

Vốn xưa Đ C T dựng nên loài người có tính tốt lành ngay thật ; mà bây giờ bởi tội nên tính ấy ra hư hèn yếu đuối ; bởi vì nếu để tự ý nó, chẳng có ơn thiêng gàn trở, thì nó bằng chịu về đảng trái sự lành luôn.

Vì chưng sức lực linh hồn còn lại chút đỉnh, khác nào tàn lửa ẩn trong tro vậy.

Ấy là lương trí đã bị tối tăm mờ mịt, còn biết phân biệt lành dữ chơn giả ít nhiều mà thôi ; nhưng mà chẳng có sức làm mọi việc phải lẽ, trí khôn chẳng còn hiểu sự chơn thật cho tường, tâm tình chẳng còn ghét dữ yêu lành cho mạnh mẽ.

3 — Lạy Chúa tôi, bởi đó cho nên linh hồn tôi yêu chuộng luật Chúa, vì biết luật Chúa tốt lành, công bình và đáng kính, cấm mọi sự dữ, và dạy lánh mọi giống tội.

Nhưng mà xác thịt thì làm tôi tội lỗi, nghe theo đảng trái hơn là lẽ phải.

Bởi đó trong mình tôi muốn sự lành, song làm chẳngặng cho thành việc.

Bởi đó nhiều lần tôi dốc lòng làm việc lành, mà thiếu ơn trên giúp sức, nên làm không nổi, hoặc có gặp sự gì trắc trở một chút, thì liền bỏ qua.

Bởi đó dầu tôi biết đang phước đức, và hiểu tỏ những việc phải làm, song xác thịt nặng nề dần tôi xuống, chẳng cho chỗi dậy mà tấn tới trong đang tròn lành.

4 — Lạy Chúa, ơn thánh thì rất cần kíp cho tôi ra tay làm việc lành, cùng làm hẳn hoi bền đỗ cho hoàn tất.

Vì chưng nếu chẳng có ơn Chúa, thì tôi chẳng làm được sự gì nên ; có ơn thánh giúp tôi, thì tôi làm nên mọi việc.

Ôi ! ơn thánh quý báu cần kíp là dường nào ! không có ơn thánh thì các công linh người thế, các tài đức loài người cũng không đáng kể là trọng.

Lạy Chúa, không có ơn thánh, những tài năng, của cải, những sự xinh tốt mạnh mẽ, những trí huệ thông minh, ngôn ngữ khẩu thiệt, thì trước mặt Chúa phải kể như không vậy.

Vì chưng sự tốt lành về bản tính ta, là ơn chung Chúa ban cho, bất luận là kẻ lành người dữ; còn ơn thánh đức mến là phước riêng ban cho những kẻ Chúa đã chọn, hầu đáng hưởng phước đời đời.

Ơn thánh trời xa hơn mọi ơn khác là thế nào ! vì chưng dầu đặng ơn nói tiên tri, làm phép lạ, dầu biết suy lường lẽ cao sâu mầu nhiệm, nếu chẳng có ơn thánh, thì các ơn ấy chẳng quý trọng là bao nhiêu.

Lại dầu có đức tin, đức cậy và mọi đức khác, mà thiếu ơn đức mến, thì chẳng đặng đẹp lòng Đ C T.

5 — Ôi ! ơn thánh rất châu báu là dường nào ! vì làm cho kẻ có lòng khó khăn đặng giàu có phước đức, làm cho kẻ phú quí giữ lòng khiêm nhường.

Xin ơn thánh hãy đến xuống đầy dẫy lòng tôi cho sớm, hầu tôi đặng vui mừng Chúa ; chớ để linh hồn tôi khô khan mỗi nhọc, mà phải ngắt đi chẳng.

Lạy Chúa, xin ban ơn thánh cho tôi ;
vì chưng dầu tôi chẳng dâng những sự
xác thịt ước ao, nếu tôi dâng ơn Chúa,
thì đã đủ phỉ lòng, chẳng thiếu đi gì nữa.

Dầu tôi phải chịu nhiều nỗi gian nan
khốn khó, nếu có ơn Chúa, thì tôi chẳng
sợ chút nào.

Ơn thánh là sức mạnh tôi, làm cho tôi
biết lo liệu, và giúp đỡ tôi mọi đàng.

Ơn thánh mạnh thế hơn các kẻ nghịch
thù, và khôn ngoan hơn mọi người cao trí.

6 — Ơn thánh là thầy dẫn dắt chơn
thật, dạy giữ luật phép, soi trí mở lòng,
giúp đỡ khi túng ngặt, an ủi kẻ âu lo,
hay khử trừ tính nhát sợ, lại giục lòng
cho sốt sắng chảy nước mắt ra.

Chẳng có ơn thánh, thì tôi ra cái gì, một
nền như nhánh khô khúc gỗ vô ích vậy.

Lạy Chúa, xin hằng xuống ơn phù hộ
tôi trước sau, và giúp tôi siêng năng
làm việc lành phước đức chẳng khi dừng,
vì công nghiệp Đ C Giêsu là con Đ C T
Amen.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI SÁU :

Dạy phải từ bỏ mình, cùng vác thánh giá theo chơn Đ C Giêsu.

1 — Con càng dặng ra khỏi mình là bao nhiêu, thì càng đến gần Chúa là bấy nhiêu.

Bỏ mọi sự bề ngoài cho dứt, thì bề trong dặng bằng an : cũng một lẽ ấy, bỏ mình cho tận tuyệt, thì dặng kết hiệp cùng Đ C T.

Tao muốn cho con học tập bỏ ý riêng cho trọn, mà vưng theo thánh ý Chúa, chẳng còn dám chống cãi năn nỉ chút nào nữa.

Hãy theo Tao : Tao là dặng, là sự thật, là sự sống. Chẳng có dặng, lấy gì mà đi ? chẳng có sự thật, lấy gì mà biết ? chẳng có sự sống, lấy gì cho dặng sống ? Tao là dặng phải theo, Tao là sự thật phải tin, Tao là sự sống phải trông cậy.

Tao là dặng đi không lầm lạc, Tao là sự thật chẳng sai lầm, Tao là sự sống vô cùng.

Tao là đang ngay thẳng, là sự thật rất cao cả, là sự sống thật, là sống thanh nhàn vui vẻ, là sống hằng có đời đời.

2 — Muốn hằng sống, hãy giữ điều răn.

Muốn biết sự thật, phải tin lời Tao.

Muốn nên trọn lành, phải thí hết của.

Muốn làm môn đệ Tao, phải từ bỏ mình.

Muốn cho đang sống vui vẻ đời đời, phải chê sống tạm đời này.

Muốn đang lên cao trên trời, phải hạ mình xuống dưới đất.

Muốn vinh hiển cùng Tao, phải vác thánh giá theo Tao.

Vì chúng có một kẻ làm tội thánh giá, sẽ đang phước và sự sáng thật mà chớ.

3 — Lạy Đ C Giêsu, đang Chúa chỉ dạy, thì hẹp lắm ; mà người thế gian hay chê bỏ, xin cho tôi bỏ thế gian, mà theo con Chúa.

Vì chúng đây tớ chẳng lớn hơn chủ nhà, học trò chẳng hơn quan thầy đang.

Này tôi tá Chúa muốn tập tành bắt chước tính nết Chúa ; nhờ đó mới đặng rồi linh hồn, mới đặng nên thánh.

Dẫu tôi đọc sách nào, nghe lời gì mà chẳng chỉ về tánh hạnh Chúa, thì tôi cũng chẳng lấy làm phỉ lòng toại chí cho thật.

4 — Con đã học đã biết những sự ấy, nếu ra sức mà giữ lấy, thì sẽ đặng phước chẳng sai.

Người nào biết giữ điều răn Tao, ấy là kẻ yêu mến Tao ; mà Tao sẽ thương yêu nó, sẽ tỏ mình Tao cho nó, và cho nó ngồi cùng Tao trong nước Cha Tao mà chớ.

5 — Lạy Đ. C. Giêsu, xin y theo lời Chúa phán hứa ; xin cho tôi xứng đáng chịu lấy ơn này.

Tôi đã lãnh đã rước thánh giá bởi tay Chúa, thì tôi vui lòng vác, mà vác cho đến chết, như Chúa đã dạy.

Thật tu trì cho phải phép, ấy là vác thánh giá luôn ; mà nhờ thánh giá dẫn lên thiên đàng.

Đã nghiêng vai vác lấy, thì chẳng nên tháo lui từ bỏ.

6 — Ôi ! ớ anh em, ta hãy rập một ý cùng nhau, cứ việc tấn tới, có Đ C Giêsu sẽ ở cùng ta.

Ta đã chịu lấy thánh giá nầy vì Đ. C. Giêsu, ta phải quyết lòng vác vì Đ. C. Giêsu, cho đến cùng.

Có Đ. C. Giêsu. làm tướng dẫn đàng cho ta, sẽ giúp sức cho ta.

Kìa có vua ta xông vào chiến trận trước mặt ta, sẽ đánh giúp ta chẳng sai.

Ta hãy theo chơn Đ. C. Giêsu cho mạnh mẽ, chớ sợ làm chi ; thà chết giữa chiến trường, cho can đảm vang danh, chẳng thà bỏ thánh giá mà chạy cho nhor danh xấu tiếng.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI BẢY :

Dạy chớ sờn lòng, vì hay sa ngã lỗi lầm.

1 — Ớ con, lấy lòng khiêm nhượng nhịn nhục mà chịu gian nan khốn khó

thì đẹp lòng Chúa, hơn là vui mừng sốt
sắng đương khi đang thanh lợi may mắn.

Nhơn sao nghe trách móc một hai điều
nhẹ nhẹ, thì con đã phiền lòng rối trí?

Dẫu người ta có trách con hơn nữa, lẽ
thì con đành lòng cam chịu mới phải.

Con nghe những lời nghịch ý, thì hãy
bỏ qua ; vì chừng chẳng phải là điều gì
mới lạ ; lại con sống bao lâu, thì cũng
còn gặp nữa, chẳng khỏi đang.

Khi chẳng gặp sự gì nghịch ý, thì cũng
khá hân hoi mạnh mẽ.

Lại cũng biết lấy lời lấy lẽ an ủi
khuyên bảo người ta chịu khó vững
vàng ; mà rủi khốn khó đến cửa con, thì
con liền ngã lòng rùn chí, hết hay hết
giỏi.

Hãy xét coi con yếu đuối là dường nào,
con gặp cơn gian nan một chút, thì
thường đã lấy làm khó chịu ; song phải
biết, chịu khốn khó làm vậy thì có ích
cho linh hồn lắm.

2 — Hãy ra sức giữ mình bằng an, nếu gặp sự gì làm cho phiền dạ, thì chớ sờn lòng rối trí lâu dài làm chi.

Ví bằng chẳng vui lòng đặng, ít nữa là phải chịu cho bằng lòng mà chớ.

Hoặc có lời nào trái tai, nổi giận, thì hãy cầm mình lại; chớ để miệng lưỡi nói ra lời gì trái lẽ, kéo làm gương xấu cho kẻ yếu đuối.

Như vậy thì cơn giận mau nguôi, và ơn thánh sẽ làm cho con yên lòng, bớt phiền muộn.

Chúa phán rằng: « nầy có Tao ở đây; như con tin cây kê xia cho sốt sáng, thì Tao sẵn lòng giúp cùng làm cho con vui mừng hơn khi trước bội phần.

3 — Hãy ở bằng an vững vàng, mà dọn mình chịu khó hơn nữa.

Dầu gặp sự khốn khó liên, hay là hằng mắc phải chước cám dỗ nặng nề, thì chớ bỏ lòng trông cậy.

Vốn con là người ta, chẳng phải là Đ.C.T; con là xác thịt, chẳng phải là thiên thần.

Con giữ mình như đức sống một mực luôn luôn làm sao đặng? Dầu thiên thần trên trời, dầu tổ tông trong địa đàng, cũng chẳng đặng sự ấy.

Tao hay an ủi kẻ âu lo, cứu giúp cho khỏi tai nạn; lại ai nhìn biết sức mình yếu đuối hèn hạ, thì Tao nhắc kẻ ấy lên cùng Đ. C. T.

4 — Lạy Chúa, tôi phải cảm ơn hết sức, vì lời Chúa phán rất êm ái dịu ngọt quá hơn mật ong trong miệng tôi bội phần.

Nếu chẳng có lời Chúa như lành an ủi lòng tôi cho vững vàng, thì tôi chịu cực khổ túng ngặt thế ấy làm sao đặng?

Miễn là tôi đặng vào cửa thiên đàng, thì phải chịu khổ cực mấy cũng không sao.

Xin hãy xuống phước cho tôi trong giờ sau hết, hầu tôi đặng chết lành.

Lạy Chúa, xin hãy nhớ đến tôi, và dẫn tôi đi đàng chính cho đến nước Chúa tôi.

Amen.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI TÁM :

Dạy chó suy xét những lẽ cao sâu, và những ý mầu nhiệm Đ. C. T. làm chỉ.

1 — Con phải giữ, chó bàn luận về những sự cao sâu kín nhiệm Đ. C. T. đoán định : nhưn sao bỏ người này, mà xuống ơn cho người kia thể ấy ; nhưn sao có kẻ phải gian nan đường này, có ngườiặng thanh lợi thể kia.

Những lẽ ấy quá trí loài người ta ; dầu có luận lý phân giải mấy, cũng chẳng hiểu ý mầu nhiệm Đ. C. T. đặng.

Ấy vậy, khi nào quỉ dữ xui giục, hay là kẻ tọc mạch có hỏi những sự thể ấy, thì phải lấy lời tiên tri kia mà đáp lại rằng : « Lạy Chúa rất công bình, Chúa đoán xét rất chính trực ».

Lại rằng : « Chúa đoán xét rất chơn thật, công bình vô cùng ».

Phải kính sợ lý đoán Chúa, mà chẳng nên tra xét, vì chừng trí người ta chẳng có sức suy cho thấu đặng.

2 — Lại chớ tra xét cái lẽ về công nghiệp các thánh : ông thánh nào hơn đức hơn, hay là lớn hơn trên nước thiên đàng.

Cãi nhau làm vậy hay sinh bất thuận cùng kinh địch vô ích, hay dưỡng nuôi tính kiêu ngạo khoe mình ; bởi đó người ta hay phân bì và cãi lầy nhau ; vì chưng người nầy chuộng đứng thánh nầy hết lòng, người kia khen đứng thánh khác hết sức.

Bàn luận cho biết những sự thể ấy chẳngặng ích gì ; lại càng làm mất lòng các thánh hơn nữa ; vì chưng Chúa ghét kẻ bất thuận, mà yêu kẻ an hoà ; vì kẻ khiêm nhượng mớiặng an hoà, còn kẻ kiêu ngạo thì không.

3 — Có kẻ yêu mến thánh nầy thánh kia hơn hết, mà chẳng phải bởi ơn Chúa soi lòng, một bởi tính tự nhiên xui khiến mà thôi.

Vốn Tao là đứng gây dựng các thánh thấy thấy ; Tao đã ban ơn thánh, Tao đã thưởng vinh hoa.

Tao tỏ biết công nghiệp từ người ;
Tao đã xuống ơn rất dịu dàng, mà đổ
đi dàng như đức.

Tao đã chỉ định, đã thương yêu những
kẻ ấy từ thuở đời đời, Tao đã chọn kẻ ấy
giữa thế gian, chẳng phải kẻ ấy chọn
Tao trước.

Tao lấy ơn thánh mà kêu gọi, lấy lòng
lành mà khuyên dỗ ; để cho mắc phải
nhiều sự gian nan mà thử lòng.

Tao đã an ủi cho vui mừng quá bội ;
Tao đã giúp cho bền đỗ, Tao đã thưởng
công linh chịu khó.

4 — Tao nhìn hết các bậc thánh trên
trời, bất luận bậc cao bậc rớt, Tao cũng
đều thương yêu quá hậu thấy thấy.

Phải ngợi khen Tao trong các thánh
hết thấy, phải cảm tạ tôn kính Tao trên
hết mọi sự về mỗi một đấng thánh ; vì
chúng dầu chưa có công gì riêng, mà
Tao đã chọn đã ban phần thưởng rất quý
trọng dường ấy.

Ấy vậy ai chê thánh nhỏ trên thiên đàng, thì cũng chẳng kính chuộng thánh lớn ; vì chưng thánh lớn thánh nhỏ cũng là thánh Tao phong Tao chọn.

Người nào chẳng kính vì một đấng thánh, thì cũng là phạm đến Tao cùng các thánh khác nữa.

Vì đức kính mến, như dây buộc, làm cho các thánh hiệp làm một cùng nhau, đặng một ý một lòng cùng nhau, và yêu nhau trong Chúa, như thể trên trời có một đấng thánh vậy.

5 — Vả lại còn một sự nầy càng trỗi xa hơn nữa, là các thánh kính mến Chúa hơn là yêu mình, hơn yêu phần phước thưởng công mình nữa.

Vì chưng đã đặng nhắc lên khỏi mình, chẳng còn yêu mình, một yêu mến Chúa, và nghỉ an khoái lạc trong Chúa mà thôi.

Chẳng có sự gì làm đặng cho hết yêu mến làm vậy, hay là cho yêu sự gì khác ; vì chưng hằng thấy tỏ tường Đấng chọn thật vô cùng, thì lửa kính mến hằng cháy trong lòng chẳng hề tắt đặng.

Vậy người thế gian xác thịt, chỉ biết ham vui riêng mình mà thôi, cho nên đừng bàn luận về phần phước các thánh trên trời.

Vì cứ theo tính ý mình mà bàn giải thì hoặc thêm hoặc bớt, chẳng nhằm sự thật vô cùng đặng.

6 — Nhiều người lầm làm vậy, là bởi vì nó mê muội không hiểu, nhứt là kẻ chẳng đặng ơn soi sáng bao nhiêu, thì chẳng biết thương yêu ai vì Đ. C. T.

Như nó thương yêu ai, hay là kết nghĩa cùng người nào, thì là bởi tính ưa người ấy ; cho nên nó ăn ở với đời thế nào, thì tưởng trên trời cũng thế ấy.

Người ít hơn đức và kẻ có ơn trên soi sáng, đoán xét gì thì khác xa nhau lắm.

7 — Cho nên con phải giữ mình cho lắm, chớ tọc mạch mà bàn luận những sự quá trí mình ; song hãy lo lắng ra sức lên nước thiên đàng, dầu ở bậc rốt hết, thì hơn.

Giã như ai biết đặng trên trời thánh nào cao trỗi, thánh nào nhỏ mọn, mà chẳng thêm lòng khiêm nhượng ngợi khen danh Chúa, vì đã biết làm vậy, thì nào đặng ích gì.

Kẻ nào biết suy xét mình nhiều tội lỗi, ít hơn đức, còn thua kém các thánh xa lắm, thì đẹp lòng Đ. C. T. hơn là bàn giải cho biết ai lớn ai nhỏ trên trời.

Thà lấy lòng sốt sắng khiêm nhượng khóc lóc, nài xin các thánh phù hộ, thì hơn là suy lường tra xét đứng bực các thánh trên trời.

8 — Các thánh đã đặng an lòng toại chí mọi bề; chớ chi người ta cũng ở bằng an, biết ngăn cấm miệng lưỡi, đừng bàn bạc phẩm cấp các thánh trên trời vô ích.

Các thánh chẳng hề khoe mình công nghiệp, hễ có sự gì lành, thì xưng là của Chúa ban; vì chưng mọi sự tốt lành, thì đều bởi Chúa thương yêu vô cùng đã ban xuống cho thấy thấy.

Các thánh kính mến Đ. C. T. chí thiết, cùng vui mừng phỉ dạ, đến nỗi chẳng còn thấy mình thiếu sự gì cao trọng vui vẻ hơn nữa.

Các thánh càng cao sang vinh hiển là bao nhiêu, thì càng hạ mình ở khiêm nhượng là bấy nhiêu, cho nên càng đặt ở gần Chúa, càng đặt Chúa yêu dấu hơn nữa.

Vì vậy có lời chép rằng : « các thánh lấy mũ triều thiên, mà để dưới bệ toà Chúa, và sắp mình xuống trước mặt Con Chiên Chúa, mà thờ lạy Đấng hằng sống đời đời. »

9 — Có nhiều người hay suy xét cho biết thánh nào lớn hơn trên nước thiên đàng, mà chẳng biết sau mình có đáng ở bậc rốt trên ấy chăng.

Ở bậc rốt trên trời cũng là trọng lắm, vì chưng các kẻ ở trên thiên đàng thì đều cao trọng thấy thấy ; các Đấng ấy đều đặt gọi là con Đ. C. T., mà cũng là con yêu dấu Đ. C. T. thật.

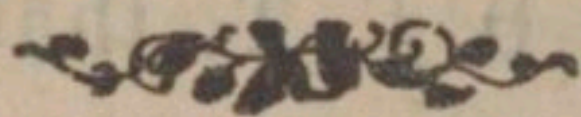
Muôn vàn người dưới đất thì cũng chẳng bằng kẻ nhỏ mọn hơn trên trời, vì người tội lỗi có sống trăm năm, cũng chẳng khỏi chết đặng.

Môn đệ hỏi rằng : « ai lớn hơn trên trời ? » Chúa đáp lại : « ví bằng bay chẳng hoá nên như con trẻ, thì chẳng đặng vào nước thiên đàng. Vậy ai hạ mình xuống như con trẻ này, ấy là kẻ rất lớn trong nước Đ. C. T. »

10 — Khốn cho kẻ chẳng hoá nên nhỏ mọn như con trẻ ! vì chưng cửa thiên đàng rất hẹp, kẻ lớn vào chẳng đặng.

Khốn cho kẻ giàu có phú quý, đã hưởng mọi sự vui sướng ở đời này ! vì chưng kẻ khó khăn đặng vào, mà nó phải đứng ngoài khóc lóc kêu van.

Ở những kẻ hèn mọn, kẻ khó khăn, hãy vui mừng khoái lạc ! vì chưng nếu bay giữ lòng ngay thật, thì nước Đ. C. T. là của bay mà chớ.

ĐOẠN THỨ NĂM MƯƠI CHÍN :

Đạy phải tin cậy một Đ. C. T. trong mọi sự.

1 — Lạy Chúa, nào tôi có tin cậy ai ở đời này đặng? hay là có sự gì dưới thế này làm cho tôi vui lòng phỉ chí đặng?

Lạy Chúa, thật có một mình Chúa là Chúa trời tôi mà thôi, vì Chúa rất hơn từ vô cùng.

Khi nào Chúa ở cùng tôi, thì tôi đặng an lành khi nấy; khi nào Chúa bỏ tôi, thì tôi phải khốn nạn khi nấy.

Tôi thà chịu khó khăn vì Chúa, chẳng thà đặng giàu có mà không Chúa.

Thà tôi cách đây dưới đất, mà Chúa ở cùng tôi, hơn là lên trời mà không có Chúa. Nơi nào có Chúa ngự, ấy là thiên đàng; đâu không có Chúa, đó là chết mất, đó là địa ngục.

Chúa là mọi sự tôi ước trông; cho nên tôi phải than van, kêu khóc, khẩn cầu cùng Chúa.

Lại nếu tôi không cậy Chúa, thì biết cậy ai cứu giúp tôi trong hồi túng ngặt.

Chúa là chính Đấng tôi trông cậy tin tưởng, là Đấng hay an ủi, là bạn trung tín trong mọi sự.

2 — Mỗi người đều tìm ích riêng, có một mình Chúa chỉ lo lắng cho tôi rồi linh hồn; giúp tôi đi đường lành, liệu mọi cách cho tôi nhờ ích lợi.

Chúa hay dùng nhiều cách thế mà thử những kẻ Chúa yêu dấu; cho nên khi tôi phải cảm dỗ, phải gian nan cách nọ thế kia, ấy là ý Chúa định liệu cho tôi đáng nhờ.

Khi Chúa thử tôi làm vậy, thì tôi phải mến yêu ngợi khen Chúa, cũng bằng khi Chúa xuống ơn an ủi cho tôi vui lòng phỉ dạ.

3 — Lạy Chúa, vậy tôi một lòng cậy Chúa phù hộ tôi; tôi phú mọi sự khốn khó ngặt nghèo trong tay Chúa; vì tôi đã biết, nếu Chúa tôi chẳng đoái đến thì chẳng có sự gì vững vàng chắc chắn đáng.

Ví bằng Chúa tôi chẳng phù hộ, chẳng binh vực, chẳng giúp sức, chẳng an ủi, chẳng dạy dỗ và chẳng gìn giữ tôi, thì dầu có nhiều bạn hữu, cũng vô ích; kẻ có quyền thế, cũng chẳng cứu chữa đặng; dầu kẻ khôn ngoan, cũng không chỉ bảo đặng; dầu sách vở kẻ thông thái, cũng an ủi chẳng đặng; dầu của châu báu, cũng cứu giúp chẳng đặng; dầu nơi nào kín đáo vững chắc, cũng chẳng gìn giữ tôi đặng.

4 — Vì chưng nếu Chúa chẳng ở cùng tôi, thì các việc có thể làm cho tôi được bằng an phước lạc thấy đều ra hư không vô ích, chẳng làm cho tôi đặng phước gì sốt.

Ấy vậy, Chúa là cùng gồm hết mọi sự tốt lành, là nguồn mọi sự sống, là mạch mọi sự thông minh khải thiết, là Đấng tôi tá Chúa trông cậy vững vàng trên hết mọi sự.

Lạy Chúa tôi, tôi hằng ngửa mặt lên cùng Chúa; một tin cậy Chúa, là Cha cả hay thương xót vô cùng.

Xin Chúa ban ơn xuống phước cho linh hồn tôi đang trong sạch ; hầu nên cung thánh, nên toà vinh hiển vô cùng Chúa ngự. Xin chớ để sự gì chẳng xứng đáng trước mặt Chúa.

Xin Chúa lòng lành hay thương xót vô cùng, hãy đoái thương nhậm lời tôi tá cùng cực này, đương còn khách đày trong nơi tối tăm khốn nạn.

Xin hãy phù hộ gìn giữ tôi tá Chúa, đang ở giữa những sự hiểm nghèo đời này ; hầu nhờ ơn Chúa dẫn đường bằng an cho đến quê thật sáng láng vô cùng.
AMEN.

CUỐN THỨ BỐN

Nói đến ơn cả trên hết mọi ơn, là
phép Mình Thánh Chúa.

*Lời Đ. C. Giêsu. khuyên mời
đến chịu ơn trọng.*

Có lời Chúa phán xưa rằng :

« Ở những kẻ chịu khó nhọc và gánh
nặng, hết thấy hãy đến đây cùng Tao,
thì Tao cho nghỉ cùng cất lấy sự khó.

Của Tao cho bay ăn là Mình Tao, làm
cho bay sống.

Bay hãy chịu lấy mà ăn, nầy là Mình
Tao, sẽ phải nộp cho kẻ dữ vì bay. Bay
hãy làm lễ nầy, mà nhớ đến Tao.

Ai ăn Mình Tao cùng uống Máu Tao,
thì kẻ ấy ở trong Tao, và Tao ở trong
kẻ ấy nữa.

Lời Tao phán cho bay, là lời mâu
nhiệm cùng làm cho đặng sống.

ĐOẠN THỨ NHẤT :

*Dạy khi chịu Mình thánh Chúa
phải có lòng cung kính là dường nào.*

LỜI GIÁO HỮU

1 — Lạy Đ C Giêsu, là Đấng chơn thật vô cùng, dầu những lời trước đây chẳng có phán chung một bữa, chép chung một nơi, song thật là lời Chúa đã phán xưa.

Vậy thì thật là lời Chúa, là lời chắc chắn, nên tôi phải tạ ơn cùng nhớ luôn.

Vốn là lời của Chúa, bởi Chúa đã phán ; mà cũng là của tôi, vì Chúa đã phán cho tôi đăng rồi.

Tôi vui mừng mà chịu lấy lời Chúa đã trời cho tôi ; ngõ đăng ghi tạc vào lòng khấn khấn.

Lời Chúa rất nhơn từ, rất dịu dàng, rất yêu mến, hằng giục lòng tôi ; song các tội lỗi tôi đã phạm, thì làm cho tôi sợ hãi lắm ; thấy linh hồn chẳng sạch, thì không dám chịu ơn rất trọng dường ấy.

Nghe lời êm ái Chúa mời, thì lòng tôi ái mộ muốn đến ; song tôi mang nhiều tội lỗi nặng nề ngăn trở chẳng cho tôi đến.

2 — Chúa dạy tôi hãy tin cậy vững vàng mà đến cùng Chúa, cho đăng phần phước cùng Chúa ; lại dạy tôi hãy lấy lương thực thường sinh, cho tôi đăng sống vinh hiển đời đời.

Chúa phán rằng : « Ở những kẻ chịu khó nhọc và gánh nặng, hết thấy hãy đến đây cùng Tao, thì Tao cho nghỉ cùng cất lấy sự khó » .

Tai người tội nơn nghe lời rất dịu dàng ân ái Chúa tôi là Chúa trời đất, đã khấng mời kẻ hèn mọn khó khăn đến rước Mình thánh Chúa làm vậy, thì vui mừng là dường nào !

Nhưng mà lạy Chúa, tôi là ai mà dám đến trước mặt Chúa ?

Ấy các tầng trời cao rộng mặc lòng, thì chật hẹp, chẳng đủ cho Chúa tôi ngự, mà Chúa tôi lại phán rằng : « Bay hết thấy hãy đến cùng Tao. »

3 — Chúa yêu dấu tôi, khăng mời tôi cách thiết tình làm vậy, thì hiểu làm sao đặng ?

Tôi biết mình hèn mọn, tội lỗi, chẳng có sự lành, lẽ nào dám ra mặt cùng Chúa tôi ?

Tôi là kẻ đã mất lòng Chúa nhiều lần, đâu dám rước Chúa đến nhà tôi ?

Chúa là Đấng các thiên thần cùng tổng lãnh thiên thần đều cung kính, các thánh và các kẻ lành thấy đều sợ hãi ; mà Chúa gọi ta rằng : « Bay hết thấy hãy đến cùng Tao ».

Lạy Chúa, như Chúa chẳng phán lời này, thì ai hấu tin đặng ?

Nếu Chúa không khuyên dạy làm vậy, thì ai dám đến cùng Chúa ?

Kìa ông Noe, là người rất nhơn đức, xưa đóng tàu hết một trăm năm, mới được cứu mình và ít người cho khỏi lụt cả ; còn tôi dọn mình trong một giờ, mà rước Chúa là Đấng dựng nên trời đất, thì xứng đáng làm sao đặng ?

4 — Ông Môisen, là tôi tá rất đạo đức, cùng là bạn hữu rất yêu dấu, mà làm hòm bia, thì lấy những gỗ chẳng hay hư nát, lấy vàng thượng thập mà thếp trong ngoài, choặng để hai bia đá thích mười điều răn : nay tôi là đứa hèn mạt đây tội lỗi, mà Chúa là Đấng đã truyền điều răn, cùng cho thiên hạ sống, thì tôi đâu dám rước Chúa vào lòng tôi cách dễ dàng làm vậy ?

Ông Salomon, là vua rất khôn ngoan hơn các vua nước Ysarae, lấy hết bảy năm mà lập đền thánh rực rỡ oai nghi cho sáng danh Chúa ;

Lại làm lễ đủ tám ngày mà dựng đền thờ ; tế trăm ngàn của lễ ; và đờn hát vui mừng lễ nghi trọng thể, mà rước hòm bia đến nơi đã sắm trong đền thánh.

Mà tôi là đứa rất khó khăn khốn nạn hơn mọi người, có biết lấy nửa giờ dọn mình cho nên là hoạ ! Chớ chi có lần nào tôi dọn mình cho xứng đáng được non nửa giờ, thì cũng là may ; vậy lẽ nào dám rước Chúa vào nhà tôi sao ?

5 — Lạy Chúa tôi, các người ấy đã gắng công ra sức đẹp lòng Chúa là dường nào !

Thương ôi ! việc tôi làm, thì hèn mọn quá lắm ! tôi toan rước lễ, thì dọn mình ít quá, chẳng đáng bao lâu,

ít khi cảm trí cho trọn, chẳng mấy thuở giữ lòng khỏi lo ra.

Khi tôi ở trước mặt Chúa tốt lành, lễ thì chẳng khá nhớ sự gì không xứng đáng, chẳng còn lo ra đằng khác ; bởi vì khi tôi toan chịu ơn trọng, thì chẳng phải là rước đứng thiên thần, thật là rước Chúa cả đã dựng nên các thánh thiên thần mà chớ.

6 — Hòm giao kết cùng những của quý để trong hòm ấy, thì khác xa Minh thánh Đ C Giêsu là của lễ cực thanh cực sạch. gồm no mọi ơn mọi phước ; những của lễ theo luật cũ là hình bóng chỉ của lễ luật mới, thì sánh chẳng đáng cùng Minh thánh Chúa, là chính của lễ thật gồm trọn các của lễ đời xưa.

Vậy tôi ở trước mặt Chúa, mà chẳng có lòng sốt sắng như lửa, thì làm sao ?

7 — Thấy xưa các thánh tổ tông, các thánh tiên tri, những vua chúa dân sự, thấy đều tỏ lòng nong nả, kính tôn danh Chúa là dường nào ! Nhon sao tôi chẳng lo dọn linh hồn cho sốt sắng hơn nữa mà chịu Minh thánh Chúa ?

8 — Vua Đavít yêu mến Chúa lắm, thấy hòm bia thánh thì mừng rỡ hết lòng ; vì nhớ những ơn Đ C T xuống cho tổ tông xưa, cùng sắm nhiều giống đàn, bày nhiều ca vịnh, mà hát mừng ngợi khen Chúa ; vua ấy có ơn Đ C T giục lòng, thì năng đàn hát, lại tập dân Ysarae hiệp một lòng, rập một tiếng, mà ngợi khen tạ ơn Chúa mỗi ngày chẳng khi dừng.

Ấy thuở xưa kính lạy tạ ơn Đ C T trước hòm bia cách sốt sắng dường ấy ; huống lựa là rày tôi và các dân có đạo phải hết lòng cung kính thờ lạy khi châu Minh thánh Chúa, khi chịu ơn rất trọng là ngần nào.

9 — Có nhiều kẻ viếng thăm những dấu tích các thánh để lại ; và khi nghe các việc lành người thánh đã làm, thì lấy làm lạ ; ham xem những đền thờ nguy nga rực rỡ, hôn kính hài cốt các thánh trong gói gấm hộp vàng.

Kìa trên bàn thờ đây trước mặt tôi đương có Chúa ngự, mà Chúa tôi là Thánh cả trên hết các thánh, là Đứng dựng nên loài người, cùng là Chúa các thánh thiên thần.

Kẻ đi làm vậy, thì thường là theo tính tọc mạch, ham xem những sự mới lạ ; mà nhứt là những kẻ hay đi chỗ nọ nơi kia, chẳng có ý gì đáng, cùng chẳng có ăn năn thống hối, thì linh hồn chẳng đáng ích là bao nhiêu.

Đây trên bàn thờ có Chúa tôi ngự, là Đ C T thật, cùng là Chúa Cứu thế ; đây ai có lòng sốt sắng kính mến, mà đến rước Mình thánh Chúa, thì đáng ích rất trọng về phần rồi đời đời.

Kẻ nhẹ tính muốn xem sự lạ, ham vui phần xác, thì chẳng có ham rước lễ là bao nhiêu ; có một kẻ mạnh đức tin, trông cậy vững vàng, thật lòng kính mến Chúa, thì mới ái mộ chịu ơn trọng này.

10 — Ôi ! Chúa là Đấng thiêng liêng, đã dựng nên trời đất, ở cùng ta một cách lạ lùng là thế nào ! Chúa đã tỏ lòng rất ân ái dịu dàng mà phú mình làm của ăn cho những kẻ Chúa đã chọn !

Ơn trọng này mọi người dưới đất, và các thánh thiên thần trên trời suy chẳng thấu ; lại có sức linh nghiệm đốt lòng kẻ lạnh cháy lửa kính mến chí thiết.

Bởi vì kẻ làm tội tở trung nghĩa Chúa, quyết sửa mình hằng ngày, hễ là rước lễ, thì thường dâng thêm lòng sốt sắng kính mến Chúa, cùng ái mộ làm việc lành phước đức hơn nữa.

11 — Ôi ! ơn lạ lùng mầu nhiệm ẩn trong phép Thánh Thể, thì những tội tá trung tín Đ C Giêsu từng biết mà thôi ; còn kẻ chẳng có lòng kính mến Chúa, kẻ làm tội tội lỗi, thì chẳng hề nếm dâng.

Phép này ban ơn thần diệu, làm cho linh hồn yếu đuối trở nên mạnh mẽ, linh hồn xấu xa bởi tội, trở nên tốt lành xinh đẹp.

Ơn trọng này có sức đến đổi chẳng những ban cho linh hồn đầy lửa sốt sáng kính mến, mà lại cũng có khi làm cho xác hóa ra mạnh mẽ.

12 — Song thật đáng thống thiết cùng thương xót, vì thấy ta nguội lạnh trể nải, chẳng có ai mộ đến chịu Mình Chúa bao nhiêu ; chẳng suy ta trông cậy được rồi linh hồn, được lập công đáng thưởng, thì nhờ có phép rất trọng này.

Bởi vì Đ. C Giêsu. làm cho ta nên thánh, cùng là giá chuộc lấy ta ; Chúa là chính Đấng an ủi kẻ còn ở thế gian, cùng là phước vô cùng các thánh trên trời.

Ấy vậy Phép này có ích rất trọng lắm : đã làm cho thần thánh vui mừng trên trời, lại gìn giữ mọi sự dưới đất, mà có nhiều kẻ mê muội ít suy đến, thật thì đáng thương tiếc là dường nào.

Thương ôi ! Lòng người ta cứng cõi tối tăm là ngần nào ! ít tưởng đến ơn rất mầu nhiệm này ; lại bởi thường ngày trước lễ, thì chẳng còn giữ lòng cung kính cho xứng đáng.

13 — Giả như trong thế gian này có một nơi dâng làm phép Thánh Thể, và có một thầy cả làm lễ mà thôi, thì thiên hạ náo nức đến cùng thầy ấy mà châu lễ rất mầu nhiệm này là dường nào !

Song rày có nhiều thầy cả làm lễ nơi nọ xứ kia, đến đổi cả và thế gian đâu đó đều dâng rước lễ, thì càng thấy ơn trọng Chúa tỏ tường, càng biết Chúa lòng lành thương yêu ta quá bội.

Vậy ta hãy tạ ơn Đ. C. Giêsu rất hơn từ, hằng chần giữ ta, vì đã lấy Mình thánh cùng Máu thánh Chúa mà nuôi dưỡng ta, là kẻ khó khăn cách đây khốn nạn, lại đã khăng lấy lời diu ngọt mời ta đến rước lễ mà rằng : « Ở những kẻ chịu khó gánh nặng, hết thầy hãy đến cùng Tao, thì Tao cho nghỉ cùng cất lấy sự khó ! »

ĐOẠN THỨ HAI :

*Phép Thánh Thể tỏ lòng lành Chúa
rất yêu mến ta.*

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, tôi cậy lòng lành Chúa rất thương xót tôi. thì tôi đến cùng Chúa, chẳng khác nào kẻ liệt đến tìm thấy thuốc, kẻ khát tìm nước uống, kẻ đói tìm của ăn, kẻ khó khăn tới nhà giàu, tôi tá tìm chủ mình, con kêu mẹ, kẻ âu lo trông kẻ an ủi.

Nhưng mà nào tôi có công gì cho đáng Chúa đến cùng tôi? Tôi là ai mà Chúa phú trót mình cho tôi làm vậy?

Có lẽ gì mà người có tội dám ra mặt cùng Chúa? Nhon sao Chúa tôi lại đến tìm kẻ có tội?

Chúa biết tôi tá hèn mọn không có sự lành cho đáng chịu ơn trọng nầy.

Vậy tôi biết cùng xưng ra tôi là kẻ rất hèn mạt, tôi ngợi khen Chúa lòng lành

vô cùng, tôi cảm tạ ơn Chúa thương yêu tôi quá bội.

Chúa tôi yêu dấu tôi thể này, chẳng phải là tại công nghiệp gì tôi, một có ý tỏ lòng nhơn lành cho tôi thấy rõ ràng, mà thêm lòng sốt sắng kính mến Chúa, cùng hạ mình ở khiêm nhượng hơn.

Chúa muốn cho tôi rước lễ, lại dạy tôi làm vậy, thì tôi vui mừng lắm : mà chớ chi tôi được khỏi sự ngăn trở.

2 — Lạy Đức Chúa Giêsu rất dịu dàng nhơn hậu, khi rước Mình thánh Chúa, là phép rất trọng vọng quá trí loài người chẳng ai cắt nghĩa đặng, lẽ thì phải có lòng kính mến cảm tạ ngợi khen Chúa chẳng khi dừng.

Nhưng mà tôi biết nghĩ làm sao cho được đến cùng Chúa tôi ? Vì tôi ước ao rước lễ cho sốt sắng, mà thấy lòng tôi những bơ thờ lạt lẽo, chẳng đặng cung kính cho xứng đáng.

Tôi chẳng suy đặng sự gì tốt và có ích, cho bằng tôi hạ mình xuống trước mặt

Chúa cho trọn, mà tôn trọng lòng lành Chúa tôi vô cùng ?

Vì vậy tôi thờ lạy, ngợi khen, tôn kính Chúa tôi, chẳng có khi dừng. Còn phần tôi rất đỗi hèn mạt thẳm sâu, một sắp mình xuống tôn phục Chúa tôi.

3 — Ấy Chúa là Thánh cả trên hết các thánh, mà tôi là đũa rất hèn hơn mọi người tội lỗi.

Kìa Chúa cao trọng làm vậy khấng đến cùng tôi, là kẻ chẳng đáng ngửa mặt lên trời mà xem Chúa.

Ấy Chúa đến cùng tôi, muốn ở nhà tôi, lại mời tôi ăn tiệc cùng Chúa.

Chúa muốn ban của ăn trên trời cho tôi, cùng lấy lương thực thiên thần mà cho tôi ăn : thật là chính Minh thánh Chúa, là bánh hằng sống bởi trời mà xuống, và làm cho loài người đặng sống.

4 — Ấy Chúa dùng phép nầy mà tỏ lòng yêu dấu ta quá bội, đến đỗi chẳng nệ đến cùng ta ; cho nên ta hằng phải tạ ơn ngợi khen Chúa là ngần nào !

Ôi ! ~~thánh ý~~ Chúa cao trọng tốt lành là
dường nào ! Chúa đã lập phép nầy
cho chúng tôi được ơn rất trọng, được
phần rỗi ; tiệc Chúa rất ngon ngọt mỹ vị là
thể nào ! Chúa lấy chính Mình thánh Chúa
làm của ăn mà thết đãi linh hồn chúng tôi.

Ôi ! ôi ! Lạy Chúa, việc Chúa làm rất lạ
lùng cao trọng, phép tắc Chúa vô lượng
vô biên, lời Chúa phán chơn thật vô cùng.

Bởi vì xưa Chúa phán một lời, liền có
muôn vật ; Chúa đã dạy sự gì, thì liền có
sự ấy chẳng sai.

5 — Có một sự lạ lùng quá trí loài
người, mà ta phải tin : là Chúa tôi ngự
trong một chút bình bánh bình rượu, trót
tính Chúa trót tính người, để cho chúng
tôi ăn, mà Chúa tôi hãy còn nguyên vẹn.

Lạy Chúa tôi, là Chúa muôn loài muôn
vật, chẳng thiếu sự gì, mà đã khấng lập
phép trọng nầy, cho được ở cùng chúng tôi.

Xin Chúa gìn giữ linh hồn và xác tôi
vẹn sạch bợn nhơ tội, lỗi bầu tôi dâng
vui lòng năng xem lễ chịu lễ, cho được

sống đời đời ; vì ý Chúa đã truyền phép này cho sáng danh Chúa, và nhớ công ơn Chúa muôn đời.

6 — Ở linh hồn tôi, hãy vui mừng cùng tạ ơn Chúa ; vì đã để lại ơn châu báu dường ấy, mà an ủi tôi còn ở nơi sung sướng khốc lóc này.

Bởi vì hễ lần nào làm lễ, và chịu Mình Chúa thì thật là làm việc cứu chuộc linh hồn tôi ; lại đặt phần công nghiệp Đ. C. Giêsu.

Vì lòng lành Chúa yêu dấu ta chẳng có người ngoai, lại công ơn cứu chuộc cực trọng vô cùng, chẳng khi nào hết đặt.

Cho nên khi toan rước lễ, thì hằng phải ra sức dọn mình cho vẹn sạch xứng đáng, và tâm trí suy đi nghĩ lại phép này là ơn rất quý trọng Chúa ban cho ta được nhờ phần rồi.

Vậy khi làm lễ, hay là xem lễ, thì phải lấy lễ này làm trọng vọng, lạ lòng, vui vẻ ; chẳng khác chi bây giờ Chúa mới ngự xuống làm người trong lòng rất

thánh Nữ đồng trinh Maria, hay là đương chịu nạn chịu chết trên cây thánh Giá, mà cứu chuộc loài người.

ĐOẠN THỨ BA :

Năng rước lễ thì có ích.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, nay tôi đến cùng Chúa cho linh hồn tôi nhờ ơn Chúa, dâng vui mừng mà ăn của thánh, Chúa nhưn lành đã dọn cho kẻ khó khăn.

Chúa là Đấng gồm hết mọi sự tôi phải ước ao, Chúa là Đấng cứu chuộc tôi cho rồi, Chúa là Đấng tôi trông cậy, là sức mạnh tôi, Chúa là danh vọng tôi, là phần vinh hiển tôi.

Vậy hôm nay tôi lạy Đ. C. Giêsu, xin cho tôi tá mọn này vui mừng ; vì tôi đã dâng linh hồn tôi lên cho Chúa.

Tôi ước ao dâng lòng sốt sắng kính mến mà rước Chúa ; tôi muốn rước Chúa vào nhà linh hồn tôi, cho tôi dâng phước

lành như Dakêô xưa, và đăng ghi vào sổ con cái Abaraham.

Linh hồn tôi ái mộ chịu Minh thánh Chúa, lòng tôi ước ao hiệp làm một cùng Chúa.

2 — Mà tôi đăng sự ấy, thì chẳng còn muốn sự gì nữa ; nếu chẳng đăng, thì chẳng còn lẽ gì mà an ủi đăng tôi.

Chẳng có Chúa tôi, thì tôi phải hư ; Chúa chẳng đến viếng tôi, thì tôi sống làm sao đăng ?

Vì vậy tôi phải năng chịu lẽ cho linh hồn tôi khoẻ mạnh, kéo thiếu lương thực thiêng liêng, mà phải chết dọc đường, chẳng kịp đến nơi chăng.

Lạy Đ. C. Giêsu rất nhơn từ hay thương xót vô cùng, xưa Chúa giảng dạy dân, và chữa những tật nguyên, thì phán rằng : « Tao chẳng nở đề cho nó về đói, kéo hết sức dọc đường ».

Nay xin Chúa cũng thương tôi như vậy, vì Chúa đã truyền phép Thánh thể mà bỏ sức giáo nhơn cho vui lòng mạnh mẽ.

Vì chưng Minh thánh Chúa tôi là lương thực mĩ vì nuôi dưỡng linh hồn tôi ; ai chịu Minh thánh Chúa tôi cho xứng đáng, thì đặng thông công phần phước vô cùng.

Thật tôi yếu đuối, năng phạm tội, mau ra nguội lạnh, hay trễ bỏ việc lành ; lẽ thì tôi phải năng cầu nguyện, năng xưng tội, năng rước lễ, cho tôi đặng sức mạnh lại, rửa linh hồn cho sạch, đặng thêm lửa sốt sắng ; kéo dài lâu ngày không chịu lễ, thì lần hồi mòn sức mà bỏ những sự lành tôi đã hứa chẳng.

3 — Vốn tính loài người, từ bé đến lớn, hay chịu về sự dữ ; nếu chẳng có ơn trên cứu giúp, liền hư đi chẳng khỏi đặng.

Vậy nhờ phép rước Minh thánh Chúa làm cho lánh khỏi đàng tội lỗi, và thêm sức cho đặng làm việc lành.

Rày tôi đương rước lễ, làm lễ, mà còn năng nguội lạnh trễ nải dường này ; nếu tôi chẳng lo chịu lễ cho được thuốc mầu giúp sức, thì biết tôi ra nguội lạnh hơn nữa là dường nào !

Tôi yếu đuối, chẳng dọn mình dặng cho xứng đáng, mà rước lễ hay là làm lễ hằng ngày, ít nữa là tôi phải gắng công ra sức dọn linh hồn mà chịu ơn rất trọng này khi có thể tiện.

Vì chừng bao lâu tôi còn ở nơi khách đày này, cách xa mặt Chúa, có một sự này làm cho tôi an lòng phỉ dạ, là năng nhớ đến Chúa tôi, mà đem lòng sốt sắng rước lấy Chúa tôi là Đấng lòng tôi yêu dấu.

4 — Ôi ! sự lạ, rất nên là lạ, Chúa thương yêu ta cho đến đời nào ! Kìa Chúa là Đấng sanh dưỡng các loài thiêng liêng, mà chẳng nệ ngự xuống trong lòng tôi đưa khó khăn đói khát, lại lấy trót tính Đ. C. T. cùng tính loài người, mà nuôi dưỡng linh hồn tôi cho ra xinh đẹp.

Ở linh hồn kẻ sốt sắng, dặng rước Chúa trời đất là Chúa mình, dặng đây no phước lộc, khoái lạc tâm thần, thì có phước là ngần nào !

Vì chừng đã rước Chúa rất trọng vọng, đã đãi khách rất thương yêu, đã tiếp

rước bạn hữu rất êm ái cùng trung tín, và đã chịu lấy bạn rất đẹp để cùng sáng trọng, đáng mến hơn hết mọi người, đáng yêu trên hết mọi sự.

Lạy Chúa rất yêu dấu, chớ chi mọi sự sáng láng rực rỡ trên trời dưới đất hãy nín lặng trước mặt Chúa ; vì các sự xinh tốt ấy, là bởi Chúa lòng lành rộng rãi đã ban cho, chẳng sức gì sánh đặng cùng sự tốt lành Chúa tôi, là Đấng khôn ngoan sáng láng vô cùng.

ĐOẠN THỨ BỐN :

Rước lễ sốt sáng thì đặng nhiều ích.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa tôi, là Chúa trời đất, xin hãy xuống ơn cho tôi tá Chúa đặng dọn mình mà chịu phép rất trọng này cho sốt sáng xứng đáng.

Xin đốt lòng tôi cho siêng năng nóng nẩy, khỏi nặng nề nguội lạnh ; xin xuống ơn thánh cho linh hồn tôi biết mùi ngon

ngọt trong phép nầy, là như mạch suối chảy ra mọi mùi ngon ngọt.

Lại xin soi sáng linh hồn tôi cho tôi biết phép rất mầu nhiệm nầy ; xin thêm sức cho tôi tin vững vàng mạnh mẽ, chẳng chút nghi nan.

Vì chưng chính việc Chúa tôi đã làm, chẳng phải quyền phép người đời làm đặng ; chính phép Chúa tôi đã truyền, chẳng phải người thế bày đặng.

Dầu ai trí huệ thế nào, cũng suy không thấu, hiểu không ra ; dầu thiên thần trên trời sáng láng mặc lòng, cũng chẳng thông hiểu đặng.

Mà tôi là đứa tội nhờn hèn mạt, như đất như tro, suy hiểu phép cao sâu mầu nhiệm nầy làm sao đặng ?

2 — Lạy Chúa, tôi lấy lòng ngay thật, lấy đức tin vững vàng, nương lời Chúa khiến dạy, thì tôi cậy trông và cung kính mà đến cùng Chúa ; vậy tôi tin thật trong phép Thánh Thể nầy, có trót Mình Đ. C. Giêsu., là Đ. C. T., cùng là người thật.

Chúa muốn cho tôi rước lễ, dâng hiệp làm một cùng Chúa mến yêu chí thiết.

Cho nên tôi xin Chúa nhơn từ ban ơn cho lòng tôi trở nên mềm mại sốt mến Chúa thiết tha, như sáp gần lửa mà chảy ra vậy ; lại xin từ nầy về sau chẳng còn đem lòng vui về sự gì khác nữa.

Bởi vì phép rất cao rất trọng nầy là phương linh nghiệm cứu linh hồn và xác, là thuốc mầu chữa mọi tật bề trong, khử trừ các nết xấu, hãm dẹp các tính mê, thắng trận chước ba thù, hoặc bớt cơn cám dỗ, lại ban thêm ơn thánh, tập nhơn đức, cùng ban đức tin cho mạnh, đức cậy cho bền, đức kính mến cho sốt sắng.

3 — Lạy Chúa, là Đấng bảo hộ linh hồn tôi, mà chữa tôi cho khỏi tính yếu đuối hư hèn, cùng làm cho linh hồn tôi vui mừng phấn chấn, từ xưa đến nay Chúa tôi hằng ban nhiều ơn phước cho kẻ sốt sắng chịu phép nầy. |

Chúa an ủi phó kẻ ấy trong mọi cơn gian nan khốn khó, Chúa nung đỡ khi

yếu đuối hòng sa ngã, Chúa cứu giúp khi sòn lòng rùn chí ; lại thêm ơn soi trí giục lòng ; cho nên khi chưa rước lễ, thì bản thân lạt lẽo ; chịu Minh Chúa đoan, liền hóa nên nhưn đức sốt sắng.

Chúa định liệu làm vậy cho kẻ lành tin thật và thấy tỏ tường, vốn mình yếu đuối là dường nào, cùng biết rõ mình được nhờ ơn Chúa là chừng nào.

Vì chưng bốn tính phôi kẻ ấy thì nguội lạnh, cứng cõi, bơ thờ ; mà đặng ơn Chúa giúp thì hóa nên sốt sắng hẳn hoi, kính mến Chúa chí thiết.

Vì có ai lấy lòng khiêm nhượng, tìm đến suối nước ngon ngọt, mà chẳng uống ít nhiều cho giảm khát sao ?

Hay là có ai đứng gần đồng lửa, mà chẳng đặng ấm sao ?

Vậy Chúa là mạch đầy dẫy tràn trề chẳng hay cạn, là lửa hằng cháy chẳng hay tắt.

4 — Ấy vậy bằng tôi chẳng đặng mức nước giữa mạch cho nhiều, uống cho

phụ phỉ, ít nữa là xin ghé miệng vào đàngrin hứng một hai giọt nước ấy cho giảm bớt khát khao, kéo tôi phải héo don chết khát.

Lại dầu tôi chưa đặng sốt sáng nóng nẩy như Cherubin và Seraphin trên trời, nhưng mà tôi muốn ra sức giục lòng yêu mến, lòng khiêm nhượng mà rước lễ, cho đặng một chút lửa kính mến trong linh hồn tôi.

Lạy Đ. C. Giêsu tốt lành, là Đấng cứu chuộc tôi, linh hồn tôi thiếu sự gì, thì xin Chúa lấy lòng thương, mà ban đủ cho tôi nhờ, vì Chúa đã khăng gọi rằng : « ớ những kẻ khó nhọc và gánh nặng, hết thấy hãy đến cùng Tao, thì Tao cho nghỉ cùng cất lấy sự khó ».

5 — Thật tôi phải chịu khó nhọc, đổ mồ hôi xót con mắt, đau lòng cực trí, những tội lỗi tôi làm cho tôi phải gánh nặng nề, cùng những chước ma quỷ khuấy khỏa chẳng cho tôi ở an ; lại những nét xấu tôi làm cho tôi rối rắm khôn cực

tư bề ; chẳng có ai giúp đỡ tôi, chẳng ai cứu chữa tôi cho khỏi các sự gian nguy thể ấy ; tôi trông cậy có một mình Chúa tôi, là Đấng cứu tôi đặng ; tôi phó mình tôi và mọi sự tôi trong tay Chúa, xin Chúa gìn giữ tôi mà đem tôi đến nơi hằng sống vô cùng.

Chúa đã lấy Mình thánh Máu thánh Chúa làm lương thực nuôi linh hồn tôi ; nên tôi xin Chúa hãy lãnh mà cứu lấy tôi cho sáng danh Chúa.

Lạy Chúa, là Đấng làm cho tôi đặng rồi, xin cho tôi càng năng chịu lễ mầu nhiệm này, thì càng đặng thêm lòng sốt sắng kính mến Chúa hơn nữa.

ĐOẠN THỨ NĂM :

*Day về Phép Thánh Thể cùng chức
thầy cả rất trọng là đường nào !*

Lời Đ. C. Giêsu.

1 --- Dầu mà ai ở vẹn sạch như Thiên hân, và đặng như đức bằng ông thánh

Gioan Baotixita ; cũng chưa đáng chịu lễ, chưa đáng làm lễ trọng này.

Vì chúng chẳng phải công nghiệp người ta, mà đặt làm phép Thánh Thể, đặt cầm Mình Thánh Đ. C. Giêsu, đặt ăn lương thực Thiên thần.

Phép này rất lạ lùng, và chức thầy cả trọng thể nào ; vì được làm sự các thánh Thiên thần chẳng đặt làm.

Vì chúng có một mình thầy cả đã chịu chức theo phép Hội thánh, mới đặt quyền làm lễ, cùng làm nên phép Thánh Thể mà thôi.

Thầy cả làm phép này là thay mặt Đ. C. T., dùng lời Đ. C. T., vưng lệnh Chúa truyền, theo ý Chúa lập ; song Chúa là chính Đấng tế lễ, là chính Đấng làm phép này, mà con mắt ta chẳng thấy ; Chúa là Đấng phép tắc vô cùng quản trị mọi sự, muốn sự gì thì đặt sự nấy, dạy làm sao thì có làm vậy chẳng sai.

2 — Vậy ta phải tin phép tắc vô cùng Đ. C. T. trong phép rất trọng này, hơn là

tin những sự trí mình suy, hay là con mắt xem thấy.

Cho nên phải lấy lòng sợ hãi, lòng cung kính mà làm việc này.

Hãy nghĩ lại mà coi chức thầy cả, đức Giám mục đặt tay trên đầu mà phong cho con, thì cao trọng là dường nào.

Nay con đã đăng lên chức thầy cả, đăng quyền làm lễ ; vậy bây giờ phải lo giữ lòng trung tín ngay lành sốt sắng, mà tế lễ Đ. C, T. cho nhằm thì nhằm phép ; cùng giữ nết na đức hạnh, chớ làm sự gì người ta chê trách mình đăng.

Khi chịu chức ấy chẳng phải là cho được phong lưu nhẹ việc, song con đã buộc mình phải giữ luật phép nhất nhiệm, ăn ở trọn lành hơn mà chớ.

Thầy cả phải gồm trọn các phước đức, và nên gương sáng láng cho kẻ khác soi.

Cách ăn nết ở chẳng nên theo thói thế gian, một phải nên giống Thiên thần ở rên trời, hay là người nhơn đức ở dưới thế.

3 — Thấy cả mặc áo lễ, thì thay mặt Đ. C. Giêsu, hầu lấy lòng khiêm nhượng, mà cầu nguyện cho mình cùng cho cả và thiên hạ.

Áo lễ có dấu thánh giá trước và sau, có ý cho thấy cả hằng nhớ đến sự thương khó Đ. C. Giêsu luôn.

Dấu thánh giá phía trước thì dạy phải xem gương Đ. C. Giêsu mà bắt chước cho sốt sắng.

Dấu sau dạy phải chịu mọi sự khốn khó thể gian bằng lòng vì Đ. C. T.

Dấu trước chỉ thấy cả phải ăn năn khóc lóc vì tội mình ; dấu sau chỉ phải thương xót khóc than vì tội kẻ khác nữa ; lại phải nhớ thấy cả là sứ cầu bầu cho kẻ có tội trước mặt Đ. C. T.

Nên hằng phải cầu nguyện và đứng của lễ, cho đến khi dâng ơn Chúa tha tội cùng ban ơn lành.

Thầy cả làm lễ, thì làm cho sáng danh Đ. C. T., cho các thánh Thiên Thần vui mừng, cho Hội thánh dâng ích lợi, cho

kẻ còn sống đang nhờ cậy, kẻ đã qua đời đang nghỉ ngơi, và mình lại đang ăn phần trong mọi sự lành ấy nữa.

ĐOẠN THỨ SÁU :

Dạy khi dọn mình rước lễ.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, khi tôi suy nghĩ oai quờn cao trọng Chúa, và xét đến phận hèn mọn tôi, thì tôi run sợ cùng hổ ngueri lắm.

Nếu tôi chẳng đến rước Chúa, thì chẳng đáng sống ; mà có rước chẳng nên, thì mang tội.

Vậy tôi biết làm sao bây giờ ? Lạy Chúa tôi, là Đấng hay cứu giúp dạy bảo tôi trong cơn túng ngặt.

2 — Xin Chúa dẫn dắt chỉ nẻo, và dạy lẽ nào cho tôi biết cách dọn mình đáng rước Chúa cho nên.

Vì chúng muốn rước lễ hay là làm lễ rất trọng này cho có ích, thì phải biết cách thể dọn linh hồn cho sốt sắng cung kính xứng đáng.

ĐOẠN THỨ BAY :

Dạy xét mình và dốc lòng chữa.

Lời Đ. C. Giêsu.

1 — Thấy cả làm lễ cùng rước lễ, trước hết phải có lòng khiêm nhượng cung kính cùng tin thật, và có ý cho sáng danh Chúa.

Hãy xét mình kỹ cang, và ra sức giục lòng khiêm nhượng ăn năn xưng tội ; hầu đặng rửa linh hồn cho thanh sạch ; kéo còn mắc sự gì nặng lòng trắc ngại, chẳng dám đến cùng Chúa.

Hãy ghét chung các tội ; còn về những lỗi hằng ngày, càng phải đau đớn trách mình ăn năn thấm thiết.

Lại nếu có kịp giờ, thì hãy thâm thi cáo mình xưng mọi nết xấu trước mặt Chúa.

2 — Hãy than thở lo buồn, vì hãy còn theo ý xác thịt, còn dính bén thế gian, hay lòng động lòng lo về sự trái, chưa dẹp dặng tính mê nết xấu.

Chẳng hay cầm giữ ngũ quan ; những mơ tưởng nhiều đều vô ích.

Hãy còn bươn chải việc đời, chưa ái mộ việc thiêng liêng.

Còn nhẹ tính cười cợt luông tuông, chưa mủi lòng khóc lóc ăn năn.

Còn muốn ở thong dong, ham ích lợi theo xác thịt, chưa biết ở nhất nhiệm sốt sắng việc linh hồn.

Còn ham hố chuyện mới lạ, muốn dùng đồ xinh tốt, chẳng ưa việc hèn hạ, chẳng chọn của tâm thường.

Còn tham giàu có, bo bo giữ của, ít muốn bố thí cúng cấp việc lành.

Còn hay buôn lời nói bậy, ít chịu giữ miệng làm thinh.

Cách ở chưa được nết na ; việc làm chưa nhằm khuôn phép ;

Còn mê ăn uống theo xác thịt, chẳng ham nghe lời Chúa dưỡng linh hồn.

Đi nghỉ thì mau chơn, đi làm thì chậm bước.

Nghe chuyện chơi thì tỉnh thức sôi sảng, mà nguyện gắm thì mơ màng ngủ gục ;

Hãy còn lặt đặt làm cho mau rồi, chưa biết chăm chỉ làm cho nên việc ;

Trẻ nải khi đọc kinh, nguội lạnh khi làm lễ, khi rước lễ thì khô khan ;

Những lo ra đông dài, ít khi cầm trí cho trọn ;

Hay nổi xung phát giận, hay mất lòng người ta.

Vội đoán việc kẻ khác, hay bắt lỗi người ta.

Đặng phước thì vui mừng hơn hở, gặp khó liền rùn chí ngã lòng ;

Mỗi ngày toan nhiều việc lành, mà chẳng làm bao nhiêu.

3 — Bấy nhiêu lỗi nầy, cùng lỗi khác như vậy, con phải ăn năn khóc lóc xưng mình yếu đuối xấu xa, mà dốc lòng ra sức sửa mình lại, chữa cải cùng quyết chí tấn tới đang lành một ngày một hơn.

Đoạn thì con phú dưỡng trót mình cùng hết mọi sự lòng con làm của lễ dâng trên bàn thờ cho sáng danh Chúa ; ấy là phú linh hồn và xác làm tôi Chúa luôn.

Làm vậy mới dám làm lễ cùng rước lễ cho linh hồn dâng nhờ.

4 — Vì chưng chẳng có của lễ nào đẹp lòng Chúa, và có sức đền vì tội, cho bằng phú dưỡng mình cho trọn, hiệp làm một cùng Minh thánh Chúa, đang khi làm lễ Misa và khi rước lễ.

Nếu mà ta lo làm vậy hết sức, cùng thật lòng ăn năn tội, thì hễ lần nào ta đến cùng Chúa mà xin thương xót tha tội, ắt là sẽ dâng chẳng sai ; vì Chúa đã phán rằng : « Tao là Đấng hằng sống, Tao chẳng muốn cho kẻ có tội chết mất ; song muốn cho nó chữa cải mà dâng

sống vô cùng ; vì chừng Tao đã tha hết các tội lỗi nó đã phạm, chẳng còn nhớ đến nữa. »

BOẠN THỨ TÂM :

Dạy phải dựng mình cho Đ. C. T. như Đ. C. G. đã phú dựng trót mình trên thánh giá.

Lời Đ. C. G.

1 — Tao ở trên thánh giá mình trần cùng giăng hai tay ra, thì đã bằng lòng phú dựng trót mình cho Đ. C. Cha vì tội con ; chẳng để sự gì trong ngoài mình, mà chẳng dựng làm của lễ, phạt tạ Đ. C. Cha vì tội thiên hạ.

Vậy hằng ngày đang khi làm lễ Misa, thì con cũng phải vui lòng gấn sức dựng mình cùng hết mọi sự con làm của lễ vẹn sạch trọn lành mà tế lễ Chúa.

Phải ra sức dựng trót mình làm vậy, mới đẹp lòng Chúa đấng.

Ví bằng đừng mọi sự khác, mà chẳng đừng mình con, thì Chúa chẳng sá kể ; vì Chúa một muốn lòng con, chẳng muốn của lẽ gì khác.

2 — Vì chừng như con đừng hết mọi sự, mà Tao chẳng ở cùng con, thì còn thiếu, chưa phải lòng con đừng ; cũng một lẽ ấy, con đừng cho Tao mọi sự, mà chẳng phú chính mình con, thì Tao chưa bằng lòng đừng.

Vậy con hãy đừng trót mình con vì Chúa, thì Tao mới nhậm lấy của lẽ con đừng mà chớ.

Xưa Tao đã đừng cả và mình trên cây thánh giá cho Đ. C. Cha vì tội con ; lại phú trót Mình cùng Máu thánh để nuôi linh hồn con, cho Tao nên của con mà con nên của Tao.

Nếu con còn tiếc sự gì, mà chẳng đừng hết theo ý Tao, thì của đừng ấy chẳng trọn, và con chẳng đừng kết hiệp làm một cùng Tao cho thật.

Vậy trước con hãy vui lòng dâng trót mình trong tay Chúa, thì con mới dâng ơn thánh và dâng rảnh mình thông thả.

Có ít kẻ dâng làm vậy, là tại chẳng bỏ ý riêng mình cho trọn.

Vì đã có lý đoán Tao rằng : « nếu ai chẳng từ bỏ mọi sự, thì chẳng dâng làm đây tớ Tao. » Vậy con muốn theo Tao, thì hãy phú trót mình cho Tao, chớ theo ý riêng con nữa.

ĐOẠN THỨ CHÍN :

Dạy phải dâng mình cùng mọi sự ta cho Đ. C. T., lại phải cầu nguyện cho mọi người.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, mọi sự trên trời dưới đất là của Chúa.

Tôi dốc lòng dâng cả và mình tôi làm của Chúa đời đời.

Lạy Chúa, hôm nay tôi thật lòng phú dâng trót mình làm tôi tá Chúa, vưng

lời chịu lụy luôn, hầu nên của lễ ngợi khen Chúa đời đời.

Nay tôi đứng mình tôi cùng Minh thánh châu báu Chúa tôi trên bàn thờ, trước mặt các thiên thần, xin Chúa hãy nhậm lấy của lễ này, cho tôi cùng các giáo hữu dâng nhờ phần rồi.

2 — Lạy Chúa, mọi tội lỗi tôi đã phạm trước mặt Chúa cùng các thánh thiên thần, từ bé đến rày, thì hôm nay tôi xưng hết trước bàn thờ này, xin Chúa lấy lửa yêu mến mà thiêu đốt cho tận tuyệt, tẩy trừ các dấu tích bợn nhơ tội lỗi, cho linh hồn tôi trở nên thanh sạch, mà được lại ơn thánh đã mất khi tôi phạm tội mất lòng Chúa : vì Chúa chẳng còn chấp tôi nữa, mà lại lấy lòng thương xót áp yêu tôi.

3 — Tôi biết lấy gì mà đền các tội lỗi tôi ? Tôi một phải sắp mình thú tội, khóc lóc thở than gấn vó kêu xin Chúa rất hơn từ thương xót lấy tôi.

Lạy Chúa, xin hãy thương, mà nhậm lời tôi kêu xin trước mặt Chúa.

Tôi ăn năn giận ghét các tội lỗi tôi đã phạm ; tôi quyết lòng chẳng hề dám phạm nữa : nên tôi lo buồn đau đớn, mà tôi còn sống bao lâu thì hãy còn lo buồn đau đớn chẳng khi dừng ; tôi sẵn lòng chịu khó đền bồi phạt tạ hết sức tôi.

Lạy Chúa, xin hãy tha thứ tội tôi, cho sáng danh Chúa ; hãy cứu chữa linh hồn tôi, vì linh hồn tôi là của Chúa đã đổ Máu rất châu báu mà chuộc lại.

Tôi cậy lòng lành Chúa, mà phú dưỡng mình tôi trong tay Chúa.

Một xin Chúa xem lòng nhơn từ Chúa, mà tha thứ, xin chớ chấp tội lỗi cùng tính hư ý xấu tôi.

4 — Lại những việc lành tôi làm, dầu ít ỏi sút kém lắm, thì tôi cũng xin dâng cho Chúa, xin Chúa nhậm lấy mà sửa nó lại cho ra thanh sạch tốt lành đẹp lòng Chúa, và càng ngày càng nên tốt lành hơn ; lại dầu tôi là đứa rất hèn mặt trẻ

nải vô dụng, thì tôi cũng xin Chúa đem tôi đến nơi chôn phước trên trời.

5 — Sau nữa tôi đừng mọi sự ước ao, mọi lời cầu nguyện kẻ lành ; tôi xin Chúa thương đến cha mẹ, anh em, họ hàng, bạn hữu, kẻ thiết nghĩa, cùng những kẻ đã làm ơn cho tôi, hay là kẻ khác vì lòng kính mến Chúa.

Lại những kẻ đã ước trông, đã cậy tôi cầu nguyện, đã xin tôi làm lễ Misa theo ý mình, dầu kẻ ấy còn sống hay là đã qua đời rồi.

Thì xin Chúa xuống ơn phù hộ cho bấy nhiêu người ấy, và an ủi, giúp đỡ trong những cơn hiểm nghèo, khốn khó, hầu khi khỏi mọi sự dữ làm vậy, thì đặng mừng rỡ mà ngợi khen Chúa hết lòng.

6 — Tôi đừng lời cầu nguyện, nhứt là cho kẻ làm mất lòng phiền dạ tôi, kẻ bắt lỗi tôi, kẻ làm khốn cực tôi thế nào, thì tôi cũng xin Chúa dong thứ cho phổ kẻ ấy.

Nếu tôi vô tình hay là có ý nói lời gì, làm việc gì cho ai phải buồn rầu, rối rắm, cực khổ cách nào, hoặc sinh gương xấu, thì tôi cũng xin Chúa tha thứ tội lỗi chúng tôi đã phạm đến Chúa cùng mất lòng nhau thể ấy.

Lạy Chúa, xin ban ơn cho chúng tôi chữa những chứng nghi nan, ghen ghét, hờn giận, cãi lầy, cùng những điều hay phạm đức kính mến Chúa, cùng lỗi đức yêu người.

Lạy Chúa, xin hãy thương xót kẻ cậy trông lòng lành Chúa; xin xuống ơn cho kẻ thốn thiếu, xin giúp chúng tôi chữa cái thể nào, cho đáng chịu lấy ơn thánh Chúa, mà được tới nơi hằng sống đời đời.

ĐOẠN THỨ MƯỜI :

Dạy chó đẻ lâu, mà chẳng rước lễ.

Lời Đ. C. G.

1 — Con hãy năng đến chịu phép Thánh Thể, là mạch mọi ơn lành, cùng

là phép tỏ ra chán chường lòng Chúa rất hơn từ ; có năng rước lễ, thì con mới được nên người tốt lành vẹn sạch, mới có sức hãm dẹp tình tư dục, khử trừ tính nết xấu : lại được giữ mình cẩn thận, thêm lòng mạnh mẽ mà chống trả mưu chước ma quỷ.

Ví chưng nó biết ai năng chịu lễ, thì đặt ích trọng, cùng những khởi tật nguyên trong linh hồn ; cho nên nó ra sức làm nhiều cách nhiều thể ngăn trở kẻ lành kéo năng chịu lễ.

2 — Vậy đang khi kẻ ấy dọn mình chịu lễ, thì ma quỷ càng thêm căm dỗ nặng nề hơn nữa.

Trong thánh Kinh ông Gióp có nói rằng : Quỷ dữ hay đến giữa con cái Đ. C. T. mà làm mưu gian chước dối cho kẻ ấy bối rối, sợ hãi, nghi nan quá lễ, có ý cho mất đức tin hay là bớt sự sốt sắng ; hầu cho kẻ ấy hoặc bỏ chẳng rước lễ nữa, hay là có rước, thì nguội lạnh lạt lẽo chẳng.

Song những mưu chước nó giục lòng, những sự xấu nó bày vẽ trong trí, dầu nhớp nhúa thể nào, thì đừng kể làm chi; một phải lấy các điều thể ấy mà quăng lại trên đầu nó.

Hãy khinh dể chê cười nó là đứa xấu xa khốn nạn; nên dầu nó giục lòng làm rối trí cách nào, cũng chớ hề bỏ rước lẽ.

3 — Cũng có người bỏ rước lẽ, là bởi nghi nan lo sợ hoặc mình chẳng có lòng sốt sắng đủ, hay là ăn năn xưng tội chẳng nên chẳng.

Phần con hãy làm theo lời kẻ khôn ngoan khuyên bảo, mà bỏ chứng hay áy náy nghi ngại thể ấy, kéo gàn trở ơn Chúa cùng mất lòng sốt sắng.

Nếu có sự gì chích mình rối khó nặng lòng một ít thì con cũng đừng bỏ rước lẽ làm chi; song con hãy đi xưng tội cho kíp, và bằng lòng tha lỗi cho người ta.

Ví bằng con đã làm mất lòng ai, thì phải đi làm lành cùng người ấy đã, ắt Chúa cũng sẵn lòng tha tội cho con chẳng sai.

4 — Để lâu chẳng xưng tội chẳng rước lễ, nào có ích gì ?

Con hãy uống thuốc giải độc cho sớm, dùng thuốc bổ dưỡng cho mau, ắt là thấy mình mau khá hơn là để lâu mà chẳng chạy thuốc.

Ví bằng hôm nay mắc sự này nên không rước lễ, hoặc đến mai mắc thêm sự khác nặng hơn : mắc trở làm vậy hoài, biết ngày nào cho đáng ; rày yếu đuối chẳng đáng, sau càng chẳng đáng hơn nữa.

Hãy bỏ sự nặng nề trễ nải cho kíp ; vì chưng con để lòng bối rối xao xiển lâu ngày, và bỏ chẳng dùng của thánh vì những sự trắc trở thường gặp hằng ngày, thì nào đáng ích gì ?

Mà lại để lâu chẳng chịu lễ, thì thiệt hại lắm ; vì càng lâu càng sinh lòng nguội lạnh trễ nải hơn nữa.

Thương ôi ! có người trễ nải chẳng hay giữ tính nết, thì cam lòng lẩn lưa rày mai, chẳng muốn đi xưng tội rước lễ,

vì sợ e có đi, ắt là phải giữ mình nhất nhiệm hơn chẳng.

5 — Ôi, ôi ! kẻ sẵn lòng giãn việc rước lễ ra làm vậy, ấy là dấu ít lòng sốt sắng kính mến Chúa là dường nào !

Kẻ giữ nết na, giữ linh hồn vẹn sạch cho đáng chịu ơn trọng mỗi ngày, lại hết lòng ước ao được phép rước lễ hằng ngày làm vậy, thì kẻ ấy thật có phước và đẹp lòng Đ C T lắm.

Kẻ nào bởi lòng khiêm nhượng, hay là có sự gì ngăn trở thật, mà giãn việc rước lễ một hai khi, thì cũng nên khen, vì có lòng cung kính phép Thánh Thể.

Nếu bởi nguội lạnh mà bỏ rước lễ, thì phải hết sức giục lòng sốt sắng lại ; Chúa thấy ta có ý lành, lòng tốt, thì sẽ ban ơn phù hộ cho thoả tình ao ước.

6 — Khi có sự gì ngăn trở rước lễ chẳng đặng, thì phải giữ ý ngay lành sốt sắng ước ao muốn rước lễ luôn ; như vậy cũng được nhờ ơn phép Thánh Thể.

Vì chưng kẻ lành, mỗi ngày mỗi giờ cũng dâng rước lễ thiêng liêng, dâng nhiều ích trọng, mà chẳng có sự gì ngăn trở.

Nhưng mà đến ngày lễ đã định thì phải lấy lòng kính mến mà rước thật Minh thánh Chúa Cứu thế ; có ý cho sáng danh Chúa, hơn là cho linh hồn được vui mừng.

Ai suy gẫm phép mầu nhiệm Chúa ra đời chịu nạn, giục lòng kính mến Chúa chí thiết, thì cũng là rước lễ thiêng liêng, được nhờ thần lương bổ dưỡng linh hồn cho mạnh mẽ.

7 — Còn kẻ nào chẳng hay dọn mình, một đời đến ngày lễ nọ lễ kia, hay là ngày đã quen lệ, mới lo rước lễ, thì kẻ ấy ít khi dọn mình cho xứng đáng.

Ai đứng trót mình cho Chúa đang khi làm lễ hay là rước lễ, thì có phước.

Khi làm lễ, chẳng nên làm chậm chạp lâu quá, hay là lật đật vội vàng, một phải cứ mực thường cách tốt người ta quen giữ.

Chớ làm cho người ta phải phiền lòng, chán ngán, song phải giữ lệ thường cổ hơn đã truyền ; thà lo cho kẻ khác đặng ích, hơn là làm theo tính sốt sắng mình.

ĐOẠN THỨ MƯỜI MỘT :

Phép Thánh Thể cùng lời Thánh Kinh là hai đều rất cần kíp cho linh hồn đặng rồi.

LỜI GIÁO HỮU

1 — Lạy Đ C Giêsu rất dịu dàng vô cùng, tôi ăn tiệc cùng Chúa, linh hồn tôi ăn của ngon ngọt là đường nào ! Vì khi ấy chẳng phải ăn của hèn đời nầy, một ăn của cực trọng, là chính Mình Chúa tôi rất yêu dấu, đáng mơ ước trên hết mọi sự.

Chớ chi trước mặt Chúa lòng tôi đang yêu mến hết sức, và nước mắt chảy ra rửa chơn Chúa, như bà thánh Madalenna xưa.

Song tôi có đặng sốt sáng làm vậy đâu?
Có mền yêu Chúa cho đến đổi chảy
nước mắt ròng ròng the ấỵ đâu ?

Khi tôi ở trước mặt Chúa và các thánh
Thiên thần, lẽ thì lòng tôi phải nóng nẩy
như lửa, phải vui mừng quá bội, mà
chảy nước mắt ra.

Vì chưng có Chúa tôi đương ngự thật
trong Thánh Thể, đương ăn mình trong
hình bánh rượu.

2 — Nếu Chúa tôi chẳng ăn che thánh
tính Đ C T oai linh chói lói, thì tôi chẳng
có sức xem đặng, mà lại cả và thể gian
cũng phải tiêu tan, không sức chịu nổi.

Cho nên Chúa ăn mình làm vậy, hầu
cho vừa sức yếu đuối tôi chịu nổi.

Rày tôi được kính thờ Chúa ngự ở đây,
cũng là một Chúa các Thiên thần thờ lạy
trên trời ; song tôi nhờ đức tin, mới thấy
mường tượng, còn Thiên thần thì xem
thấy Chúa tường tận, chẳng có sự gì che
khuất.

Tôi bây giờ phải bằng lòng dùng đức tin làm đèn đuốc soi sáng dẫn đường tôi đi, cho đến khi gặp ngày cả sáng đời đời, mà chẳng còn phải thấy trong hình bóng nữa.

Bao giờ ta đăng phước trọng ấy, thì chẳng còn chịu phép bí tích nữa ; vì trên trời chẳng còn tột nguyên gì mà phải uống thuốc.

Vì chưng các thánh xem mặt vinh hiển Đ C T tỏ tường, thì mừng rỡ chẳng hay hết ; lại nhờ yếng sáng Chúa chiếu ra, thì cũng hưng vui xem thấy tính Chúa ra đời, y như đã có thuở đầu hết và hằng có đời đời.

3 — Tôi suy đến những sự lạ lòng làm vậy, thì ngán hết mọi sự đời nầy ; dầu đăng sự vui thiêng liêng thế nào, thì tôi cũng chưa lấy làm phỉ dạ ; vì chưng bao lâu tôi chưa được thấy Chúa sáng láng cho tường, thì mọi sự mắt thấy tai nghe ở thế gian nầy, tôi cũng lấy làm như không vậy.

Chúa tôi làm chứng cho tôi, chẳng có sự gì cùng chẳng có người nào làm cho tôi an lòng phỉ dạ dặng ; có một mình Chúa tôi an ủi dặng tôi ; nên tôi ước ao xem thấy Chúa đời đời.

Nhưng mà tôi còn mang xác ở đời này, chưa đặng hưởng phước trọng ấy.

Cho nên tôi phải cam lòng nhịn nhục và phú mọi sự tôi ao ước mặc thánh ý Chúa lo liệu.

Các thánh rày đang vui vẻ cùng Chúa trên trời, là bởi khi còn sống cũng đã tin cậy cùng sẵn lòng chịu khó chờ đợi cho đến ngày đặng xem thấy mặt Chúa sáng láng nhân tiên : các thánh đã tin đã trông thấy thế nào, thì tôi cũng tin cũng trông như vậy ; mà chốn các thánh đã đến rồi, thì tôi trông cậy nhờ ơn Chúa giúp tôi cũng sẽ đến nữa.

Rày tôi nương nhờ gương các thánh, mà răn nắm giữ mực meo đức tin.

Lại tôi cũng lấy Sách Thánh, mà an ủi lòng tôi, và sửa sang tánh hạnh tôi ; song

trước hết có Mình rất thánh Chúa tôi, là thuốc rất mầu nhiệm, cùng là nơi bầu chứa tôi.

4 — Tôi rõ biết ở đời này, phải có hai điều rất cần kíp cho tôi ; nếu chẳng có, thì ở chốn cách đây này chẳng đặng.

Tôi xưng thật linh hồn tôi còn phải giam cầm trong xác, thì cần kíp phải có hai sự này : một là của ăn, hai là sự sáng.

Vậy tôi yếu đuối, thì Chúa đã sắm Thánh Thể làm của ăn bổ dưỡng linh hồn và xác tôi ; tôi tối tăm, thì Chúa lại để Sách Thánh làm đèn đuốc soi sáng đường đi nét bước tôi.

Chẳng có hai sự ấy, tôi sống thật làm sao đặng ? Vì chưng lời Đ C T dạy thì soi sáng linh hồn tôi, mà Thánh Thể thì dưỡng nuôi tôi cho sống.

Chẳng khác nào như hai bàn đặt hai bên trong kho Hội thánh : một bàn để bánh cực thánh là Mình Chúa rất châu báu ; bàn kia thì để Sách Thánh truyền dạy những sự ta phải tin, phải giữ, cho đặng

theo đường ngay nẻo chính mà tới nơi kín nhiệm là Cung thánh Chúa ngự.

Đội ơn Đ C Giêsu là mạch sự sáng láng vô cùng, vì đã sai tôi tá Chúa, là những đứng tiên tri, các thánh tông đồ, các hàng tấn sĩ, giảng dạy thánh giáo cho thiên hạ.

5 — Đội ơn Chúa, là Đấng đã sinh ra cùng cứu lấy chúng tôi ; Chúa muốn tỏ bày cho thiên hạ biết Chúa yêu dấu chúng tôi là dường nào, thì đã dọn yến tiệc rất trọng, chẳng phải là dọn thịt chiên như lễ thuở xưa, một dọn Mình thánh Máu thánh Chúa, cho các giáo hữu đến ăn : hầu mọi người được hưởng tiệc thánh no say vui vẻ, chẳng còn đói khát nữa ; vì tiệc ấy tóm lại sự vui vẻ thiên đàng, các thánh thiên thần đồng hưởng, mà lại lấy làm ngon ngọt vui sướng hơn ta bội phần.

6 — Ớ quờn chức thầy cả rất cao trọng, đáng tôn kính là dường nào ! Vì chưng người được lấy lời thánh, mà làm phép cho Chúa rất oai nghi ngự xuống trên bàn thờ ; lưởi người được ngợi khen Chúa,

miệng người được rước Chúa, tay người được cầm Minh Chúa và được phép trao cho kẻ khác nữa.

Ôi ! tay thấy cả phải sạch là thế nào ! miệng người phải thanh tịnh, xác người phải nên thánh, lòng người phải vẹn sạch tốt lành là dường nào ! vì chúng hằng chịu Minh Chúa là mạch mọi sự thanh sạch.

Vậy, miệng thấy cả năng chịu phép Thánh Thể, thì chẳng hề nên nói lời gì hư, một phải nói lời thánh, lời lành, lời có ích mà thôi.

7 — Con mắt hằng xem Minh Chúa, phải giữ ngay lành thanh sạch mọi đàng, Tay thường cầm lấy Đứng đã dựng nên trời đất, phải vẹn sạch cùng hằng giờ lên trời mà nguyện.

Trong thánh Kinh, Chúa dạy bảo riêng thấy cả rằng : « bay hãy ra sức nên thánh, vì Tao là Đứng thánh cả, là Chúa chúng bay.

8 — Lạy Chúa phép tác vô cùng, chúng tôi đã lãnh quờn chức tế lễ Chúa, xin

Chúa ban ơn giúp chúng tôi dâng lòng
vẹn sạch và sốt sắng, mà làm việc Chúa
cho xứng đáng.

Nếu mà xưa nay chúng tôi giữ mình
chưa được thanh sạch cho trọn, ít nữa
là xin Chúa giúp chúng tôi ăn năn khóc
lóc tội lỗi chúng tôi cho xứng đáng, và
dâng lòng khiêm nhượng, chí quyết từ
này về sau giữ lòng ngay lành tinh sạch,
mà làm tôi tá Chúa cho sốt sắng hơn.

ĐOẠN THỨ MƯỜI HAI :

Dạy dọn mình cho kĩ càng mà chịu lễ.

Lời Đ. C. Giêsu.

1 — Tao yêu sự sạch sẽ, Tao là mạch
mọi phước đức.

Tao tìm lòng vẹn sạch mà nghỉ ngơi đó.

Con hãy dọn phòng cho rộng rãi tề
chỉnh, hẩn hoi, hầu Tao ăn lễ chiêm cùng
môn đệ Tao.

Nếu con muốn cho Tao đến ở cùng con, thì con phải bỏ men cũ là thói hư nết xấu, mà rửa lòng con cho thanh sạch.

Con hãy thật lòng xa lánh thế gian, cùng mọi nơi xôn xao tội lỗi, mà ngồi nơi vắng vẻ, như chim sẻ đậu trên mái nhà một mình, suy mình tội lỗi mà thấm thiết ăn năn.

Vì chưng hễ ai muốn rước kẻ mình kính mến, thì dọn nơi tốt lành thanh quý, làm vậy mới biết có lòng yêu mến thật.

2 — Song con phải biết : con chẳng có sức gì mà dọn mình cho nên đặng, dầu trót cả năm con chẳng lo sự gì, một cầm lòng cầm trí chỉ lo một việc dọn mình mà thôi, thì cũng chẳng xứng đáng đặng.

Bởi Tao thương yêu làm ơn cho con, thì con mới có phép đến mà chịu lễ ; chẳng khác chi người sang trọng dạy đứa ăn mày đến ngồi một bàn ăn tiệc cùng mình, thì nó biết lấy đi gì mà trả nghĩa cho xứng, một lấy lòng khiêm nhượng, hạ mình xuống đội ơn mà thôi.

Con hãy lo hết lòng hết sức mà dọn mình cho ân cần sốt sắng, đừng làm chiều lệ hay là cực chẳng đã ; Chúa rất yêu dấu đã khấng xuống cùng con, thì con phải có lòng sợ hãi và kính mến mà rước lấy Người cho phải phép.

Tao đã mời, đã dạy, thì con hãy đến mà rước Tao ; có thiếu sự gì, Tao sẽ ban thêm cho.

3 — Khi con dặng lòng sốt sắng, thì hãy đội ơn Chúa ; vì con chẳng có công gì, một bởi Tao đã thương xót mà ban xuống cho con.

Ví bằng chẳng dặng sốt sắng, mà lại thấy mình khô khan lạt lẽo hơn nữa, thì hãy cứ nài xin kêu khóc mà gõ cửa luôn cho đến khi dặng một mảy một giọt ơn lành Chúa ban xuống cho.

Con phải nhờ Tao giúp đỡ, song Tao có nhờ cậy chi con ?

Chẳng phải con đến mà làm cho Tao nên thánh, song Tao đến mà làm cho con nên lành nên thánh.

Tao đến có ý cho con nên hơn đức và hiệp làm một cùng Tao ; hầu con chịu lấy ơn mới, thêm lòng nong nả, mà nên hơn đức hơn nữa.

Con đừng lơ láo bỏ qua ơn trọng này ; song phải ra sức dọn linh hồn cho cẩn thận, mà rước Chúa rất yêu dấu vào lòng con.

4 — Sau nữa chớ ngờ là phải dọn mình cho sốt sắng trước khi chịu lễ mà thôi ; song rước lễ đoạn cũng phải ra sức giữ lòng sốt sắng luôn.

Giữ mình sau, thì cũng là đều cần kíp như dọn mình trước.

Vì chúng giữ mình kĩ càng sau, là như dọn dàng cho dâng chịu ơn khác trọng hơn.

Bởi đó ai rước lễ rồi, liền buông lòng theo những sự vui vẻ thế gian, ắt là chẳng đáng rước lễ.

Vậy khi con chịu lễ đoạn, chẳng nên nói nhiều lời ; hãy ở vắng vẻ mà vui mừng cùng Chúa. Vì chúng con đã rước

Chúa cực trọng vô cùng, cả và thể gian chẳng làm cho con lìa bỏ Người đặng.

Con hãy phú trót mình trong tay Chúa, cho đặng sống bằng an theo ý Chúa, chẳng còn sống theo tính con nữa.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BA :

Dạy kẻ lành phải lo hết lòng cho đặng hiệp làm một cùng Chúa khi rước lễ.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, chớ chi tôi đặng gặp Chúa tôi ngự nơi vắng vẻ, mà tỏ hết mọi sự lòng tôi cho Chúa ; linh hồn tôi ước ao hết sức vui mừng cùng Chúa, chẳng còn ai chê khen tôi, chẳng còn vật nào khuấy rối tôi nữa ; để một mình Chúa nói khó cùng tôi, và tôi nói khó với Chúa, chẳng khác chi hai bạn hữu rất yêu dấu nói khó cùng nhau vậy.

Tôi nài xin, ao ước muốn hiệp cùng Chúa cho trọn, và lìa khỏi mọi sự thế

gian ; lại tôi năng chịu lẽ, năng làm lẽ, cho đặng học tập yêu chuộng những sự cao trọng vô cùng trên trời.

Ờ Chúa tôi ! biết bao giờ tôi đặng hiệp làm một cùng Chúa cho trọn, và bỏ quên mọi sự tôi cho hết ?

Chúa ở trong tôi, và tôi ở trong Chúa, xin Chúa ban ơn cho đặng như vậy luôn.

2 — Hẳn thật, Chúa là Đấng linh hồn tôi rất yêu dấu, đã chọn trong muôn vàn người ; tôi ái mộ muốn ở cùng Chúa mỗi ngày cho đến trọn đời.

Ờ cùng Chúa tôi thì được vui lòng toại chí an nhàn quá đỗi ; ở ngoài Chúa tôi thì phải khó nhọc, đau đớn, khốn nạn vô cùng.

Thật Chúa là Đấng nghiêm kín chẳng chịu làm quen cùng kẻ có tội ; một nói khó với kẻ khiêm nhượng thật thà mà thôi.

Ôi ôi ! lạy Chúa, tính ý Chúa rất dịu dàng vui vẻ là dường nào ! Chúa muốn cho thiên hạ biết Chúa yêu dấu các con quá bội, thì đã khăng lấy của rất ngon ngọt trên trời, mà nuôi con ở dưới thế.

Thật chẳng có dân nào cao sang thần thế, mà được chúa nó đến ở cùng nó, cho bằng Chúa chúng tôi xuống ở cùng kẻ có đạo, lấy Mình làm của ăn nuôi dưỡng linh hồn kẻ ấy, cho nó được hỉ hoan vui vẻ hằng ngày, mà đem lòng ái mộ những sự trên trời.

3 — Vì chưng có dòng dõi nào sang trọng cho bằng dân có đạo Chúa sao !

Nào có ai ở dưới đất này, mà Đ. C. T. thương yêu cho bằng người hơn đức ? Vì chưng Chúa ngự vào linh hồn kẻ ấy, và lấy Mình cực trọng Chúa mà dưỡng nuôi.

Ấy thật là ơn rất mầu nhiệm, miệng lưỡi nói chẳng đặng ! Chúa khấng làm thế ấy, thì là quá trí khôn lường ! Có một mình loài người đặng Chúa rất hơn từ thương yêu vô ngần làm vậy.

Song tôi biết lấy gì mà đền ơn trả nghĩa Chúa tôi thương yêu kẻ hèn mọn làm vậy ?

Tôi chẳng có vật gì mà dựng cho đẹp lòng Chúa, một dựng trót mình tôi, mà hiệp cùng Chúa cho trọn.

Khi nào linh hồn tôi đang hiệp cùng Chúa chí thiết, thì mọi sự trong tôi được vui mừng phối phở là dường nào.

Khi ấy Chúa sẽ phán cùng tôi rằng : « con muốn ở cùng Tao, thì Tao cũng muốn ở cùng con ». Thì tôi thưa lại cùng Chúa rằng : « Xin Chúa khăng ở lại cùng tôi, vì tôi vui lòng muốn ở cùng Chúa ».

Nay tôi ước ao một điều nầy, là đang ở làm một cùng Chúa luôn.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BỐN :

*Các thánh xưa sốt sắng ái mộ rước
Minh Chúa là ngần nào.*

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Chúa, ơn lành đã để dành cho kẻ có lòng kính sợ Đ. C. T., thì dịu dàng là dường nào ! Hễ bao giờ tôi nhớ đến người như đức xưa, khi dọn mình rước lễ thì kính mến hết lòng, sốt sắng hết sức ; mà tôi thì trở nải nguội lạnh quá lẽ, nên tôi hổ người lắm.

Tôi còn khô khan lạt lẽo quá lắm, chẳng thấy chút gì sốt sắng ; mà phôi kẻ ấy ước ao rước Chúa, động lòng sốt mến quá sức, đến nỗi chảy nước mắt ròng ròng, cầm chẳng đặng.

Linh hồn và xác phôi kẻ ấy hằng mong mỏi, ước trông cho đặng rước Chúa là mạch mọi sự lành ; hằng khát khao cho đến khi đã đặng rước Mình Chúa, mới an lòng phỉ dạ.

2 — Ôi ! đức tin phôi kẻ ấy thật là nóng nẩy hân hoi, có sức làm chứng Chúa tôi ngự thật trong phép Thánh Thể.

Chẳng khác chi hai dây tó xưa, khi đi đàng cùng Đ. C. Giêsu, thì đặng nóng nẩy như lửa ; và khi bẻ bánh ra, thì liền nhìn biết Chúa tỏ tượng.

Mà tôi thì khác xa lắm ! Trí tôi tối tăm mê muội, lòng thì lạt lẽo bơ thờ, chẳng đặng sốt mến như vậy.

Lạy Đ. C. Giêsu rất tốt lành, dịu dàng, nhơn ái, xin thương xót tôi là đứa khó khăn đến ăn mày ; xin ban cho tôi đặng

một chút lửa kính mến khi rước lễ ; hầu cho. tôi càng ngày càng tin vững vàng, trông cậy mạnh mẽ ; lại vì đã ăn của trên trời, thì dâng lòng kính mến thiết tha, chẳng có khi nguôi.

3 — Tôi trông cậy Chúa lòng lành hay thương xót vô cùng, sẽ ban ơn như tôi ao ước, đến kỳ Chúa đã định, thì Chúa xuống viếng thăm, mà đốt lửa kính mến trong lòng tôi.

Dẫu mà tôi chẳng có lòng nóng nẩy sốt sắng bằng các thánh xưa, nhưng mà nhờ ơn Chúa, thì tôi cũng dâng ước trông ơn khát khao sốt mến như làm vậy ; tôi hết lòng cầu khẩn ước ao, cho dâng thông công cùng vào sổ kẻ sốt sắng kính mến Chúa dường ấy.

ĐOẠN THỨ MƯỜI LĂM :

*Dạy ở khiêm nhượng cùng hãm
mình cho đặng ơn sốt sắng.*

Lời Đ. C. Gièsu.

1 — Phải lo lắng chẳng khi dừng cho
đặng lòng kính mến, phải gấn vó nài
xin, phải chịu khó trông đợi ; khi đã
đặng, thì phải cảm ơn và ở khiêm nhượng
mà giữ ơn ấy cho bền ; lại nắn nắn làm
việc lành ; mà Chúa muốn đến viếng thăm
ngày nào cách nào, thì phải sẵn lòng
vung theo thánh ý Chúa.

Nhứt là phải ở khiêm nhượng, khi
thấy mình nguội lạnh ; hay là chẳng có
lòng sốt sắng cho mấy ; nhưng mà chớ
thua buồn quá lẽ, cùng đừng ngã lòng
trông cậy.

Có nhiều lần kêu xin lâu ngày mà chưa
đặng, bồng chúc Đ. C. T. ban cho nội
trong một giây phút thì đủ.

Cũng có khi mới nguyện cầu, thì Chúa chưa cho ; đến chừng cầu nguyện rồi, thì Chúa mới nhậm lời mà ban cho.

2 — Ví bằng mọi khi ta xin ơn nào, mà đừng tức thì y như ta muốn, có lẽ tính yếu đuối ta dùng ơn ấy chẳng nên chăng.

Vì vậy phải trông cậy vững vàng, phải ở khiêm nhượng, chịu khó đợi chờ, bầu Chúa ban ơn kính mến cho.

Khi Đ. C. T. chưa ban ơn, hay là đã ban mà lấy lại cách nào, thì là tại con, tại tội lỗi con.

Cũng có khi tại việc nhỏ mọn ngăn trở ơn Chúa ; song le việc nhỏ mọn làm mất ơn rất châu báu dường ấy, thì cũng phải kể là việc hại to.

Nếu con dẹp dặt sự ngăn trở ấy đi cho tận tuyệt, thì mới đừng ơn như con đã xin.

3 — Bao giờ phú mình hết lòng cho Đ. C. T., chẳng còn muốn sự gì theo ý riêng, một để trót mình trong tay Chúa,

thì liền thấy mình kết hiệp cùng Chúa và được bằng an ; vì chừng khi ấy chẳng còn yêu chuộng ưa hạp sự gì khác, một ước ao muốn theo thánh ý Chúa mà thôi.

Hễ là ai có lòng ngay mà hiệp một ý cùng Chúa, chẳng còn yêu hay là ghét sự gì trái lẽ, thì kẻ ấy mới xứng đáng chịu lấy ơn kính mến sốt sắng mà chớ.

Bởi vì ơn lành trên trời xuống trong lòng ta, thì như nước đổ vào vò không vấy.

Vậy ai từ bỏ sự hèn thế gian cho trọn, mà chẳng còn kể chi mình nữa, lại cầm mình như kẻ đã chết, thì sẽ thấy mình càng mau đặng nhiều ơn lành, càng được nhắc trí nhắc lòng lên cao hơn nữa.

4 — Bấy giờ sẽ thấy mình đầy dẫy ơn Chúa, sẽ lấy làm lạ mà phới phở tấm lòng, vì có tay Chúa nưng đỡ, mà mình trấn trứ trong tay Chúa cho đến đời đời. Ấy là kẻ tìm Chúa hết lòng, cùng chẳng để linh hồn theo sự hư vô ích, thì đặng đầy dẫy mọi phước lành.

Người thể ấy rước lễ, thì đáng ơn rất trọng là kết hiệp làm một cùng Chúa ; vì chúng khi chịu lễ có một ý cho danh Chúa cả sáng, hơn là cho mình được vui mừng sốt sắng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI SÁU :

Dạy tỏ ra cho Đ. C. G. những sự túng ngặt, và xin ban xuống ơn lành.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Đ. C. Giêsu rất dịu dàng cùng rất nhơn từ, tôi bây giờ ước ao hết sức rước Chúa vào lòng tôi ; Chúa biết tôi yếu đuối và thiếu thốn mọi sự, tôi mắc nhiều sự dữ, nhiều nết xấu, ghe phen cực sỉ trong lòng, hằng mắc chước cám dỗ, những bối rối tâm thần, lại mắc nhiều bợn nhơ tội lỗi.

Nay tôi đến cùng Chúa xin Chúa làm thầy thuốc cứu chữa tôi, xin Chúa an ủi, giúp đỡ tôi.

Tôi đến cùng Chúa là Đấng thông minh vô cùng, biết rõ mọi sự kín nhiệm trong lòng tôi; một mình Chúa có sức an ủi cứu giúp tôi đang.

Chúa biết tôi thiếu sự gì hơn hết, và biết tôi ít hơn đức là ngần nào.

Nầy tôi là đũa khó khăn bần cùng, đứng trước mặt Chúa, mà xin ban ơn, xin thương xót.

Xin lấy của ăn trên trời mà ban cho tôi, là kẻ đói khát; lấy lửa yêu mến mà đốt lòng tôi, kéo lạnh lẽo; lấy yếng sáng Chúa mà soi linh hồn tôi, kéo tối tăm.

Xin Chúa trở lòng tôi cho tôi lấy mọi sự thế gian làm cay đắng; mọi sự nặng nề khốn khó làm nhẹ nhàng dễ chịu; cùng chê bỏ các vật dưới thế này, chẳng còn nhớ đến nữa.

Xin Chúa đem lòng tôi lên cùng Chúa trên trời, chớ để tôi lo ra đông dài dưới đất.

Chớ chi từ hôm nay cho đến đời đời, tôi triu mến một mình Chúa tôi mà thôi;

vì có một mình Chúa là lương thực rất ngon ngọt cho tôi ăn uống ; là Đấng tôi yêu mến, làm cho tôi vui mừng, cùng là sự trọn tốt trọn lành cho tôi nữa.

3 — Chớ chi Chúa đến cùng tôi, làm cho tôi đặng nóng nẩy, và lấy lửa kính mến Chúa mà đốt lòng tôi cho sạch ; lại làm cho tôi trở nên một tính cùng Chúa ; tôi xin hiệp cùng Chúa cho trọn, và kính mến hết sức cho tôi đặng một ý một lòng cùng Chúa mà chớ.

Xin chớ để tôi ra khỏi mặt Chúa mà hãy còn đói khát khô khan trong lòng ; song hãy thương xót mà làm phước cho tôi, như đã làm nhiều lần một cách lạ cho các thánh xưa.

Nếu tôi đến Chúa, mà cả và mình tôi ra nóng nẩy như lửa, và sùng sốt, chẳng còn biết mình nữa, thì nào có lạ gì ? vì Chúa là lửa hằng cháy chẳng khi nào tắt, là lửa yêu mến nung đốt linh hồn cho thanh sạch, và soi trí khôn cho sáng láng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI BẢY :

Dạy kính mến Đ. C. G. hết lòng, và ước ao rước lễ hết sức.

LỜI GIÁO HỮU.

1 — Lạy Đ. C. Giêsu, tôi kính mến Chúa hết lòng hết sức trên hết mọi sự, mà ước ao rước Chúa như nhiều người thánh hơn đức ước ao rước Chúa xưa nay, là những kẻ hay giữ nết na, giữ lòng sốt sắng kính mến, thì đã đẹp lòng Chúa tôi lắm.

Lạy Đ. C. Giêsu là Chúa tôi, là sự yêu mến đời đời, là mạch mọi sự tốt lành tôi, cùng là phước thật vô cùng, nên tôi muốn rước Chúa ; mà các thánh xưa khi rước lễ đã ước ao và đã kính mến là ngần nào, thì tôi cũng muốn sốt sắng ước ao và kính mến Chúa ngần ấy.

2 — Dầu tôi là kẻ rất hèn, chẳng đáng chịu ơn sốt sắng dường ấy, nhưng mà tôi dựng cả và lòng tôi cho Chúa, chẳng

khác chi một mình tôi đang sốt sắng kính mến, hầu bằng các thánh ấy hết thấy vậy.

Lại ai suy nghĩ ước ao được sự gì tốt lành, thì tôi cũng lấy lòng cung kính sốt sắng, mà dựng cho Chúa tôi thấy thấy.

Tôi sẵn lòng lấy trót mình tôi và mọi sự của tôi mà tế lễ cho Chúa, chẳng để phần nào sót.

Lạy Chúa tôi, Chúa đã sinh ra cùng cứu chuộc tôi; chớ chi tôi đang lòng cung kính, ngợi khen, cảm tạ, tin cậy, mến yêu, nết na, sạch sẽ, mà chịu lễ hôm nay, như rất thánh Đức Mẹ đồng trinh Maria, khi thánh thiên thần truyền tin Chúa ngự xuống trong lòng Đức Mẹ, thì lấy lời khiêm nhượng sốt sắng mà thưa rằng: « Nầy tôi là tôi tá Đ. C. T, tôi xin vâng như lời Thiên thần truyền cho tôi ».

Lại cũng như ông thánh Gioan Baotixita, là kẻ đi trước dọn đường cho Chúa đến, cũng là đứng trọng hơn các thánh, khi còn ở trong lòng mẹ, mà bởi

có ơn Đ. C. T. T. soi sáng cho biết có Chúa đến trước mặt mình, thì nhảy mừng phới phở ; đến sau lại thấy Đ. C. Giêsu, đi giữa người ta, thì liền hạ mình xuống tỏ lòng kính mến mà rằng : « kẻ thiết nghĩa được đứng gần mà nghe tiếng người bạn, thì mừng rỡ quá bội ; » rày tôi cũng ước ao sốt sắng nóng nẩy hết lòng hết sức mà dựng mình tôi cho Chúa như vậy.

Nhơn vì sự ấy, các người nhơn đức mọi nơi cùng mọi đời, đã vui mừng sốt sắng kính mến Chúa, đã dâng suy gẫm xem thấy sự mầu nhiệm trên trời, dâng ơn soi sáng cho hiểu những sự quá trí người ta, thì tôi mượn lấy mà dựng cho Chúa bấy nhiêu ơn trọng ấy. Lại các nhơn đức, các việc mọi loài trên trời dưới đất đã chúc tụng ngợi khen Chúa, từ xưa đến nay và cho đến đời đời, thì tôi cũng xin dựng cho Chúa thấy bày, hầu cho tôi và cho kẻ cậy tôi cầu nguyện, được hiệp cùng mọi loài mọi vật, mà ngợi khen

tạ ơn cho xứng, cho sáng danh Chúa chẳng khi dừng.

4 — Lay Chúa tôi, xin nhậm lấy lòng tôi khẩn nguyện ước ao, hằng ngợi khen đội ơn Chúa chẳng có khi dừng, vì Chúa là Đấng cao trọng tốt lành vô cùng, đáng tán tạ tung hô đời đời.

Hôm nay tôi đứng, và ước ao mọi giờ mọi khắc cũng hằng đứng luôn làm vậy ; lại tôi xin mời các thần thánh ở trên trời, các kẻ lành ở dưới thế, xin hiệp cùng tôi mà cảm tạ ngợi khen Chúa tôi đời đời.

5 — Chớ chi cả và thiên hạ, muôn nước muôn dân, các họ các dòng đều lấy lòng sốt sắng mừng rỡ, mà tán tạ khong khen danh Chúa rất thánh rất lành vô cùng.

Hễ ai lấy lòng cung kính, sốt sắng, tin cậy mà làm lễ hay là chịu lễ, thì tôi xin Chúa ban ơn thương xót kẻ ấy, lại xin cầu nguyện cho tôi là kẻ có tội.

Sau nữa, khi kẻ ấy đã dâng lòng sốt sắng như ý mình ước ao, mà hiệp làm

một cùng Chúa rồi, đã đáng hưởng tiệc thiên đàng no nê vui sướng, phỉ tình phỉ dạ, thì xin kẻ ấy chớ quên tôi tá mọn này, là kẻ khó khăn thiếu thốn mọi đàng.

ĐOẠN THỨ MƯỜI TÁM :

*Day chớ tọc mạch mà suy xét sự cao sâu
phép Thánh Thể bí tích ; hãy ở
khiêm nhượng như Đ C G
mà ép ngũ quan chịu
phục đức tin.*

Lời Đ C Giêsu.

1 — Muốn cho khỏi sa vực thẳm sâu nghi nan lâm lạc, thì chớ nhẹ dạ mà suy xét sự mâu nhiệm phép Thánh Thể làm chi vô ích.

Kẻ nào dám xem xét sự oai nghi sáng láng Đ C T, ắt phải loà con mắt chẳng sai. Tài phép Đ C T làm, thì trí ta suy nghĩ làm sao đặng.

Song kẻ có lòng khiêm nhượng ngay lành mà suy xét hỏi han cho biết sự thật,

và sẵn lòng nghe lời dạy dỗ, cùng vưng theo những lẽ các tấn sĩ giảng giải thì chẳng phải nao.

2 — Ai có lòng thật thà, cứ một đàng ngay thẳng vững vàng mà giữ giải răn Đ C T ; chẳng thêm tra những sự mầu nhiệm khó hiểu, thì có phước.

Có nhiều kẻ đã mất lòng sốt sắng, vì đã muốn suy xét những sự cao sâu quá trí mình.

Chúa dạy con phải tin phải giữ luật Chúa mà ở cho ngay lành, chẳng có buộc con phải có trí cao hiểu thấu những sự mầu nhiệm Đ C T.

Sự thường ở gần trước mặt, thì chẳng hiểu cho tỏ, mà muốn thông suốt những sự cao sâu quá trí làm sao đặng ?

Con hãy vưng phục Đ C T mà ép trí khôn chịu phép đức tin, thì sẽ đặng ơn soi sáng cho hiểu biết sự gì cần kíp và có ích cho con.

3 — Có kẻ phải cảm dỗ nặng nề, phát hồ nghi về đức tin, về phép Thánh Thê,

là bởi chước ma quỷ, chẳng phải bởi lòng kẻ ấy đâu.

Vậy khi con phải cảm dỗ tư tưởng nghi nan làm vậy, thì đừng lo sợ, đừng cãi lẽ, đừng đáp lại làm chi ; một phải tin lời Đ C T, lời các đứng thánh, các đứng tiên tri dạy, thì ắt ma quỷ liền phải trốn đi chẳng sai.

Tôi tá Đ C T chịu cảm dỗ làm vậy, thì thườngặng đặng nhiều ích lắm.

Kẻ vô đạo, kẻ có tội, thì quỷ chẳng cảm dỗ làm chi, vì đã thuộc về nó rồi, một lo dỗ dành khuấy khuấy kẻ có đạo, kẻ nhơn đức mà thôi.

4 — Vậy con hãy cứ lòng ngay thật mà tin vững vàng, lấy lòng khiêm nhượng cung kính mà rước lễ. Còn sự gì hiểu chẳng đặng, thì phú cho Đ C T phép tắc vô cùng, cho an lòng an trí.

Chúa chơn thật chẳng có dối ta đâu ; kẻ nào cậy mình thối quá, thì mới lắm lạc mà chớ.

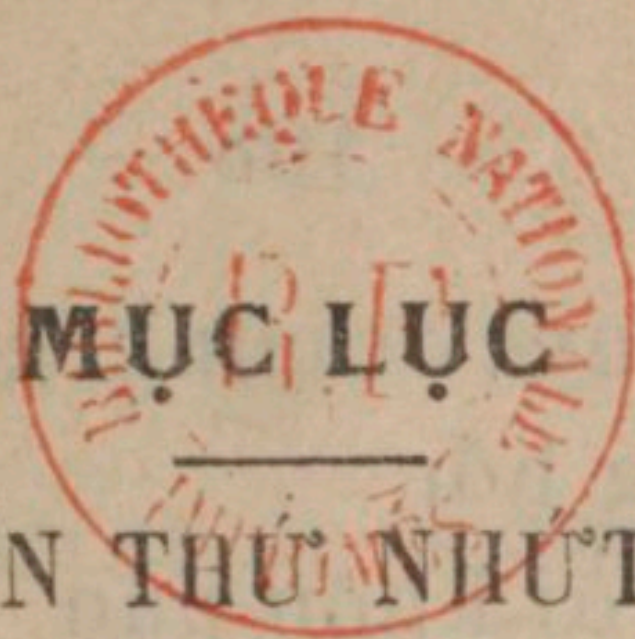
Đ C T yêu kẻ thật thà, tỏ mình ra cho kẻ khiêm nhượng, ban trí khôn cho kẻ nhỏ nhoi ; kẻ có lòng sạch, thì Đ C T cho biểu những lễ cao, mà chẳng khứng ban ơn cho kẻ kiêu ngạo ham suy xét đông dài.

Trí ta tối tăm hay sai lầm : mà đức tin chơn thật chẳng hề sai đặng.

5 — Cho nên phải lấy đức tin làm gốc làm mực mà suy xét, chẳng khá cứ trí khôn, cứ lẽ tự nhiên mà xâm phạm đức tin.

Vì chưng trong Phép rất thánh, rất mâu nhiệm này, phải lấy lòng tin và lòng kính mến làm trước hết ; vì chưng kẻ tin cùng kính mến cho nên, thì đặng nhiều ơn rất lạ.

Đ. C. T. hằng có đời đời, vô lượng vô biên, phép tác vô cùng, đã làm nhiều sự rất cao trọng, rất lạ lùng trên trời dưới đất, trí người ta suy chẳng đến, luận chẳng ra.

CUỐN THƯ NHỨT :

LỜI BẢO GIÚP TA CHO TẤN TỚI ĐÀNG LÀNH.

Bất chước Đ. C. G. cùng chê bỏ mọi sự	5
Biết mình là kẻ dốt nát hèn hạ	8
Về sự chơn thật	11
Ở cho khôn ngoan	16
Về sự đọc Sách thánh	17
Chớ ước ao sự gì thối quá	19
Chớ kiêu ngạo cùng trông cậy vô ích	20
Chớ thiết nghĩa cùng ai thối quá	22
Về đức chịu lụy	23
Chớ nói nhiều lời quá lẽ	25
Cho đặng sự bằng an, cùng lòng sốt	26
Chịu khó thì đặng ích	30
Chống trả chước cám dỗ	34
Chớ nghi sự trái cho ai	36
Làm việc vì lòng yêu mến	38
Nhìn nét kẻ khác	39
Kể ở nhà Đ. C. T.	42
Xem gương các thánh xưa	43
Những việc kẻ ở nhà Đ. C. T. phải làm	47

Yêu ở nơi vắng vẻ cùng giữ miệng	52
Ăn năn thống hối	57
Suy loài người khốn nạn	61
Suy sự chết	66
Sự phán xét cùng hình phạt	72
Chừa mọi vết xấu	78

CUỐN THỨ HAI :

LỜI BẢO CỐ SỨC GIÚP TA BÊ TRONG.

Trong lòng phải ở thể nào	87
Ở khiêm nhượng phú mình	93
Ở hiền lành, hoà thuận	95
Giữ ý ngay và lòng sạch	97
Xét mình ở thể nào	99
Kẻ sạch tội thì đặng vui lòng	102
Kính mến Đ. C. G. trên hết mọi sự	105
Ở thiết nghĩa cùng Đ. C. G.	107
Chớ phiền khi mất sự an lòng	111
Đội ơn vì mọi ơn lành	117
Kẻ yếu đuối vác thánh giá thì có ít	121
Thánh giá là đàng cái lên thiên đàng	125

CUỐN THỨ BA :

VỀ ƠN AN ỦI BÊ TRONG.

Đ. C. G. phán dạy cùng linh hồn	135
Đứng chơn thật hay phán dạy thâm thi	136
Phải ở khiêm nhượng mà nghe lời	139
Ở thật thà cùng khiêm nhượng	144
Lòng kính mến sinh ích trọng là thế nào	147
Cho biết có kính mến thật chẳng	153
Ở khiêm nhượng mà ăn ơn trên	157
Lấy mình làm hèn trước mặt Chúa	161
Phải trở mọi sự về Đ. C. T.	163
Bỏ thế gian mà làm tội Chúa	166
Xem xét cùng sửa lại mọi sự ước	170
Tập nhin nhục cùng chống trả	172
Kẻ bề dưới chịu lụy như Đ. C. G.	175
Hãy suy những ý Đ. C. T. làm mẫu nhiệm	178
Phải giữ lòng và suy làm sao	181
Tìm sự vui thật ở nơi Đ. C. T.	184
Phú mọi sự lo lắng trong tay Đ. C. T.	186
Bắt chước Đ. C. G. mà chịu bằng lòng	188
Chịu lời xấu hổ bằng lòng	190
Xưng ra mình yếu đuối	193

Lấy sự trên trời làm vui	196
Nhớ lại những ơn lành	201
Có bốn sự làm cho bằng an thật	205
Chớ tọc mạch mà xét việc kẻ khác	208
Cho biết sự bằng an cùng bên đố	210
Lòng thông thả, thì quý trọng	213
Kẻ yêu mình thì khó hiệp cùng Chúa	215
Đừng kể lời chê bai nhạo báng	218
Khi gặp sự khó	219
Cầu nguyện và cây trôn Chúa	221
Bỏ mọi sự cho đặng tìm Đ. C. T.	226
Bỏ mình cùng bỏ lòng mê tham	229
Lòng ta chẳng bền, và phải sửa ý	232
Kẻ kính mến, thì lấy Đ C T làm ngon	233
Ở đời nầy chẳng khỏi lo sợ	237
Chớ lo buồn khi người ta đoán quấy	240
Bỏ mình cho trọn, mới đặng thông thả	242
Phải ở thế nào trong sự bề ngoài	245
Khi làm việc gì chớ lo lắng quá lẽ	247
Vốn người ta chẳng có sự lành	248
Chê mọi sự sang trọng thế gian	252
Chẳng nên cậy người ta cho đặng an	253
Chớ chuộng sự thông thái thế gian	255

Lo về những việc bề ngoài	258
Chẳng khá tin mọi lời người ta	259
Khi phải lời người ta gièm chê	264
Phải bằng lòng chịu mọi sự khốn	268
Về sự vui đời sau	271
Về sự ước ao sống đời đời	277
Khi buồn bức sáu nỗi	284
Khi chẳng dặng làm việc trọng	290
Phải suy xét mình đáng chịu phạt	292
Ơn Đ. C. T. chẳng dặng trong lòng	295
Tính người ta và ơn thánh thì khác	298
Tính người ta yếu đuối hư hốt	305
Phải từ bỏ mình	310
Chớ sờn lòng vì hay sa ngã lỗi lầm	313
Chớ suy xét những lẽ cao sâu	317
Phải tin cậy một Đ. C. T.	325

CUỐN THỨ BỐN :

NÓI ĐẾN ƠN CẢ TRÊN HẾT MỌI ƠN, LÀ PHÉP MÌNH
THÁNH CHÚA.

Lời Đ. C. G. khuyên mời	329
Khi chịu M T C phải có lòng	330

Phép Thánh Thể tỏ lòng lành Chúa	340
Năng rước lễ thì có ích	345
Rước lễ sốt sắng thì có nhiều ích	349
Về phép Thánh Thể cùng chức thầy cả	354
Khi dọn mình rước lễ	358
Xét mình và dốc lòng chừa	359
Phải dựng mình cho Đ. C. T.	363
Phải dựng mình cùng mọi sự ta	365
Chớ để lâu, mà chẳng rước lễ	369
Thánh Thể cùng thánh Kinh là rất cần	375
Dọn mình cho kĩ càng mà chịu lễ	382
Lo hết sức hiệp cùng Chúa	386
Các thánh xưa yêu mến cùng ái mộ	389
Ở khiêm nhượng cùng hãm mình	392
Tỏ ra cho Đ.C.G. những sự tưng ngất	395
Kính mến Đ. C. G. hết lòng	398
Chớ tọc mạch mà suy xét sự cao sâu	402

